Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.
Titel | Title:	Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark
Bindbetegnelse | Volume Statement:	1828; Vol. 39
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Aarhuus, 1818-1833
Fysiske størrelse | Physical extent:	60 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-9.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 00109 5

+Rex

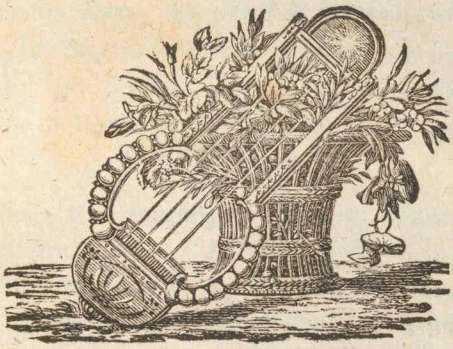
BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Læsefrugter,

samlede paa Literaturens Mark

af

A. F. Elmquist.

Ni og tredivte Bind.

Trykt i Aarhuus Stiftsbogtrykkerie.

1828.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Side.

Messolunghi's Fald. Historisk Novelle af Tromlitz...1
Faster Dorothea. En Fortælling.....72
Maria Peterson. Historisk Fortælling.....107
Smeden i Smolensk.....125
De Svornes Dom. En engelsk Kriminalhistorie.....129
Besøg ved Kotzebue's og Sand's Grave.....137
Waldemar von Qualen.....139
Et Brev til Udgiveren.....140

Amazonen. En Fortælling fra Napoleon's Rus-
landstog i Aaret 1812, af H. Frisch.....153
Mester Albrecht Dürer's Ægtestandskrønike.....232
Maria Peterson. En historisk Fortælling af Trom-
litz. (Slutning.).....261
Bønnedronningen.....293
De fire Tolvskillinger.....302
Lykkes-Kilden.....306
Hvilken Regent regjerer paa fornemst Viis?.....308
Forundrings-Gjenstande i det evige Liv.....308
Forskjellen paa en skjøn og en smuk Kone.....309
Jomfru Sontag og Mad. Catalani.....309

Guldsmeddatteren, af Sophus Jahle.....310
Til — e — ., af Julin—Fabricius.....312

Alexandrina. Fortælling af J. Satori.....313
Anna Nordenschildt. Novelle af Elisa Hohenhausen.....354
Astersˑ Krandsen.....376
Zulmeh. En Scene i den nuværende Storsultans Serail.....381
Sørøverˑ Skatten.....384
Albrecht Dürer's Ægtestandskrønike. (Fortsat).....407
Et Shawls Historie.....433
Besøg i Storherrens Serail.....440
Mændene i Barselseng.....445
Kjærlighed og Penge.....446
Nærviished.....448
Lille Lise's Giftermaalsˑ Ideer.....455
Legender af Fr. Sneedorff Birch.....457

Messolunghis Fald.

Historisk Novelle af A. von Tromlitz.

1.

Mørke, af Stormen drevne Skyer joge forbi Maanen. Ved Aspropotamos's Bredder fuste de høie Plataner. Rædsom og høitidsfuld var Natten; Morgenen var ikke langt borte.

Paa den halvforfaldne Bro sad en mørk Skikkelse. Den var hyllet i en Kappe. I dens Arm hviilte en lang Kikkert. Med søvnmat Øie saae den op mod Bjerget, over hvis Ryg Veien fører til Salona; her bevægede sig adskillige Skikkelser i det dæmrende Maaneskin.

Paa den modsatte Bred, hvor Veien slynger sig ad Arta, laae to Mænd ved en liden Ild. Ind-

hyllede i vide, røde Kapper, saae de tause ind i den gnistrende Flamme. Den Enes Blik var tungsindigt, den Andens brændende. Ikke langt fra dem havde en Trop af nogle og halvtredsindstyve Bevæbnede leiret sig i en halv omhugget Olivenskov. Kun en Skildvagt gik om blandt de vidiebladede Træer.

„Gregor! sagde nu han med de brændende Øine: Hør op at hensørge Din Tid i stille Græmmelse! Til at handle kaldte Hævnen os, ei til at lide. See„ alt har en modig Skare samlet sig om Dig. Vaagn op af Dine Drømme! Jeg er saaret endnu dybere, end Du, men jeg sørger ikke modløs. Jeg imødestormer Skjebnen, som opfordrer mig til at hævne Athanasia, da Redning er umulig."

Smilende reiste den Anden sig, og saae paa sin Vaabenbroder. „Troer Du, Niketas, svarte han: at Smerten har søvndysset mit Mod? Du feiler! I mit Indre koger det, om end Munden tier. Du kjender den Eed, jeg svor, da vi stode paa min Moders Grav, paa min Fædreneboligs Ruiner, og den gamle Hyrde fortalte mig, at under Grushoben hviilte min Moders Been, under hiin Platan havde min Søster ligget paa sine Knæe, og anraabt om Forbarmelse, men Reschid Pascha's vilde, dyriske Hjerte havde befalet, at føre hende til hans Harem i Delphino; da svor jeg — —

„Ogsaa jeg! faldt Niketas ham heftigt i Ordet: Dig røvede de Søsteren, mig Bruden. Hævn over Reschid svore vi, Hævn! Og denne Eed hæver mig over min Skjebne. Som Solen hist be-

gynder sit hellige Løb over Agyros Castro's Bjerge, opstige min Hævn! Som Maanen hist synker blegnende for dens Straaler, synke Reschid Pascha, synke Stambuls Maane for Korsets Straaler! — Det være herefter mit Livs eneste Maal. Opfylder Hævnen derfor ei Din hele Sjæl, saa overlad mig den, Gregor!"

„Jeg lever for Hævnen, men for Fædrelandet endnu mere!" svarte Denne, og forlod den udslukte Ild: „Hiin opflammer mig til Raserie, Denne til ædel Bedrift. Med Reschid synke vore Lænker ei. Min Moder hviler — vel hende! Athanasia har ikke overlevet sin Skjændsel, derom er jeg overbeviist — saa har ogsaa hun udstridt. Men Fædrelandet, Niketas! — hører Du ikke Tordenen rulle i det Fjerne? Det er Messolunghi, som bestormes! Did maa jeg, der ville vi løse vor Eed. Langs Floden vandre vi derfor ad Havet til. Ved Curzolaris ligger Flaaden; det lykkes os vel at hidvinke et Skib, som kan føre os over."

Nu kom en Græker løbende ned fra Bjerget over Broen, medens hine Gestalter, som man nu i Dæmringen kjendte at være græske Poster, marscherede ned ad Bjerget. „Herre! tilraabte han Gregor: ad Hjulveien ved Søen nærmer sig en Hob Tyrker. Saavidt jeg kan skjelne, er det nogle og halvtredsindstyve Bevæbnede, som ledsage et Tog af Muuldyr — ti Ryttere ere i Spidsen."

„De komme fra Reschid's Leir, og drage ad Arta!" raabte Riketas fyrig, medens Gregor vakte Sine og hurtigt gav de nødvendige Befalinger.

Snart havde Hoben skjult sig paa begge Sider af Veien, bag Klippestykker og i den Sanct Basil helligede Grotte.

Langsomt stege Tyrkerne ned ad Høien nu. Det var en Hob Fodfolk, vel 70 Mand stærk, ledsaget af nogle Janitscharer og Adskillige tilhest; i Midten gik tungtbelæssede Muuldyr. Asiatiske Ryttere sluttede Toget.

Nu gik det over Broen. Jagttagende alle Forsigtighedsregler leirede Tyrkerne sig. Da faldt det første Skud — det kom fra Basilo Grotte. Og i samme Nu nedstrakte Grækernes Ild Tyrkernes Rækker. Forgjæves var deres Forsvar. Selve Rytterne undgik ikke Døden. Firesindstyve Tyrker og Albanesere laae døde og saarede paa Pladsen. Adskillige Muuldyr vare skudte. Fire Heste gjordes til Bytte.

Midt paa Kamppladsen laae en omstyrtet Bærestol; en Anden stod hos. Sorte Slaver, som rimeligviis havde baaret den, laae døde derved; nogle Qvinder ogsaa. Kun Een af Disse levede. Hun knælede ved Bærestolen, anraabende Allah om Bistand. „Holdt!" tiltordnede Gregor sine Krigere, som havde dræbt de Fangne og Saarede, og nu styrtede over Muuldyrene, for at plyndre dem, og nærmede sig Bærestolen og den tyrkiske Qvinde. „Holdt! Det er mit Bytte. Plyndrer og raner Saameget I ville, jeg deler ikke med Eder. Men denne Bærestol og denne Qvinde være min Deel af Byttet."

„Lovet være Gud og den hellige Nikolaus! afbrød ham Niketas! Hele Convoyen tilhører Reschid Pascha's Huus. Ham tilhørte disse i Livadien røvede Skatte, ham disse Qvinder, som ligge her, ham hiin Knælende, som, i hvor gammel hun er, skal bløde til et Sonoffer for Athanasia."

Han rev Pistolen af Beltet, men Gregor holdt hans Arm. „En hjelpløs Qvinde kunde Du myrde? Hun tilhører mig, Dommen være mig befalet!"

Niketas stak atter Pistolen i Beltet. „Saa behold hende! raabte han mørk: Og lad en Qvindetaare udslette Din Eed." — Han gik til de Plyndrende, og bekymrede sig ikke om Gregor, der havde nærmet sig Bærestolen.

„Herre! raabte den knælende Qvinde: Kom ikke nærmere! For Eders vanhellige Øine maa det Kostelige, Bærestolen gjemmer, blive skjult for evigt."

„Hvem skjuler den?" spurgte Gregor. — „En Skat! svarte hun: En Skat, som Reschid Pascha, min Herre, vil betale Eder med Guld og Juveler!"

Efter en kort Undersøgelse raabte hun: „Hun lever, Allah være lovet! Hun lever!" Dette Udraab havde samlet Niketas og flere Græker om Bærestolen. „Ærer min Eiendom, Venner! sagde Gregor: Lader mig allene her et Øieblik. Kun Du, Niketas, blive — Det ahner mig — — "

„At det er Athanasia? afbrød Niketas ham: Nei, hende er det ei! Du feiler! Vee den græske Jomfru, vee den Trolovede, skulde jeg gjensee hende — vanæret!"

„Saa gaae ogsaa Du, og lad mig allene! sagde Gregor med mørkt Blik: Gaae!" Niketas nølede. — „Din Kapitani befaler Dig det! vedblev Gregor: Du har svoret, at adlyde mig i Alt; glem ei heller Du Din Eed!"

Niketas vilde gaae. Pludseligt vendte han sig igjen, og sagde trodsig: „Jeg bliver!" — „Ven!" raabte Gregor. — „I Alt, hvor Døden, hvor Fædrelandet kalder, følger jeg Dig. Her er Liv, her er Athanasia, og jeg bliver."

„Luk op! raabte Gregor nu: Luk op, Qvinde!" Tyrkinden rørte sig ikke. Omsider sagde hun: „Løfter Du Sløret, Vantro, saa fordærve Dig Allah!"

Døren aabnedes, en tilsløret Qvindeskikkelse traadte ud, bøiede sig taus for Grækerne, og lagde sine Arme over Brystet.

„Athanasia!" raabte Niketas med sin Tordenstemme, og trængte ind paa hende. Hun rystede benægtende paa Hovedet. Da kastede Gregor sig mellem hende og den Rasende.

„Det er hende! raabte Denne: Under Sløret skjuler hun sin Skjændsel. See hendes Skikkelse, see denne stolte Holdning — det er hende. Hid med Din Høire — den skal jeg strax gjenkjende!"

Skikkelsen udrakte sin sneehvide Haand. Han betragtede den, kastede den fra sig og raabte: „Det er ikke hende!" Dermed vendte han sig og gik.

„Hvo er I?" spurgte Gregor nu. — „Herre — begyndte hun, men hastigt afbrød Qvinden hende: „Tie, Zuleima, tie! Allah befaler Dig det. Først

naar hine vilde Horder have forladt os, naar Du er allene med denne Mand, som Propheten maaskee har kaaret til vor Redningsmand, først da skal hans Øre høre, hvo Du er, men aldrig skal hans Øie skue Dig. Hist seer jeg en Hytte — did føre Du os, Christen, og hvad jeg der har at sige Dig, vil fylde Dit havesyge Hjerte med Salighed."

Grækerne havde nu deelt deres Bytte; Niketas havde Intet villet modtage deraf. Han havde kun Øine for den tilslørede Skikkelse, kun Følelse for sin Vens Adfærd.

Medens Gregor var med Qvinderne i Hytten, gik Niketas omkring paa Valpladsen, talte de Blevne, og besaae med grusom Glæde de Vunder, som havde bevirket Døden. Da saae han under en Busk en Tyrk, som ei var plyndret endnu. Niketas trak ham frem, og fandt, at der, trods mange Saar, dog var Liv i ham endnu. „Ha, vantroe Tyrkehund! raabte han: Stat op, og skrift, inden Du farer til Din Mohamed!"

Tyrken bad ynkeligt om Naade. „Hvo er den tilslørede Qvinde, I have ledsaget?" raabte Niketas.

Høit jublede Grækerne, da de hørte Tyrkens Svar. Kun Niketas taug. Omsider drog han langsomt sit Sværd, og løftede det med begge Hænder høit ivei-ret. „Fader i Himlen, Korsets Gud! raabte han: Allerede nu har Du hørt min stille Bøn, og givet Dødsoffret i min Haand. Ja, det skal bløde for Athanasia, og hendes Rover skal føle Dolkestødet tidobbelt i sit vanhellige Bryst. Inden han segner for min

Haand, skal han føle Fortvivlelsens Qvaler, som jeg følte dem. — Følger mig, Vaabenfæller!" raabte han vildt. Han gik til Hytten; larmende fulgte Krigerne ham.

Da Gregor var indtraadt med Qvinderne i den forladte Hytte, greb den Tilsløredе pludseligt hans Haand, og sank ned for ham. Hastigt reiste Ynglingen hende: „Knæl ikke! sagde han: Løft hellere Eders Slør, thi skuffer min Ahnelse mig ei, ville Eders Øines Straaler være mere veltalende for mig, end Eders bedende Ord."

„Gjør det ikke! raabte den Gamle hastigt: Gjør det ikke, Zuleima! Vee Dig, hvis Du tillader, at en Vantroes Blik beruser sig i Dine Yndigheder. Tag denne Dolk! Gjennembor Dit Bryst, før det vanhelliges. Er J et Menneske — vendte hun sig til Gregor — saa ær den Rettroendes Lov!"

Da lød Grækernes Jubel udenfor. „Gregor!" tordnede Niketas's Stemme.

„Bed til Allah og dø!" sagde den Gamle til Zuleima, som greb Dolken, vendte sit Ansigt mod Østen, og bad stille.

„Gregor! raabte Niketas endnu engang, idet han rev Døren op: Herud, herud, at høre det glade Budskab!"

Gregor traadte ud. Krigerne hilste ham med et Glædeskrig og sluttede en Kreds.

„Du tilegnede Dig det kosteligste Bytte, sagde Niketas: og medrette tilhører det Dig. Du til

egnede Dig Offerlammet, for at slagte det paa Din Moders Grav. Saa viid da, og løft Dit Øie takkende til Gud, til Korsets hævnende Gud — viid, den Tilslørede er Reschid's eneste Barn."

Og da han sagde dette, oploftede Gregor langsomt det bøiede Hoved; hans Øie saae stivt mod Himlen, som om han vilde spørge Dommeren deroppe: „Hvi lægger Du hende som Offer i min Haand?" Han tang.

„Vaagn op! raabte Riketas: Vaagn op af Din Nat, eller jeg stikker Hytten i Brand, og begraver hende under dens Ruiner, som Din Moders Been begroves under Dit Fædrenehjems — saa lyse denne Fakkel for Dig paa den Vei, Din Eed byder Dig vandre!"

Længe saae Gregor mørkt paa Riketas, der stod ligeover for ham som en Hævnens Aand. „Det er Guds Stemme! sagde han omsider hen for sig: Hun falde!"

„Saa før hende ud i vor Midte! raabte Riketas: Jeg vil føre Stødet, da Din Haand synes at skjælve."

„Riketas! afbrød ham Gregor: Tæm Din Tunge. Min Haand fører Offerkniven ligesaa sikkert, som Din. Jeg mistede en Moder, jeg en Søster — Du er en Fremmed i min Stamme — Kjærligheden skulde engang have indlemmet Dig deri. Træd derfor tilbage, mig tilhører Hævnen, mig, Overhovedet for Stammen Sarantos. Træder tilbage, Vaabenbrødre! — Ingen vove at nærme sig

Offret. Bliv! tilraabte han Riketas, som vilde følge ham: Ogsaa Du bliver tilbage!"

Han traadte ind i Hytten. Begge Qvinderne laae paa Knæe. „Herre! sagde Zuleima: Jeg har hørt, hvad I besluttede, og er beredt. Og da jeg seer en Taare i Eders Øie, saa haaber jeg, I vil ikke afslaae den Dødendes sidste Bøn. Beskyt mig i Døden mod Vanhelligelse, som I har gjort det ilive. Hyl mig i et Tæppe, at intet Øie skal see mig — og send mig til min Fader. Ogsaa for den Døde vil han betale store Løsepenge."

„Zuleima! sagde Gregor inderligrørt: Skee, som I ønsker. — Ogsaa jeg har en Bøn. Eders Fader har hærget mit Hjem — under Gruset hviler min Moders Støv — min Søster slæbte han med sig til sit Harem. Jeg svor, at hævne dem, og Gud har givet Eder i min Haand — jeg maa! Naar min Dolk træffer Eders uskyldige Hjerte, da tilgiv mig!"

„Jeg tilgiver Dig, Christen, og Allah tilgive Dig! sagde hun blidt: Mit Øie er allerede lukket, mit Hjerte knust — jeg er fattet og venter Døden."

Gregor løftede det blinkende Staal, hans Øie søgte under Sløret Jomfruens bankende Hjerte — Armen foer ned.

Men den gamle Qvinde afvendte Dødsstødet med sin Høire, medens den Venstre raskt rev Sløret bort fra Pigens Ansigt. „Betragt hende, umenneskelige Christen! raabte hun fortvivlelsesfuld: Og stød saa til, om Du kan!"

En Skamrødme farvede Zuleima's blegnede Ansigt, da hun, førstegang i sit korte Liv, saae sit

Ansigt blottet for en fremmed Mand. Dolken sank Gregor af Hænde. „Dig kan jeg ikke dræbe! sagde han: Tilgiv mig det, min Moder! Tilgiv mig det, min Søster!"

Nu hørte de Grækernes vilde Larm udenfor Hytten. „Er det fuldbragt, sagde Niketas: saa luk op, at vi kunne see Offret, og annamme det af Din Haand."

Zuleima bævede. Hun greb Gregor's Haand, da Denne vilde træde udenfor. „Bliv, Herre! bad hun: Forlad mig ei i denne skrækkelige Time. Dog — gaae, gaae! vedblev hun rask: Mod Skjændsel beskytter mig jo min Dolk."

Gregor traen ud. Med Heftighed spurgte Niketas: „Er hun offret?" — „Hun lever!" svarte Gregor. — „Hun lever?" raabte Niketas fnysende, og den vilde Skare gjentog dette Ord. Paa Oproret fulgte en frygtelig Stilhed.

„Hun dør! afbrød Niketas Tausheden: Her hører Troskabseden op. Følger mig, I mine Vaabenbrødre! Til Guds Ære, følger mig!" Han stormede mod Hytten.

„Holdt! tilraabte Gregor de Indtrængende: Og varst Du min Moders Søn — en Kugle skulde knuse Din Hjerne, vovede Du Dig over denne Tærskel!"

Krampagtigt foer Niketas's Haand efter Dolken; men et Blik i Vennens Øie lod den synke igjen.

„Skulle vi, vedblev Gregor roligere: skulle vi myrde Uskyldigheden, fordi Turbanssløret skjuler den?"

„Hun døe!" raabte Niketas. — „Hun døe!" gjentog Grækerne.

„Velan!" sagde Gregor, og gik atter ind i Hytten. Her tøvede han længe. Alt blev Hoben utaalmodig, da gik Døren op, og Zuleima traadte ud ved Gregors Haand. Den Gamle fulgte.

Studsende betragtede Grækerne Jomfruens vidunderlige herlige Skikkelse. Selv Niketas glemte sit blodige Forsæt.

„Hvo blandt Eder, mine Venner, begyndte Gregor nu: hvo formaaede, at løfte Staalet mod en Skabning, som Alladeren har givet et saa herligt Præg? Han træde frem, en blodtørstig Tiger, og støde Dolken i dette Bryst! Zuleima! raabte han, vendende sig til Pigen: Du var kaaret til et Offer for Athanasia —"

„For Athanasia?" spurgte Zuleima, afbrydende ham. — „Kjender I hende?" raabte Niketas. — „Jeg kjender en græsk Pige fra Livadien, som min Fader førte til Delphino. Jeg kjender hende — ofte har jeg grædt for hende."

„I kjender hende! raabte Niketas, krampagtigt gribende hendes Haand: I kjender hende?" — „Jeg kjender den Ulykkelige!" svarte Zuleima.

„Tie, tie, jeg beder ved Allah, tie!" afbrød den Gamle Jomfruen. — „Hvorfor skal hun tie?" foer Gregor op: Tal, Zuleima! — „Lever hun? raabte Niketas med Tordenstemme: Lever Athanasia? Tal!"

„Hun vandrer i Paradiis!" svarte Zuleima.— Da trykte Gregor begge Hænder mod sine brændende Øine, for at presse Taarerne tilbage.

„Hvornaar, hvorledes døde hun?" fnøs Niketas, og greb efter Dolken. — „Tal Du, gode Fatime!" sagde Pigen rødmende, idet hun vendte sig til den Gamle.

„Hun døde en frivillig Død! sagde Fatime: Hun foretrak Død for Skjændsel."

„Hun foretrak Død for Skjændsel! raabte Gregor: Gud være lovet! Saa smykke Myrthen hendes Grav."

„Vel hende, vel os, hist gjenfinde vi hende reen og hellig!" raabte Niketas og rakte længselsfuld sine Hænder mod Himlen.

„Hun døde blidelig i mine Arme!" sagde Zuleima. — „I Eders Arme, ved Eders Bryst døde Athanasia? sagde Niketas: I trykte hendes Øine til? Saa skal Du ikke døe som et Offer for hende! Tag hende, Ven, bevar hendes Dyds Blomster — hun døe ikke! Men han, Fædrelandets Fjende og min, denne Ørkens Tiger, han døe!"

Zuleima bævede ved disse Ord, og lod sit Slør falde ned. Gregor greb den Skjælvendes Arm. Grækerne knurrede ei; deres Blodtørst var stillet.

Da Gregor havde befalet sine Krigere, at ruste sig til Opbrud og imidlertid traadte ind i Hytten med Qvinderne, sank Fatime ned for ham. „Her-

re! raabte hun: Vær menneskelig, og send os endnu idag tilbage til Reschid Mehemed Pascha!"

Zuleima stod bag den Gamle, mens hun sagde dette. Uvilkaarligt, vel kun for at læse sin Skjebne i Gregor's Øine, havde hun kastet Sløret tilbage.

„Og hvad ønsker Zuleima?" spurgte Gregor skjælvende.

„Hvad hun ønsker! raabte Fatime opspringende, og foer tilbage, da hun saae Paschaens Datter afsløret: Allah staae mig bi! Zuleima! Uden Slør staaer Du for en Vantroes Øie! Lad det synke, vanær ikke Dig og Dit Kjøn!"

„Og hvad ønsker Zuleima?" spurgte Gregor endnu engang, uden at agte paa den Gamles Vrede.

„Lad mig bringe tilbage til min Fader! bad Pigen: Did kalder mig Pligten!"

„Og her?" spurgte Gregor, idet han med Inderlighed saae ind i hendes skjælfulde Øie.

„Her kunde vel Taknemmelighed holde mig tilbage! sagde hun hurtigt, og en Purpurrødme overfløi hendes Kinder: Jeg skal aldrig glemme Eder."

„Jeg heller aldrig Eder!" raabte Gregor, slyngede sin Arm om hende, og rask, men blidt, berørte hans Læber hendes. Et høit Skrig undfoer hende, Sløret sank, Fatime greb efter Dolken.

„Lad den hvile! sagde Ynglingen roligt: Hvad der brænder i mit Hjerte, er en reen og hellig Flamme. Drag med Gud til Eders Fader, jeg drager til den betrængte Stad. Siig Reschid Pascha: Hævnens Eed er endnu ikke løst; siig ham, at mit

Die søger ham, som Falkens sit Bytte . . . dog, I kan ikke være noget Hævnens Budskab."

„Stephanos! raabte han, idet han traadte ud af Hytten: Du og fire Frivillige følge Qvinderne til Paschaens Leir. Til den første tyrkiske Hob overgive I dem."

Da hørtes en uvillig Mumlen blandt Krigerne. Med Stephanos i Spidsen nærmede de sig ham. Niketas allene var bleven tilbage.

„Herre! begyndte den Gamle: Ingen vil frivillig følge mig, for at bringe Paschaens Datter til Tyrkeleiren. De mene, dette er mod Fædrelandet, mod Pligt og Eed. Mangen ædel Fange troe de at kunne befrie med disse Gidsler; mangen Kugle mene de at kunne afvende fra Messolunghi's Taarne, naar Reschid veed sin Datter i den betrængte Stad. De bede derfor, I ville beholde Tyrkinden som Gidsel i Eders Varetægt. Tilgiv, Kapitani, at jeg maa sige, de ere fastbesluttede, ei at lade hende drage levende til Paschaens Leir."

„Zuleima! sagde Gregor, vendende tilbage til Hytten: Du maa følge mig, mine Krigere ville ikke tillade, at Du sendes tilbage til Din Fader. Stol paa mig, jeg skal beskytte Dig, som om Du var min Søster Athanasia — mod mig selv skal jeg beskytte Dig!"

Zuleima tang. „Herre! raabte Fatime: Hvad skal det sige? Er I, denne vilde Skares Aga, er I Slavernes Slave, siden I maa lyde, naar hine befale?"

„Jeg adlyder Fædrelandet! svarte Gregor rolig: Vil Du tilbage, skal det ikke være Dig formeent — Du har intet Værd for Mesolunghi, gaae med Gud!"

„Herre! raabte den Gamle, og Taarer styrtede af hendes Øine: Zuleima skulde jeg forlade? Nei, hellere blive i Eders vanhellige Hænder. Kom, Zuleima, Din dunkle Skjebne imøde; han være Dig Broder, og vee, om han blev Dig mere!"

Da nu Hoben skulde tiltræde Marschen, raabte Nogle: „Tillad, Høvedsmand, at vi frie Hellener bære den skjønne Byrde, af Kjærlighed til Eder!"

De hentede Bærestolen, Zuleima besteeg den. Toget satte sig i Bevægelse, og holdt sig langs med Stranden.

Grækerne marscherede ad Havet til. De overnattede i en Bjergkløft. Om Morgenen naaede de det forladte Catochi. Intet Livstegn kom dem imøde fra den før saa blomstrende Stad. Brusende hilste Havet den unge Dag; i det Fjerne skimtede man gjennem Taagen de kurzolariske Øer og Ithaka. Men idet de vendte Øiet mere østligt, saae de Mesolunghi's Taarne glindse herligt i Morgenlyset med deres forgyldte Kors, saae Anatoliko med sin Havn op til det stenige Vassilides, den betrængte Stads urokkelige Formuur. Paa Høien ved Salinerne saae de Tyrkernes Telte, der, som et stort Liiglagen, omgave Staden. Nu — et dundrende Knald rystede Luften — afbrød Kanontorden fra de fjendtlige Batterier den

høitidelige Stilhed. Det var en Dødsens Morgenhilsen, som Reschid sendte deres Troesbrødre.

„Velkommen, velkommen, du Troens og Frihedens faste Bolværk!" raabte Grækerne. Begeistrede fortsatte de deres Marsch til Trigardon, og droge ind i den øde, forstyrrede Stad. Hvis der ikke snart nærmede sig et hjelprigt Skib, som kunde føre dem til Mesolunghi, havde de ingen anden Udvei, end her at sælge deres Liv dyrt, eller at gaae tilbage over Aspropotamos, for at bane sig en Vei til deres Troesbrødre gjennem Paschaens Leir. For to Dage havde de Levnetsmidler. De beredte sig paa det Værste.

Gregor lod Qvinderne bringe ind i et Huus, og traf ufortøvet de fornødne Foranstaltninger. Vagter bleve udstillede trindtomkring, Blus bleve tændte paa de høieste Punkter, for at give Flaaden Nødsignal. Nogle gik paa Jagt efter vilde Gjeder, Andre afbrøde Broerne, som førte over Kanalerne og Gravene til Stadens eneste Port, atter Andre forskandsede en stor Steenbygning, som laae tæt ved Havnen. Her bleve de faa Levnetsmidler gjemte, og indvendigt blev Alt indrettet saaledes, at dette Huus kunde tjene til et Tilflugtsted, naar der ingen anden Redning var. I Kjælderen indrettedes et Par Værelser for Zuleima og hendes Ledsagerinde.

Da Gregor havde ordnet det Nødvendigste og ladet Korsets Fane vaje fra Husets Mynding, gik han til Zuleima. Hun modtog ham mild, men tilsløret. Hans Kys følte hun endnu. Hun

saae i den unge Græker sin Redningsmand. Født af en græsk Moder, kunde hun ikke hade det græske Folk. Gregor's mandige Skjønhed, hans med Sagtmodighed saa skjønt forenede Alvor, vel ogsaa det Nye i hendes Stilling, kunde ikke andet, end vække hidtil ukjendte Følelser i den tyrkiske Piges Hjerte. Og var det et Under, at Zuleima's himmelske Skjønhed fængslede Grækerens ubevogtede Hjerte.

Hvert Ord af deres Samtale trykte Pilen dybere i Hjertet, hver nok saa sagte Berørelse var Olie i Ilden. Fatimes Iver, hendes Advarsler, frugtede kun lidet.

Saaledes forløb Dagen. Først om Aftenen skiltes de ad. Natten gik hen i Fred. Da Morgenen dæmrede, saae man ud over Havet, men der viste sig intet Skib. Ogsaa idag hilste Skydsets Torden fra Mesolunghi den unge Dag, og fra Kap Papas drønede det frygteligt. Gregor formodede, at den græske Flaade havde angrebet den tyrkiske.

Alt brændte Middagssolen hedt. Mork og alvorlig sad Gregor paa en omstyrtet Soile, og stirrede ud over Havet. Da nærmede en Græker sig ham ilsomt, og bragte ham en Seddel, hvorpaa Riketas, som var bleven tilbage ved Broerne, havde skrevet de Ord:

„Bring Qvinderne i Sikkerhed, samk Folkene sammen, Fjenden nærmer sig."

Gregor lod Frihedshornet tone. Alle grebe til Vaaben. Fra Skoven ved Manina saae man en dunkel Støvsky vælte sig frem. Det var Fortrop-

pen af den Tyrkeskare, Reschid Pascha havde udsendt efter sin Datters Ransmænd. Hurtigt joge de nedad Bjerget, vel en 300 Ryttere.

Ikke langt fra den store Bro, som Niketas havde ladet afbrænde, laae Denne med Halvdelen af Skaren. Alle andre Broer bag ham vare forstyrrede, og kun enkelte Bjelker laae her endnu, for at gjøre et Tilbagetog muligt. Gregor stod i en Myrtheskov, ikke langt fra Stadens Port, og kun Faa vare blevne tilbage til Steenhusets Bedækning.

Kun for et Øieblik var Gregor ilet did, at sige Zuleima Farvel. Stiltiende rakte hun ham sin Haand, trykte hans sagte mod sit Hjerte, og saaledes adskiltes de.

Rytterne havde imidlertid nærmet sig Graven. Let afviste Niketas deres Forsøg paa at sætte over. De trak sig hen mod Skoven, og syntes at ville oppebie Forstærkning. Snart skjulte Natten dem for Grækernes Øine.

Disse vare paa deres Post. Ingen Søvn vederqvægede de matte Lemmer. Gregor havde skiftet Post med Niketas. Man besluttede, at forsvare Overgangen over Graven saalænge muligt, og kun i Nødsfald at trække sig tilbage til Trigardon. Gregor anbefalte Qvinderne til sin Vens Varetægt.

Da Morgenen dæmrede, saae man en Hob albanesisk Fodfolk marschere ned ad Bjerget. Tydeligt kunde Gregor bemærke, at de førte to Styk-

ker Skyds med sig, og vel vare henved tusind Mand stærke. Han opmuntrede Sine, viste dem det Fordeelagtige, det Uangribelige i deres Stilling. Grækerne svore, at forsvare sig til sidste Mand, og listede sig nærmere Stranden med deres lange Jldrør.

Saaledes ventede de Fjenden, som dog holdt sig rolig paa Høien. Kun en Rytter galopperede ned, svang, til Tegn paa sit fredelige Sindelag, et hvidt Klæde over sin Turban, og nærmede sig det Sted, hvor Broen havde staaet. Grækerne lode det skee, Gregor treen frem, og spurgte om hans Ærinde.

„Vantroe! raabte Tyrken: Stor er min Herres, Reschid Ibrahim Pascha's Naade. Han skjænker Eder Liv og Frihed, han vil give Eder sikkert Leide, hvorhen I bestemme, og ydermere give Eder 30,000 Pjastre i Løsepenge, naar I udlevere ham Zuleima, hans Datter. Gidsler vil han stille, og jeg, En af hans Agaer, vil sværge paa Koranen, at dette Tilsagn ikke skal vorde brudt. Overveier Eders Stilling, tager Pengene, bestiger et Skib, som ligger beredt for Eder ved Havet, og reiser til Mesolunghi. Men forsmaae I den mægtige Pascha's Naade, saa hører, hvad der venter Eder!"

„Tyrk! afbrød Gregor ham med Stolthed: Du behøver ei at nævne os de Qvaler, der vente den Græker, som falder i Eders Hænder; vi kjende dem og spotte dem. Sig Din Herre, Du Reschid Ibrahim Pascha's Slave, at jeg ikke kjender anden Løsepenge for Zuleima, end Athanasia,

min Søster, som han rovede ved Foden af Oeta. Jeg er Gregor Sarantos. Mine Vinbjerge ere forstyrrede, mine Olivenskove omhugne, mine Hjorder bortdrevne. Min Fædrebolig ligger i Gruus, og under Gruset hvile min Moders Been. Jeg har Intet, uden min Tro, Intet, uden min Gud, som sikkert vil hævne mig. Spar derfor Dine Trudsler, kom med Dine Tusinder — men vid, i vor Midte er Zuleima, Din Herres Datter!"

„Saa gid Allah fordomme Dig, græske Hund!" raabte Tyrken, vendte sin Hest, og jog tilbage. Da traf et Skud fra Krattet Spotterens Ganger; den styrtede.

„Det for den græske Hund! raabte Skytten: Skynd Dig bort, inden jeg faaer ladt igjen; den anden Kugle er for Dig!"

Tyrken undflyede. Kort efter vendte han tilbage i Spidsen for Sine. En Dæmning, som maaskee alt i Romernes Tid var opkastet i Sumpene, dannede den eneste Vei, ad hvilken man kunde nærme sig Trigardon. Ligeover for ham laae de tredive Græker under Gregor, skjulte i det tætteste Krat. Forgjæves søgte Tyrkerne blot at trænge frem til Gravens Rand; intet Skud af Grækernes Ildrør forfeilede sin Mand. Albaneserne saae ingen Fjende, de fornam kun hans dræbende Nærhed. Bandende trak de sig tilbage, toge deres Døde og Saarede med, og begyndte nu at beskyde Grækerne med deres grove Skyds. Men da disse havde leiret sig paa Jorden, fløi de tyrkiske Kugler hen over dem.

Alt var det Middag, og endnu stode Tyrkerne bag deres Skyds. Alle de Speidere, de havde udsendt, for at finde et Overgangspunkt, vare, som det syntes, vendte tilbage med uforrettet Sag, og de trak sig atter tilbage til Skoven, uden at gjentage det mindste Forsøg for denne Dag. Om Aftenen afloste Riketas Gregor.

Denne gik til Zuleima. Hjerteligt bod hun ham velkommen; selv Fatime syntes at glæde sig ved at see ham levende igjen. Men en sælsom Gysen greb Ynglingen, da han sluttede Pigens Haand i sin. Det var, som om Dodsengelen suste ham forbi, og aabnede en Grav for ham, hvori han drog Zuleima ned med sig.

„Lad mig blot idag see Dit Ansigt, Zuleima! bad han: Forund mig kun eengang endnu denne Salighed! vedblev han, da Pigen taug, og nolede med at opfylde hans Bon: Mit Ønske har ei et jordisk Udspring. En hellig Længsel afnoder mig denne Bon. Lad Dine Himmelstjerner lyse for mig i min stjernelose Nat!"

Skjælvende slog Jomfruen Sloret tilbage, og saae ham rodmende i Øinene. Fatime taug.

„Ja, sagde han, efter at han, længe og inderligt, havde seet paa hende: det er et Gjenskin af Himmerige, og dette Blik, som nu træffer mig, Zuleima, siger mig, at Du er min!"

Taus skjulte Zuleima sit rodmende Ansigt ved hans Bryst.

„Tal, Zuleima! Viis mig Dit Hjerte, som Du har viist mig Dit Ansigt!"

Hun oplöftede sit bøiede Hoved, lagde Haanden paa det bankende Hjerte, og saae bedende op til ham.

„Vil Du knytte Din Skjebne til min?" spurgte han nu. — Pigen taug, og rystede heftigt.

„Vil Du, Zuleima? spurgte Ynglingen endnu engang.

„Allah, tilgiv!" raabte Jomfruen, og hendes taarefulde Øie saae op mod Himlen.

„Zuleima! raabte Fatime fremtrædende: Hidtil har Din Jammer lukket min Mund, men nu maa jeg tale. Ei Dit Hjerte allene gjælder det — det kunde denne Christen vel fortjene — Din Tro gjælder det, og Prophetens hellige Ord. Med Dit Hjerte bortgiver Du Din Sjæl, Zuleima!"

„Vil Du binde Din Skjæbne til min?" spurgte Grækeren skjælvende.

„Jeg vil!" hviskede Pigen.

„Saa gid Allah — beskytte Dig!" raabte Fatime, hastigt undertrykkende den Forbandelse, hun var i Begreb at udsige, medens Gregor trykte den Halvbevidstløse til sit Hjerte.

„Nu gaae det, som Gud vil! raabte han henrykt: Jeg tager dog den Vished med mig — Hist findes vi!"

„Hisset og her!" sagde Zuleima sagte, og saae fortrøstningsfuld op til Ynglingen.

„Saa skilles jeg beroliget fra Dig — lev vel, min Elskede! raabte han, rækkende hende Haanden: Mine Vaabenbrødre vente mig. Tag dette Haandslag som Troskabseed. Indtil Præsten for-

binder os, være Du mig en Søster, og nu lev vel!"

„Lev vel! hviskede Zuleima, kyssede hans Haand, og trykte den til sit Hjerte: Lev vel, Gregor!"

„Indtil Præsten forbinder os, være Du mig en Søster! sagde Fatime, stirrende hen for sig: Var det ikke hans sidste Ord, Zuleima? Og føler Du vel Ulykkelige, hvad Du har offret i dette mørke Øieblik? Vaagn af Din Drøm. Det er en Vantro, som har hildet Dig i sine Baand. Betænk, Dig følger Mahomeds Vrede, Din Faders Forbandelse følger Dig!"

„Gud vil beskytte mig, Fatime!" hviskede Zuleima.

„Vel veed jeg, sagde Fatime sørgmodig: at den Troens Melk, Du har suet af mit Bryst, ikke kunde slukke den Vantroens Flamme, Du arvede efter Din christne Moder. Hun ympede Lærdomme i Dit Hjerte, som sloge Rod, og nu bære giftige Frugter; derfor har ogsaa Allah straffet hende."

„Fatime! raabte Zuleima, i det hun med Værdighed traadte hen for hende: Væk ikke denne Erindring! Den river mig fra min Fader, den leder mig til den offrede Moder, og hun vandrer i de Christnes Paradiis. Skinsyge myrdede den Uskyldige, hun tilgav sin Morder, hun døde i mine Arme, og bad mig døende hylde den Lære, som prædiker, at man skal tilgive sine Fjender. Hvad hjalp det min Fader, at han ødslede al sin Kjærlighed paa mig, sit eneste Barn? Hvergang han kjærteg-

nede mig, saae jeg den Dolk, som gjennemborede hende. Efter hendes Død havde jeg intet Hjerte mere, som jeg kunde hænge ved. Selv Troen lod mig i Tvivl. Thi Koranens Lærdomme vare ei saa blide og menneskelige, som hiin hellige Bogs, hvorom min Moder talte saa tidt. Lad derfor hans Hjerte tilhøre mig, paa det jeg dog kan have Noget, som jeg kan kalde Mit, Noget, som elsker mig menneskeligt."

„Og var Fatime Dig Intet?" afbrød Denne hende hulkende. — „Du var mig Meget, Du var mig Alt, men min Moders Plads kunde Du ikke fylde; hvad han er mig, erstatter Intet mig."

„Og vil Du fornægte Mahomed's Gud? Vil Du træde med Ynglingen til Korsets Alter?"

„Jeg vil lade Gud lede mine Skridt."

„Eller vil Du, Reschid Pascha's Datter, kaste Dig i en Vantroes Arme, som Slavinden i sin Herres?"

„Fatime!" raabte Jomfruen vred.

„Du kjender ikke Kjærligheds Magt, Ulykkelige! sagde Ammen dybtbevæget: Du staaer ved Randen af en Afgrund."

„Med ham styrter jeg mig derned!" raabte Zuleima flammende.

„Du er fortryllet, Zuleima! sagde Ammen sorgfuld: Men berolige Dig, vi staae i Guds Haand. Hvad Han har besluttet, det skee! Læg Dig til Hvile. Beed til Propheten, jeg vil bede til Gud."

Med barnlig Følelse trykte Zuleima den Grædende til sit Bryst. „Forlad mig ikke, Fatime!

raabte hun pludseligt: Forlad mig aldrig, min gode Amme!"

„Aldrig, aldrig! raabte Denne: Selv i Døden, selv til de Christnes Tempel følger jeg Dig!"

I Tyrkernes Leir var Alt i Bevægelse. Reschid Pascha, som i egen Person vilde bryde op til sin Datters Befrielse, havde kun ved det høitidelige Løfte, hans Aga havde givet ham om at bringe Zuleima tilbage, ladet sig bevæge til, at blive for Messolunghi. Derfor gjorde nu ogsaa Denne de alvorligste Anstalter til Angreb. Træer bleve fældede og i Stilhed bragte til et Sted, hvor En af Speiderne havde fundet Sumpen saa tør, at man med Fodfolk kunde nærme sig Graven. Et Ellekrat skjulte denne Bevægelse for Grækerne; Alt lykkedes efter Ønske, den mørke Nat havde begunstiget dette Foretagende. I Morgendæmringen begyndte Tyrkerne at slaae en Bro.

Dagslyset viste Niketas den Fare, hvori han og hans Skare svævede. Han vilde ile til det truede Punkt, men Fjendernes Ild bestrøg Sletten, hvorover han maatte drage. Der blev ham Intet tilbage, uden at forstyrre den eneste Sti, som førte til Hoveddæmningen, for derved at opholde Fjenden, om det end lykkedes ham, at sætte over den første Grav. Hurtigt traf han sig nu tilbage over den anden; Løbebroerne bleve afbrudte bag ham.

Men her var hans Stilling ikke fordeelagtig. Kun enkelte Elmetræer stode her, og alt ved Mid-

dagstid saae han sig fortrængt af den fjendtlige Ild og nødt til, at gaae over den tredie Grav. Først mod Aften trak han sig tilbage til Trigardon, hvor han forenede sig med Gregor. For svage til at forsvare denne Stad, rykkede de, inden Fjenden havde kastet Broen over den sidste Grav, til Steenbygningen paa Fjeldet ved Havet. Her fordeelte Gregor de sidste Levnetsmidler og den Munition, de i Kampen havde frataget Tyrkerne. Endnu talte 54 Stridsmænd; de knælede paa den aabne Plads udenfor Huset, og befalede Gud deres Sjæle.

Tyrkerne droge imidlertid ind i den forladte Stad, rettede Skydset mod Huset og omringede det paa Skudvidde. Høit vajede, beskinnet af Maanen, Korsets Banner fra Bygningen, hvis Tag tildeels var aftaget. Nu stormede Tyrkerne frem under frygteligt Krigsraab. Roligt modtoge Grækerne dem. Fra alle Skydehuller lynede Døden Fjenden imøde. Ingensteds fandt Denne en Aabning, hvorigjennem han kunde trænge, og til Husets Mynding naaede Stormstigerne ikke. Forsøget paa, at sprænge Døren, kostede Mange Livet. Næsten Hundrede segnede her. Tyrkerne maatte ophøre med Stormen, og trække sig tilbage.

End havde Skydset ei beskudt dette Frihedens Bolværk. Disse Mure gjemte jo Paschaens Datter, og Tyrkernes Aga haabede, at erobre dem med blanken Klinge næste Morgen. Harmfnysende vendte han med Sine tilbage til Trigardon og lod kun nogle Poster tilbage ved Havbredden.

Ved Midnatstid stak Tyrkerne Trigardon i Brand.
Som en Mordfakkel lyste Blusset gjennem Natten.

Med Morgensolens første Straale var hver Græker paa sin Post. Alvorlige vare alle Ansigter; thi kun Den, som igaar havde lagt Lidet af sit Mundforraad tilside, kunde idag efter Bønnen stille sin Hunger. Alle stirrede ud over Havet. Intet Skib nærmede sig.

Ogsaa Tyrkerne lavede sig nu til Angreb. Tusind Pjastre lovedes Den, der først kunde trænge ind i Huset; og under Raabet: „Allah! Allah!" rykkede de frem paa ny. Selve Albaneserne havde ladet deres Heste blive tilbage, for at understøtte Fodfolkets Angreb.

Med Fortvivlelsens Mod modtoge Grækerne de Stormende, som, tildeels bevæbnede med Øxer og Stænger, satte Stigerne til og søgte at gjennembryde de tilmurede Aabninger. Her og der lykkedes det dem; dog fandt de Grækerne beredte, her at modtage dem Mand mod Mand. De styrtede de Angribende ned af Stigerne, og endnu var det ikke lykkedes nogen Tyrk, at svinge sig ind gjennem Aabningerne. Men stedse heftigere blev Angrebet paa disse Punkter. Stige paa Stige lagdes til. Tyrkerne trodsede de Beleiredes Ild, og alt tonede Seiersraabet, alt kæmpede man med Sabelen — — da rullede Bjælker ned fra Husets Gavl, knuste de Angribende, sønderbrøde Stigerne, og modløse trak Tyrkerne sig tilbage. Endnu engang havde Seier til-

smilet Grækerne. Niketas, som forudsaae Faren, var med nogle Vaabenbrødre ilet op paa Loftet, havde løst Bjælkerne og rullet dem ned.

Og som han nu, takkende Gud, vilde stige ned til Sine, saae han endnu engang ud over Havet, og see — fra Messolunghi svævede et Skib om Forbjerget. For fulde Seil syntes det at ile mod Trigardon. „Mod! Mod! raabte Niketas: Frelsen er nær!" Han iilte ned. Grækernes Fryderaab lød mod høien Sky. Tyrkerne trak sig tilbage paa hiin Side det grove Skyds.

Gregor samlede sine Krigere om sig. „Knæler! sagde han høitideligt: Takker Gud, og beder for de Faldnes Sjæle!" — Grækerne knælede og bade.

„Lader os nu istemme Lovsangen!" sagde Gregor. Men som nu Grækerne stode op, og Stephanos vilde begynde Lovsangen, styrtede Vagten ind. „Til Vaaben! lød det: Til Vaaben! Paa Skibets Master vaier den halve Maane — det er et fjendtligt Skib, som nærmer sig Stranden!"

„Istemmer Lovsangen! raabte Gregor gjennem Tumlen: Istemmer den, mine Venner! Lader os prise Gud i Fryd og Nød! Til hans Ære ville vi leve, til hans Ære døe! —"

Og med fast Stemme begyndte Stephanos den hellige Hymne; Korsets Kæmper istemte med, gjennem Bølgernes Brusen lød den hellige Sang Muselmændenes Skib imøde. Disse kastede Anker ligeoverfor Klippen.

Sangen var tilende. I mangt et Bryst fattedes Fortrøstning og Haab. Ikke Alle gik veltilmode paa deres Post.

Nu nærmede sig en tyrkisk Anfører. Han forlangte at tale med den græste Capitani. Gregor traadte frem.

„Vantroe! tilraabte Tyrken ham: Vor Aga ærer Eders Mod. Han gjentager endnu sit Tilbud, at lade Eder drage bort ubehindret, naar I overantvorde ham Zuleima, Paschaens Datter. Hiint Skib har Reschid sendt, for at føre Eder, hvorhen I ville, selv til Mesolunghi, om I ønske det. Afsend En af Eders Krigere, lad ham undersøge det. Kun en Styrmand og ti Matroser befinde sig derpaa. 30,000 Pjastre og endnu mere bydes Eder i Løsepenge. Indtil I ere komne ombord, vil vor Aga, med Tre af sine Officerer blive i Eders Vold."

„Tov, Tyrk! raabte Gregor: Jeg vil raadslaae med Mine."

Grækerne kaldtes om deres Høvedsmand. Han gjentog Tyrkens Forslag, og da han derpaa saae sig om i Kredsen, læste han i de Flestes Ansigter det Ønske, at de foreslagne Betingelser maatte vorde antagne.

Ynglingens milde Ansigt blev alvorsfuldt. „Jeg seer, mine Venner, sagde han: I ville forlade mig. Nu vel, reiser med Gud; jeg bliver."

„Herre! sagde Boris, fremtrædende med Beskedenhed: For Fædrelandet, for vor Troe, have vi svoret at fægte. Opfylde vi vor Eed, naar vi her døe Hungersdøden? Den tyrkiske Jomfru døer jo

med os. Eller gavne vi ikke Fædrelandet mere, naar vi føre 50 stridbare Mænd til Mesfolunghi's Forsvar? Skulle vi, ædle Capitani, gaae tilgrunde her for Din Kjærligheds Skyld? Og nytter det Dig, nytter det hende, at hun vanfmægter med os? Vi overantvorde hende til Tyrkerne, og bevare vort Liv for Fædrelandet. Det er mit Raad, min Mening!"— „Ogfaa min!" raabte hartad Alle.

„Stephanos, gjør, hvad jeg bød Dig!" sagde Niketas nu med kold Rolighed. Stephanos fjernede sig.

„I have fattet en Beslutning, og I gjorde Ret! sagde Gregor nu: Jeg løser Eder fra den Lydighed, I have svoret mig. Vælger en Fører blandt Eder — jeg kan ikke være det mere. Lever vel. Kommer mig ihu paa Mesfolunghi's Volde. Gud velsigne Eders Vaaben!"

„Vær Du da vor Fører, Niketas!" sagde Boris.

„Grækere! sagde Niketas med alvorsfuld Værdighed: I have svoret Gregor Troskab indtil Døden. Endnu ulmer Livsfunken i os — derfor opfordrer jeg Eder til, at holde Eders Eed."

Grækerne knurrede. Boris treen frem, og sagde med Trods: „Niketas, samtykker I ei i vor eenstemmige Mening, ville vi tvinge Eder til at gjøre det."

„Venner! begyndte Niketas: I kjende mig fra min tidligste Ungdom; hvad jeg engang har svoret, holder jeg ubrødeligt. At hævne mig paa Reschid, svor jeg, og jeg vilde bryde min Eed, hvis

jeg gav ham hans Datter tilbage. Derfor bliver hun her, og I med os!"

Haanleende svarte Boris: „Niketas, hvor den visse Død truer, ophører enhver Forpligtelse. Vi ere frie Mænd, frie Grækere, som Du. Vil Du ikke være vor Anfører, saa drag, hvorhen Du vil. Vi udlevere Zuleima, ogsaa mod Din Villie. Kommer, mine Venner; vi ville give Tyrken Svar."

„Holdt! raabte Niketas med sin Tordenstemme: Nede i Kjælderen sidder Stephanos med brændende Lunte, og venter paa Signalet. Støder jeg i denne Pibe, saa fænger Krudtet dernede, og vi flyve i Luften."

Grækerne studsede. Ingen af dem vovede at røre en Fod. „Saa gaae! vedblev Niketas til Gregor: Gaae, og send Tyrken tilbage. Og nu Enhver paa sin Post!" Stiltiende adlode Grækerne. Gregor omfavnede sin Ven. „Du bringer Hævnen et frygteligt Offer!" sagde han. — „Skylden falde paa mig!" raabte Niketas, og gik.

Fortvivlelsens Mod spændte Grækernes sidste Kraft, knurrende fandt de sig i deres Skjebne, og besluttede, at sælge deres Liv dyrt.

Tyrkerne lavede sig til et nyt Angreb. Skibet lettede Anker og nærmede sig Stranden. — Gregor gik imidlertid ned til Zuleima.

Med levende Glæde modtog hun ham. „Zuleima! sagde han med inderlig Følelse: Afgjørelsens Time nær-

mer sig, Kampen begynder paany. Beed, haab og lev vel!"

Han vilde gaae. Da traf ham Zuleima's Taareblik. „Lev vel!" raabte han endnu engang, og trykte hende til sit Bryst.

„Gregor!" hviskede hun, men Ordet døde paa hendes Læber i Skydsets Torden. Han vristede sig af hendes Favn. „Der ere de alt igjen!" raabte han, og ilte op til Sine.

Tyrkerne havde imidlertid rettet Mundingen af deres Skyds mod den Forddæmning, som dækkede Indgangen til Bygningen. De stode beredte til Storm. Skibet laae ligeoverfor Huset, og nu lynede Ilden saavel fra det, som fra Landbatteriet. Mandskabet blev roligt staaende udenfor Skudvidden.

Paa Landsiden modstode Murene. Men paa Søsiden, hvor Briggen, besat med fire 24pundinger, beskjød Huset, begyndte Murene at vakle.

Middagen var forgangen, ingen Spise havde styrket de Hungrige. Intet Skib nærmede sig til Redning. Da besluttede en Deel af Grækerne, at liste sig ned i Kjælderen, overfalde Stephanos, afvæbne ham, og derpaa at underhandle med Fjenden. Boris gik derned med nogle Andre. De haabede, at finde Stephanos sovende. Men i det de sagte aabnede Døren, saae de Oldingen sidde med Lunten i Haanden. Han stirrede paa de Kommende, og vinkede dem bort med sin Venstre.

„Endnu et Skridt frem, raabte han, og jeg tænder!" Han gjorde en Bevægelse med Lunten — hastigt forlode de Andre denne Dødsens Hule.

Tyrkerne rykkede endnu engang frem til Storm. Anstrængende deres sidste Kræfter, afsloge Grækerne ogsaa den. Men da Fjenderne vare vegne tilbage, knurrede de høit. Udmattede, afkræftede, kastede de sig paa Jorden, bade, bandede. Selve Gregor blev bevæget. Med nogle Andre gik han til Niketas, og søgte at bringe ham paa andre Tanker. Men han var ubevægelig.

I slov Ufølsomhed sadde Grækerne i en Kreds. Ingen Lyd, ingen Klage, intet Trøstensord hørte man. Det var dem gandske ligegyldigt, da de saae, hvorledes Tyrkerne skaffede det svære Skyds fra Skibet i en Baad og landede dermed.

Mod Aften begyndte Ilden fra denne Side. Virkningen var skrækkelig. Murene styrtede bragende ind; Jordvolden udenfor Døren var nedskudt, en Kugle havde sprængt Døren selv, mangen Korsets Kæmpe var allerede falden.

Da lød de Vantroes Raab: „Allah! Allah!" — „Gud og Friheden!" raabte Gregor, og styrtede med sin dødindviede Skare imod dem. Kampen var frygtelig og almindelig.

Niketas stod oppe paa Husets øverste Loft, og skjød med koldt Blod ned paa Fjenden. Men segnede ogsaa Ti, stormede dog Hundrede frem paany. Nu saae han adskillige Tyrker trænge ind i Huset — alt greb han efter Dødspiben — da styrtede Muselmændene, drevne af Grækernes Klinger, flygtende ud. Nu rykkede Albaneserne frem — Kampen blev heftigere — ingen Redning mere! Niketas rullede den

sidste Bjælke ned, og kastede rasende sit Gevær paa de Stormende.

„Nu saa være da Loddet kastet!" raabte han, tog Piben, satte den til Munden .... og idet han endnu engang kastede sit Blik ud over Havet, see! Da kappede den tyrkiske Brig hurtigt Anker, søgte den vide Sø, og om Forbjerget kom Skibe seilende — høit vajede Korset paa deres Vimpler!

„Skibe nærme sig! raabte Riketas, styrtende ned: Det er græske Skibe! Mod, Mod, mine Venner, kun et Øieblik endnu! — "

Saaledes skrigende ilte han ned og kastede sig med Sabelen i Haanden blandt Tyrkerne. Som styrkede af en ny Aand, fægtede Grækerne, og da det første Skib slyngede sine Kartætsker blandt Tyrkernes Skarer, da der fra det Andet sprang en Hob modige Mænd i Baaden, for at komme deres Troesbrødre til Hjelp, da flygtede de Vantroe, forfulgte af Skibenes Kugler.

Kun 36 Mand af den tappre Skare hilste jublende de himmelsendte Redningsmænd.

Tyrkerne stode endnu, med Resten af deres Tropper, opmarscherede bag Trigardon. De syntes at vente paa det Øieblik, da Grækerne vilde indskibe sig, for da at overfalde dem. Men to Skibe havde, saa nær muligt, lagt til Land, og deres krydsende Ild forhindrede ethvert Forsøg. Gregor blev i Huset, indtil Zuleima og Fatime havde besteget

en Baad. Først da disse vare ombord paa et af Skibene, forlode Grækerne Huset. Stephanos, den frygtelige Dødsens Vægter, steg op med sine Krudttønder, som bleve bragte i en Baad. 36 Levende traadte ud af Bygningen; otte Saarede bar man i Baaden; sexten Døde, blandt hvilke Boris, nedsænkede man i Havet.

Tænderskjærende saae den tyrkiske Aga Grækerne lette Anker og styre ad Mesolunghi. — Paa Skibene erfarede Disse, at Mesolunghi var aaben fra Søsiden, men tillige, at Ibrahim Pascha, denne den ægyptiske Vicekonges vilde Søn, var i Begreb at sætte over fra Morea, for at begynde en tredie Beleiring. Trigardons Brand, som man tydelig havde seet paa det aabne Hav, havde bevæget Miaulis til, at sende Skibe til deres Redning.

I Skibskahytten laae Zuleima i Gregor's Arme. Fast trykte han sine brændende Læber paa hendes Rosenmund. „For Dig vil jeg leve, Zuleima, med Dig vil jeg døe!"

Da traadte Fatime hen til dem. „I have viet Eder Kjærlighed og Død! sagde hun bevæget: Naar dig ville Propheten brede sin beskyttende Kappe over Eder, og Dig, Ulykkelige, ville han tilgive, at Du har glemt hans Ord!" Elskovspagten var sluttet. Skibet bar et saligt Par til Mesolunghi.

Morgensolen forgyldte Mesolunghi's Taarnspidser. Høit slog Grækernes Hjerte, da de saae deres Ønskers Maal for sig; ængsteligt bankede Zulei-

ma's, da hun gjenkjendte Tyrkernes hvide Telte, og blandt dem sin Faders.

De Kommende hilstes med jublende Fryderaab. Den ærværdige Notis Bozzaris modtog dem paa den store Plads ved Havnen; Stournaris, Zoes Pan, Zongos, disse tappre Anførere, hilste dem hjerteligt, og da Zuleima steg iland, da man hørte, hvis Datter hun var, gjenlød Luften af Jubelraab.

Efter at Gregor havde underrettet Notis Bozzaris om det Forefaldne, og end ikke fordulgt ham sit Hjertes Følelser for Zuleima, rystede Oldingen heel betænkeligt paa Hovedet. „Unge Mand! sagde han alvorsfuld: I har ikke gjort vel i, at aabne Eders Hjerte for en saadan Lidenskab i denne haarde Tid. Og om nu Paschaen bød os hundrede christne Fanger for sin Datter — skulde vi da lade Brødre vanfmægte som Offre for Eders Elskov? Svar mig, hvad skal den Pige her?"

„Ægteskabsbaandet forene os!" — „Eder, en Korsets Kriger med en tyrkisk Pige?" spurgte Bozzaris. — „Jeg haaber, hun træder over til vor hellige Kirkes Tro!" svarte Ynglingen.

„I haaber det! afbrød Oldingen ham: Hvad haaber Kjærlighed ikke? Men jeg vil ikke være Eders Haab imod. Jeg vil endogsaa tage mig af hende som en Fader. Hos Marcos Bozzaris's ædle, ulykkelige Enke skal hun finde en Tilflugt. Men I, Sarantos, drager til Klosteret Klissava — der vil I finde tappre Sulioter."

Studsende saae Gregor paa den Gamle. Denne Befaling overraskede ham. Dog fattede han sig og svarte: „Jeg skal gjøre, som J befaler. Eder overgiver jeg Zuleima.Ræk mig Eders Haand til Pant, at J, naar jeg kommer tilbage, igjen vil overantvorde mig hende.“

„De her forsamlede Græker, svarte Bozzaris med høi Alvorlighed: have betroet mig Messolunghi's Forsvar. Hvad Stadens Bedste kræver, skal jeg gjøre. Drag med Gud til Vassilides, og forsvar det kjækt, om det mod Formodning skulde vorde angreben.“

Martret af mangehaande Lidenskaber, iilte Gregor til sit Qvarteer, hvor han fandt Niketas. Da Denne hørte, hvad Bozzaris havde befalet, sagde han: „Lader os adlyde, min Broder! Jeg tænker, Oldingen vil prøve Dig, om Dit Fædreland er Dig kjærere, end Din Lidenskab. Lader os drage til Vassilides.“

Tung faldt Skilsmissen de Elskende. Da Zuleima sank i Ynglingens Arme til Afskedskys, tilhviskede hun ham: „Gregor, blot man ikke skiller os ad! Havesyge ere Grækerne — min Fader byder Alt for mig!“

„Frygt Intet! beroligede Ynglingen hende, og dog frygtede han selv: Du er min Eiendom.“

Fæstningens tredie Beleiring skulde begynde. Dertil ventede Reschid en Afdeling af den ægyptiske Hær. Endnu havde han kun i en Fraskand indsluttet Mes-

solunghi fra Landsiden, medens Kapudan Pascha skulde gjøre det samme fra Søsiden. Men Sachturis og Miaulis, disse to græske Admiraler, havde forenet sig, efter to Dages Fægtning drevet Tyrkerne tilbage til Patras og forsynet Messolunghi med Proviant for nogle Maaneder.

I Fæstningen selv vare Grækerne fulde af Mod og Virksomhed. De forstyrrede Batterier istandsattes. Bastionen Bozzaris, som næsten var gandske demoleret, stod atter der til de Tappres Beskyttelse; paa Bastionen Franklin var en Bresche udfyldt; mindre havde Taarnene Koray og Wilhelm Tell lidt. Den store Grav, som omgav Værkerne, og som Tyrkerne havde udfyldt med Faschiner og Jord, var tømt, og den høie Dæmning, hvormed Reschid havde omgivet Grækernes Værker, var gandske planeret.

Naar Munition og Proviant ikke fattedes, havde Enhver den Vished, at Messolunghi ikke kunde falde. Gubber og Drenge, Qvinder og Jomfruer, Alt arbeidede med uafbrudt Virksomhed, og Kokini, der kommanderede som Ingenieur, satte alle Hænder i Bevægelse, for at gjøre Grækernes Bolværk uovervindeligt. Miaulis havde fra Hydra oversat 1500 Rumelioter, og ved dem var Besætningen igjen voxen til 4000.

Men hvad havde den physiske Kraft mægtet mod Muselmændenes Storm, hvad mod Ibrahim Pascha's Hær, hvis Overfart fra Patras var ivente, hvis ikke een Aand, Troens og Frimodighedens Aand, havde beseelet Grækerne? Skjøndt forladte af Chri-

stenhedens Fyrster, vare dog Messolunghi's Forsvarere høit ophøiede over Skjebne og Død.

Havde Hævnen, den Ødelæggelsens Flamme, været den første Drivefjer, som havde bestemt Gregor og Niketas til at gribe Sværdet mod Tyrannerne, saa greb dem nu Troens høie Mod, og som om en Engel fra Himlen stod for dem, saa ærefrygtsfulde knælede de og deres lille Skare for den ærværdige Olding, Erkebiskop Joseph, som signende indviede dem til deres Helteførd.

„Det kommer mig fore, sagde Niketas, efter denne høitidelige Handling, til sin Ven: som om et høiere Meed begeistrer mig nu, end da vi forlode Oeta's Dale. Kun i Baggrunden seer jeg Reschid Pascha nu. Jeg gruer selv for det, jeg havde ifinde ved Trigardon. Himlen være lovet, som afvendte det saa naadigt til vor Frelse!"

En Aften, da Zuleima, efter Gregor's Afreise, var allene med den værdige Enke, der gandske var traadt hende i Moders Sted, sagde hun: „Jeg kan ikke mere vende min Bøn til Propheten, kjære Moder! Mig fattes den troende Fortrøstning, som her besjæler alle Hjerter."

Endnu havde Enken ikke trøstet hende, da den ærværdige Notis Bozzaris treen ind. „Jeg kommer, Zuleima, sagde han: som et Fredens Sendebud. Din Fader, vor uforsonlige Fjende, har sendt en betroet Mand, ved hvem han kræver Dig tilba-

ge. Han byder store Løsepenge og desuden 50 fangne Christne."

„Og I har besluttet?" afbrød Zuleima ham hurtigt. — „At samtykke!" svarte Oldingen. — Jomfruen blev bleg som et Liig.

„Jeg kommer, vedblev han: at forkynde Eder dette i de forsamlede Høvdingers Navn. Bered Eder til Afreisen!"

„Og Gregor?" raabte Zuleima skjælvende, idet hun bedækkede sit Ansigt.

„Gregor Sarantos vil opfylde sin Pligt mod Fædrelandet."

„Er min Faders Gesandt her endnu?" spurgte Zuleima hurtigt. — „Endnu er han her! svarte Bozzaris: Han venter paa vort Svar."

„Tør jeg tale med ham?" — „Hvorfor ikke?" — „Saa lad ham komme, ædle Herre, og har jeg overbeviist mig om, at Reschid Pascha, min Herre og Fader, forlanger mig tilbage saadan, som jeg er, da følger jeg, skjønt med sørgende Hjerte." Motis Bozzaris gik. Enken fulgte ham.

Da Zuleima var allene, styrtede de længe tilbageholdte Taarer af hendes Øine. Hun hidkaldte Fatime. „Fatime! tilraabte hun hende hulkende: Jeg skal bort herfra, bort fra ham, til min Fader!"

„Allah være lovet!" raabte den Gamle. — „Allah være lovet — det siger Du mig, Fatime?" — „Din Pligt, Din Ære kalder, Din Tro befaler Dig det. Her vilde Du være evigforloren."

„Hist var jeg det, hist! raabte Pigen: Viid, Fatime: alt længe har jeg været en Christinde i mit Hjerte."

Hulkende kastede Fatime sig om Zuleima's Hals. „Ulykkelige! raabte hun: Hvad har Du begyndt? Allah, tilgiv hende! Hvi gav Du hende et Hjerte, som bedaaret af Elskov, kunde fornægte Dig?"

Da meldtes Paschaens Gesandt. Hurtigt kastede Zuleima Sløret over. Han traadte ind. Bozzaris og nogle græske Høvedsmænd fulgte ham. Dybt bøiede Tyrken sig for sin Herres Datter. „Allah være lovet, sagde han: at jeg kan følge Dig, Du Rose i Albaniens Have, tilbage til Din Fader."

„Inden jeg følger Dig, Mustapha, svarte Zuleima: maa Du sværge mig, at jeg er min Fader velkommen."

„Du Himlens Stjerne, Du Blomst af Prophetens Paradiis! svarte Tyrken hurtigt: Hvor kan Du tvivle?"

Da gik Jomfruen hen i Nischen, hvori der, paa et lidet Huusalter, stod et Kors, greb det, trykte det med Inderlighed til sit Bryst og nærmede sig Mustapha, som foer forfærdet tilbage. „Er jeg ham ogsaa velkommen med denne Hellige?" spurgte hun høitideligt.

„Mahomed bevare Eder fra hans Dolke!" stammede han forlegen.

„Saa gaae, og sig min Fader: Min Moders Tro er ogsaa min Tro — hendes Død har løsnet de barnlige Baand — Kjærlighed til Athanasia's Broder har løst dem."

„Grækere! vedblev hun, vendende sig til Høvedsmændene: Ville I sælge Christinden til Muselmanden, saa fængsler mig, udleverer mig til denne Olding, og endnu idag svæver jeg op til Gud, en Troens Martyrinde! Gjører, hvad I lyste!"

Hun tog Sløret af sit Hoved, nedlagde det for Guds Moders Billed, nærmede sig Tyrken, og sagde alvorsfuld: „Gaae, Slave, og sig Din Herre, at Du har seet Zuleima's Ansigt, seet det grædende, da hun maatte sige sin Fader Farvel; sig ham, det er min sidste Bøn, han ville, for min Moders Skyld, ikke forbande mig! Gaae nu."

Mustapha nølede. „Gaae! tordnede den gamle Bozzaris's Stemme: Hvad sig Korset vier, tilhører hverken Eder eller os! Fri er Christinden, fri hendes Villie!" — Han vinkede. Nogle Grækere bandt for Tyrkens Øine, og førte ham bort.

Just som Gesandten havde forladt Messolunghi, vendte Gregor og Niketas tilbage fra Vassilides. Et dunkelt Rygte, at man udleverede Paschaens Datter mod græske Fanger, var kommen dem for Øre. Til den ædle Enkes Bolig ilte Gregor. Han styrtede ind til Zuleima. Hun knælede for Mariabilledet; grædende stod Fatime i en Frastand.

„Zuleima! raabte han, dragende hende op til sit Bryst: Saa er Du dog Min endnu?"

„Jeg er Din! svarte Zuleima, vristende sig af hans stormende Favntag. Det er skeet. Gud har ledt mine Skridt. Jeg er Din i Tro og Kjærlighed."

Med et saligt Blik saae Gregor paa den Elskede, som ikke syntes at dele hans stormende Henrykkelse. „Gregor! sagde hun blidt: Lad det Himmelske ganske opfylde mit Bryst. Naar Daaben har helliget mig, da — o da! —"

Da lød en vild Tummel op fra Gaden. Fatime iilte til Vinduet. „Mesolunghi er i Oprør! raabte hun: Alt styrter ud af Husene!" — „Lev vel, Zuleima!" raabte Gregor, og iilte ned.

Gamle og Unge, Mænd og Qvinder, fandt han i Bevægelse her; de iilte til Voldene — Gregor fulgte. I en Fraſtand hørte han krigerſk Muſik. „Hvad betyder det Oplob?" spurgte han En af Mængden. — „Det er Ægyptерne, som komme!" lød Svaret, og da han havde besieget Volden, saae han det uheldbebudende Skuespil. Paa Veien fra Lepanto droge Ibrahim's Skarer i største Orden op mod Høien; høit vajede deres Faner. Reschid's i Slagorden staaende Hær hilste disse nye Krigsfæller med jublende Tilraab. Ægyptерne marscherede dem forbi, for at opslaae deres Leir paa høire Fløi. Det var fire Regimenter Fodfolk, hvert vel tusinde Mand stærkt. Ikke deres Tal, men den Orden, hvormed de, efter europæiske Krigeres Art, udførte deres Bevægelser, gjorde Indtryk paa Grækernes Gemyt. Nu opstillede de sig i en lang Linie. Man saae tydeligt, hvorlunde Paschaen — thi ham maatte det være, red langs med Rækkerne, medens en tyrkisk Rytter jog ned af Høien til det østlige Batteri. Da slyngede de Vantroe, som til Velkomst for Ægyptерne, Død

og Fordærvelse ind i den betrængte Stad. Araberne opsloge deres Leir ved Høien.

Under en Regn af Kugler vendte Grækerne tilbage til deres allerede halvtforstyrrede Vaaninger. De Tappre syntes at være blevne noget modfaldne ved det Skuespil, de nys havde havt for Øie. Kun Stournaris saae med roligt Blik hen mod Leiren. „Imorgen, maaskee før, ville vi faae en heed Dag! sagde han: Du, Mithos Kontaghiannis, gaaer til Bastionen Franklin; Messolunghi's Borgere besætte Wilhelm Tell's Taarn. Kara Hiskos! Du rykker ind i Batteriet Kiriakauli og beskytter Taarnet Kaskiurkos. Notis Bozzaris, Du gaaer til den Bastion, som bærer Din Æts Heltenavn. Skandsen Wilhelm af Oranien og Batteriet Rigas overgiver jeg Dig, Makris Tsongas. Du, Giannis Rangos, forsvarer Skandsen Montalambert. Jeg skal, med de Øvrige, være hvor det meest behøves; Du, Sarantos, bliver ved min Side. Sørger for Munition, fyrer ei for tidligt, og Skydset fyre kun med Kartætsker. Styrker Eder med Spise og Drikke, glemmer ei at. anraabe Gud om Bistand, og naar Trompeten kalder, ile Enhver til sin Post!"

Den ædle Kriger skred nu gjennem Mængden. Paa Bastionen Bozzaris plantedes Korsets store Fane. Gregor og Niketas fulgte Stournaris.

Dagen gik rolig hen. Solen dalede, Tyrkernes Ild taug; dog saae man tydeligt, at der gjordes store Forberedelser i deres Leir. En albanesisk Overløber

berettede, at hans Landsmænd, utilfredse med Ibrahim's Komme, kun ventede paa en Leilighed til at forlade Hæren.

Paa denne Stemning haabede Grækerne. De kjendte Reschid Pascha's Stolthed, og vidste, hvor ugjerne han traadte under Ibrahim's Commando. I Niketas's Sjæl vakte denne Efterretning en Tanke, som længe havde slumret deri.

Det blev Nat. Alt syntes at slumre med Naturen. Saasnart det dæmrede, sendte et Batterie sin Morgenhilsen over fra den Olivenhøi, bag hvilken det om Natten var bleven opkastet.

„De træffe godt! sagde Bozzaris, da adskillige Granater sloge ind i Skandsen: Det er christne Constabler, som slynge Døden mod deres Troesbrødre. Nu, som Gud vil! Træffe deres Kugler os, saa træffer Christenhedens Forbandelse dem igjen."

Han traf alle nødvendige Foranstaltninger; thi alt rykkede Ægypterne ned ad Bjerget i sluttet Orden, alt begyndte Skydsets Ild fra alle tyrkiske Batterier, og deels bag Ægypterne, deels jævnsides med dem, rykkede Reschid Pascha's Hær frem til Storm.

Grækerne forholdt sig gandske roligt i deres Skandser; intet Skud besvarte den fjendtlige Ild. Med muntert Blik saae de de Fremrykkende imøde.

Nu var det Tid! Fra alle Skandser fyrede Grækerne paa Fjenderne, som fordoblede deres Skridt. Med Orden og Mod rykkede Araberne frem mod den store Grav, fyldte den med Faschiner og Sandsække, og banede sig saaledes Vei til Bastionerne. De lagde Stormstiger til, men Grækerne vidste at modtage

dem. De kastedes tilbage, fornyede Angrebet, og kastedes tilbage andengang. Utallige Liig skjulte Jorden. Araberne flyede.

Paa den høire Fløi havde Tyrkerne angrebet Batteriet Rigas og Wilhelm Tell's Skandse. En krydsende Ild kastede deres Rækker ned; Resten flyede. Vel henved 2000 Døde dækkede Valpladsen. De Christne havde seiret!

Grækerne droge tilbage fra Kamppladsen ind i den reddede Stad. Bedækkede med Vunder, bekrandsede med Blomster, styrkede med nyt Mod, vendte de hjem til deres. Deres Døde skjulte den hellige Jord. — Roligt hengik nogle Dage. Smaae Afdelinger af den græske Flaade løb ind i Havnen og tilførte Levnetsmidler.

Zuleima havde imidlertid forberedt sig til den hellige Handling. Den ærværdige Erkebiskop havde selv overtaget det Hverv, at undervise hende i den christelige Religions Lærdomme. I al den Tid syntes hun gandske at have forgjættet det Jordiske. Hendes Dør var lukket for Gregor selv.

Grækernes Flaade havde, paa faa Skibe nær, fjernet sig fra Mesolunghi's Rhed, for at hente Proviant, hvorpaa man begyndte at lide Mangel. Med ufortrøden Anstrængelse arbeidede de christne Krigere paa Fæstningsværkerne, og kun den Efterretning, at Ibrahim Pascha, med den største Deel af sin Hær, vilde sætte over Patras og lede Belejringen i egen Person, rystede deres Mod, uden dog at svække det.

Det var den 31te Januar 1826, da de i Kirkernes Forgaarde ophængte Bretter forkyndte en høitidelig Handling.*) Alt strømte til den med Blomster festligt smykkede Hovedkirke. Et høitideligt Tog havde sat sig i Bevægelse fra Enken Bozzaris's Huus. Hvidklædte Jomfruer gik Parviis foran, syngende høitidsfulde Hymner. Efter dem fulgte Ynglinger, bekrandsede med Epheu. Saa kom de ærværdige Præster — efter dem gik Zuleima. Gregor fulgte efter med Notis Bozzaris. Græske Hovedsmænd sluttede Toget, og Folket strømte efter. Skjøndt Fatime maatte forbande denne Dag, var det hende dog ikke muligt, at blive hjemme. I græsk Dragt fulgte hun Toget langtfra, og listede sig ind i Kirken efter de Andre.

Omgiven af Archimandriterne, Præsterne og Diakonerne, modtog Erkebispen Zuleima udenfor den store Port, og bad over hende. Da de traadte ind i Kirken, bleve alle Kjerter tændte.

Tregange viede Erkebispen Vandet. Derpaa tog han Olien, bestrøg Jomfruens Pande, Bryst og Nakke, og da den hellige Daab var fuldendt, begyndte han en hellig Bøn, medens Zuleima knælede for ham. „Vær fast i Troen! sagde han: Tro i Gud! Reen være Din Vandel, indtil den algode

*) Undtager man enkelte Klostre, er det ikke Grækerne tilladt, at have Klokker i deres Kirker. Bretter, som hænge i disses Forgaarde, erstatte dem, i det de slaaes med Træhamre.

Fader hjemkalder Dig til sine Engle!" — Og da han tregange havde signet hende med Korsets Tegn, sagde han: „Marina Athanasia, stat op og vandre iblandt os!" — Han rakte Jomfruen sin Haand, løftede hende op, og trykte Fredskysset paa hendes brændende Pande.

„Nu er Du min for Gud, som har optaget Dig i sin hellige Kirkes Skjød! raabte Gregor, som havde fulgt hende hjem fra Kirken, i det han sluttede hende i sin Favn: Nu hellige Præsten vor Kjærlighed, og Intet adskille os, uden Døden!"

„Ei engang den! raabte Marina: I Livet, i Døden Din, Gregor!"

Endnu samme Dag indløb den Efterretning, at Kapudan Pascha krydsede i Havbugten ved Patras, for at dække Ibrahim's Overfart. Med titusind Mand havde Denne indskibet sig, for rimeligviis at lande ved Creinero. Denne Efterretning satte Grækerne i Bevægelse. Man vidste, at Ibrahim's Tropper kommanderedes af forhenværende franske Officerer. At hindre Landgangen, var umuligt; den græske Flaade var borte.

Samdrægtigt besluttede man, at bevæbne Alt, hvad der var istand til at føre Vaaben, og ei at forsmaae selve Qvindernes Hjelp. Paa Munition var der ingen Mangel; Proviant havde man endnu for tre Uger i det høieste.

Gregor var bleven hos Marina hele Dagen. Mod Aften traen Niketas ind til dem. „Alt imorgen, sagde han: vajer maaskee Ibrahim's Banner ved Foden af Aracynth, og da er Messolunghi's Skjebne afgjort, hvis ei en dristig Gjerning reder os. Lev vel. Mig minder Athanasia om min Eed."

Forunderligbevæget, blødere stemt end nogensinde, sank han sin Ven om Halsen, og trykte Marina's Haand til sit Hjerte. „Lev vel!" raabte han endnu engang, og styrtede ud.

Medens Bryllupsfaklen om Aftenen lyste for Gregor og Marina, sneg en Græker sig gjennem Messolunghi's Værker, forbi Forposterne. Ved hvert Trin saae han sig vaersomt om, og da han nu var udenfor den yderste Skandse, standsede han under et eenligt Træ, saae op mod Stjernehimlen, sank paa sine Knæe, og bad: „Er min Idræt Dig imod, himmelske Fader, da indfør ikke min Skyld i mine Synders Bog, men forlad mig den og vær mig naadig!"

Da skreg en Ravn paa Træets fortørrede Green, og svang sig susende iveiret. Grækeren saae op. „Forkynder Du mig Fremtiden, du sorte Sendebud! raabte han: Nu velan — Herre, Din Villie skee!"

Han skred frem mod den tyrkiske Leir. For den første albanesiske Forpost, som raabte ham an, gav han sig tilkjende som en Overløber, der kom

fra Mesfolunghi og bragte Paschaen vigtige Efterretninger. Man bandt ham, og bragte ham til Paschaens Telt.

Omgiven af nogle Fortrolige, sad Reschid Pascha i sit Telt, kæmpende med tunge Sorger, da den græske Overløber meldtes ham. Han befalede, at føre ham ind.

Med ædel Anstand treen Niketas for ham. Længe og forskende, dog roligt, hvilte hans Øie paa Reschid's store, magre Skikkelse.

„Du kommer fra Mesfolunghi, Christen?" begyndte Paschaen. — „Ja, Herre." — „Og hvilke Nyheder bringer Du os?" — „Herre, saalænge jeg bærer Lænker, er min Tunge ikke fri." — „Tager Lænkerne af ham!" bød Reschid.

„Herre! begyndte Niketas nu: I Mesfolunghi staaer det slet. Kun i tre Dage endnu kunne Grækerne holde sig med Levnetsmidler. Derfor ville de imorgen, naar det gryer ad Dag, vove et Udfald og angribe Dig, inden Ibrahim støder til Dig med sin Hær. Vær paa Din Post, Herre, thi 5000 stridbare Mænd have viet sig Døden."

„Og hvoraf veed Du det saa nøie? Hvo er Du? Af hvilken Stamme?" — „Af Stammen Arvatolis." — „Og hvorfor har Du forladt Mesfolunghi?" — „Hævn fører mig til Dig, men da det ogsaa angaaer Dig, da det griber fjendtligt ind i Dit Liv, som i mit, saa tør jeg kun i Eenrum betroe Dig, hvad der vil ryste Dig dybt."

Reschid blev tankefuld. „Forer ham bort! bød han pludseligt: Undersøger, om han har Vaaben hos sig, og bringer ham derpaa tilbage!"

„Her er min Dolk, det eneste Vaaben jeg tog med til mit Forsvar!" sagde Riketas, tog Dolken af sin Barm, gav den fra sig, og lod sig føre ud.

Nogle Øieblikke efter bragtes han ind igjen. Man havde ellers ingen Vaaben fundet hos ham. Paschaen vinkede, Tyrkerne forlode Teltet. „Tal nu!" bød Reschid.

„Herre! begyndte Riketas: Gregor Sarantos, en Livadier, var trolovet med min Søster. I Messolunghi drog han ind, og med ham en Fange, Zuleima, Din Datter."

„Tal, tal!" raabte Paschaen heftigt. — „Hun er skjøn, det er sandt, skjøn som en Paradisets Mø — hendes lange, mørkbrune Haar — hendes Øies Himmelblik —"

„Saae Du hende afsløret, Christen?" afbrød Reschid ham med et flammende Vredesblik. — „Jeg saae hende, da hun gik til Kirken, at lade sig døbe." — „Elendige, Du lyver!" raabte Reschid, og rev Pistolen af sit Belte. — „Skyd mig ned, Tyrk, svarte Grækeren rolig: og strækt med dette Skud Din Hævner til Jorden!"

Reschid studsede ved disse Ord. Han lagde Pistolen bort, og mumlede hen for sig: „Forlade Mahomed's Tro — Allah, Du straffer mig frygteligt! Tal videre, Christen!"

„Min Søster blev forstødt, jeg æskede hendes Ret. Man spottede mig, og da jeg greb Dolken,

for at hævne hende, blev jeg afvæbnet, fængslet. Jeg undflyede, og maaskee i dette Øieblik hviler Din Datter i Gregor Sarantos's Favn."

Smerten overmandede Oldingen. Han holdt begge Hænder for sit Ansigt. Som en lurende Tiger paa sit Bytte sprang Grækeren til, greb Paschaens Pistol, trykte den af mod hans Bryst — den klikkede. Samme Øieblik styrtede Tyrker ind, og inden Grækeren kunde vriste Dolken fra Paschaen, var han værgeløs, og hundrede Klinger lynte over hans Hoved. „Holdt! raabte Reschid: Ingen vove at dræbe ham; han skal leve, thi jeg maa vide, om han farer med Sandhed eller Løgn."

„Var det, jeg fortalte Dig om Zuleima, Usandhed, sagde Riketas rolig: da vilde selv de frygteligste Qvaler ikke afpresse mig Sandheden, thi allerede det Haab, at dette Budskab vilde berede Dig marterfulde Dage og søvnløse Nætter, vilde være for sødt til at jeg ikke gjerne skulde taale de Pinsler, Dine Bødler ere rede at fuldbyrde. Men jeg sværger ved de Christnes almægtige Gud, at jeg har sagt Sandhed om Zuleima. Hun er Christinde, hun er Gregor Sarantos's Hustru i denne Time."

Stivt saae Reschid mod Himlen. „Herre! raabte en tyrkisk Aga: Lad os hugge ham ned, lad Løgnertungen rive af hans Mund og kaste for Ørkens Glenter!"

„Han døe! raabte Reschid: Men hans Blod vil jeg ikke udgyde." Han gav en Tyrk et Vink. Denne forstod det dødbebudende Tegn, og gik ud.

Strax efter kom han tilbage. „Kom, Christenhund!" tilraabte han Grækeren. Gladelig lyste Dennes Øine, da han i Bøddelens Haand saae en rød og grøn Silkesnor. Som om den var en kostelig Gave, saa inderligt trykte han den mod sine Læber. „Kom! sagde han: Jeg følger Dig med Glæde, min Hævn overlader jeg Gud!"

De førte ham bort. Da raabte Paschaen endnu engang sit bydende Holdt. „Christen, sagde han: Du gaaer til Døden, som til en Fest — hvi kysses de Du det dræbende Værktøi, hvad giver Dig saadant Mod i Din Dødsstund?"

„Min Tro, Pascha! raabte Grækeren: Og den Vished, hist at finde Athanasia." — „Athanasia?" raabte Paschaen. — „Ja, vild Reschid — svarte Grækeren, og som en fortørnet Gud stod han for den dybtrystede Seraskier! Jeg er Niketas fra Ætolien, Athanasia's Trolovede, hendes, som Din vanhellige Begjerlighed gav Martyrdøden. At hævne hende, svor jeg. For at opfylde min Eed, kom jeg hid. Gud vilde det anderledes. Jeg dør, uden at Du er gangen foran mig, men Døden forener mig med Athanasia, derfor er den mig velkommen."

„Forvarer ham vel! bød Paschaen: Han skal ikke dø, siden han lystes derved. Til andre Qvaler ville vi gjemme ham."

„Ei engang det under Du mig!" raabte Niketas, og fulgte Tyrkerne, som førte ham bort. Men han hvilte blødere i sit Fængsel, end Paschaen paa sine Silkehynder.

Ubehindret var Ibrahim landet ved Crainero med 8000 Mand Fodfolk. Allerede anden Dag efter Niketas's Fængsling prangede hans Telt paa den samme Høi, hvor Reschid's havde staaet saalænge. Paa hans venstre Fløi laae Dennes Tropper.

Dagen efter lod Ibrahim Mesolunghi opfordre; Betingelserne vare lokkende. Fri Afmarsch med Munition og Skyds, to Millioner Piastre til de græske Høvedsmænd og Gidsler til Sikkerhed. Bozzaris foredrog dette for de forsamlede Capitanis; eenstemmigt blev Andraget forkastet. Man besluttede, hellere at begrave sig under Mesolunghi's Ruiner, end overantvorde Fjenden Staden.

Dette Svar havde Ibrahim ventet. Han begyndte nu at forberede det Nødvendige til Belejringen. De europæiske Officerer i hans Hær hjalp ham virksomt, og snart var Alt beredt. Den 20de Februar lod han Staden opfordre endnu engang under samme Betingelser, og fik samme Svar.

Nu begyndte han at beskyde Staden. Af tresindstyve Ildsvælg slyngedes Døden mod Mesolunghi, Huse sank, men Grækernes Mod sank ikke. Løbegravene aabnedes; ligeover Bastionen Bozzaris reistes to Breschebatterier; Værkerne beskjødes, og snart rykkede han frem indtil Graven. Men hvad Kuglerne havde forstyrret om Dagen, istandsatte Grækerne igjen om Natten. Dog rykkede Araberne hver Dag videre frem med Løbegravene. For at fordrive dem derfra, vovede Grækerne under

Giannis Rangos et Udfald; Tyrkerne floge dem tilbage.

Adskillige Uger forløb; ingen græsk Flaade viste sig. Levnetsmidlerne i Staden vare næsten fortærede. Da viste en vid Bresche i Bastionen Bozzaris de Vantroe Veien. Ibrahim besluttede en Storm.

Den tyrkisk-ægyptiske Flaade blokerede imidlertid Havnen. Grækerne saae Forberedelserne til Stormen, uden at deres Mod faldt. 25000 Mand skulde bekæmpe en liden Hob af neppe 4000 Krigere. Men Troen var i dem, og deres Mod.

Da befalte Stournaris, at alle Vaabendygtige skulde forsamles paa den store Plads ved Havnen, for der at annamme Herrens Nadvere og som Brødre at slutte en uopløselig Dødspagt.

Gamle og Unge, Gubber og Ungersvende, Alt, hvad der kunde bære Vaaben, endogsaa modige Qvinder, fulgte det alvorlige Kald. Nu stode Alle samlede paa Pladsen, ventende den ærværdige Erkebisp, Rumelioter og Sulioter, Livadier og Palicarer, Acarnanier og de faa Albaneser, som ikke havde fornægtet deres Tro, rakte tause hverandre deres Haand. Ingen Lyd forstyrrede den hellige Stilhed, ingen Taare vanhelligede det skjønne Øieblik; saa glade, som om de alt saae Himlen aabnet, skuede Korsets Kæmper op mod Himmelhvælvingen. 3500 Mænd, 260 bevæbnede Qvinder vare forsamlede her, Notis Bozzaris, Gregor og alle Kapitanis i deres Midte. Da nærmede sig Erkebispen, omgiven af Præsterne, med de hellige fem Lys i

sin Haand. — Skarerne deelte sig, sank paa Knæe og bøiede i Ydmyghed Hovedet for den ærværdige Olding.

I fuld Ornat, med Kronen paa sit Hoved, besteeg han en i Midten opreist Forhøining. Seet af alle Omstaaende, hørt af hver Krieger, begyndte han med kraftig, høitidelig Stemme:

„Her, under det blaae Himmeltelt, her, for Guds Ansigt, seer jeg Mænd og Qvinder forsamlede, som kæmpede for Tro og Fædreland i Seirens Dage, som ere beredte at døe for Tro og Fædreland i Farens Dage. Seer hist de vilde Horder fra Arabiens Ørkner, Asiens Stammer, seer Eders egne Troesbrødre, de rovgjerrige Albanesere — Alle ere de væbnede, for at tilintetgjøre Korsets Kæmper. Endogsaa Christne fra den allerchristeligste Konges Stater staae i Spidsen for dem. Vi stande allene. Europa's Fyrster have ingen Hjelp sendt os. Fyrsterne, den christne Kirkes Forsvarere, bleve døve for vore Bønner. Ingen Ludvig den Hellige drager over til Ægypten, ingen Hohenstaufen vover Rige og Liv for Korsets Ophøielse, ingen Richard træder de Vantroe ridderligt imøde med sit Løvehjerte. Forladte ere vi, givne til Priis for Mahomed's Sværd. Korsets Glands skal blegne for Tyrkens Halvmaane."

„Dog nei, mine Brødre! Den straaler evigt, evigt, som denne Sol, der lyser for os til vort hellige Værk. Og gik vi end tilgrunde, og sluktes end Solens Lys, Korsets sluktes aldrig! For-

samler Eder derfor om dette de Christnes hellige Tegn, en liden Skare, men stærk i Troen, thi ei staae vi allene, mine Brødre — Gud er med os!"

„Gud er med os!" gjenlød det mod Himlen fra alle Munde.

„Nelan, mine Brødre, saa lader os, ved Herrens Kjærlighedsmaaltid, styrke os i Troen, opmuntre os til Kampen; derpaa indvie Broderkysset Jer til Døden!"

Han rakte sine Arme mod Himlen, og vedblev:

„Fader, barmhjertige Fader! Giv den Svage Kraft, den Vaklende Tillid, giv dem, som falde, giv dem Dit himmelske Rige!"

Herpaa fordeelte Præsterne sig, for at række de Troende Brødet og Vinen. Da den hellige Handling var tilende, lyste Ærkebispen Velsignelsen over Alle. Derpaa steg han ned, og omfavnede Den, som stod ham næst. „Broder i Liv og Død!" raabte han, og tusinder Arme udrakte sig til inderligt Favntag, og Broderen viede Broderen til Døden.

„Hyller Korsets Bannere i Sort! raabte Notis Bozzaris nu: Omhyller dem med Flor, de ere Døden viede, som vi — de følge os til Graven!"

Høit vajede næste Morgen de fortomslørede Faner paa Bastionerne og Taarnene. Tyrkerne havde nærmet sig paa Skudvidde. Da begyndte Grækernes Skyds sin morderske Ild, men den opholdt ikke Muselmændene. Her sprang de i Gravene, hist

satte de Stiger til, og klattrede, med Sabelen i Haanden, op ad Bryststværnet. Men overalt traadte Frihedskæmperne dem ridderligt imøde. Sex Gange stormede Araberne Breschen, sex Gange dreve Sulioterne, med Bozzaris i Spidsen, dem tilbage.

Rasende førte Ibrahim friske Tropper frem. Forgjæves befalede han at storme paa ny, forgjæves lod han de Flygtende nedhugge — uantastede vajede de sorte Bannere i Morgenluften; Mahomed's Sønner flyede. Ikke Ibrahim, ikke Reschid, ikke de troløse Renegater kunde samle de Modløse. Korset seirede. Tretusind af sine Krigere lod Ibrahim paa Valpladsen.

Og som nu Grækerne, der havde forfulgt den i Uorden flygtende Fjende, vendte tilbage, og vendte deres Ansigt mod den befriede Stad, see, da saae de den fjendtlige Flaade i Bevægelse, og fra det Fjerne nærmede sig græske Skibe. Jubelskrig opfyldte Luften. Med usigelig Henrykkelse sank de i hinandens Arme, og under Seiersang vendte Kæmperne tilbage til Staden.

Ogsaa her var Alt i glad Bevægelse. Rystende Gubber listede sig ned til Havnen, at hilse den græske Flaade, eller til Porten, at modtage de tilbagevendende Seiervindere. Matroner flettede Krandse at smykke dem med. Og da Aftenen bredte sine Skyggevinger over Mesolunghi, og en klar Flamme, spottende Mørket, oplyste Havet, blev Jubelen endnu høiere, thi sikkert havde den modige Canaris slukket Tyrkernes Skibe i Brand.

Da den 5te Marts dæmrede, saae man henimod Patras den tyrkiske Flaade, den græske ikke langt fra Galata i Slagorden, og kun faa Transportskibe nærme sig Havnen.

Men ogsaa disse bleve modtagne og lodsede med Jubel. Til tre Uger endnu kunde Proviantet naae; man besluttede at formindske de daglige Portioner. Tillige aftalte man, at Flaadens og Transportskibenes Nærværelse skulde benyttes til, at skaffe en Deel af Qvinderne, Børnene og Gubberne til de joniske Øer. Enken Maria Bozzaris steeg om bord med sine Børn. Gregor Sarantos's Hustru blev.

Ibrahim følte vel, at Mesolunghi's Mænd vare Helte, fast forbundne i Ulykken. Han opgav det Haab, at erobre Fæstningen med stormende Haand. Ved Hunger vilde han tvinge dem, og det kunde han kun, naar dens Forbindelse med Havet afskares. En fast Plan modnedes. Han lod bygge fladbundede Fartøier, indbød Kapudan Pascha til, at indslutte Mesolunghi fra Søsiden, og lod, paa hine Fartøier, sine Araber angribe Klippen Vassilides. Længe var deres Angreb forgjæves. Da faldt en Bombe i Krudtmagazinet; en Deel af Fæstningsværkerne, Halvdelen af Besætningen, fløi i Luften, og med adskillige Hundredes Liv kjøbte han denne nøgne Klippe, efter at 120 Grækere vare døde Heltedøden for dens Forsvar. Men med denne Klippeøe var Ibrahim ogsaa i Besiddelse af et vigtigt Punkt, som lukkede Mesolunghi's

Havn for de græske Flaader. Med Vasilides sank Mesolunghi's Stjerne.

Ibrahim drog nu mod Stoulma, som Grækerne forsvarte. Med sine fladbundede Skibe fra Havsiden, med 2000 Mand fra Landsiden, rykkede han frem mod denne Ø. Ei heller her var Grækernes Mod istand til at frelse. En Bombe, som ogsaa her faldt i Krudtmagaziner, gjorde Udslaget. Dog sloge de, lige til Aften, Arabernes forskjellige Angreb tappert tilbage; da droge de, vadende gjennem Lagunerne, forfulgte af Batteriernes og Fartøiernes Ild, over Poros til Anatoliko. Kun Hundrede naaede dette Sted. — Ogsaa hid forfulgte Ibrahim dem. Ogsaa Anatoliko faldt.

Den vestlige Deel af Bassinet, som fører til Mesolunghi, havde Ibrahim nu i sin Magt. For ogsaa at vorde Herre over den østlige Deel, rykkede han frem mod Klissova. Her havde Grækerne ihast befæstet den hellige Trefoldigheds Kirke.

Den 5te April forsamlede Ibrahim fem store Schalupper og 93 fladbundede Fartøier. Om Eftermiddagen indskibede sig 2500 af de bedste tyrkiske Tropper under Reschid's egen Befaling. Aarle om Morgenen rykkede denne Flaade mod Klissova, hvor der kun var en Besætning af 100 Mand. Kithos Tsarellas, denne modige Suliot, kommanderede just ved Mesolunghi's Strand, og saae Faren. Han kastede sig med det Mandskab, som omgav ham, i et Fartøi. Et Par af hans Landsmænd saae det samme langtfra. De forsamlede Saamange, de kunde, og fulgte den heltemodige Tsarel-

las. Lykkeligt kom de endnu før Tyrkerne til Klissova, og forstærkede da Besætningen med 150 Mand.

Neppe vare de landede, før Tyrkerne vildskrigende beredte sig til Kampen. En levende Kanonade begyndte fra alle Skibe; under dens Beskyttelse nærmede Flaaden sig. Nu lød Angrebssignalet. Tyrkerne styrtede sig af Fartøierne i Havet, og fra denne Side rykkede Tyrkerne, fra Landsiden Araberne, mod Forskandsningerne. Flere, end 5000 Fjender angrebe de 250 Græker, som, istemmende Seiershymnen, beredte sig til Kampen. Kolig ordnede Tsarellas Alt til det kraftigste Forsvar, og befalte, at man først skulde fyre, naar Fjenderne vare rykkede frem til Pallisaderne.

Uhindrede kom Tyrkerne stedse nærmere. De troede Forskandsningerne forladte, da intet Skud faldt, ingen Græker lod sig see. Pludseligt nedslog en morderst Ild de angribende Rækker, men den opholdt dem ikke. De studsede, men rasende reve de Pallisaderne ned, sprang i Graven og klattrede op ad Volden. Her ventede dem Sulioternes Sværd. Ingen af Fanebærerne plantede Halvmaanen paa Brystværnet. Tyrkerne vege, flyede. Reschid kastede sig imod dem, han søgte at samle dem — selv saaret maatte han tilbage. Tahir Abas samlede nu de Vantroe — paany førte han dem an — forgjæves! Kun til Graven kom han. Hans Krigere flyede. Endnu engang førte han de Modfaldne frem — endnu engang maatte han vige.

Ibrahim, som fra Landet af saae Sines Flugt, beordrede nu sine arabiske Bataillioner til Angreb.

Klokken var to om Eftermiddagen, da han satte sig i Spidsen for dem, og selv førte dem mod Kirken. „Sigter efter Officererne!" tilraabte Tsarellas Sine; de gjorde det, og mangen christen Leiesvend fandt her sin Død. Ogsaa Ibrahim maatte vige. Femgange fornyede han Angrebet, femgange blev han kastet tilbage. Sextenhundrede Geværer fandt Seiervinderne; syv Barker førte de til Bytte gjorte Vaaben til Messolunghi. 1200 Døde dækkede Valpladsen.

Men ogsaa Grækerne havde kjøbt Seiren dyrt. Hundrede modige Helte vare faldne.

Aftenstjernen nedtindrede for sidste Gang paa Grækernes Seiersmark i denne Egn.

Nogle Dage efter denne Fægtning kom Miaulis med den græske Flaade. Hvor studsede han, da han fandt den tyrkiske i tre Linier i Slagorden, overalt beskyttet af de paa Smaaserne reiste Batterier. At Europæernes Aand havde ordnet Alt, at Batterierne bleve betjente af europæiske Kanonerer, saae han af den første Salve han fik.

Da fattede han den sidste Beslutning. Canaris med sine Brandere sendte han Tyrkerne imøde, men en dobbelt Linie af fladbundede Fartøier dækkede Muselmændenes Linie. Den modige Canaris selv fandt ingen Vei til de fjendtlige Skibe. Messolunghi var spærret for Flaaden — ikke en Baad kunde nærme sig mere. Miaulis vendte tilbage, det sidste Haab med ham.

Da mørknedes Himlen over den betrængte Stad. Det glade Mod, som endnu for kort siden havde lyst udaf Grækernes Øine, var udslukt; kun stille Hengivenhed holdt endnu Gemytterne opret.

Sørgmodig vendte Gregor idag tilbage til Marina med en eneste Drik Viin og et Stykke Skibstvebak. „O, at jeg har knyttet Dig, Du Ulykkelige, til min mørke Skjebne!" raabte han.

Smilende lagde Marina sit Hoved ved hans Bryst, og sagde sagte men mildt: „Jeg er ikke hungrig, min Elskede. Sørg ikke for mig, jeg føler mig jo lykkelig."

Det var om Aftenen den 22de April. Høvedsmændene vare forsamlede i Skandsen Wilhelm af Oranien; med længselsfuldt Blik saae de over til Toppen af Aracynthos. Bozzaris havde sendt et Bud til Karaiskaki, og indbudet ham til, at vise sig i Ryggen af den tyrkiske Leir, og saaledes at understøtte Besætningens Udfald. En Bøssesalve paa Aracynthos skulde underrette Grækerne om hans Komme.

Nu hørte de Skuddene paa Høien. Styrkede af Haab, ilte de tilbage til Staden, hvor Grækerne forsamledes i Hovedkirken, for at høre deres Høvedes, deres Anførers Ord. De fandt Erkebispen knælende for Altret, Notis Bozzaris stod i Indgangen.

„Mine Venner, mine Vaabenbrødre! begyndte Bozzaris: Kun for to Dage have vi Levnetsmid-

ler endnu, kun en Drik Viin endnu for hver af Eder. Annammer det sidste, den barmhjertige Fader rækker Eder inden Mesfolunghi's Mure. Hvert Haab er udslukt. Flaaden kan ikke nærme sig. Ingen Hjelp er at vente. Derfor have I kun Valget mellem Trældom eller Død. — Vælger!"

„Døden!" lød det fra alle Munde. „Døden!" gjenlød det under Tempelhvælvingen.

„Saa hører! Hvo som kan bære Vaaben, styrke sig med Spise og Drikke, være sig Mand eller Qvinde. Gubber, Børn, Qvinder — alle Svage og Hjelpløse — blive tilbage. Vi storme Fjendernes Leir; maaskee redde vi saaledes Staden og de Tilbageblevne — eller vi bryde igjennem og redde Frihed og Liv." Han taug.

„Har Gud i sin Viisdom besluttet Mesfolunghi's Undergang! sagde den ærværdige Erkebisp, som nu stod for Alteret: Skal Korset styrte fra Tempeltinden, da ville Gubberne gjerne opoffre det korte Spand Tid. Enhver slutte da sit Barnebarn i Favn, og redde Barnets Sjel — hver Moder offre Troen sit Moderhjerte. Er det Eders Beslutning? Ville I døe med mig, I Gubber, I Mødre?"

„Vi døe!" gjenlød det. Alle knælede, han opløftede den hellige Hoire og sagde: „Herren vor Gud bevare Eder Alle med sin Naade og Miskundhed, nu og evindelig! Amen."

„Herren bevare Den, som velsigner os!" svarte Forsamlingen. Da udrakte Erkebispen sin Haand,

og sagde med bevæget Røst: „Jeg indvier Eder til Døden. Gaaer gladelig ud af Livet, gaaer troende ind i Paradiset! Alt seer jeg Himlen aaben! raabte han begeistret: Faderen aabner Døren til sit Faderhuus. Gaaer hen, mine Børn! Herrens Velsignelse med Eder."

Langsomt stode de Knælende op. Da de traadte over Tærskelen, var der Ingen, som jo følte sig greben af den alvorsfulde Tanke: For sidste Gang! —

Paa Torvet forsamledes Krigerne. Notis Bozzaris gav her de nødvendige Befalinger. Hver Mand havde sin Hustru bevæbnet ved sin Side, Hver Yngling sin Kjærligheds Mø. I Spidsen stode Sulioterne, efter dem fulgte Palicarerne og Rumelioterne, Akarnanierne og Ætolierne. Mændene fra Mesfolunghi og Gregor med Livadierne dannede Bagtroppen.

Da nu Notis Bozzaris med høi Stemme raabte: „I Herrens Navn!" og, med Sværdet i Haanden, skred foran sine Sulioter, satte Toget sig langsomt i Bevægelse.

3000 Krigere og 700 Qvinder droge ud af Vortene. Hjelpløse Gubber, Qvinder, Børn, deres Fædres Grave, Tropens Helligdom, Frihedens Bolværk, lode de tilbage.

Udenfor Batterierne Rigas og Montalembert samlede de sig, for herfra at trænge frem mod de to Taarne, Ibrahim havde ladet bygge ligeoverfor dem. Sagte, som om de frygtede at vække Døden, skrede

de frem. Men neppe vare de komne nogle Skridt frem paa Sletten, før de hilstes af en morderst Ild fra alle Batterier og af de ægyptiske Bataillioners regelmæssige Ild.

„Forræderie! raabte Notis Bozzaris: Forræderie, mine Brødre! Men kun frem, Gud er med os!" — og ustandseligt trængte Alle efter ham. Araberne vege. Da nedsloge Kartætser de Fremrykkendes Rader. „Kun fastsluttede!" raabte Oldingen, og tusind Stemmer gjentoge hans Raab, og over de dræbte Brødre trængte de frem, stedse videre og videre. Alt var Leiren naaet, alt skinnede Teltene gjennem Nattens Dæmring — da rykkede nye Tropper dem imøde, da hørte de Rytteriets Hovslag drøne langtborte. „Kun tæt, fast sluttede!" raabte Mændene fra Suli, og da de saae sig om, fra hvad Kant det ægyptiske Rytterie kom, saae de de klare Flammer, som stege op over Mesolunghi, og brændende af Harm, stormede de stedse fremad; Intet kunde modstaae dem. Men nu, da de havde Teltenes Rader bag sig, og just vilde stige over Bjergryggen ned i Dalen, brød Rytteriet frem. Tregange satte de an, for at bryde ind i de tætsluttede Rækker — tregange prellede de tilbage. I Tordengang fortsatte Grækerne deres Marsch. Saaledes kom de til St. Simeons Kloster. Her gjorde de Holdt en liden Stund, for at samle sig og oppebie Bagtroppens Komme.

Men den kom ikke. Ingen Tid var at spilde. Grækerne forlode Klostret, og da de troede, i Maa-

nelyset at sine deres Vaabenbrødre paa Toppen af Aracynthos, skrede de muntert opad Bjerget. De havde bedraget sig. Ibrahim, som en Overløber havde underrettet om hele Udfaldets Anordning, havde sendt Albaneserne mod Karaiskaki, og deres morderske Ild modtog nu de Brave, som troede at rykke deres Venner imøde. Men trods Overraskelsen trængte de ustandseligt frem. Morderisk var Kampen, flere hundrede Grækere vare allerede faldne, blandt dem Kokini, den vakkre Ingenieur, den ædle Schweizer Meier, Papadiamantopulo og Fadinas. Endnu stode Albaneserne urokkede. Da viste Karaiskaki sig paa Bjergets yderste Pynt. Vildtskrigende styrtede han sig Albaneserne i Ryggen. Disse vege. De 300 fra Ætolien hidtilte Grækere forenede sig endnu med Bozzaris, som, med 2000 Mand og 300 Qvinder, omsider naaede Salona.

Bagtroppen havde forsinket sig. Adskillige Bataillioner ægyptisk Fodfolk kastede sig imod den. Den udgjorde Alt i Alt 500 bevæbnede Krigere. Mange Qvinder vare i deres Midte.

Grækerne holdt Stand. Da styrtede pludseligt, med Sabelen i Haanden, blødende af mange Vunder, En af deres Vaabenbrødre frem af de fjendtlige Rækker. Det var Niketas, som havde fundet Leilighed til Flugt udaf Tyrkeleiren, sønderbrudt sine Lænker, og banet sig en Vei til sine Troesbrødre. Opmuntrede ved hans Komme, forsøgte de endnu engang at trænge frem. Forgjæ-

ves segnede de ædle Offre. Da lød pludseligt i deres Ryg det Raab: „Tilbage, tilbage til Staden! Til Batterierne!" De studsede, standsede, Qvinderne trængte sig tilbage til Staden, kæmpende vege Mændene langsomt. Gregor sendte nu det Sorgens Budskab til Erkebispen, at han desto hastigere kunde træffe sine Foranstaltninger. Gregor vilde sende Marina og Fatime tilbage. Men Marina slyngede sine Arme fast om ham og bad: „Lad mig døe ved Din Side!"

Heftigt trængt af de efterrykkende Araber, trak Gregor sig fægtende tilbage til Værkernes Glacis. Her standsede han, opmuntrede endnu engang til tappert Modværge, men — — allerede fløi Bastionen Bozzaris i Luften. Tyrkerne stormede over Værkerne gjennem den ene Port, medens Grækerne, haardtrængte af Araberne, droge gjennem den anden. Her forsvarte Gregor Indgangen, medens et dundrende Slag efter et andet — den hellige Stads sidste Suk — forkyndte, at Bastionerne fløi i Luften. Truffen af en Kugle sank han — hans Venner om ham. Kun stakket Tid holdt Niketas Stand. Ogsaa han segnede.

I Messolunghi's Gader var Kampen frygtelig. „Hen til Havet!" raabte Qvinderne, og styrtede did, for at finde Frelse fra Trældom og Forsmædelse. Mange Hundrede, som søgte Martyrdøden, annammede Bølgerne i deres Skjød.

Omringede fra alle Sider segnede Messolunghi's Helte. Ind i Hovedkirken havde Kapsalis

kastet sig med nogle Gubber, Qvinder og Præster. Tyrkerne forsøgte en Storm — en Kugleregn modtog dem. Nye Tropper rykkede frem, en ny Kamp begyndte. Da sank Gubbernes Kraft — svag var Qvindernes Modstand. Dørene sprængtes. „Kom mig ihu, Herre!" raabte Erkebispen — et huult Knald deelte Luften — i Luften fløi Kirken med Gubber, Qvinder og Børn, med sine hellige Tjenere, og mange tusinde Vantroe.

Paa den i Aske lagte Stads Ruiner holdt Ibrahim Pascha og Reschid deres Indtog næste Morgen. „Noget Rædsommere har jeg aldrig seet!" tilraabte Hiin Denne, da de rede gjennem Porten. Reschid taug — han tænkte paa sit Barn.

Da saae Ibrahim en tyrkisk Qvinde knæle over et Liig ved Porten. „Hvo est Du, Qvinde? raabte han: Hvad gjør Du her blandt de Døende?"

Qvinden saae op, saae Ibrahim og Reschid, og, uden at svare, tog hun Kappen bort, som skjulte Liget, hvorover hun bøiede sig.

Det var Zuleima, som laae ved Gregor's Side. Hendes Bryst var sønderrevet af en Kugle. Sin Haand havde hun trykt fast paa Gregor's Vunde.

Og da Reschid nu sprang af Hesten, iilte til sin Datter, vilde gribe hendes Haand — da reiste sig, med den Døendes sidste Kraft, en Græker, som, ikke langt fra de Elskende, laae i sit Blod. Skræk-

keligt var hans Ansigt forhugget, af mange Vunder strømte Blodet endnu. Den Arm, hvorpaa han støttede sig, formaaede neppe at holde ham opret. „Gud er retfærdig! tilraabte han Reschid med bristende Stemme: See Dit myrdede Barn, ihukom Athanasia, og fortvivl!"

Stivt og vildt saae Niketas's brændende Øie paa Paschaen — derpaa vendte det sig forklaret mod Himlen. „Korset vil ei gaae under! raabte han i prophetisk Tone: Det hviler i Guds, og ei i Menneskehaand!" — Endnu engang aandede han dybt, og var død.

Paa Mesfolunghi's Ruiner jublede den vilde Hob, og medens Processioner og Missionairer, Jesuiter og fromme Broderskaber drage gjennem Christnes Land, planter Ibrahim Halvmaanen i Korsets Sted, forstyrre afrikanske Horder Europa's christelige Templer.

A. von Tromlitz.

Faster Dorothea.

En Fortælling.

I Aaret 1684 eller 85 kom en ung Normand til Kjøbenhavn, for at studere ved Universitetet her. Hans Fader, som beklædte et lidet Læreembed i Nærheden af Trondhjem, var agtet af Alle, som kjendte ham, for sin Retskaffenhed og Lærdom. Frederik havde arvet sin Faders Flid. Han hengav sig gandske sine Studier, og da Døden, et Aar efter hans Komme til Kjøbenhavn, berøvede ham hans Fader, syntes han kun at leve for sine Bøger.

En Dag — det var en smuk Sommermorgen — var han, med sin Bog i Lommen, vandret til Gyldenlundskov, det nuværende Charlottenlund. Nogle Timer havde han ligget her og læst i Træernes Skygge, da begyndte de brændende Solstraaler at nærme sig det Sted, hvor han laae. Han stod op, deels for at udsøge sig en skyggefuldere Plads, deels for at eftertænke, hvad han havde læst. Han strøg om i Skoven en Stund, og fandt omsider en Plet, som han ønskede sig den. Han var bleven heed, thi Dagen var trykkende. Da han nu kastede sig ned i Græsset, greb hans Haand pludseligt noget Koldt, der syntes ham at være Metal. I den Mening, det var hans Fyrstaal, som maaskee var falden ud af Lommen, greb han Gjenstanden — men hvor stor var hans Forundring, da han saae en kostbar Guldbaase i sin Haand. Me-

dens han endnu betragtede den omhyggeligt, beundrede det konstige Arbeid, og overveiede, hvorledes han skulde finde dens rette Eiermand, fornam han pludseligt et Slag paa sine Skuldre, og en grov Stemme raabte: „Den Daase har J fundet her i Græsset, den tilhører mig!"

Frederik sprang op, og den Fremmede, som nu stod ligeoverfor ham, forsikkrede gjentagne Gange, han havde nys ligget i Græsset her, havde tabt Daasen, og var nu kommen tilbage, for at opsøge den. Den unge Normand var glad, at han saaledes, uden alle Vidtløftigheder, havde fundet den retmæssige Eiermand. Tillidsfuld overrakte han ham Daasen; hastigt greb han den, og fjernede sig, uden at sige et eneste Ord til Tak. Forundret saae Frederik efter ham, og nu først faldt det ham ind, at han maaskee havde givet Daasen i en Bedragers Haand. Tilmed betænkte han først nu, at den Fremmede havde været slet klædt, og at altsaa det kostbare Stykke neppe kunde være hans Eiendom.

Medens han endnu tænkte herover, hørte han det pludseligt rasle bagved sig, og saae, da han vendte sig, en aldrende Herre, som, tilligemed to Fruentimmer, et Ældre og et Yngre, samt en liden Dreng, syntes at søge noget. Frederik spurgte, om de savnede Noget, hvorpaa Manden svarte, at han havde tabt en Guldsaase, hvorpaa han satte høi Priis, da han havde faaet den til Foræring af en inderligelsket Søster.

„Tov et Øieblik! raabte Frederik, kastede Bog, Hat og Tobakspibe fra sig, og fløi som en Pil forbi

dem ind i det Tætte af Skoven. Forundrede saae de Fremmede efter ham, og da nogle Minuter forløb, uden at han vendte tilbage, yttrede Konen den Formodning, at det maaskee var ham selv, som havde fundet Daasen, og at han nu var løben sin Vei dermed. Men saavel Manden, som Datteren, hvis Navn var Christine, modsagde denne Mistanke, idet de paastode, at dertil havde den unge Mand havt et altfor ærligt Ansigt, og de Sager, han havde efterladt sig, beviste jo noksom, at han var tilsinds at komme tilbage. Neppe havde de yttret denne Mening, før det pludseligt raslede i Krattet, og Frederik styrtede frem, aandeløs, med blussende Kind. Men Daasen holdt han i sin Haand, og rakte nu den retmæssige Eier den. Denne tog den, idet han med Forundring betragtede den unge Normand, og med Deeltagelse spurgte ham, om han ikke, for at komme til Daasen, havde maattet udsætte sig for Ubehageligheder. Frederik fortalte nu, hvorlunde han havde ladet sig overfuse af en Bedrager. Aldrig saasnart havde han erfaret den rette Sammenhæng, før han var ilet efter ham. Han havde været lykkelig nok til at indhente ham. Vel havde Skurken paastaaet, at Daasen var hans retmæssige Eiendom, men da Frederik havde forlangt, at han skulde følge ham til Staden og for Øvrigheden bevise sin Eiendomsret, havde han villet løbe sin Vei. Den unge Normand holdt ham fast, og de brødes nu nogle Øieblikke med hinanden. Men da Bedrageren mærkede, hvor overlegen hans Modstander var ham i Kræfter, kastede han Daasen

langt fra sig, og medens Frederik slap ham, for at gribe den, sprang Hiin over en Grøft, og forsvandt i Skoven.

Daasens Eiermand, en formuende Embedsmand fra Kjøbenhavn, ved Navn Sandbye, betragtede med Velbehag den unge Mand, som, idet han foredrog sin Historie, gandske rolig samlede sine Sager sammen, stak Bog og Tobakspibe i Lommen, og derpaa, efter et kort Farvel, lavede sig til, at begive sig bort. Af hans blaae Øine fremlyste saamegen Ærlighed og tillige saamegen Forstand, at Sandbye, som besad stor Menneskekundskab, og agtede det Gode, hvor han traf det, blev opmærksom paa ham. Uvant til hvert selskabeligt Forhold, hartad til al Omgang med andre Mennesker, var Frederik i Almindelighed meget forlegen, naar Tilfældet førte ham sammen med nogen Ubekjendte. Men med disse Mennesker havde Skjebnen samlet ham saa hurtigt og uventet, at han ikke fik Tid til at vorde forlegen. Han var nødt til at handle, og i slige Tilfælde fattedes han aldrig Beslutningsraskhed. Selv da han maatte tale, var det ingen tom Sententš, men Beretningen om en virkelig Begivenhed, som interesserede ham særdeles. Hans Foredrag var derfor let og ukonstlet, intet Under altsaa, at han hurtigt vandt den vakkre Sandbye's Velvillie, som desuden følte sig ham forbunden. Han rakte den unge Normand Haanden og bad ham tage Deel i deres Middagsmaaltid. Hvor gjerne end Frederik havde betakket sig for denne Indbydelse, fattedes ham dog Aandsnærværelse dertil. Vel mumlede han noget om, at han alle-

rede havde spiist, men saa sagte, at hverken Sandbye eller hans Kone forstode et Ord deraf. Maaskee gjorde ogsaa Christines venlige brune Øine, som hun fæstede paa ham med mild Deeltagelse, det endnu umuligere for ham, at skilles fra sine nye Bekjendte. Nødmende fulgte han altsaa Indbydelsen. Snart havde Moder og Datter hentet Maden fra Vognen, og Maaltidet begyndte. Moderen havde meget at spørge om. Frederik maatte opregne sit hele Slægtregister og give Oplysning om adskillige i Nærheden af Tronhjem boende Familier, som Sandbye's Kone havde kjendt i tidligere Dage. Og da hun uden Rist vedblev at bestorme ham med allehaande Spørgsmaal om hine Familiers Forhold, som han selv i Grunden kjendte lidet til, kom han i saadan Forlegenhed, at han i sin Hjerteangst strøede Sukker paa Laxen, og da Sandbye's Kone med et spodsk Smiil gjorde ham opmærksom paa hans Feiltagelse, tomte han Christine's Glas istedetfor sit eget. Sandbye forløste ham af denne piinlige Stilling, idet han indbød ham til, at vandre lidt om i Skoven med sig, og da han nu begyndte at prøve den unge Mands Kundskaber, var Denne gandske i sit Element. Sandbye overbeviste sig snart om, at Frederik havde nyttet sin Tid vel, og da Denne erklærede, at Fædrelandshistorien var hans Hovedstudium, tilbød Sandbye ham Adgang til sit Bibliothek, som i dette Fag var meget riigt. Dette Forslag antoges med stor Glæde, og da Sandbye's Søn, den forømtalte Dreng, endnu var for ung til at besøge en Skole, gjorde Faderen Frederik det Andrag, dagligen at

give ham et Par Timer. Ogsaa heri samtykkede den unge Normand med Glæde, og saaledes blev der da nu truffen en formelig Overeenskomst til det nye Bekjendtskabs Fortsættelse.

Da Frederik næste Dag vilde begive sig til Sandbye's, var han underveis adskillige Gange i Begreb at vende om igjen. Men da nu det første Besøg var overstaaet, faldt det af sig selv, og da to Maaneder vare forgangne, kunde Frederik neppe tænke sig det som muligt, at der nogensinde havde været en Tid, da han ikke havde besøgt det Sandbye'ske Huus hver Dag fra 9 til 11. Det kom ham fore, som om han allerede sit hele Liv igjennem havde vidst, at Christine var det elskværdigste Væsen af Verden, og den skjønne Pige læste denne Følelse saa ofte og saa tydeligt i hans blaae Øine, at der snart begyndte at lyse en lignende af hendes. Faderen syntes vistnok at bemærke dette; dog yttrede han sig ikke utilfreds dermed, saalidet som Moderen, skjøndt Denne just ikke syntes at være den unge Mand saa gunstig fra første Færd.

En Dag troede Christine sig paa sin Lykkes Spidse, da hun hørte, at hendes Moder indbød den unge Normand til en Familiefest, som skulde finde Sted næste Dag. Hun holdt denne Omstændighed for en god Forbetydning, og dog var det kun en Klippe, hvorpaa hendes Lykkes lette Fartøi nær var strandet.

Da den bly Frederik næste Dag aabnede Døren, og nu saae det store Selskab, blev han saa forlegen, at han neppe var istand til at træde over Tærskelen. Ængstelig listede han sig frem langs Væg-

gen, og da han omsider var heldig nok til slippe ind i en Vindues fordybning, murede han sig derind, som om han frygtede, at Nogen skulde see ham.

Gjæsterne bleve gandske bange, naar deres Øine faldt paa Frederik's stive, stirrende Blikke, hvormed han betragtede Selskabet, som om en Spøgelseshær var opstegen for ham, og skjøndt Sandbye omtalte ham med Berømmelse, fattedes det dog ei paa bidende Anmærkninger, som ingenlunde stemte Christine's Moder, der lagde stor Vægt paa Andres Mening, gunstigt for vor Frederik. Dette Optrin blev siden omtalt af Familien, og Christine bemærkede med Smerte, hvorlunde den unge Mand sank meer i Moderens Gunst, og selve Faderen begyndte at ryste paa Hovedet.

Saaledes vare nogle Maaneder forgangne. Juletiden nærmede sig, og Christine tænkte med bange Forventning paa de Selskaber, som da pleiede at finde Sted i hendes Forældres Huus. Thi uden at tage Hensyn til andet, var det hende allerede i og for sig selv smerteligt, at see den unge Mand spille en saa ufordeelagtig Rolle.

En Aften indbødes han atter af Moderen til næste Dag, ved hvilken Leilighed hun med Betydning tilføiede: „Hvis J ellers er oplagt dertil!" — Da hun derpaa gik ud af Stuen, nærmede Christine sig ham, og bad ham venligt, han maatte dog ikke være saa frygtsom imorgen. Især ønskede hun, han vilde gjøre alt muligt, for at behage Faster Dorothea, som, førstegang efter en langvarig Sygdom, vilde besøge hendes Forældre imorgen.

„Det formaaer jeg visselig ikke, Jomfru Christine! svarte den ærlige Frederik: Ak, I veed jo, jeg kan ikke skikke mig ret blandt saamange Mennesker; men allermindst er jeg istand til at smigre Nogen for min Fordeels Skyld."

„Smigre? gjentog Christine: Hvo forlanger da det? Jeg beder Eder jo kun, at være imorgen, som I er, naar I er allene hos os. Og hvad Fader Dorothea angaaer, som jeg elsker meget høit, saa veed jeg heller ikke, om I syndede, hvis I viste Eder artig mod hende." Med disse Ord vendte hun sig, for at gaae ud af Stuen.

„Jeg vil hellere blive reent borte, Jomfru Christine! sagde Frederik bedrøvet: Jeg veed allerede forud, at jeg ikke kan skikke mig, som det sig hør og bør."

„Gjør ikke det! advarede Christine: Jeg vil ikke fordølge Eder, at Faders Mening er af største Vigtighed for Eder. Moder troer hende bedre end sig selv. Bliver I nu borte, troer hun maaskee, I har en ond Samvittighed, og saa — —

Her afbrød hun sig selv, thi hendes sidste Ord vare allerede halvqvalte af Graad, og gjorde derfor et dybt Indtryk paa den arme Frederiks Hjerte.

Den saa høitagtede og indflydelsesrige Fader Dorothea var en Stiffader af Sandbye, og omtrent 20 Aar ældre end han. I sin Ungdom havde hun været Kammerjomfru hos de kongelige Børn, men da hendes Stifmoder, nogle Aar efter, døde, vendte hun tilbage til sin Fader, for at føre hans Huusholdning og være sin Broder i Moders Sted.

Først efter sin Faders Død, da hendes Broder gifte sig, var hun gaaet i et Jomfrukloster, hvor hun siden havde levet, skjøndt en ikke ubetydelig Arv var tilfalden hende fra Mødreneside. En Søsterdatter af hende havde tidt fortalt Christine, at Dorothea, i tidligere Dage, havde lidt af en dyb Tungsindighed — man havde talt om en Forbindelse med en Udlænding, men som var gaaet tilbage. Ingen vidste den rette Sammenhæng, men deri stemte Alle overeens, at Skylden ikke kunde være hendes, thi hun havde dengang været ikke blot den Skjønneste, men ogsaa den Elskværdigste blandt sit Kjøn. Siden hiin Tid havde hun ført et stille, gudfrygtigt Liv. Hun var ei allene elsket af sine Slægtninge; hendes Forstand, hendes Erfaring, hendes skarpe Blik gjorde hende til et Orakel i den Kreds, som torde nærme sig hende, og saaledes finde vi det da meget begribeligt, hvor vigtigt det maatte være Christine, at Frederik fandt Naade for en saa vigtig Persons Øine.

Han kom tidligere, end de øvrige Gjæster, og saae nu, fra sin Vinduesfordybning, temmelig rolig til, hvorledes Selskabet samledes. Omsider bemærkede han en almindelig Bevægelse blandt de Tilstedeværende; man reiste sig, Sandbye førte sin Søster ind, man trængte sig om hende, spurgte til hendes Befindende, og bevidnede hende sin Glæde over hendes Helbredelse.

Frederik havde imidlertid Leilighed til at betragte hende. Trods hendes høie Alder, bar hendes Ansigt endnu Spor af fordums Skjønhed. Ædle

og regelmæssige vare hendes Ansigtstræk; høi og ubøiet hendes Skikkelse. Sandbye forestillede hende Frederik, som blev rød til op over Ørerne og bukkede uafladeligt, medens Dorothea fæstede sit klare, rolige Blik paa ham. Hendes Læbers Bevægelse forkyndte, at hun sagde Noget til ham; men i sin Forvirring forstod han ikke et Ord deraf, og derfor forsøgedes kun hans Ængstelighed. Omsider gjentog hun, med noget forstærket Stemme, at hun havde kjendt hans Fader.

„Jeg takker ærbødigst!" svarte Frederik i sin Hjerteangst, og bukkede endnu dybere.

De Omstaaendes undertrykte Latter undgik ham ikke; men Faster Dorothea var for godmodig til at istemme den. Hun lod, som hun ikke bemærkede hans Forlegenhed.

Med megen Mildhed spurgte hun til hans Moder. „Næsten lutter Gran- og Lærketræer!" svarte Frederik; thi i sin Angst meente han, hun spurgte om de Træer, som voxte i hans Hjem — et Spørgsmaal, der var gjort ham saatidt, at han altid havde Svaret paa Læberne.

Utaalmodig vendte Sandbye sig bort, og Dorothea, som vel bemærkede, hvor umuligt det var, at knytte nogen Samtale med det unge Menneske, neiede venligt for ham, og vendte sig derpaa til de øvrige Gjæster.

Da man strax efter satte sig tilbords, skyndte Frederik sig, at tage sin sædvanlige Plads ved Siden af Christine. Men hvor forvirret blev han,

da han mærkede, at Fasteren satte sig ved hans anden Side. Christine, som just ikke var meget vel tilmode, besluttede, saameget muligt at drage Dennes Opmærksomhed fra ham, og ledte til den Ende Talen paa tidligere Tider og paa det, der havde tildraget sig paa Slottet, da hun havde været Kammerjomfru hos de kongelige Børn. Det var altid en Fest for de unge Piger og tillige for den ældre Deel af Selskabet, naar man kunde bringe den gode Faster til at fortælle om Hoffet, om de kongelige Prindsesser og om Kong Christian den Fjerde, om hvem hun aldrig talte uden Enthusiasme. Dorothea selv dvælede gjerne ved disse Erindringer af sit Livs lykkeligste Tid.

Christine søgte med Snildhed at lede Samtalen paa det berømte Carousel og andre Festligheder, som havde fundet Sted ved Prinds Christians Formæling med Prindsesse Magdalena Sybille af Sachsen. Det lykkedes hende. Ja endnu mere—Frederik lyttede til med den meest spændte Opmærksomhed, en Omstændighed, som Dorothea strax bemærkede, hvisaarsag hun ogsaa meest henvendte Talen til ham. Som Øienvidne fortalte hun levende og udførligt; den unge Normand glemte at spise, glemte Selskabet trindtomkring sig. Han var paa Slottet Rosenborg, var tilstede ved Carousselet, han saae den store Konge for sig — hans Forlegenhed svandt, han spurgte, vovede Bemærkninger, og inden en halv Time var forløben, var alt Fremmedt forsvunden mellem ham og Dorothea. Den ubeskrivelig lykkelige Christine, der ikke nokſom kun-

de undre sig over den med den unge Mand foregaaede Forandring, hørte tydeligt, hvorlunde Fasteren ved Afskeden sagde til hendes Moder: „Det er en vakker ung Mand; han er ligesaa forstandig som beskeden, og det vil visselig sige meget!"

Da Selskabet havde fjernet sig, sagde Moderen til Sandbye: „Han er dog klogere, end jeg troede. Saa bagvendt han end ellers skikker sig, vidste han dog ret at indynde sig hos Faster."

„Hun talte om Ting, som interesserede ham! svarte Faderen: Det gjengav ham hans Ligevægt. Han er ærlig og ligefrem som min Søster; derfor forstode de hinanden snart."

Sandbye havde ret. Fra dette Øieblik af havde Frederik ingen varmere Veninde, ingen ivrigere Beskytterinde, end Faster Dorothea. Allerede længe havde man troet, at hun vilde indsætte Christine til sin Arving. Nu erklærede hun, at dette var hendes faste Beslutning, hun opmuntrede den frygtsomme Ynglings stille Kjærlighed, skaffede de Elskende Moderens Samtykke — Faderen havde forlængst betragtet Frederik som sin Søn — og lovede, saasnart han havde faaet et lidet Embed, at udstyre Christine rigeligt.

Sommeren forløb. Frederik havde grundet Haab, snart at vorde ansat i selve Kjøbenhavn. Dorothea holdt sit Løfte. Der indkjøbtes et rigt Udstyr; i denne Tid var hun næsten hver Dag i sin Broders Huus. Frederik fulgte hende altid hjem, og afhentede hende tidt.

En Søndagaften skulde han afhente hende i et Huus, hvor hun havde spiist til Middag. De havde just passeret en Bro, da nogle Matroser med en Baare trængte sig tæt forbi dem. En Vogn, som samme Øieblik kom fra den modsatte Side, nødte dem til at staae stille. Da faldt pludseligt Skinnet af den lille Lygte, som Frederik bar, paa Baaren. Det over den udbredte Klæde var nedgleden lidt, og et dødsblegt Ansigt med drivvaadt Haar, som nu faldt den unge Normand i Øinene, forkyndte ham, at Matroserne bare en Druknet. Med et Forfærdelsesskrig foer Dorothea sammen, idet hun bedækkede sit Ansigt med begge Hænder. Frederik bød hende atter sin Arm, men bemærkede, at hun rystede stærkt og neppe var istand til at holde sig opret. Frederik maatte mere bære end lede hende hjem.

Næste Dag befandt hun sig meget bedre, og Dagen efter var hele Familien, og Frederik med, indbuden til hende. Den unge Normand glædede sig som et Barn til dette Besøg. Han fandt sin Velgjørerinde bleg og forandret; men iøvrigt syntes hun munter, og underholdt sine Gjæster paa det Behageligste.

„Jeg ønskede dog gjerne, begyndte hun pludseligt: at de, der ere mig de Kjæreste her i Verden, inden mit Hjerte gandske ophører at slaae skulle lære at kjende den navnløse Smerte, som hartad havde knust det. Jeg vil derfor fortælle Eder mit Livs Historie.

Det er Eder Alle bekjendt, vedblev hun: at jeg ved Hoffet henlevede adskillige af mine Ungdomsaar. Jeg havde just tilbagelagt mit sextende Aar, da jeg

traadte i Tjeneste hos de kongelige Børns Hofmesterinde, Fru Anna Lycke. Nogle Aar sildigere blev jeg ansat som Kammerjomfrue hos selve Prindsesserne, af hvilke jeg dog især havde den Ældste, Anna Catharina, at betjene. Hun var ligesaa smuk som from, og hendes ophøiede Fader, som i mange mørke Timer fandt Adspredelse og Opmuntring hos sine elskede Børn, forlovede hende, da hun neppe havde naaet sit fjortende Aar, med Hr. Frants Ranzow til Ranzowsholm. Aldrig havde man seet et lykkeligere Par. Ranzow var en ædel og ridderlig Herre, gandske værdig sin Brud. Mandig, skjøn og indtagende besad han alle Aands- og Legems-Fortrin. Eier af en uhyre Formue, beklædte han allerede i sit tredivte Aar Rigshofmester-Embedet, hvorved han, næst Kongen, var den første Person i Landet. Ikke blot Kongens Yndling, var han ogsaa almeenelsket. Tillige havde han, under sit Ophold i fremmede Lande, uddannet sin Aand fortræffeligt. Fra en af disse Reiser havde han medbragt en Kammertjener, som før havde været ansat ved et Handelshuus i Padua, paa hvilket Ranzow havde Vexler. Joseph — det var Italienerens Navn — lærte her at kjende Ranzow, hvis Mildhed og Redladenhed snart vandt hans hele Hjerte. Joseph tilbød derfor gandske frivillig, at ville følge Ranzow til Danmark som Kammertjener, hvis Denne vilde love ham, at skaffe ham ansat paa anden Maade, om han engang skulde ønske at træde ud af hans Tjeneste. Den smukke, muntre Joseph behagede Hr. Ranzow, og snart vare Begge enige med hinanden. Efter

deres Ankomst til Kjøbenhavn fulgte han stun-dom sin Herre op paa Slottet, eller han bragte Prindsessen et Budskab, som jeg tog imod. Saale-des lærte vi at kjende hinanden; han erklærede mig sin Kjærlighed, og jeg — tilstod ham min. Saa-ofte Ranzow nu besøgte sin Brud, kom Joseph til mig, og saaledes forløb nogle lykkelige Maaneder. Kun Joseph's Heftighed gjød nu og da en bitter Draabe i mit Glædesbæger. Den ringeste Omstæn-dighed kunde bringe ham ud af sig selv — saa rynke-de han Panden, skjar Tænder, og vidste ikke, hvad han gjorde. Jeg trøstede mig imidlertid med, at en saadan Heftighed var ham, som alle hans Lands-mænd, medfødt. Ved Fromhed og Sagtmodighed haabede jeg, det skulde lykkes mig, at formilde hans Characteer.

Man begyndte nu at tale om Ranzow's For-mæling med Prindsessen. Joseph ønskede ogsaa at kalde mig Sin for stedse. En Forstbetjening var bleven ledig, og han troede sig berettiget til, af Ran-zow at begjære, at Denne vilde anbefale ham dertil hos Kongen. Ranzow lovede at gjøre det, og jeg er overbeviist om, at han har holdt sit Ord. Men Christian den Fjerde, som altid fulgte sit eget Hoved og stedse havde det Heles Vel for Øie, havde allerede bestemt denne Post for en Anden, og derved blev det. Joseph, som ikke havde ventet at see sit Haab skuffet, tvivlte intet Øieblik paa, at jo hans Herre maatte have holdt sit Løfte slet; han troede, mistænksom som han var, at Denne ikke vilde af med ham. I uærbødige Udtryk bebreidede han Ran-

zow, at han ikke havde anbefalet ham varmt nok. Han havde, yttrede han, for hans Skyld løsrevet sig fra sine forrige Forbindelser og forladt sit Fædreland; til Løn vilde Ranzow nu behandle ham som en Livegen, der var bunden til hans Tjeneste. I Begyndelsen søgte hans Herre, ved Godhed at bringe ham til Fornuft, men Joseph ophidsede sig selv jo længer jo mere ved sine heftige Udtryk, han blev stedse dristigere og ubeskednere, og da han nu endogsaa begyndte at tale om Falskhed og Bedrageri, tabte Ranzow omsider Taalmodigheden, og befalede ham med haarde Ord at gaae. Joseph svarte kun med en Haanlatter. Ranzow, ikke længer Herre over sig selv, slog efter ham. Vel satte den Rasende sig til Modværge, men mægtigt greb den stærke Ranzow den langt svagere Italiener i Kraven, og kastede ham med frygtelig Magt ud af Døren ned af Trappen. Hvad der gjorde dette Optrin endnu skjændselsfuldere for Joseph, var den Omstændighed, at alle de andre Betjente havde samlet sig paa Gangen, og saaledes bleve Vidner dertil. Alle havde de hidtil misundt ham Ranzow's Yndest, og han troede derfor at læse den umiskjendeligste Skadefryd i deres Øine. Aldrig har Nogen af Eder levet saa qvalfulde Minuter, som de vare, hvori Joseph fortalte mig hiint skrækkelige Optrin. Han var bleg som et Liig, hans Hænder bævede, hans Tænder klapprede. Det varede længe, inden jeg ret blev klog paa Sammenhængen. Han vred Hænderne, loe og græd som en Vanvittig, Fraaden stod ham for Munden, og jeg frygtede hvert Øieblik, han skulde styrte død for mine Fødder. — Ak, jeg ahnede ikke, hvor

lykkelige vi Begge havde været, om dette var skeet!

Fortvivlelsesfuld vred jeg mine Hænder, Taarerne styrtede over mine Kinder. Han saae op og hørte mig neppe. Men da han nu fortalte mig, at han, rasende af Harm, igjen var sløien op ad Trappen, for at tage personlig Hævn over sin Herre, men at Tjenerne havde grebet ham og slæbt ham ned i hans Kammer, da tilføiede han med en frygtelig Eed, at han fordømte den Føielighed, hvormed han, sin Herre til Behag, havde aflagt sin Stilet, som han, efter sine Landsmænds Skik, stedse pleiede at bære. „Havde jeg havt den troe Ven ved Haanden, raabte han med flammende Øine: saa skulde jeg nok have bragt Hr. Ranzow til Hvile, forinden han kunde forgribe sig paa mig!"

Ved disse frygtelige Ord fortnede det for-mine Øine, jeg udstødte et høit Skrig, kastede mig ned for ham, og besvor ham at holde inde med saadan Tale, hvis han ikke vilde, at jeg skulde advare hans Herre, ja Kongen selv. Mork, dog noget roligere, saae han ned paa mig; han bad, at jeg vilde fatte mig og ikke lægge hans Ord paa Hjertet. Jeg kjendte jo — meente han — hans heftige Sind; han skulde nok stræbe at berolige sig.

Jeg vilde ikke slippe ham, men han forsikkrede mig med en hellig Eed, at hans Vrede havde lagt sig, som en Storm, der havde udraset. Næste Dag var han ogsaa gandske rolig; han saae bleg og afkræftet ud, hvilket jeg, efter hans frygtelige Sindsbevægelse, fandt saare naturligt. Han fortalte mig, at

han forgangen Aften var bleven kaldt til sin Herre, der havde viist sig ligesaa god og naadig mod ham som sædvanligt; han havde endogsaa erklæret, at han gandske havde glemt det Forefaldne. „Han meente, ogsaa jeg kunde glemme det!" tilføiede han, idet han skjar Tænder, med lynende Øine.

„Og kan Du da ikke det?" spurgte jeg ængstelig. — „Jeg vil forsøge det!" svarte han; og fra dette Øieblik talte han ikke mere derom. Kun naar jeg nu og da yttrede min Bekymring over hans blege, matte Udseende, svarte han: „Det er, som om han havde hexet mig Marven ud af Benene, idet han lagde Haand paa mig."

Og virkeligen var det, som om en fjendtlig Magt berøvede ham al Kraft. Imidlertid tilskrev jeg dette for en Deel den raae Efteraarsluft, og haabede, det blev vel bedre med ham. Langt mere ængstede det mig, at Joseph havde hyppige Sammenkomster med Henrik Müller, Ranzow's Privatsecretair, som jeg aldrig kunde lide, fordi han talte slet om sin Herre og ved flere Leiligheder havde viist sig hadeligsindet mod ham, fordi Ranzow ikke vilde lade sig beherske af ham. Joseph selv havde før havt meget imod ham, og ofte yttret, at han var falsk og ondskabsfuld.

En Eftermiddag, just som Ranzow aflagde Prindsessen et Besøg, fik jeg en Billet fra Joseph, som meldte mig, at han var meget upasselig og ikke kunde forlade Sengen, hvisaarsag jeg ikke skulde vente ham. Det smertede mig, at jeg ikke før havde bedet ham søge Hjelp hos en Læge.

Da det lakkede mod Aften, besluttede jeg, at gaae til ham, thi jeg vilde vide, hvorledes han havde det. Med en Lygte i Haanden begav jeg mig paa Veien. Over Slotspladsen kom næsten ingen Andre, end de, der hørte til Slottet og altsaa kjendte mig vel. Tilmed havde jeg ofte gaaet den Vei om Aftenen, uden at der var mødt mig noget Ubehageligt. Straxt paa hiin Side Slotsgraven boede en af mine Veninder, som jeg vilde bede gaae med. Jeg havde omtrent naaet Midten af Pladsen, da det pludseligt bares mig fore, som jeg hørte Noget rasle i det gule Løv. Jeg standsede med lyttende Øre. Tydeligt hørte jeg Fodtrin, og saae ved Skinnet af min Lygte to Mænd, som havde vendt Ryggen til mig, og stjal sig langsomt hen langs Slotsgraven. Uvis, om jeg skulde gaae videre, eller vende tilbage, blev jeg staaende. Da gjenkjendte jeg i den Ene af Mændene — Joseph. Nu troede jeg gandske vist, at han mod Aften havde følt sig bedre, og havde begivet sig paa Veien, for at overraske mig. Jeg ilte derfor hen til ham saa hurtigt jeg kunde. „Joseph, Joseph!" raabte jeg, da jeg næsten havde naaet ham. Ved Lyden af min Stemme foer han sammen, som tordenslagen. Med frygtelig Heftighed vendte han sig mod mig. „Gaae til Helved!" tiltordnede han mig og slog, gandske ude af sig selv, saa voldsomt til mig, at jeg kastedes et langt Stykke tilbage. Greben af usigelig Rædsel, vovede jeg neppe at udstøde et svagt Skrig.

„Hvad vil Du her? raste Joseph: Tilbage paa Dit Kammer, eller jeg styrter Dig ned i Slotsgraven!"

Jeg vendte mig for at følge hans Bud, men kun langsomt formaaede jeg at bevæge mig frem, thi jeg rystede som Espelov. Mine Fødder kunde neppe bære mig. Jeg troede, han var pludseligt bleven vanvittig, og vidste ikke, hvorledes jeg skulde skikke mig deri. Da traadte Joseph's Ledsager til mig — det var Henrik Müller. „Berolige Eder! sagde han til mig: I kjender jo hans Heftighed."

„Men hvad vilde han da? spurgte jeg grædende: Hvad har jeg da forbrudt?" — „I veed jo, de Velske ere mistænksomme og skinsyge — han blev vred, fordi han traf Eder paa denne Tid, paa dette eensomme Sted."

„Umuligt! raabte jeg: Hvorledes kunde han miskjende mig! Jeg var jo kun udgaaet, for at see til ham."

„Desuden — afbrød Müller mig — havde han ladet sig melde syg for sin Herre; alligevel vilde han nu besøge Eder hemmeligt. Men da I nu kom med Lygten, og udraabte hans Navn saa høit, frygtede han at vorde opdaget, og Irettesættelser kan han ikke taale af sin Herre, veed I. Det kunde have afstedkommet ligesaadan et Optrin, som forleden."

„Det forbyde Gud!" raabte jeg. Imidlertid havde ogsaa Joseph nærmet sig. — „Er Du vred paa mig, Dorothea? spurgte han, idet han rakte

mig Haanden: Du kjender jo mit hede Blod, til; med befinder jeg mig ikke vel, og Legemet har stor Indstydelse paa Aanden."

Jeg kunde ikke omtvivle, at han jo var syg, thi ved Lygteskinnet, som just nu faldt paa hans Ansigt, saae jeg tydeligt, at han var dødsbleg, som et Spøgelse, der havde reist sig af sin Grav; den Haand, han rakte mig, var kold, som en Dødnings.

Mine Taarer strømte heftigere. I mit Hjer; tes Angst talte jeg om en Læge. Da foer han op paany. „Jeg vil ikke have noget med Eders Qvak; salverie at gjøre! raabte han med stor Heftighed: Jeg veed, hvad jeg behøver, og skal nok hjelpe mig selv."

Jeg bad Joseph følge mig til mit Værelse, at ei den kolde Aftenluft skulde forøge hans Svaghed. „Det vover jeg ikke! svarte han: Jeg frygter, man har seet Lyset i Din Lygte. Man kunde let opdage mig." — Jeg indvendte, at man fra Slottet ikke kunde see hen til dette afsides Sted; men han svarte, at han trængte til Hvile og vilde gaae hjem.

„God Nat, Dorothea!" raabte han derpaa hurtigt, idet han med Heftighed sluttede mig i sine Arme og trykte mig til sit Hjerte. Hans Læber brændte paa mine, paa min Kind og paa min Pan; de. Pludseligt rev han sig løs fra mig, greb Mül; ler under Armen og vilde bort — men alt i næste Øie; blik standsede han sine Trin. „Ingen fra Slottet maa vide, at Du har truffet mig her! sagde han til mig: Det kunde atter foranledige et Optrin, som jeg ikke

var istand til at bære — sværg mig derfor, at Du vil holde vort Møde skjult for Enhver."

„Jeg lover Dig det!" svarte jeg; men han greb mig heftigt i Skulderen. „Sværg mig det til! raabte han i frygtelig Tone: Sværg det ved den evige Salighed!"

Skjælvende gjorde jeg, som han forlangte. „God Nat! gjentog han derpaa: Jeg lægger mig nu til Ro — gjør Du det samme."

Hvorledes jeg kom tilbage paa Slottet og paa mit Kammer, veed jeg ikke. Den eneste tydelige Forestilling, som paatrængte sig mig, var den, at Joseph var bleven vanvittig. I den frygteligste Sjeleangst skred jeg hændervridende op og ned ad Gulvet. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde foretage mig, eller til hvem jeg skulde henvende mig. Vel havde Müller tilbudet mig, jeg kunde være rolig, han skulde nok sørge for Joseph; men paa ham troede jeg ikke at kunne forlade mig. Da faldt det mig ind, at Ranzow dog holdt meget af Joseph, til ham besluttede jeg derfor at henvende mig. Nu hørte jeg, at man reiste sig i Spisesalen. Gandske tydeligt naaede de Ord mit Øre. „God Nat, Frands Ranzow, sov ret vel derpaa." — Det var Christian den Fjerdes kraftige Stemme, som man kunde høre hele Slottet igjennem. Han laae, som det syntes, i Vinduet. Uden at betænke mig længe, sløi jeg ned ad Trappen, og kom just nedenfor i det Øieblik, da Ranzow sagde Prindsessen Farvel. Frygtsomt nærmede jeg mig.

„Hvad vil Du, mit Barn?" spurgte han i godmodig Tone. — Jeg kunde ikke fremføre et Ord for Graad. „Ak jeg gjætter det! vedblev han, idet han vendte sig til Prindsesse Anna Catharina: Hun er bekymret for sin Kjæreste."

„Jeg vilde bede Eder sende ham en Læge, naadige Herre! stammede jeg omsider: Han er meget syg!"

„Veed Du det vist?" spurgte Ranzow, idet han fæstede sit klare, gjennemtrængende Blik paa mig.

„Altforvist, naadige Herre!" forsikkrede jeg. — „Det har jeg ikke troet! sagde Ranzow: Det kom mig fore, som han grublede over noget, der laae tungt paa hans Hjerte!" tilføiede han, idet han deeltagende klappede mig paa Kinden. „For Din Skyld vil jeg sende en Læge til ham i Aften. Iøvrigt veed jeg selv et Lægemiddel, der, som jeg haaber, skal bekomme ham bedre, end Alt, hvad Mester Samuel Meyer er istand til at tilberede."

„Hvad er det for et Middel?" spurgte Prindsessen, som, idet han talte, strøg ham de blonde Lokker af Panden.

„Igaar, svarte Ranzow: fik jeg et Brev fra mine Godser, hvori man melder mig, at der er bleven en Forstbetjening ledig, ligesaa indbringende, som den, han søgte hos Kongen. Den har jeg tilsænkt ham. Jeg havde allerede sagt ham det; men jeg vilde tøve dermed, til han var bleven lidt føieligere. At hans Brud imidlertid kan sove roligt, skal han erfare det endnu i denne Aften."

Jeg greb hans Haand, for at kysse den, men han trak den til sig, klappede mig blidt paa Skulderen og sagde: „Vær kun rolig, mit Barn! Jeg skal sørge for Joseph, som om han var min Broder."

„Og vort Bryllup, min gode Dorothea, tilføiede Prindsessen: skal feires paa een og samme Dag. Jeg selv vil flette Brudekrandsen i Dit Haar."

Dybtrørt ved Begges Godhed, gik jeg tilbage paa mit Værelse, men endnu var jeg ikke istand til at berolige mig. Tvertimod, min Hjerteangst tiltog med hvert Øieblik. Jeg var ei istand til at begribe, hvorledes Joseph endnu stedse kunde bære Nag til sin gode Herre; thi at han gjorde det, det kunde jeg ikke dølge for mig selv. Jeg aabnede mit Vindue, for at drage frisk Luft, thi mit Hjerte var færdigt at briste af Angst. Vinduet vendte ud til Slotsgaarden, som laae for mig, indhyllet i Mulm. Det var mig, som om jeg skuede ned i en sort Grav. Dødsstilhed herskede overalt. Tydeligt kunde jeg høre hvert Blad falde.

Da aabnedes Slotsporten — det var Ranzow. Med raske, vidtgjenlydende Skridt gik han over Slotsgaarden. Hans jernbeslagne Støvler fremkaldte nu og da Gnister af de Stene, hans Fod betraadte. Hans Sporer klirrede, og han nynnede en munter Sang. Ak! tænkte jeg ved mig selv: Skade, at Prindsessens Vinduer ikke vende ud til denne Kant — hvor vilde hun frydes ved at see sin Veiler saa lidsmunter! — — Alligevel var jeg

tilmode, som om mit Hjerte skulde briste ved hvert Trin, han gik videre frem, som om jeg maatte udstøde et høit Skrig, som om jeg maatte holde ham tilbage i dette Øieblik — —

Dorothea standsede. „Hvad feiler Eder, kjære Faster? spurgte Christine: I vorder jo bleg som Døden."

„Ræk mig et Glas Vand, mit Barn!" svarte Dorothea, og da hun havde drukket deraf, tog hun Ordet med gjenvunden Fatning: „Ranzow gik altsaa, som sagt, raskt og munter hen ad Steenbroen — pludseligt hørte jeg en forvirret Tumult — — det kom mig fore, som jeg hørte det pladske stærkt i Vandet — — strax efter herskede atter den forrige Dødsstilhed. *)

Jeg stod der, ubevægelig af Dødsangst; mine Fødder vare tunge som Bly, min Tunge brændte. Jeg vilde aabne Munden, for at udstøde et Skrig, men jeg var ikke istand til at frembringe en Lyd. Da hørte jeg, trods min halve Bevidstløshed, Kjæder rasle; jeg hørte tydeligt, hvorlunde Vindebroen blev nedladt, og pludseligt kom det mig fore, som om den Magt, der hidtil havde holdt mig tilbage, nu drev mig afsted. Jeg tumlede ud paa Gangen, og vilde ned ad Trappen, men mine Kræfter forlode mig paany, og afmægtig sank jeg til Jorden. En Kammerjomfru hørte Faldet og iilte hid med Lys. Livløs og blodig laae jeg der, thi jeg var fal-

*) Dette skete den 5te November 1632

den med Hovedet mod Muren. Hun bar mig ind paa sin Seng, og langt om længe lykkedes det hende, at kalde mig tillive. Hun spurgte, hvorhen jeg havde villet saa silde. Dette Spørgsmaal kaldte alt det Foregangne tilbage i min Erindring; med et høit Skrig foer jeg op, for at styrte ud af Døren — men hun søgte at holde mig tilbage, thi hun troede, jeg var bleven vanvittig. Greben af den frygteligste Angst, raabte jeg nu, at jeg maatte ned, for at skaffe Hjelp; jeg forsikkrede, at det gjaldt et Menneskeliv, og rev mig los fra hende. Hun var ikke istand til at holde mig; bestyrtet blev hun tilbage i Mørket, thi jeg havde slukket Lyset, idet jeg søgte at rive hende det af Haanden. Paa Slottet hviilte Alt i dybeste Slummer; alle Lys vare slukte, alle Dørre lukte. Jeg iler ned til Slotsvagten, fremstammer i min Angst og Forvirring, at der er En, som trænger til Hjelp og at man skal sende Folk med Lys til Slotsgraven. I Begyndelsen forebragte jeg dette saa utydeligt og forvirret, at Officeren ikke kunde vorde klog derpaa, men troede, jeg havde mistet Forstanden. Dog blev han omsider opmærksom, da jeg gjentog mit Udsagn med den Forsikkring, jeg havde hørt, at Noget var falden i Vandet, just som Hr. Ranzow havde forladt Slottet, og da nu En af Dennes Tjenere kom, for at spørge, om hans Herre blev paa Slottet Natten over, da betænkte Officeren sig ikke længere, men sendte nogle af sine Folk ned til Graven, medens han beordrede Andre op paa Slottet efter Fakler.

Mere død end levende stirrede jeg efter Soldaterne, som iilte ned til Vandet. Man begyndte at røre sig paa Slottet, der saaes Lys hist og her i Vinduerne — nu kom man med Fakler. Jeg saae, hvorledes den mørkrøde Fakkelglands bevægede sig hid og did langs Graven, jeg hørte en forvirret Mummelen — Alt trængte sig sammen paa eet Punkt — nu nærme Nogle af de Afsendte sig Slottet igjen— da hørte jeg Christian den Fjerdes Stemme. Han spurgte, idet han raskt treen ud af Slotsporten, hvad man havde fore. „Ak, Eders Majestæt — fik han til Svar: Hr. Frants Ranzow har i Mørket forfeilet Broen, og er styrtet ned i Slotsgraven." — „Evige Gud!" raabte Kongen, og flux styrtede han Toget imøde, som nu nærmede sig ham med Liget. Foran gik to Soldater, som vare gandske gjennemblødte. „Er det Jer, som have draget ham op?" spurgte Monarken. — „Ja, Eders Majestæt! svarte En af dem: Vi dukkede under, og fiskede ham op, men det var for silde, han havde allerede ligget for længe i Vandet."

I dette Øieblik traadte de Øvrige frem med Liget — — —

Fire og halvtredsindstyve lange Aar ere henrundne siden hiin frygtelige Scene fandt Sted, men endnu staaer den levende for mig. — Den Haand, Ranzow, for kort siden, havde lagt saa huldrigt paa min Skulder, laae nu kold og stiv. Den skjønne aabne Pande var dødsbleg; gjennemblødte nedhang de blonde Lokker, med hvilke hans fortryllende

Brud nys havde leget — Vandet dryppede af hans Legeme. —

Kongen bortvendte sig et Øieblik og bedækkede sit Ansigt med begge Hænder. Derpaa sagde han: „Skaf fer ham strax op paa Slottet, og henter min Livlæge, Doctor Fabricius — jeg kommer strax efter."

Medens Kongen sagde disse Ord, faldt hans Øine paa mig. „Kom med os! tilraabte han mig: Vi kunde maaskee behove qvindelig Hjelp. Gaae foran, og sørg for, at der redes en varm Seng i det blaae Værelse."

I dette Øieblik oplodes den indre Slotsport — Christian den Fjerde foer sammen.

Ak, Børn! I, som ikke have kjendt den kraftige Helt, som, i hele sit Liv, bød Døden Trods, I kunne ikke tænke Jer, hvor græsseligt det var, da Han foer sammen. „Den anden Vei! raabte han hurtigt: Gjennem Havedøren! Anvender alle Midler, lader Intet uforsøgt, jeg følger efter uforsøvet."

Hans Faderøie havde ikke seet feil. Det var Prindsesse Anna Catharina, som treen ud ad Slotsporten med sin Søster. Da vi vendte os, for at gaae den Vei, Kongen havde betegnet, saae jeg hende ile hid, for at indhente os, men hendes kongelige Fader traadte hende ideien; jeg saae, hvorledes han ledte hende tilbage.

Doctor Fabricius kom, alle Midler anvendtes, men forgjæves. Stilliende omgave vi Sengen, hvorpaa Liget laae — da hørte vi Kongens hurtige Fodtrin ude paa Gangen, Dørene aabnedes,

Alle traadte med Ærbødighed tilbage. Monarkens Øine søgte Lægen; skarpt og spørgende stirrede han paa ham. Doctor Fabricius slog Øinene ned, og trak paa Skuldrene.

„Har I prøvet Alt?" spurgte Kongen.

„Alt, Eders Majestæt! svarte Lægen: Men —

Han taug, og lettede atter paa Skuldrene. Kongen nævnte nu selv nogle Midler, som han befalede at bringe i Anvendelse; de bleve forsøgte, men forgjæves. Da traadte Christian den Fjerde hen til Sengen, og betragtede Liget nogle Øieblikke med korslagte Arme. Derpaa sagde han, halvt til Lægen, halvt hen for sig: „Saa ung og smuk — saa kraftig og stærk — og dog nu tabt for stedse! — "

Alle taug dybtbevægede, men Monarken lagde sin kongelige Høire paa sin Yndlings blege Pande, lod den langsomt glide ned, og trykte den Afsjæledes Øine til.

Da aabnedes Floidørene, og Eleonore Christine traadte ind, hun, der siden efter, som Ulfeld's Gemalinde, erfarede Lykkens Omskiftning i saa høi en Grad og nu beboer Slottet Maribo, efter at hun, omtrent for et Aar siden, har faaet sin Frihed igjen af den nuværende Konge Christian den Femte. Hun var dengang neppe ti Aar gammel, og Enhver vidste, at hun var Kongens kjæreste Barn. Hurtigt bedækkede han den Dødes Ansigt med et Klæde, og traadte derpaa sin Datter imøde.

„Hvad vil Du her, Eleonore? spurgte han: Bød jeg Dig ikke blive hos Din Søster?"

„Ak, min Fader, dertil var jeg ei istand! svarte den Lille: Jeg vilde saa gjerne vide, hvorledes det stod sig her."

„Kom, mit Barn! sagde Kongen: Lad os vende tilbage til Din Søster."

„Hvorledes? I vil bort herfra, min Fader? afbrød Eleonore ham: Er der da ingen Redning — intet Haab?"

„Nei!" svarte Kongen i en Tone, der gjenlød frygteligt i Gemakket. Alle fore vi sammen. Det var, som om vi først nu havde faaet Vished om den sørgelige Sandhed. Enhver af os følte, at hiint Nei var brudt voldsomt frem af Kongens Bryst, i samme Øieblik, han heltemodigt bekæmpede den Smerte, der bevægede hans Fadersjæl. Vemodig klyngede den Lille sig til sin Fader, medens Taarerne strømte over hendes Kinder. Han strøg hende Lokkerne af Panden, trykte et Kys paa hendes Læber, og forlod derpaa Gemakket med hende. I Døren vendte han sig endnu engang til Lægen. „Lad Samuel Meyer, sagde han: berede en styrkende Medicin, og send den ved Dorothea op paa Prindsessens Værelse."

Da jeg kom med den styrkende Drik, sad Prindsesse Anna Catharina paa sin Seng, bleg og ubevægelig som en Statue. Hendes Hoved hvilte mod Væggen, hendes Øine vare lukte. Hos hende sad Sophie Elisabeth *), foran hende knælede

*) Ligeledes en Datter af Christian den Fierde og Kirstine Munk.

den lille Eleonore paa en Skammel, og holdt hendes nedhængende høire Haand, medens Kongen gik op og ned ad Gulvet med store Skridt.

Jeg knælede ned hos Eleonore, og rakte Frøken Sophie Bægret. Hun førte det til Prindsesse Anna's Læber. Denne bortvendte sit Ansigt, som om hun vægrede sig ved at drikke, men Eleonore sagde venligt, idet hun kyssede Prindsessens Haand: „Anna, søde Anna, tænk paa vor Fader!" Hvorpaa den fromme Engel bøiede Hovedet mod Bægret, og drak.

Da Sophie gav mig det tømte Bæger tilbage, nævnte hun mig ved Navn. Da aabnede Prindsessen sit matte Øie. „Ak, Dorothea! sukkede hun: Din stakkels Joseph! — "

Hun var ei istand til at tale videre. Rimeligviis tænkte hun paa den sidste Samtale, hun havde havt med sin Brudgom, og paa Dennes Løfte, at sørge for Joseph.

Hidtil havde Angst og Bekymring holdt min Grædmmelse nedtrykt. Jeg var mig ikke nogen klar Tanke bevidst. Ingenlunde med Forsæt, men paa en vis Maade instinctmæssigt, havde jeg fortiet den Omstændighed, at jeg, efter at det havde pladsket i Vandet, havde hørt Vindebroen nedlades. Men idet nu Prindsessen udtalte min Elskers Navn, var det pludseligt, som om der faldt et Bind fra mine Øine, som om en frygtelig Stemme tiltordnede mig. Han, han har myrdet ham! — Med et høit Skrig sank jeg bevidstløs til Jorden, og fra dette Øieblik af bemærkede jeg ikke mere, hvad der foregik omkring mig.

Da jeg — fjorten Dage efter — gjenvaagnede til Bevidsthed, sad min Stedmoder ved min Seng. Det var stille og mørkt i Stuen. Det Skete var som udslettet af min Erindring. Først efterhaands forsvandt min aandige Slovhed, og nu mindedes jeg de græsselige Begivenheder, der havde virket saa frygtelig paa mig. I en heftig Feber havde jeg kæmpet med de skrækkeligste Phantasiebilleder. Min Moder var ikke vegen fra mit Leie. „Jeg maatte holde enhver Anden langt borte, sagde hun nu til mig: thi Du har udstødt frygtelige Ord, Ord, mit Barn, som kunde bringe Din kjæreste Ven paa Skafottet."

„Jeg har ingen saadan Ven mere! svarte jeg med dyb Smerte: Ham, I kalder saa, vil jeg aldrig — aldrig mere see."

Først da min Moder havde overbeviist sig om, at dette var min faste Beslutning, fortalte hun mig, at der, kort efter at jeg var bleven syg, var kommen et Brev fra Joseph, hvori han erklærede, at han, efter den Ulykke, som havde truffet hans Herre, ikke vilde blive længer i Danmark. Han reiste derfor — — jeg skulde nærmere høre fra ham.

En tung Steen faldt ved dette Budskab af mit Hjerte, thi jeg havde allerede spurgt mig selv, om jeg ogsaa kunde forsvare, at jeg lod Ranzow's Morder gaae ustraffet omkring, om jeg ikke, ved at tie med ham, blev medskyldig i hans Forbrydelse. Ak, og dog følte jeg, hvor umuligt det var mig, at bringe ham, jeg engang havde elsket, paa Retterstedet! Skjebnen havde lagt sig derimellem — jeg havde intet Valg mere.

„Hvad der endnu er tilbage, mine kjære Venner, vedblev Dorothea: er snart fortalt. Da jeg, nogle Uger efter, igjen tiltraadte min Tjeneste hos Prindsessen, gjorde jeg ved den Forandring, som var foregaaet med hende. Hendes Grædmmelse var stum, men tilintetgjørende. Man saae tydeligt, hvorlunde hun hendøde for Verden meer og mere. Ikke blot hendes kongelige Fader leed med hende, nei, hele Landet deelte hendes Smerte, thi den ædle Ranzow var elsket af Alle. Med hver Dag saae vi hende blegere, svagere; men ogsaa med hver Dag frommere og gudhengivnere. Naar jeg saaledes var Vidne til hendes stille Grædmmelse, overfaldt mig tidt en frygtelig Sjeleangst; det kom mig da fore, som havde jeg kunnet forhindre Misgjerningen, som havde jeg kunnet ahne, hvad den ulykkelige Joseph førte i sit Skjold. Og naar Prindsessen nævnte ham tilfældigvis, eller deeltagende spurgte til ham, skjar det mig i Hjertet. Adskillige Gange svævede Opdagelsen af den frygtelige Hemmelighed paa mine Læber, men det var hvergang, som om en usynlig Magt altid bandt min Tunge.

Aaret var endnu ikke ude, da den kongelige Mø fulgte sin Brudgom i Graven. Neppe sexten Aar havde hun allerede smagt Livets sødeste Fryd — havde hun tømt dets bitreste Kalk. — Nogle Timer før hendes Død sad jeg ved hendes Seng. Hun slumrede, og fremstammede i Drømme afbrudte Ord. Da hun vaagnede, og saae de Taarer, som rullede over mine Kinder, sagde hun: „Græm Dig ikke for min Skyld, Dorothea... snart... er jeg jo hos ham!"

Det var hendes sidste Ord. Hun segnede tilbage paa Puden, og Ynglingen med Dødsfakken førte hende hjem.

Nogle Uger efter befandt jeg mig en Dag allene paa mit Værelse, da der bragtes mig et Brev. Udskriften var

tydsk og Haandskriften mig ubekjendt. Det var fra en Officeer i østerrigsk Tjeneste. Han meldte mig, at Joseph havde tjent under ham et Aarstid, og stedse givet sig til Priis for alle Farer med et til Forvovenhed grændsende Mod. Hans Kammerater havde bemærket, at han hvergang, naar han gik i Kampen, først saae sig sky om, som om han saae Nogen bag sig, hvorpaa han da nævnte et Navn og styrtede sig ind i den tætteste Fjendehob. Nu havde han fundet Døden i en blodig Træfning, Døden, som han saalænge havde søgt. Navnet „Ranzow" var det sidste Ord, hans døende Læber udtalte.

Officeren, som havde skrevet Brevet, yttrede den Formodning, at Joseph derved havde yttret den Kjærlighed, han bar til sin fordums Herre, og forsikkrede, den Afdødes Kammerater havde ogsaa været af den Mening, at det havde været det samme Navn, han havde mumlet hen for sig, naar han gik i Slag. I hans Brevtaske havde man fundet den skriftlige Begjering, at underrette mig om hans Død, saasnart han var falden.

Efter Prindsesse Anna Catharine's Død vilde jeg forlade Slottet, men hendes Søstre, Sophia Elisabeth og Eleonore Christine, vilde ikke afskedige mig. Jeg blev altsaa hos dem, indtil den Ældste giftede sig og min Moder døde. Da flyttede jeg i Huset til min Fader, for at pleie ham.

Først her, i et stille Livs Eensformighed, forvandlede sig min mørke Melankolie til et roligt Vemod." —

Dorothea tav, og i den lille Forsamling herskede nogle Øieblikke en dyb Stilhed. Omsider tog Frederik Ordet: „Men var det da ikke muligt, at alle Omstændigheder kun stødte saaledes sammen, at han dog maaskee var uskyldig i den frygtelige Forbrydelse?"

Smerteligt ryſtede Dorothea paa Hovedet. „Troer dog ikke, ſvarte hun: at jeg vilde udtale en ſaa frygtelig Anklage, naar ei den græsſelige Vished ſtod klart for min Sjel! Hvad havde den Ulykkelige om Aftenen paa Slotspladſen at gjøre? Hvorfor var Vindebroen, ſom ellers ſtedſe var nedladt, fordi Ranzow hver Aften gik derover — hvorfor var den optrukken hiin Nat? Men hvad der overbeviſer mig meer, end Alt, var det Cain's-Tegn, ſom jeg, inden han øvede Forbrydelſen, læſte paa hans Pande og i hans mordflammende Blikke. Himlen være hans ſyndige Sjel naadig, det er min første Morgen-, min ſidſte Aftenbøn."

Saaledes endte Faſter Dorothea ſin Fortælling. Nogle Maaneder efter fik Frederik det Embede, han ventede. Paa Bryllupsdagen forærede Sandbye ham den Guldaaſe, der havde foranledliget deres første Bekjendtſkab. Dorothea levede endnu ti Aar i ſine Elſkedes Kreds; da ſov hun ind i deres Arme. Hendes ſidſte Bøn var for Joſeph's Sjel.

Maria Peterson.

Historisk Fortælling.

Frygteligt bruste Stormen gjennem den trange Klippedal og hvirvlede det gule Birkelov op i høie Søiler. Skummende styrtede Skovbækken sig hen over Klipperne. De høie Graner vaklede. I Strømme øste Regnen ned. Da begav det sig, at en eensom Vandrer gik op ad et steilt, eensomt Fjeld. Hans Dragt var en Bjergmands; men den Anstand og Stolthed, hvormed den unge Mand skred gjennem Uveiret, viste Enhver, at den sorte Lærredskofte dækkede noget Ædlere.

Alt brød Natten ind. De mørke Skyer fordunklede Horizonten, og langt borte skimtede man netop Herregaarden, som beboedes af Arend Peterson. Vandreren skyndte sig. Nu — neppe kunde han skjelne den gamle Jernport, saa mørkt var det om ham — nu stod han ved Porten, og bankede med sin Hammer derpaa.

Vægteren stak Hovedet ud af en Taarnluge, spørgende, hvo det var, som begjerte Indgang saa silde. „En Bjergmand, svarte Vandreren: som ønsker at tale med Eders Herre, Arend Peterson.“ — „Vend tilbage til Eders Grube, raabte Vægteren: og lad mig i Fred i dette Helvedes Veir! Herren har ikke noget at tale med Bjergfolk om ved Natteti — han er heller ikke oplagt til at snakke nu. Gak I kun videre.“

„Betænk dog, hvilket Uveir!" sagde den Fremmede. — „Just derfor! svarte Vægteren: Gaae!"

„Jeg befaler Dig, Elendige, raabte den Fremmede i bydende Tone: at aabne mig Porten!" Vægteren loe, og slog Lugen i.

Bjergmanden satte sig stiltiende paa en Steenbænk udenfor Porten, tog sit Skjødskind over Hovedet, og saae mod Syden ud i den mørke Nat. „Hvor det stormer! raabte han, og lagde Haanden uvilkaarligt paa sit Hjerte: Saaledes stormer det ogsaa her. Jeg føler Kraft i mig til at fuldbringe det Herligste, og sidder her, i Storm og Regn, som en Bedler, man afviser ved Døren!"

Da aabnedes Porten. En gammel Qvinde, ledsaget af nogle Bevæbnede, traen ud. Ved Skinnet af en Lygte betragtede hun den Fremmede nysgjerrig. Derpaa sagde hun til de Omstaaende: „Lader ham kun slippe ind, han har et saare fromt og redeligt Ansigt — med ham har det ingen Fare. Unge Mand! vedblev hun, vendende sig til Vandreren: Kom kun ind! Nattely skal I faae; Noget at styrke og varme Jer paa iligemaade."

Hun greb hans Haand, og førte ham gjennem Porten, over den lille Gaard, til et lidet men reenligt Kammer i nederste Stokværk. „Sæt Jer, hviil Jer! sagde hun: Og Du, Jons, stik et Par Birkepinde i Ovnen. Snart skal jeg være her igjen."

Faa Øieblikke efter indtraadte en Tjener, som bragte den Fremmede en gammel Lærredskofte. „Den sender Mutter Else Jer! sagde han: Det er endnu et Stykke af hendes salig Mands Efterladenskab. Hun

maa gjøre meget af Jer, siden hun under Jer denne Reliqvie. Saa slet den er, er den dog tør."

Den Fremmede kastede sit Skjødskind og sin gjennembiødte Troie, tog den tørre Kofte paa, og rykkede Ovnen nærmere.

Nu indtraadte Mutter Else igjen. Hun bar et dampende Fad Havregrød. „Spiis nu, unge Mand!" sagde hun venligt. Vandreren takkede, og gjorde som hun sagde. Da raabte en fiin, qvindelig Stemme udenfor: „Else!" og da Denne endnu tøvede lidet, for at tage Noget med, aabnedes Døren, og en Jomfru treen ind. „I skal komme til Moder, jo før jo heller, gode Else!" sagde hun mildt. Bjergmanden saae op. Hans Blik traf Jomfruens Øie, der sluds ende hvilte paa ham, men strax nedsloges igjen. Endnu engang opløftede hun det — endnu engang mødtes deres Blikke, og hurtigt gik hun ud.

„Hvem var den Pige?" spurgte Bjergmanden. Else syntes at stødes ved dette Spørgsmaal og taug.

„Hvem var den Engel?" spurgte han endnu engang. „Slige Lokker — sligt et Øie — slig en Mund har jeg endnu aldrig seet."

„Mener I det? afbrød ham den Gamle brummende: Ja, jeg troer vel, at slige Øine ikke skinne i Eders Gruber! Æd Jeres Grød, drik Jeres Øl! Jons skal siden give Jer lidt Strøelse at ligge paa. Forresten skal I ikke bekymre Jer om Noget. Gud befalet!" Dermed gik hun ud af Stuen.

Jons treen nu ind, bredte noget Straa paa Gulvet, og lagde et uldent Dækken derover. Vandreren syntes ikke at bemærke det. Jons sagde,

idet han gik: „God Nat, Bjergmand!" — „God Nat!" svarte Vandreren, uden at vide, hvad han sagde, thi han tænkte paa Jomfruen.

Men ikke længe omsvævede ham dette yndige Billed. Smilende raabte han: „Drag mig forbi, du henrivende Skikkelse! End maa ingen Roser bekrandse min mørke Kalk! Skjebnens Mindelse er for alvorlig til at jeg ikke skulde følge dens Kald." Han kastede sig paa Straaleiet. Ungdommens Ven, den vederqvægende Søvn, lukkede hans Øine.

Da han vaagnede, stod Mutter Else for ham med Frokosten. „I ønsker, at tale med vor Husbond, Arend Peterson?" begyndte hun nu, da den unge Mand var sprungen op af sit Leie og havde budt hende en venlig Godmorgen. „Ja, det er mit Ønske, gode Moder!" svarte han. — „Som vel neppe vil kunne opfyldes! vedblev hun: Thi Hr. Arend Peterson ligger syg, meget syg, og kan hverken faaes i Tale idag eller imorgen."

„Gode Moder! sagde Bjergmanden: Uden at have talt med Jeres Husbond, gaaer jeg ikke herfra. Jeg har vigtige Ting at betroe ham."

„Det vil kun hjelpe Jer lidet! afbrød ham den Gamle: Vor Husbond kan ikke lide Bjergfolk. Han mener, at hvad der har sin Haandtering under Jorden, hører Aanderne til. Derfor har han solgt alle sine Gruber og skyer alt Samfund med Jeres Lige. Et dygtigt Sværd, en god Rytterrams og en modig Stridshest, vel ogsaa en fuld Pung — det kan han lide!"

„Nu, sagde Ynglingen smilende: Pungen fyldes jo af Schachten, Staal henter Bjergmanden fra dybe Gruber, og dog kan Eders Husbond ikke lide Bjergfolk? Nu, mig ligemeget — sig ham kun, her er en gammel Bekjendt, som ønsker ham i Tale. Naar han seer mig, byder han mig vist velkommen, om det end skulde være hans sidste Ord."

Vantro rystede den Gamle paa Hovedet. „Nu, naar I endelig paastaaer det, vil jeg forsøge det; men kjærere var det mig, om I vilde gaae Jeres Vei."

Hun forlod ham, men snart kom hun tilbage. „Følg mig! sagde hun: Da Herren ikke kan tale med Nogen, vil Fruen see Jer. Hende kan I forredrage Jeres Anliggende."

„For Qvinder er mit Ærinde ei!" sagde Bjergmanden; men hurtigt besindede han sig: „Gaae kun foran, Mutter Else, jeg følger efter."

Den Gamle saae forundret paa ham. Han stod for hende med saadan bydende Anstand, at det hartad kom hende fore, som om hun maatte lyde hans Befalinger. Og da han endnu engang sagde: „Gaae kun foran!" gik hun, uden at sige et Ord.

De stege op ad en høi Vindetrappe, gik over en lang øde Gang, og standsede nu udenfor en høi, med Billedværk udziret Dør.

„Kjære unge Mand! begyndte hun nu: Jeg har i Aftes bemærket, at I ikke altid bliver indenfor de Skranker, Jeres Stand anviser Eder. I Gaar saae I Frøkenen saa stivt i Øinene, som om hun var Eders Lige. Derfor beder jeg Eder være

beskeden mod Frøen. Hun er meget alvorlig og tilgiver ikke let en usømmelig Adfærd." Hun tav, den Fremmede svarte ikke. Døren aabnedes, og han traadte ind.

En høi, ungdommelig Skikkelse kom ham imøde og spurgte mildt: „Er I den Bjergmand, som ønsker at tale med Herren?"

„Er I, naadige Frue — sagde den Stedsende, istedetfor at svare: Er I Arend Peterson's Gemalinde?"

Med mørkt Alvor saae Damen paa ham, og uden at svare ham paa hans kjække Tale, sagde hun: „Hvad er Eders Begjæring?"

„Min Begjæring, høie Frue, svarte han, bøier sig med Anstand: egner sig kun for en Mands Øre; selv for den Dame, som ved første Øiekast indgyder mig dyb Høiagtelse, maa jeg fortie den." Damen vinkede — Else gik ud.

„Det kommer mig næsten fore, unge Mand! begyndte hun nu, efter at have betragtet den Fremmede med skarpe, gjennemtrængende Blikke: som I maa være meer end Eders Dragt udviser. Jeg vil ikke trænge ind i Eders Hemmelighed, endnu mindre løfte det Slør, hvorunder I skjuler Jer. I er en Svensker?" — „Ja, ædle Frue." — „Saa vil I vanskeligt finde her hvad I søger!" vedblev hun smilende. — „Vel muligt! afbrød hende den Fremmede med Ild — dog fandt jeg her hvad jeg ikke søgte: Qvindeskjønheds og Ungdomsuskylds Billeder."

Lærer man dette Sprog i Eders Gruber?" svarte Damen, og stedse skarpere forskende hvilte hendes Blik paa ham.

„Ved at see det Skjønne, lærer man det allevegne!" svarte den Fremmede.

„Saa lad det forstumme her! afbrød ham Damen: Min Mand er syg, meget syg — det er umuligt at I kan faae ham i Tale nu. Kan I, vil I tøve hos os, saa vil jeg gjerne lade Eder blive her, til han er helbredt. Kun veed jeg ei, hvorledes jeg skal behandle Eder — I synes ei at være Bjergmand — og dog —

„Lad Bjergmanden blive i sin lille Stue, hvor en from Engel aabenbarede sig for ham igaar!"

„I saae —?" afbrød hun ham hastigt.

„En Jomfru, fager og skjøn — men hvor var det muligt, at udkaste et Billed af en Andens Ynde, naar I, høie Frue, staaer for vort Øie!" svarte han, idet han fattede sig.

Damen saae mørkt paa ham, og en høi Rødme overfløi hendes Kinder. „Vil I altsaa ikke give Eder tilkjende for mig? sagde hun, afbrydende Samtalen: Vil I blive I Eders lille Stue, saa tør jeg ikke tilbyde Eder flere Bequemmeligheder. Jeg ønsker, at Eders selvvalgte Eensomhed ikke maa falde Eder til Byrde." Hun hilste, og lod ham allene.

„Besynderligt! Dette den gamle Peterson's Hustru, og Jomfruen hans Datter?" raabte han, da Mutter Else igjen traadte ind, for at følge ham

tilbage. Da han spurgte hende: „Var den huldе Jomfru, jeg saae i Aftes, Eders Husbonds Datter?" svarte hun mildt: „Ja Herre, det var Marie Peterson, Herrens Datter af første Ægteskab."

2.

Eensformigt randt Dagen hen for Bjergmanden. Else lod sig ikke see. Den gamle Jons bragte ham hans Mad, og var meget ordknap. Kun saameget kunde han erfare af ham, at Arend Peterson laae syg af en heftig Feber. Denne Efterretning forurolligede ham noget, og han havde maaskee forladt dette Sted igjen, hvis ei Saameget havde fængslet ham dertil. Han besluttede at blive. Herregaarden selv gav ham kun ringe Stof til Underholdning. Gammelt, smagløst, neppe trodsende Tidens Tand, viste dets Udvortes intet Seværdigt; dets Indre, hvor to herlige Skikkelser levede, var lukket for ham. Ogsaa Haven, hvor Løvet alt var falden, ydede Intet uden en vild Udsigt til nogne Klipper og en høi Granskov, ved hvis Fod der bruste en skummende Strøm. Et eensomt Steenhuus, som var bygget paa en Klippepynt, var det eneste Punct, som tiltrak ham her.

To Dage vare saaledes forgangne. Den tredie Dag — Solen skinnede just ret mildt og klart — mødte han Jomfruen i den eensomme Have. Hun spadserede, uden at bemærke ham. Nu opslog hun sine Øine, og saae ham. Hun rødmede, hilste ham med en let Hovedbøining, skred ham forbi med vinget Fjed, og forlod Haven.

„Aldrig saae jeg saadan Ynde! Vær mig en Haabs-Stjerne paa min usikkre Livsbane, du venlige Engel!" raabte den Fremmede, og vendte tilbage til sit lille Kammer.

„Saa kan det ikke blive! sagde han, trædende til det aabne Vindue: Hist kalder mig Pligten, Fædrelandet — her bortødsler jeg den kostbare Tid. To Dage vil jeg tøve endnu; ligger da Petersen syg endnu, saa drager jeg bort, og betræder min Vei allene, den føre til Æren eller til Skafottet!"

Neppe skumrede næste Aften, før han igjen gik ned i Haven. Jomfruen var der allerede. Da hun saae ham, syntes hun urolig, ubis; men snart fattede hun sig, og gik ham hilsende, men alvorlig, forbi. Han standsede hende. Med al den Rolighed, hvortil han var istand, sagde han: „Imorgen forlader jeg dette Sted. Gjerne vilde jeg forinden takke Eder for den Godhed, hvormed I have huset den hjelpløse Vandrer."

En høi Rødme overfløi Pigens Ansigt; men snart afløstes den af en Dødsbleghed. „Allerede imorgen vil I forlade os?" spurgte hun i blød, smertelig Tone.

„Ja, imorgen!" svarte Bjergmanden vemodig.

Pigen syntes bevæget. Pludseligt sagde hun, hastad med Kulde: „Saa lev vel, og Lykke paa Eders Vei."

Hun vilde gaae. Da greb Bjergmanden hendes Haand. „Frøken!" raabte han; men et Blik

traf ham, ikke alvorligt, ikke straffende — helligt, overjordisk. Fuld af Ærefrygt slap han hendes Haand. Langsomt skred hun hen ad den bladløse Bøgegang.

3.

Da han næste Morgen lavede sig til Afreisen, traadte Else ind, og bad ham komme til Fruen ufortøvet. Han hastede, men den Gamle holdt ham tilbage. „Inden I gaaer op til Fruen, har jeg noget at sige Jer. Min Frøken ynkes over Eders hjelpløse Stilling, og sender Jer dette Guldstykke til en Tærepenge. I maa ikke forsmaae den lille Gave — lader hun Jer sige — det er Alt hvad hun har."

Hun rakte ham det. Bjergmanden tog det hastigt, og trykte det uvilkaarligt til sit Hjerte. Den ædle Steen Sture's Billed var præget derpaa.

„Nu er min Mand uden Fare! tiltalte Fruen ham, da han traadt ind i hendes Gemak: Feberen har forladt ham. Han tillader, at I foredrager ham Eders Anliggende. Else skal føre Eder til ham."

Nu saae hun op, og hendes Blik overstøi Bjergmandens mandigskjønne Gestalt. Endnu større, endnu ædlere syntes han hende at være idag. Ild strømte af hans Øine, da han takkede hende for hendes Godhed, og næsten blev hun bange, da han med værdig Anstand nærmede sig hende, og kysfede hendes Haand. Uvilkaarligt hvilte hendes Øie paa hans, og da han gik, fulgte det hans ædle Skridt.

Nu traadte Marie ind. Ogsaa hun begyndte at tale om Bjergmanden. Men i det samme lød Klok-

ken fra den Syges Værelse saa hoit, at Moder og Datter forfærdede fore op og ilte derind.

De fandt ham siddende opret i Sengen. Bjergmanden stod for ham. „Margarethe! tilraabte han sin indtrædende Hustrue: Hvem har Du herberget som en fattig, hjelpløs Vandringsmand? Min naadige Feltherre Gustav Erichson!"

„Gustav Wasa!" raabte den bestyrtede Husfrue, medens der over Maries Ansigt udbredte sig en straalende Munterhed.

„Ja, ædle Frue! svarte Denne: Den fredløse Gustav Wasa, hvis Fader faldt paa Skafottet i Stockholm for Christians Øxe, han staaer for Eder!"

„Indret Værelser for ham!" hviskede Hr. Peterson til sin Hustrue. Men Gustav faldt ham i Ordet og sagde: „Ingenlunde! Lad mig forblive skjult; lad mig beholde min lille Stue til Logis, min Grubekofte til Beklædning og den gamle Jons til Tjener. Tillad mig, at jeg stundom tør forglemme min Eensomhed i Eders Selskab, og J, min huldе Frøken, sagde han, idet han vendte sig til Marie: vil maaskee synge Steen Stures Ryttervise for mig nu og da."

„Hvad ønsker J, ædle Herre? begyndte Peterson nu: Hvormed kan jeg tjene Eder? Mit Huus staaer til Eders Tjeneste; over min Formue kan J byde frit. Og har J nogen Beslutning at meddele mig, saa gjør det uden Frygt."

Han kastede et forskende Blik paa sin Hustru, som i dette Øieblik traadte ligeover for Gustav. Men endnu inden Denne kunde begynde sin Tale, sagde

Peterson til hende: „Margarethe, besørg det Fornødne, og Du, Marie, følg Du Din Moder! Mandens alvorlige Tale egner sig ikke altid for Qvinders Øre." De forlode Værelset.

„Min kjære Ven! begyndte Gustav Wasa nu: I vor en tapper Soldat, altid Eders Fædreland tro. Jeg mener at kunne stole paa Jer."

„I kan det, Gustav Wasa!" afbrød ham Peterson.

„Kun altfor længe — vedblev Gustav: har vort arme Sverrig blødt under Christians Tyranni. Min Fader, saavelsom Landets Ædleste, faldt paa Skafottet. Deres Qvinder og Børn vansmægte endnu i Sjælland. Jeg selv er kun med Møie undvegen af Fangenskabet. Jeg, en Ætling af Wasaernes ædle Huus, Stures Nærbeslægtede, nu en Fredløs, flakker vildsom om i mit Fædreland. Kun i Armods Dragt kan jeg skjule mig for mine Fjenders Speidere. Men ikke længe skal mit Fædreland sukke under denne Forsmædelse; jeg vil være dets Frelser, eller offre mit Liv! Jeg kom Eder, min ædle Ven, ihu. Med stor Fortrøstning kom jeg til Eder; I har Venner i Dalekarliens Dale. Hielp mig at vinde disse vakre Bjergbeboeres Tillid, saml dem under mit Banner. Siig mig aabenhjertigt: Hvad tør jeg vente af Eder?"

„Alt, ædle Wasa! raabte Peterson: Alt! Indslut kun Eders Forsæt i Eders Bryst, indtil jeg er gandske helbredt. Saa ville vi forene de lægge Haand paa det hellige Værk. Jeg skal understøtte min Feltherre af yderste Formue."

Bevæget trykte Gustav den Syges Haand, og forlod ham.

4.

Da Gustav næste Dag traadte ind i Fru Margarethe's Gemak, fandt han hende allene og saare alvorlig. Det var som om noget ængstede hendes Bryst. Med fiin Varsomhed forskede hun efter det, han havde betroet hendes Mand, men da han søgte at give Samtalen en anden Vending, afbrød hun ligeledes. Dog vidste hun efterhaands uformærkt at føre Gustav Wasa tilbage paa forgangne Tider. Han fortalte hende om sit Fangenskab i Danmark, om sin Flugt, om sin Faders Død, og udbrød i høie Ytringer mod Christian den Anden.

„Vær paa Eders Post! sagde Fruen bekymret: Selv i disse Dale sniger Forræderen sig om — troe ei Alle, min ædle Herre! Guldet har bedaaret Saamange. Jeg advarer Eder!" Hun saae herved saa deeltagende paa ham, at han maatte føle, hendes Tale var grundet og velmeent. Han takkede hende inderligt. „Hav Tillid til mig! vedblev hun: Et Qvindebryst bevarer tro sine Venners Hemmeligheder. Betroe mig Eders Planer, jeg behøver ikke at kjende dem. At I vil drage Sværdet for Jert Fædreland, er mig nok." — Da traadte en Tjener ind og kaldte hende til den Syge: „Farvel, Hr. Gustav Wasa! sagde hun nu: Troe Ingen for vel!"

Tænk' nde over disse gaadefulde Ord, blev han staaende ved et Vindue paa den lange, øde Gang.

Da nærmede En sig ham fra den anden Side. Det var Marie Peterson. I sin Høire holdt hun en halvvissen Vedbendekrands; i den Venstre hvilte en frisk Ranke.

Hun hilste ham venligt. „Hvi saa mørk, kjære Herre?" spurgte hun. Uvilkaarligt greb Gustav hendes Haand, og en hvi Rødme overfløi hendes Kinder, da han spurgte hende: „For hvem har I bundet denne Krands?"

„For mig selv! svarte hun: Her, hvor Blomster ere saa sjeldne, og den troe Vedbende næsten er det eneste, som trodser det kolde Klima, har jeg valgt den til min Yndling. Uden Blomster, men eviggrøn, er den et Billed paa haabløs Troskab — et sørgeligt Billed, men dog smukt!"

„Haabløs!" sagde Wasa stille hen for sig. — „Ja, kjære Herre! vedblev Jomfruen: At være haabløs, og dog tro, det er vistnok sørgeligt, men dog skjønt. Forklare Eder det kan jeg ikke — føle det kan jeg vel. Da jeg for nogle Dage siden bandt denne Krands, vilde jeg revet den itu igjen, thi det, hvorfor jeg bandt den, kunde Skjebnen ikke opfylde, tænkte jeg."

„Og nu?" afbrød Gustav hende med Ild.

„Nu opfriskер jeg den igjen med denne nye Ranke, at den ei skal visne saa snart. Men min Møie er forgjæves, det veed jeg vel, thi imorgen er ogsaa denne Ranke visnet, og saa hænger den i mit Kammer, og eet Blad falder af efter et andet. Og see, med Haabet er det ligesaa. Eviggrønt, som den friske Vedbende, er det i vort Hjerte, men plukker

man dets Ranker, for at flette dem i Livets Krands, da visner eet Blad efter et andet, og falder af."

„Og hvo har viist Eder det sørgelige Billed? afbrød Gustav hende: Erfaringen har dog ikke voldet Eder saa dyb en Smerte?"

„Nei, kjære Herre! Lidet har jeg erfaret endnu, og dog — Meget! Men min gode Moder har lært mig, ikke at stole paa Haabet, og hvad en viis Qvinde spaaede mig ifjor, ihukommer jeg meget ofte."

„Hvad var da det?"

„Sæt Eder hos mig paa denne Bænk, og jeg skal fortælle Eder det. En Aften sad jeg efter et Tordenveir nede ved Strømmen og ventede min Faders Tilbagekomst. Da saae jeg, paa hiin Side, en qvindelig Skikkelse stige ned ad Klippen. Hendes Klæder vare gjennemblødte, hendes dryppende Haar flagrede i Vinden. Hun søgte at komme over Strømmen, men den bruste for høit. Da vinkede jeg hende hen til et Sted, hvor høie Klippestykker gjorde Overgangen mulig, ilte til hende, ledte hende over, og pleiede den Afkræftede i vort Huus. Da hun vilde forlade os næste Morgen, bad hun mig føre hende ned i Haven. Jeg gjorde det. Da vi traadte ind, bukkede jeg mig, for at plukke en Rose; men hun holdt mig tilbage. „Jomfru!" sagde hun alvorsfuld, og førte mig hisihen til det med Vedbende omrankede Steenhuus. „Pluk denne, ikke Rosen!" sagde hun, idet hun greb begge mine Hænder, og saae mig fast men vemodsfuld i Øiet. „Engang, vedblev hun: Engang vil Du elske og gjenelske — Du vil vorde lykkelig, og dog ikke naae Dit

Maal. Lev vel!" Derpaa trykte hun et sagte Kys paa min Pande og forlod mig. Men efter den Tid elsker jeg Vedbenden, binder mig Krandse, haaber ikke, og — — lev vel, min ædle Herre!" Dermed iilte hun bort.

5.

Hr. Peterson havde nu forladt sit Sygeleie. Utaalmodig vilde Gustav have oppebiet hans fuldkomne Helbredelse, hvis ikke Marie, uden at ahne det, havde fængslet ham med milde Baand. Han elskede Pigen, det følte han vel, men Fædrelandet elskede han endnu mere. Naar han igjen, som en fri svensk Herre, beboede Rækneæs, sine Fædres Borg — naar Fædrelandet hilste ham som sin Redningsmand — da vilde han føre den huldе Marie hjem som sin trofaste Viv. At hun elskede ham, derom var han forvisset, skjøndt ogsaa hun indsluttede sin brændende Kjærlighed i Hjertets Løndom.

Nu kunde Hr. Peterson bestige sin Hest, og red ud, for at udforske Dalboernes Sindelag. Længselsfuld ventede Gustav hans Tilbagekomst.

Urolig var Fru Margarethe imidlertid. Endnu utaalmodigere end Gustav Wasa, syntes hun at vente Peterson. Stundom tvivlede hun endogsaa hos Ridderen, og det var, som om hendes Hjerte skjulte en Hemmelighed, som hun gjerne vilde aabenbare ham, men ikke torde.

Da det begyndte at skumre, og Hr. Peterson endnu ikke kom tilbage, iilte Gustav op paa et lidet Kammer i Taarnet, hvorfra han kunde overse den

hele Omegn. Med Snee var Dal og Borg bedæk-ket; en kold Nordenvind peeb ham forbi.

Da saae han i det Fjerne to Ryttere — den Ene syntes ham at være Hr. Peterson. Ja, det var ham, og Den, som fulgte ham, var hans Tje-ner Nils. Dog rede de ikke hjemad. De bøiede om ad Såttra.

„Hvad er det? raabte Gustav: Saa silde om Aftenen drager han forbi, og tager Veien ad Sät-tra? Boer ikke der den kongelige Borgfoged, Brun Bendixson?"

Som han tænkte saa, hørte han Nogen kom-me ilende op ad Trappen. Døren aabnedes, Ma-ria styrtede ind: „I vil forlade os, Gustav Wa-sa? raabte hun, ude af Stand til at beherske sine Følelser. I vil allerede bort i denne Nat? Saa siger min Moder. Og I kommer aldrig mere til-bage? O, ilt! Thi Fare truer Eder — ilt, kjære Herre!"

Gustav saae studsende paa hende. „Allerede forlade Jer idag? raabte han: „Nei, gode Marie, det har jeg ikke besluttet."

„Og dog, dog maa I, siger Moder. Og da nu ikke Andet kan være — — hun standsede, saae paa ham og greb hans Haand: Da vi maaskee al-drig sees mere, saa vil jeg ikke mere skjule, hvad jeg indsluttede i mit Hjerte. Og dog — tilføiede hun rødmende, idet hun skjulte sit Ansigt ved hans Bryst og græd bitterlig: dog finder jeg ingen Ord for min Følelse."

Hans Læber berørte hendes brændende Pande. „Jeg elsker Eder! sagde han: Men Fædrelandet kalder mig. Naar jeg har opfyldt min Pligt, vender jeg tilbage til Ornäs, og da vorde Du Min, Maria!"

„Først Fædrelandet! raabte Pigen begeistret: Siden mit Hjerte, som kun skal slaae for Eder og briste med Eders."

„Guds Velsignelse over Eder!" lød det bagved dem, og Margarethe lagde sine Hænder paa deres Hoveder. „Men forlad os nu, Maria! sagde hun alvorsfuld: Siig Gustav Wasa Farvel, og gaae paa Dit Kammer."

„Lev vel, Gustav! raabte Jomfruen, og rakte ham Haanden: Tænk paa mig, og Gud være med Eder!" Gustav trykte Pigens Haand til sit Hjerte. „Lev vel, Maria! raabte han: Himlen vil beskytte os!"

Endnu et Øieblik dvælede hun i Døren, endnu engang hvilte hendes Øie paa den Elskede, som om den Ahnelse greb hende, at det var en Afsked for evigt.

(Sluttes i næste Hefte.)

Smeden i Smolensk.

Fragment af en Reise-Dagbog.

„Postillon, hvor befinde vi os nu?"

„De kjøre just ind i Smolensk's Forstad, mine Herrer."

Det var et skrækkeligt Veir. Den tætfaldende Novembersnee indhyllede os og Alt om os i et uigjennemtrængeligt Slør; vi vare som blinde. „Her ville vi holde stille, min kjære Reisefælle! sagde jeg til Lord Burney, der, tilligemed mig, vendte tilbage fra en Reise til Czarernes gamle Stad og Peter den Stores nye Stad: Lader os tøve nogle Timer her — maaskee ophører Sneefoget imidlertid, og vi kunne da fortsætte vor Reise i behageligere Veir. Svoger, kjør os til et ordentligt Gjæstgiversted og spænd Hestene fra — vi ville tilbringe Natten i Smolensk."

„Min Herre! svarte Postillonen: Vil De ikke stige af hos Smeden Thomas Düclos? Det er en Franskmand, som har været bosat her siden 1813, en vakker Mand og brav Soldat. Han har bedt mig føre de første Landsmænd, jeg traf paa, til ham." — „Nu vel, svarte jeg: saa kjør os til ham."

Tre Bøsseskud derfra holdt vor Vogn udenfor en Smedie. Ved Ildens Skin saae man en stor, kraftig Mand, med en uhyre Hammer i Haanden. Han syntes at drive sex sorte, halvnogne Mænd til Arbeid. Disse sang russiske Nationalsange, og

sloge efter Takten paa gloende Jernstænger. Vor Postillon steg af Hesten, og raabte ind, idet han trøen i Døren: „Fatter Düclos, I seer, jeg holder mit Ord! Jeg bringer Jer her en Franskmand, som I saalænge har ventet paa. Stig af, mine Herrer! vedblev han, idet han aabnede Vognen: Imorgen tidligt Klokken ni kommer jeg efter Dem igjen."

Ved de Ord: „En Franskmand!" havde Smeden strax forladt sin Plads, og nærmede sig os, for at hjelpe os ned. „Mine Herrer! sagde han i en Tone, som forenede Adel med Følelse: Jeg kan ikke beskrive Dem, hvor lykkelig jeg føler mig ved at torde tilbyde Dem Natteqvarteer. Ville De behage at følge mig til mit Huus, skal jeg stræbe at gjøre Dem Opholdet der saa beqvemt og behageligt som muligt."

Vi kom til et ret smukt Huus, der laae omtrent trehundrede Skridt bag Smedien. En endnu ung Kone, en Dreng paa ti Aar og en endnu yngre Pige, modtoge os milde og glade. Alt i denne fredelige Vaaning aandede stille Fred og Lykke. Efter at Thomas havde ladet et Knippe Risbrænde kaste paa Arnens Kul, sagde han til os: „De vil maaskee undres over den Dristighed, hvormed jeg har indbudet Dem under mit Tag, men De vil sikkert undskylde mig. Over ti Aar har jeg boet i disse Egne. Jeg har nedsat mig her, og, efter et haardt og sørgeligt Fangenskab, fundet en hæderlig Exi-

stents. Saa er jeg da bleven her. Hvor lykkelig er jeg, at jeg kan trykke en Landsmands Haand! De gjætter uden tvivl, at jeg har hørt til hiin frygtelige Hær, som i Rusland maatte bøde saa rædsomt for sin Hæder og sine Seire. Jeg har kæmpet ved Nilens Bredder og ved Berezina's Strand...."

En Taare blinkede i Thomas's Øine, og idet han aabnede sin Vest, viste han os Æreslegionens Kors.

Synet af denne Tappre, der lykkeligt var undkommen af saa blodige Kampe og nu levede tilfreds under en fremmed Himmel, i et fjendtligt Land, bevægede mit Hjerte dybt. Men endnu dybere rørtes vi, da han viste os sin gamle Uniform, sine Vaaben og sin af Kugler gjennemfurede Haarhue. „Det er mine Zirater! vedblev han: Idet jeg foreviser mine Børn dem, fortæller jeg dem mit Fædrelands Historie, og er det mig end formeent at dø for det, er det mig dog tilladt, at ønske det Hæder og Lykke."

Vi tilbragte Resten af Dagen ved den vakkre Thomas's Arne og Bord. Næste Morgen aarle kom han op paa mit Værelse. Jeg var allene, thi Mylord drak just Thee hos vor gjæstmilde Vertinde. „Kjære Landsmand! sagde han, idet han satte en tillaaset Kassette paa Bordet: Fremmede Øine vilde været overflødige her. Vore Hjerter forstaae hinanden. Hør mig. Siden jeg har nedsat mig i denne Stad, anvender jeg hvert Aar to Maaneder paa, at besøge de Sletter, Landsbyer og Flodbred-

der, som vare Vidner til vore Nederlag og vor Ulykke. Jeg kjøber mig Tilladelse til at grave efter paa disse Steder, og Udbyttet var hidtil — disse ærværdige Levninger."

Her aabnede Thomas Jernkassen: den var fuld af Hæderskors, Dekorationer, Hjelmzirater og Levninger af Faner.

„Jeg betroer Dem denne Skat! sedblev Thomas med bevæget Røst: Jeg har opgravet den af fremmed Jord, og vil give Fædrelandet den igjen. Tag den med Dem, min Herre, jeg skjenker Dem den. Men inden jeg skiller mig ved disse elskede Gjenstande, tillade De mig, at trykke en fransk Soldats sidste Kys paa denne Fanespidse."

Grædende lukkede Thomas Kassen, denne Patriotismens Helligdom, da Mylord kaldte paa mig og mindede mig om at reise. Med taknemmeligt Haandtryk forlod jeg de vakkre Folk, og rullede ad Fædrelandet til.

(A. de Bast von Albano.)

De Svornes Dom.

Det er nu en Række af Aar, siden jeg, i en ledig Time, vandrede hen, for at bivaane en Session i det londonske Criminal-Kammer. Den tætstuvede Masse af Tilskuere, den ængstelige, næsten høitidelige Forventning i de Tilstedeværendes Ansigter lod mig strax formode, at der kunde ventes et Optrin af mere end sædvanlig Betydning. Den Fangne, hvis Sag idag skulde paadømmes, førtes frem. Det var en ung Mand paa omtrent tyve Aar, af rank, høi Vext og et Udvortes, hvis værdige Holdning vakte Agtelse og Deeltagelse. Det mørke Haar, som bølgede uordentligt fra den høie Pande ned paa Skuldrene, gav hans ellers regelmæssige Ansigt et underligt Udtryk af vildtoprørt Lidenskab, men af alle hans Træk talte en Sjelstilstand, som ellers ikke pleier at være Forbryderen egen. Med vemodig Deeltagelse betragtede Forsamlingen den Ulykkelige.

Anklagen oplæstes. Den indeholdt Historien om en grusom Forbrydelse, begangen under saadanne Omstændigheder, at den i sandhed var grælselig. Den Anklagede var en indfødt Skotte, Søn af en høibedaget, almeenelsket Præst af Cameronienes Secte. Paa Universitetet i Glasgow havde han udmærket sig ved Talent og Kundskaber, og efter at have tilendebragt sine Studier, var han bleven viet til Præst.

Allerede i sit akademiske Liv havde han sluttet Venskab med en rig Adelsmands Søn fra Hollandene, en Yngling, næsten af lige Alder med ham og smykket med de elskværdigste Egenskaber. Adelsmanden selv havde faaet saadan hjertelig Godhed for den unge Geistlige, at han havde forskaffet ham et Præstekald i Hollandene — Maalet for hans jordiske Ønsker — men derved gjort den ikke mindre velkomne Betingelse, at han, før han tiltraadte dette Kald, skulde ledsage hans Søn paa en Reise gjennem Fastlandets seværdigste Stater. I Overensstemmelse hermed vare de unge Mænd komne til London, hvor de skulde høve anseelige Pengesummer og træffe de fornødne Foranstaltninger til deres Vandring. Alt var aftalt og afgjort, Dagen til Afreisen var bestemt — da fandt man en Nat den unge Adelsmand myrdet i sin Seng, og det under Omstændigheder, der med næsten uigjendrivelig Vished betegnede Reisefællen som Gjerningsmanden. Den gruelige Mistanke mod ham blev, ved nærmere Undersøgelse, næsten til Overbevisning. Adskillige Dage iforveien havde man hørt Begge samtale i deres Værelse med høi, forbittret Stemme. Gjenstanden for deres Ordstrid var, som man formodede, et Fruentimmer, hvis Navn ogsaa blev nævnet. Tydeligt og bestemt havde man hørt Ordene: „Skinsyge, Hævn." Tillige havde man bemærket, at begge Vennerne fra dette Øieblik af havde behandlet hinanden med synlig Kulde. Præsten, der hidtil havde været fuld af Ømhed og Omhyggelighed for den unge Adelsmand, var gandske forandret

— stiv, kold, gnaven, og saaledes var han vedbleven at være indtil den ulykkelige Aften, da de havde foranstaltet et lidet Gjæstebud, for ved det klingende Bæger at tage Afsked fra deres Venner i Fædrelandet.

Hovedvidnet mod den Anklagede var den Myrdedes gamle Tjener, en Olding af ærværdigt Udseende, som Smerten over den gode Herres Død trykte gandske til Jorden. Han fortalte, hvorlunde han, i hiin skrækkelige Nat, var vaagnet ved en Larm, han havde hørt i sin Herres Værelse. Det var kommen ham fore, som om to Mennesker havde kæmpet haardt med hinanden. Han kaldte Verten til Hjelp og traadte med ham ind i Værelset, hvortil Døren stod aaben. Det Første han saae, var et omstyrtet Lys, som endnu laae rygende paa Gulvet — det næste, han saae, var hans Herres Seng, strømmende af Blod. Bøiet over den Myrdedes Liig stod Morderen, med dødsblegt Ansigt og blodstænkte Hænder. Hos ham laae det blodige Mordredskab, en Kniv, der strax kjendtes at være hans. Selv var han i en Tilstand, der vidnede om hans Brøde.

Den Anklagede var ikke uerfaren i Anatomien; man havde ofte hørt ham tale derom, ofte hørt ham beskrive, paa hvad Maade man lettest og snarest kunde bevirke Døden. Saarets Sted paa Liget traf nøie sammen med hans Beskrivelse. For at gjøre Mistankens og Misgjerningens Maal saa fuldt som muligt, forevistes nogle Banknoter, som den

Myrdede nys havde modtaget af Vexelerens Haand. De forevistes af det foromtalte Fruentimmer, som den Anklagede ofte havde besøgt. Hun fremtraadte nu som Vidne mod ham, og erklærede, at have faaet Noterne af ham.

Af alle disse Kjendsgjerninger, som bleve prøvede med samvittighedsfuld Nøiagtighed, syntes det kun at være alt for klart, at den ulykkelige Yngling, fordærvet ved lastefuldt Selskab, forført af Guldets Tillokkelse, forblindet af rasende Skinsyge, maaskee ogsaa ophidset af Drik, havde bortkastet sin uskyldige Sjæls hellige Klenodie og gjort sig skyldig i Vennens Mord.

Hele Tiden, medens denne Historie blev foredraget og forhandlet, syntes den Fangne at ligge under for Følelsen af sin Skjændsel og Jammer. Efter at Anklagen og Vidneforhørene vare sluttede, opfordrede Præsidenten ham til, at foredrage, hvad han havde at sige til sit Forsvar. Han stod op, og efter en kort, men smertelig Kamp, begyndte han, først med svag, skjælvende Røst, siden fattet og fast, at tiltale Forsamlingen omtrent med følgende Ord:

„Mine Herrer Dommere og Svorne! De opfordre mig til at forsvare mig. Jeg kan det ei, og dog er jeg uskyldig. Kun Gud veed, at jeg er det. Er det hans Villie, saa kan han, og kun han, forløse mig af denne dybe Forsmædelse, af denne grændseløse Jammer. Vil han det ei, saa bøier jeg mig taus under hans Haand. De have hørt Historien om en uhyre Forbrydelse, hvis forenede Omstæn-

digheder vidne saa mægtigt mod mig, at De ikke kunne tvivle om min Brøde. Vel indseer jeg, at menneskelig Hjelp ikke mere gavner mig eller min Sag; derfor har jeg ogsaa forsmaaet, at betjene mig af juridisk Dialectiks utaknemmelige Udvei, eller at udtømme lønnede Forsvareres frugtløse Veltalenhed. Jeg selv har intet Videre at sige Dem, end at jeg er uskyldig, ihvor fjendtligt end Alt synes at have sammensvoret sig til min Undergang. Verden pleier gjerne at kalde det en uundvigelig Skjebne; jeg tilbeder heri et uforskeligt, men aldeles Forsyns Veie. Det Fruentimmer, der er optraadt som Vidne mod mig, har aldrig faaet Penge af mine Hænder; det var min Frygt for det farlige Herredømme, hun havde tilsmigret sig over min arme Ven, der foranledigede den øieblikkelige Kulde, man vil have bemærket imellem os. De Besøg, jeg aflagde hos hende, havde intet andet Øiemed, end at formaae hende til, at afbryde al Forbindelse med ham. Hvad nu hiin skrækkelige Nat angaaer, saa vil jeg sige, hvad jeg veed derom. Jeg vaagnede ved en Larm i min Vens Værelse, som stødte tæt til mit. Jeg lyttede — Alt var stille igjen. Strax derpaa hørte jeg en Lyd, som maa have været den Ulykkeliges sidste Dødssuk; jeg troede, han stønnede i urolig Søvn, hvilket han ofte pleiede. Alligevel drev en dunkel Følelse af Angst mig til at ile ind i hans Værelse. Ved en Kjertes matte Skin saae jeg min Ven i den Tilstand, som blev Dem beskreven."

Her qvaltes den Ulykkeliges Stemme. Med synlig Anstrengelse søgte han at fatte sig, og vedblev: „Af det, som videre skete, veed jeg Intet. Jeg formoder, at jeg styrtede hen over Liget, at jeg omkastede Lyset, og at al den Larm vakte min Vens gamle, redelige Tjener, som jeg iøvrigt af gandske Hjerte tilgiver, hvad han har gjort og vidnet imod mig. Da jeg igjen kom til mig selv, var Værelset fuldt af Mennesker; men jeg saae Ingen, jeg saae kun ham, der laae død i Sengen. — Det, mine Herrer Dommere og Svorne, er min simple Fortælling og mit — Forsvar. Ikke tør jeg haabe, dermed at have omstyrtet hiin Masse af Bevisgrunde, som have optaarnet sig imod mig; thi vel veed jeg, at der, mig undtagen, ei er Nogen, paa hvem den svageste Mistanke kunde falde. Men dog besværger jeg Dem: Betænker Dem vel, og overiler Dem ikke, at De ei skulle udøse uskyldigt Blod. Den Alvidende lede og oplyse Deres Sjæle! Paa ham hviler alt mit Haab — Mennesker kunne ikke redde mig."

De Svorne trak sig tilbage. De raadsloge en halv Time. Deres Dom var — Skyldig. Fangen hørte den med Ærbødighed og Rolighed. Præsidenten reiste sig, og udsagde Dødsdommen over ham, i høitidelige, mægtigt gribende Ord. Selv erklærede han sig paa det Fuldkomneste overbeviist om den Anklagedes Brøde. Med Vemod beklagede han, at saa herlige Aandsgaver skulde misbruges saa skjændigt, og at et Gemyt, som for kort siden var reent og ustraffeligt, kunde falde saa redningsløs

dybt. Han formanede Synderen til, ved en anger-fuld Bekjendelse at formindske sin Misgjerning.

Endnu engang reiste den Dømte sig fra sit Sæde. „Med Gudhengivenhed, sagde han: underkaster jeg mig den Dom, mit Fædrelands Lov har fældet over mig. Jeg dør uskyldig, men hjerteligt takker jeg den ærværdige Dommer, der maatte udsige min Dom, for den menneskelige, ifandhed christelige Deeltagelse, hvormed han har behandlet en Forloren, der synes saa dybt begraven i Skyld og Forsmædelse. De Sværne kunde ingen anden Dom fælde; jeg knurrer ikke. En høiere Haand har brudt Staven over mig. Gid mit Livs Offer maa forsone de Feil, hvori jeg føler mig skyldig! Med heed, brændende Kjærlighed hang jeg ved Livet, og selv i Begyndelsen af denne Prøve nærede jeg det freidige Haab, at vorde min fromme Fader, mine Medmenneskers Agtelse, mit Fædreland gjengiven. Nu hengiver jeg mig — jeg er rede at dø."

Medens disse Ord bleve talte, herskede en Dødsstilhed i Salen. Men neppe taug han nu, før den dybe, høitidelige Taushed afbrødes ved det Udraab: „Jeg takker Dig, o Gud! Han er uskyldig! —"

Med uimodstaaelig Magt traf disse Ord de Tilstedeværendes Hjerter. Det var en selvlokket Gubbe, som havde udtalt dem. Han sad ikke langt fra mig — nu sank han paa Knæe, og laae der i en Bedendes Stilling. Hans Hænder vare krampagtigt foldede, hans Læber bevægede sig, men Øinene vare lukte — — det var hans Fader. En ung, smuk Pige havde slynget sine Arme om Gub-

bens Hals, og hang ved hans Bryst, bleg, ubevægelig — det var hans Søster.

Den Dømte foer op ved Lyden af den velbekjendte Røst — uvilkaarligt vilde han flyve hen i Faderens Favn, men Lænkerne holdt ham tilbage, og med et Blik, som skjar mig i Sjælen, sank han tilbage paa Stolen.

Intet Øie var tørt. Selv Slutteren, som nu kom, for at føre Fangen tilbage i hans Fængsel, var grædeførdig.

Dommens Fuldbyrdelse var berammet til næste Mandag. Der gjordes Forsøg paa at redde den Ulykkelige, men de strandede Alle.

Mandagen kom. Med faste Trin besteg Yngslingen Retterstedet, mere understøttende sin Fader, end understøttet af ham. Han talte nogle Ord til det forsamlede Folk, erklærede at være uskyldig, og yttrede det Haab, at Gud nok vilde bringe Sandheden for Dagen efter hans Død.

Derpaa sank han for sidste Gang paa sine Knæe, udøste endnu engang sin Sjæl for Dommeren over Stjernerne i stille, inderlig Bøn, og traadte derpaa hen til det anviste Sted. Bøddelen tilhyllede hans Ansigt og lagde Strikken tilrette. Den nedenfor staaende Mængde bevægede sig pludseligt, tilbagebævende i uvilkaarlig Rædsel — den piinte Sjæl var forløst!

Faa Uger efter ledte en berygtet Stratenrøvers Paagribelse til Opdagelsen af det sorte Complot, hvis Offer den Uskyldige var bleven. Forbryderen tilstod, at han, bestukken af Adelsmandens gamle

Tjener, var bleven ført ind i Huset af Denne; her havde han fuldbragt Mordet efter den Gamles egen Anviisning. Med fuldkommen Rolighed hørte den Henrettedes Fader dette Budskab. „Jeg vidste det vel, at han var uskyldig! sagde han: Snart skal jeg være hos ham. Dog er det mig kjært for hans Søsters Skyld, at ogsaa Verden har erfaret det."

Den jammerfulde Historie havde vakt hele Folkets Deeltagelse. Regjeringen tilbød den gamle Mand en stor Raadepenge. Med Foragt viste han den tilbage. „Skal jeg lade mig mit Barns Blod betale?" sagde han.

Han vendte tilbage til Skotland, men døde strax efter, og inden Aaret var omme, fulgte Datteren ham i Graven.

Besøg ved Kotzebue's og Sand's Grave.

— — Vi vandrede fra Pozzi's Attelier til den evangeliske Kirkegaard, for at betragte det Monument, der her er reist for Kotzebue paa hans sørgende Enkes Bekostning. Naar man staaer ligeoverfor Døren til Kirkegaarden, saa er den sidste Bygning paa venstre Haand Tugthuset, hvori Sand sad fangen, før han førtes til Retterstedet. Man betegnede mig det tredie, med Jerngitter forvarede

Sidevindue, som det, indenfor hvilket han havde tilbragt sine sidste Timer.

Det skumrede allerede stærkt. Graveren arbeidede just paa en ny Grav. Næsten ligeover for Porten er Kotzebues Grav, hvori han hviler efter et mangehaande bevæget Livs Omskiftninger. Paa Graven staaer hiint simple Monument. Det er en utilhugget rødbrun Steen, som bærer en hvid Granitblok, paa hvis Sider to ædle tragiske Masker ere udhugne. Den ene af Indskrifterne er tagen af hans Luners yngste Fostre (3die Deel), og er, ligesom i et Ahnelsens Øieblik, forfattet af ham selv:

„Sig Verden fryded ved hans Smerte
Og spottede ham i hans Nød;
Han Lykke fandt kun ved sin Hustrues Hjerte
Og Fred i Jordens Skjød.
Misundelsen forfulgte ham ilive,
Men Kjærlighed ham styrkede igjen;
Ham ville Gud og Verden mildt tilgive —
Han har tilgivet den!"

Den anden Indskrift lyder gandske simpelt:

„Her hviler August von Kotzebue,
født i Weimar d. 3 Maii 1761,
død i Mannheim d. 23 Marts 1819."

Paa den samme Kirkegaard, paa venstre Side af dette Gravmæle, ligger Sand i en eensom Krog, uden Naboliig, ved den yderste Muur. Hans Grav er uden Høi, at ikke Vandreren skal finde den.

Begges Vildfarelser ere nu paadomte af en høiere Domstol. Herneden har Blod forsonet Blod.

M. S—— .

Waldemar von Qualen. *)

Blandt Grækenlands udmærkede Mænd var en blond, dansk Ungersvend, kaldet den røde Franke, agtet i Heltenes Raad, tapper i Kamp, menneskelig og ædelmodig mod Fjenden, æret og elsket af sine Kampbrødre, tilbedet af hver vild Græker, som blev Vidne til hans Heltebedrift.

Denne Ædlings Aske hviler ved Zeituny. Men hans Daad lever, til Ære for hans nordiske Folk.

Hans virkelige Navn vil ikke vorde forgjættet i Grækenlands Krønike. Med Ærefrygt skulle dets frie Sønner nævne den gjæve Waldemar von Qualen.

---

*) Indsendt til Udgiveren med følgende Ord:

Da Deres Tidsskrift tilforn har hædret den heltemodige Ynglings Amindelse, som, kæmpende for en hellig Sag, udøste sit ædle Blod i fremmed Land, haaber jeg, at medfølgende Yttringer om min uforglemmelige Waldemar ville være Dem og Deres Læsere velkomne, allerhelst da de have hans ligesindede Ven og Vaabenfælle, den modige Kæmper og begeistrede Kamp-Sanger Harro Harring til Forfatter.

J. F.

Et Brev til Udgiveren.

Kjöbenhavn, d. 10 Jan. 1828.

Ved min Tilbagekomst til det kjære Danmark erfarer jeg, hvorlunde det har behaget Dem, i Maihæftet af Deres Læsefrugter for afvigte Aar at indrykke en Studenterhistorie, der har til Hensigt, at gjøre min Personlighed latterlig for Almeenheden. Jeg har erfaret formange Krænkelser i Verden til at dette skulde være mig noget Nyt. Imidlertid byder dog Ombu for egen Ære mig at tage til alvorligt Gjenmæle. Mine Venner have raadet mig, jeg skulde ved en Notarial-Beskikkelse affordre Dem Forfatterens Navn, paa det han kunde tiltales som Injuriant efter den bekjendte Forordning af 1799, og mulcteres samt sættes under speciel Censur efter Omstændighederne. Men dertil er min Tænkemaade for liberal, og den Seier, jeg kunde vinde over en forrykt Student, er jeg Mand af Ære nok til at forsmaae.

Altsaa til Sagen. I 36te Bind, Side 264, af nysnævnte Læsefrugter, fortæller en Student, hvorlunde jeg en Nat skal have havt ifinde, at holde min Dimisprædiken i Trinitatis Kirke, for derefter at vorde ansat som Hjelpepræst oppe i Finmarken. De Herrer Bahrdt og Wegscheider skulle have været tilstede som Censorer, Hr. Voltaire skal have intimeret. Planik's Musikanter skulle have havt Sæde i Choret. Et elegant Publikum skal have hørt til. Pludseligt skal Tjenesten være bleven

afbrudt ved Undergraverens og Natvægterens fremfusende Besøg, siden ved Doctor Luther's uventede Komme.

Det er i Korthed den første Historie. Jeg behøver ikke, at gjøre oplyste Læsere opmærksomme paa den Omstændighed, at Hr. Bahrdt er død i Halle i Aaret 1792, at Hr. Wegscheider, der fungerer sammesteds som Professor Theologiæ, aldrig har været i Danmark, og at Hr. Voltaire gik i Graven Aar 1778. Allerede denne Bemærkning kan characterisere den hele Fortælling som ørkesløst og ondskabsfuldt Opspind. Om Dr. Luther, som har ligget og mugnet i Wittenberg siden Aaret 1546, vil jeg ei engang tale.

Imidlertid har jeg dog, for Intet at forsømme, søgt at efterspore Tiden, hvornaar der underlige Optrin skal have fundet Sted, og ved at sammenligne alle Data, har jeg troet, at kunne sætte Tiden til det første Decennium af indeværende Aarhundrede. Da nu den gamle Madsen dengang var Undergraver ved bemeldte Kirke, har jeg opsøgt ham paa hans Bopæl i Springgaden, for at affordre ham hans skriftlige Erklæring, at han Intet har seet af det, hvorom Historien melder. Men han, der saa ofte havde gravet eller ladet grave Grav til Andre, var omsider, mæt af Livets Nydelser, selv falden deri. Natvægteren var død af Sorg over al den Ugudelighed, som han saae gaae i Svang paa Gaden om Natten, og som han ikke var istand til at afværge; dertil kom, at han ved en Forkjølelse, som Mænd af hans Fag jo ikke kunne vogte sig for,

havde mistet sin Stemme — og saa vilde han ikke leve længer. Klokker Fans var ogsaa gangen hen den, og i hans Sted var kommen en ung Mand, Hr. Petersen, som ingen Underretning kunde give mig. Stole-Konen levede endnu; men denne gode Kones Meddelelser vare saa forvirrede og usammenhængende, at jeg, efter at have underholdt mig med hende en heel Aften, gik bort gandske forstyrret i mit Hoved. Nu vidste jeg ingen anden Redning, end at gaae ind til Portneren paa Regentsen, for at forespørge, om han ikke havde kjendt eller hørt tale om en forrykt Student, der, for en Snees Aar siden, havde havt sælsomme Syner og Aabenbaringer. Men han vidste ikke Andet at svare, end at der var altformange forrykte Studenter til at han, som en eenfoldig, ustuderet Mand, var istand til at mærke sig Nogen især.

Jeg maa altsaa, hvad denne natlige Scene angaaer, i Mangel af juridiske, referere mig til de ovenanførte historiske Vidnesbyrd, og troer mig tilstrækkeligen retfærdiggjort ved dem.

Videre fortælles, Side 277, at tidtmeldte gale Student har truffet mig en Middag hos Spiseværten Lorentzen i lille Kongensgade, hvor jeg skal have fraadset stærkt i Bruunkaalen og ført endeel urimelig Snak. Da jeg just ikke føler min Ære graveret ved denne Fortælling, og det hverken har villet lykkes mig, at opspørge Hr. Lorentzen, heller at faae nogen Oplysning af Madame Eisen, som eier det Huus, hvis Stue han forhen beboede, vil jeg med Taushed forbigaae det Hele.

Side 279 debiteres, at jeg, af Forliebelse i en fremmed Sangerinde, som kaldes Anna Büßli, er falden afmægtig om paa en Ottoman hos Conditor Gianelli paa Kongens Nytorv. Nu indseer jeg vistnok ikke, hvad Sælsomt eller Uanstændigt der kan være i, at en Mand af Følelse synker i Ekstase eller paa en Maade daaner ved at see en Qvinde af sjelden Skjønhed. At dette sjundom har hændet de største Mænd i Verden, kunde jeg godtgjøre med meget mærkelige Exempler. Men da Sagen er fremstillet paa en Maade, som sætter min Person i et latterligt Lys, og da Enhver maa tilstaae, at en Mand af Ære hellere maa være en Gjenstand for Alt i Verden end for Latter, nødes jeg til, offentligen at erklære, at jeg aldrig har ladet nogen forrykt Student tractere mig med Mandelmælk hos Gianelli, ei heller nogensinde ligget i Besvimelse paa Dennes Ottoman. Jeg har søgt efter en Yngling ved Navn Proft, der, som mangeaarig Theaterkritikus i Kjøbenhavn, udentvivl vilde kunnet forsyne mig med nogle Notitser om hiin Anna Büßli; men hans Kjæreste fortæller, at han er død og at hans lyse Aand er frigjort fra Støvets Lænker. Jeg har søgt Bekjendtskab med Nogle af Theatrets Embedsmænd, med dHrr. Lind, Selmer, Simesen o. a. Fl., men de have aldrig kjendt noget levende Væsen, som har hedt Anna Büßli. Jeg har spurgt Eieren af Hôtel d'Angleterre, Hr. Knirsch, hos hvem hun i sin Tid skal have logeret, men der er intet Spor at finde af hende i hele Hotellet. Jeg har været paa de Reisendes Contoir, med Begjering, at man vilde

søge hende op, men faaet til Svar, at man ikke kun-de indlade sig paa slige Vidtløftigheder.

Jeg erklærer altsaa den tidtmeldte Anna Büßli for et fabelagtigt Væsen, og den Maade, hvorpaa man har bragt mig i Elskovs-Forbindelse med hen-de, for yderst inhuman.

Endeligen aabenbarer Ondskaben sig i høieste Po-tents Side 288 o. ff., hvor der fortælles, at jeg har villet drukne mig i Holmens Canal, fordi jeg var ulykkelig i min Kjærlighed til hiin ubekjendte Dame, men at Studenten har sparet mig det afgjørende Spring ved at kaste mig over Bolværket ned i Cana-len. Jeg vilde ikke troe mine egne Øine, da jeg læste det! At lyve mig paa Prædikestolen, at lyve mig forliebt, ja, daanet af Forliebelse, det kan jeg tilgive dette Menneske, men at han lyver mig død, druknet, altsaa udslettet af Væsnernes Række... nei, derfor har jeg ingen Tilgivelse. Jeg vil glem-me det, men tilgive det kan jeg ikke. Hans Skyld er det, at mine gamle Venner bøve tilbage for mig, som for et Gjenfærd; ham har jeg at takke for, at jeg aldrig kan gaae forbi Holmens Canal, uden at det gyser i mine Beens inderste Marv; han kan til-skrive sig de ubehagelige Mindelser, jeg havde, da jeg forleden Aften besøgte Madame Catalani's Concert.

Ah, Catalani! Angelica! Engel, som jeg tilbeder! Hvor er der skjønt paa Jorden, som Du be-træder! Naar Du aabner Din Tryllestrube, spør-ger man ikke mere om Urterne paa Marken, hvoraf man, efter Skriften, skal leve — man lever af de

Toner, Du udaander! Hvor er Dit Udvortes behageligt, Dit Spil levende, Din Stemme bevægelig og klangkraftig, Din Trille reen! Otte og tredive Aar ere forløbne, siden jeg hørte Dig synge første Gang i Klostret Gubbio. Dengang var Du et deiligt Barn paa sex Aar. Du fattedes kun Vingerne, for at være, hvad Du kaldtes — en Engel. Bosello elskede Dig ..... jeg tilbad Dig. Du saae mig, og Du flyede mig. Du flyede mig, og jeg søgte Dig. Aldrig glemmer jeg den Aften, Du, en Ungmø paa fjorten Somre, førstegang fremtraadte paa Theatret i Venedig. Aldrig glemmer jeg de nydelige Vers, jeg dengang skrev til Din Ære — de vare guddommelige, som Din Sang! — Og Du kunde hade mig! Ja, Du hadede mig, det var kun alt for vist. Du gik mig af Veien overalt — Du trak Dit Hoved til Dig, naar jeg gik forbi Dit Vindue, saa hastigt, som om Du frygtede at forgiftes ved mit Diekast. Jeg var høimodig — det ligger nu engang i mit Væsen. Jeg fulgte Dig som Din Skygge. I store Sopranpartier optraadte Du paa Theatrene i Mailand, Florents, Rom, Triest — et jublende Bravo hilste Dig overalt — det var *min* Røst! Jeg bandt Krandse til Dig, Myrther med Rosenknopper iblandt — ethvert fornuftigt Menneske, som saae dem, maatte tilstaae, at de vare deilige — men Du var ikke fornuftig, Du fandt dem afskyelige. For at undflye mig for stedse, drog Du til Lissabon. Ogsaa hid fulgte jeg Dig. En liden Stund glemte jeg Dig

her over den yndige Gafforini. Hun havde ikke Din friske Ungdom, men hun havde det, som i Øieblikket var mig vigtigere — hun havde Godhed for mig, hun havde Følelse for et ømt Hjertes Hyldning. Tilgiv mig min Ustadighed, den var kun forbigaaende, og jeg blev straffet derfor. Sopranisten Crescentini indbarmede sig hos den ubestandige Gafforini, hun svøg mig, og jeg vendte tilbage til min første Kjærlighed, til Dig, Uforlignelige! — Hvad skal jeg sige? — Du drog til Madrid, og jeg fulgte Dig — til Paris, og jeg fulgte Dig — til London, og jeg fulgte Dig. Saasnart Du havde seet mig paa et Sted, reiste Du bort, og saasnart Du reiste, var jeg efter Dig, som Skygen efter sit Legeme, som Drabanten efter sin Stjerne! — Som et glimrende Meteor foer Du gjennem Verden. Hannover, Hamburg, Berlin, Leipzig, Frankfurt, München, Wien, Stuttgard, Carlsruhe vare Vidner til Dine Triumpher; men hver Dag var Vidne til min Elskovs-Jammer, hver Nat var Vidne til mine Taarer. Endnu medens jeg nedskriver dette, dirrer en Taare i mit matte Øie, thi min Sjæl er syg og mit Hjerte vansmægter i sin Haabløshed.....

Du reiste til Stockholm — jeg ogsaa. Men Du sang i en Kirke og jeg hørte Dig ikke, thi jeg havde mine Grunde. Du reiste til Kjøbenhavn; en Time efter var jeg der ogsaa. Jeg gik forbi Dine Vinduer endnu samme Aften. Maaskee var det Dit Hoved jeg saae indenfor Rullegardinet, maaskee var det Din Kammerpiges, maaskee var det ogsaa mit eget, jeg drømte at see i Din Stue.....

Ja, jeg vorder en Drømmer. Allerede Natten efter drømte jeg, at jeg kjørte i Kane med Dig om Hesten paa Hallandsaas, og Hovedvagten raabte ud for os, hvergang vi fore derforbi, og man drak vor Skaal i Wegner's Kjælderdør, og Æblekonerne udenfor Comediehuset raabte Hurra for os, og alle Saugskærerne i Havnen gave os Følge.

O, det er skjønt, at kjøre i Kane med Den, man elsker! Den venlige Nat, den nyfaldne Snee — — —

Ak, hvorhen forvilder jeg mig? Deres Velbyrdighed tilgive min Udsvævelse! Man er ikke Herre over sin Pen, naar Lidenskaben tager Hjertet fangen. Jeg mindes neppe mere, hvad jeg egentligen vilde skrive om. Og er det et Under? Har da den hele Residents kunnet sandse noget for den store Catalani, siden hun i Dagen stod blandt de Indpasserede? Jeg havde ikke tiltroet disse Nordboere saamegen Enthusiasme for Konsten. Jøder og Christne, Grundtvigianere og Clausenianere, Grækervenner og Tyrkeforsvarere, Snedkere og Stolemagere, Vinhandlere og Oltappere — — med eet Ord, Mennesker af de forskjelligste Interesser have nu kun een, og den gjælder hende! Hvor to Fjender mødes, trykke de omt hinandens Haand, og en Taare blinker i deres Øie, idet de sukke: Catalani! Al Handel og Vandel truer at gaae i Staae; paa Børsen tales ikke om Coursen mere, men om hende. Præster og Degne komme ind fra Landet i Hobetal; skjønne Aander strømme hid fra Jylland og Fyen; den høie Adel fra Anholt og Thunøe er allerede underveis — Alle ville

høre den Eneste! En Modehandlerinde fra Bornholm er hidkommen, for at bringe Snittet af hendes Klæder til dette fjerne Eiland, og den berømte Parykmager Klode fra Aalborg ligger paa en Jagt lige uden for Hotel royal, for herfra at mærke sig hendes Frisur, saasnart hendes Hoved kommer indenfor hans Synskreds. Bagerne begynde at komme Rosiner i deres Suurbrød, og en Pige, der forleden var sendt til Krømmeren efter et Par Børnestrømper, kom hjem med halvanden Alen Hampelærred. Ingen taler mere om Roat's Død; Jomfru Fonseca's Debut er glemt; Lindberg's Angreb paa Dr. Johannsen er allerede gammelt. Hos Pedrin og hos Spendrup, hos Waage-Petersen og hos Sylte-Peer, hos Fousanné og hos Æbleskivemadamen i Pilestræde have Gjæsternes Samtaler kun een Gjenstand: Catalani's Sang. Man taler allerede om, at der skal reises hende et Monument paa Vandkonsten, hvor nu Gadeposten staaer. Hos Damerne Ranke og Dümont, Glassing og Hutzelsieder spørges allerede flittigt efter Pynt à la Catalani. Nogle formuende Konstveninder af den mosaiske Troesbekjendelse skulle være komne overeens om, at sende hende Sirts til en Kjole, ledsaget af et meget smigrende Digt, som den unge Hr. Raphael, En af dette Folks skjønneste Aander, har under Arbeide. Af Digte til hendes Ære ere endnu ingen trykte, men Rygtet siger, at henved tusinde skulle ligge færdige til Pressen. Et andet Rygte fortæller, at hun skal engageres istedetfor En af vore

Theatersangerinder, som pludseligt har undfanget det Forsæt, at slaae sig fra Verden.

Det var at forsøge det Umulige, om man vilde beskrive Almeenhedens Nysgjerrighed efter at see den Forgudede, eller gjengive de Ytringer, som hørtes i Skuespilhuset efter hendes første Concert. Der lød det mellem hinanden:

„Hvilket klassisk Hoved!"

„Mon alle de Stene vare ægte?"

„Jeg havde dog tænkt mig hendes Næse noget krummere, skjøndt den, hun har, unægteligen er meget antik."

„Men hvor var Professor Schall iaften?"

„Hvilken deilig Gorge!"

„Det maa man lade hende, riig er hun, meget riig paa vanskelige, paafaldende, mere glimrende end skjønne Figurer og Zirater, især i den chromatiske Toneskige."

„Ja, og honet skal hun være, meget honet!"

„Var det hendes Mand, som gik der?"

„Dum Snak, hvorfor skulde det just være hendes Mand?"

„Hun vækker dog mere Forbauselse og Beundring, end hun taler til Hjertet."

„Hvad Siboni var elskværdig iaften!"

„Men hvorfor bærer hun ikke sin Mands Navn?"

„Mage til Triller findes der ikke i Kjøbenhavn."

„Skulde det være sandt, at det chirurgiske Akademie i London har kjøbt hendes Strube efter hendes Død?"

„Tager hun mod Besøg?"

„Det var Ketskinds Sko, hun havde paa."

„Hun har tjent godt iaften."

„Det var dog ikke Noget at give saamange Penge for. En af vore Egne kan gjøre det samme, og om ikke just det samme, saa dog noget Andet."

„Mon hun nu spiser, naar hun kommer hjem?"

„Jeg skal dog spørge Fraenkel, om han mener, det er hendes egne Tænder."

„Hvor vidunderligt hun forstaaer, at forbinde alle sine Fortrin til et fremmedt, forbausende Heelt!"

„Er det sandt, hun farer 23 Heste med sig?"

„Det var stor Synd, om Nogen vilde sige, at hun har mistet sin Stemme i sine Barselsenge."

„Mon hun har været der for nylig?"

„Jh, det forsta[illegible]r sig! tre — fire Gange om Aaret."

„Fanden med det Altsammen! Det er dog kun et Menneske, og om tredive Aar synger hun og jeg lige godt."

„Men nu for Tiden kan hun dog synge Fanden et Øre af."

„Mon hun vil gifte sig igjen efter sin Mands Død?"

Hvad skal jeg sige mere? Jeg lukkede mine Øren for den vanhellige Tale, og iilte ud. Fousanné er meget berømt for sine Saucer, men denne Aften vilde ingen smage mig. Dagen efter gik jeg til Reitzel, for at udsøge mig noget af den skjønne Literatur, men Intet vilde opbygge mig. Jeg vilde skrive et Digt til den Elskede og lade det indrykke i Adresseavisen med grove Corpus, men det blev ved Begyndelsen:

Verdens Under, Konstnerinde, Diamant paa Tidens Bryst,
Englelige Catalani, Menneskers og Guders Lyst!
Ved Siboni's Haand Du traadte frem for Dannerfolket prud,
Du, som synger alle Djævle af det hede Helved ud!
Naar med opladt Mund Du synger, hver en Smerte vorder stum,
Og paa Tonehavet gynger Sjælen til Elysium.
Natten ikke meer er dunkel, hvor man seer Din Gloria
Flamme klart som en Karfunkel om Din Lok, Angelika!
Diets Straale, Kindens Grube, Tanden hvid som Elfenbeen,
Tonen fra Din Under-Strube tryller Liv i Kampesteen.
Varmeste af alle Sole, hvor henrykte Du os nys!
Torde blot jeg paa Din Kjole trykke ømt et Venskabs-Kys,
Torde mundtligt jeg Dig tolke alle Elegantes Lyst,
Men som hundred slebne Dolke sidder Mishaab i mit Bryst!
Du er Stjernen, jeg Planeten, Du er Huden, jeg er Rem —
Kunde — ak! — jeg i Karethen smutte, naar Du kjører hjem!
Meget ønskes, meget væves, Livet fører op og ned,
Munden spidser jeg forgjæves efter denne Salighed.
Gid, Du Sangens fyldte Rose, i mit Bryst Du vilde boe,
Gid jeg var Din ene Hose, gid jeg var Din anden Sko!
Kan Du læge, som Du saarer, kan Du røres ved mit Qvad?
Seer Du disse stride Taarer dryppe paa det hvide Blad? . . . . .

Jeg kunde ikke skrive mere for idel Rørelse. Maaskee fuldender jeg det en anden Gang, naar mine Gemyts-Bevægelser have fordeelt sig. Jeg havde isinde, at kjøbe Hotellet, hvori hun boer, for dog i det Mindste at være hendes Vert, om Skjebnen ikke forunder mig, at være hende Mere; men desværre vil Hr. Hennenberg ikke sælge det.

For idag maa jeg afbryde. Man siger, Livet er skjønt, men jeg holder ikke af disse halve Sandheder. Lev vel! Hils alle gode Venner i Aarhuus. Jeg er med Agtelse

Deres ærbødige
Le Coeur.

Amazonen.

En Fortælling fra Napoleon's Ruslandstog i Aaret 1812.

Ved det høie hvælvede Buevindue i den prægtige Riddersal paa Slottet Montreal i Meurthe Departement, stod den 11te Mai 1812, den skjønne Clara, Grevinde af d'Orange, og skuede med ængstelig Nysgjerrighed ud over den skovgroede Egn, gjennem hvilken Veien til Paris slynger sig. Høi, rank og smækker som Hebe var hendes Væxt; et Par mørkebrune Øine brændte under en Pande, høi, ædel og hvid, som Nordens nysfaldne Snee; de sorte Lokker kappedes med Ravnens Fjædre i Sorthed og Glands, og gyngede sig paa en Barm, mod hvis Hvidhed det pariske Marmor gulnede. Hensunken i Beskuelsen af denne Perle blandt Frankrigs Qvinder, stod, lænende sig ved det andet Vindue, Baron og Capitain ved Gardejægerne, Scipio Dûbois. Kraftig og ædel var vel hans Skabning, fyrige hans Øine, fra hvilke det umiskjendelige Mod fremlyste, men det koparrede Ansigt, end mere vanziret af et frygteligt Ar, et Minde af en ungarsk Husar ved Wagram, gjorde et ufordeelagtigt Indtryk, hvilket Clara ogsaa syntes at stadfæste, idet hun med et Slags Uvillie vendte sig bort fra ham, da hans Flammeblik traf hendes. Op og ned ad Gulvet skred den gamle Greve med langsomme Skridt, idet han, hver-

gang han vendte sig ved Vinduet, flygtigt saae ud deraf. „Altsaa, begyndte han, idet han blev staaende ved Siden af Clara, og lænede sig med Albuen paa Karmen: altsaa, Du længes, min Clara, saa meget efter at see Keiseren?" — „Hvor kan J vel fortænke mig i, min Fader! udbrød Clara begeistret: at jeg længes efter at skue Europa's, ja Verdens første Helt, da J bestandig saa haardnakket har nægtet mig at komme til Paris?" — „Hvortil jeg har havt mine gode Grunde! sagde Greven med rynket Pande: Kun begriber jeg ikke Din Enthusiasme for et Menneske, Du aldrig før har seet." — „Behøver man da just at skue Helten, for at begeistres af hans Vaabendaad, der lyder fra Hercules's Støtter til Nordkap, og fra Rhinen til Wolga!" svarte Clara ivrig. — „Ja, og hvilken Vaabendaad — raabte Greven bittert: der mellem disse Puncter har gjort Millioner Fædre og Mødre barnløs, har berøvet Millioner deres Støtte og Forsørger, og afpresset Millioner Fortvivlelsestaarer!" — „O, tal ei saa haardt — afbrød ham Clara bønligt: om den store Mand, der gjengav Frankrig Rolighed, og selv Eder, min Fader, Eders tabte Rang og Godser, og som sikkert kun fører Krig, for varigt at grunde Freden. Mindes, hvor ofte J fortalte den opvoxende Pige om den kronede Helt, der alt som ubetydelig Artillerieofficeer ved Toulon tiltrak sig Eders, alt en gammel Officeers, Opmærksomhed. Mindes hvor ofte J kom i Hede, ved at fortælle, hvorlunde han ved Marengo i 10 Timer knuste Østerrigs vældige Hær, og reddede Frankrig fra total Undergang, skjønt J

dengang stod under ham, der ved Toulon kun var Lieutenant, da I alt var Oberst." — „Ja, ja, det mindes jeg ret vel, min Clara! raabte Greven i Affect: Kunde jeg blot gjøre Dig begribelig hans herlige Taktik, hvorved han seirede, hvorved han forstod, efter at den fjendtlige Armee af to hundrede Ildsvælg var sønderrevet, som af Guds Torden, da at styrte i een Masse 40,000 Franskmænd over de Vaklende, og knuse dem med Eet. Ja vel er Napoleon den største Helt, Gud hidtil lod fremstaae paa Verdens Skueplads! vedblev Greven, begeistret af de gamle Erindringer, som det altid gik ham, naar Soldaten vaagnede op i ham: Men betænk, Clara, betænk, sagde han roligere: den evige Krig, der aldrig faaer Ende! Hundredtusinde Franskmænd i Spanien, denne Gift- og Morderkule, hvor flere Franskmænd segne for Arsenik og Dolk, end for Kugle og Sværd i ærlig aaben Kamp. Og nu trehundredtusind Mand paa Marschen til Rusland; dette Land, der fra November til Mai kun er en uhyre Snee- og Isørken. Hvorledes vil dette ende? Jeg frygter, jeg ahner, at denne Krig intet godt Udfald faaer, og at Ørnen snart vil dale fra sin høie Flugt! Hvad mener I, Baron Dûbois?" — „Den franske Krieger, svarte Denne rolig: tænker vel, men tier, og dør for sin Keiser." — „Døden, veed jeg vel, svarte Greven med rynket Pande: at ingen Franskmand flyer i Kampen, men snart er ei mere nogen vaabendygtig Mand i Landet, og naar Armeen igjen skal recrutteres, kommer man til at tage Drenge og Fruentimmer."

„Og hvorfor, raabte Clara med Varme: skulde Qvinden ikke ligesaavel kunne udgyde sit Blod for ham, som Manden? Gives der maaskee ingen Amazoner i den franske Armee? Er dette saa gandske uden Exempel? Mindes blot Søstrene Felicitas og Theophile Fernig! Ja, jeg føler det, føler det i dette Øieblik — udraabte hun begeistret, og en dunkel Rødme overtrak hendes skjønne Ansigt: at jeg kunde kæmpe for Napoleon, kæmpe for Frankrig!" Og stolt som Diana, stod hun der for den overraskede Fader.

Alt aabnede han Munden for at svare, da skingrede Trompeter gjennem Luften; hastigt kastede han Øiet gjennem Vinduet, og omgivet af sin Generalstab, eskorteret af sine Gardecuirassérer, fra hvis speilblanke Hjelme og Kyradser Middagssolens Straalebrud tilbageskinnende blændede Øiet, foer Europas Behersker paa sin arabiske Skimmel opad den hundredaarige Lindeallee. Nu klirrede det opad den brede Marmortrappe. Fløidørrene reves op, og i Spidsen for ni Marschaller, Frankrigs Helte, Europas Skræk, traadte Napoleon ind i Salen. Venligt rakte han den gamle Greve Haanden og sagde: „I holder vel en gammel Krigskammerat tilgode, Grev d'Orange, at jeg har ladet mig melde til Middagstaffel hos Eder med min Stab; jeg kunde umuligt drage saa nær forbi en gammel brav Krigers, der ovenikjøbet har været min Chef, uden endnu engang at see til Eders Befindende. Hvorledes staaer det sig med Hoften, Greve? Mindes I endnu Marengo?"

„Den glemmer jeg eller nogen Franskmand vel aldrig! svarte Greven fyrigt: Kuglen, jeg fik i Slaget, har Lægen forlængst opgivet Haab om at faae ud." — „Skade — afbrød Napoleon ham mildt: at I skulde faae dette Skud, ellers talte jeg Eder maaskee, Eders høie Alder til Trods, blandt mine Corpschefer, og I kunde nu gjøre det største og herligste Felttog med, som Frankrige endnu har gjort." — „Jeg ønsker blot, svarte Greven med et dybt Suk: at det ogsaa maa vorde det lykkeligste!" — „Hvorfor kan I tvivle om det, Grev d'Orange?" spurgte Napoleon med rynket Pande. — „Tilgiv, Eders Majestæt! svarte Greven med Varme og sand underdaanlig Hengivenhed: Jeg mener det ærligt! Maatte kun ikke den Lykkesstjerne, der hidtil har staaet over Eders Majestæts Horizont, blegne i dette Felttog, der skal føres 500 Mile fra Fædrelandet! Maatte kun ikke — sagde den vakkre Gamle med bristende Stemme og rædspørgende Blik paa Napoleon: maatte kun ikke Eders Majestæt i Ruslands Stepper friste Carl den Tolvtes Skjebne!"

Et Øieblik syntes Napoleon overrasket af denne gruelige Bemærkning, dog snart herskede igjen den sædvanlige kolde Rolighed i hans udtryksfulde Aasyn, og med skarpt Blik paa Greven svarte han: „Jeg veed, I mener mig det vel, Grev d'Orange, dog stoler jeg paa Gud, mine Franskmænd og min Hæder, og at jeg ikke har begyndt denne Krig af Erobresyge, men for at tvinge Rusland og de øvrige Magter til, ved at overholde mit Continentalsystem, selv at fabrikere de Vare, der dyrt skulle kjøbes

af Engellænderne, og saaledes grundfæste Fastlandets Lykke og Velstand."

Nu faldt hans Blik paa Clara, der med bølgende Barm og glødende Kinder havde fæstet sit Ildblik paa ham. „Eders Datter, Hr. Greve?" spurgte Napoleon, synlig overrasket af Pigens Skjønhed, og hans Blik hang ubevægelig ved hende. — „Ja, Eders Keiserlige Majestæt!" svarte Greven med en let Bøining. — „Nu, ved min Ære! udraabte endelig Keiseren, idet han med Møie drog sit Blik fra Pigen: Da gratulerer jeg Eder, Grev d'Orange! I er Fader til den skjønneste Pige, jeg endnu har seet i Frankrig!" — Taus og forlegen bukkede Greven. Da meldte den indtrædende Tjener, at Taffelet var færdigt. „Ifald det behager Eders Majestæt?" spurgte Greven, idet han aabnede Døren til Spisesalen. Napoleon og hans Følge gik derind.

Et Øieblik blev Clara tilbage. Da hun var ene, drog hun et Suk, dybt fra Hjertets Indre, lagde Haanden paa det bankende Hjerte, og sagde med beklemt Røst: „Den smukkeste Pige i Frankrig! Saa sagde Verdens første Helt! Og denne Helt, netop, som jeg har tænkt mig ham! Og hvor stor, hvor herlig stod han ikke der, han, af hvem Europas Skjebne afhænger!" En Stund stod hun eftertænksom. „Clara! Hvad tænker Du paa?" raabte hun endelig, forskrækket over de Tanker, der gjærede i hendes Hoved: „Stakkels Dubois!" sukkede hun ret medynksfuld, og dermed var hun forsvunden.

Næste Dag stod Baron Dûbois for den gamle Greve. „Jeg reiser nu til Armeen! begyndte han, med mandig Resignation: J kjender min Kjærlighed til den skjønne Clara, og jeg beder Eder, Hr. Greve, at jeg maa sige hende det, før jeg, maaskee for stedse, forlader Frankrig; og er jeg overbeviist om, ifald jeg faaer Grevindens Samtykke, J sikkert ikke nægter, at kaare mig til Eders Svigerson."

„Jeg har alt længe kjendt Eders Kjærlighed til min Datter, kjære Dûbois! gjensvarte Greven og greb hans Haand: Og jeg veed ingen Svigerson, jeg hellere vilde have end Eder; kun frygter jeg, at Clara ikke vil gjengjelde Eders Tilbøielighed." — „Jeg har alt længe frygtet det samme! svarte Dûbois sagte, skuende mørkt hen for sig: Dog vil Visheden, selv om den tilintetgjør mit skjønneste Haab, være mig kjærere, end den pinlige Uvished. Hav derfor den Godhed, Grev d'Orange, at lade hidkalde Eders Datter!"

Clara kom, langsomt, med vaklende Fjed, som om hun var overbeviist om, at den længe frygtede Erklæring vilde finde Sted. „J maa sikkert længe have mærket, at jeg elsker Eder, skjønne Clara! begyndte Dû bois med bævende Stemme, alt overbeviist, ved at skue i Grevindens Ansigt, om sit Haabs Tilintetgjørelse: Og det er mig umuligt, før jeg afreiser til et Felttog, hvorfra jeg maaskee aldrig vender tilbage, længere at dølge den Kjærlighed, der i saa lang Tid har myrdet min Rolighed og forjaget mine Nætters Søvn. Og jeg, skjønne Clara, der ligeoverfor dødsprudende Ildsvælg aldrig har skjælvet,

det tør jeg sige uden Selvroes, jeg skjælver nu for Svaret paa min hede Bøn om min jordiske Salighed, da mig synes, at jeg af Eders Aasyn kan skue, at det vil udslukke Haabets sidste Gnist."

Da oploftede Clara det skjønne Ansigt og fæstede sit Blik paa ham, fuld af inderlig Medlidenhed, og sagde: „Skal jeg svare Eder, Baron Dûbois, ærligt og redeligt uden Forstillelse?" — „Det beder jeg om, min Frøken!" svarte Dûbois med tungt Hjerte, idet han, ahnende sin Skjebne, trykte en Taare sønder i det mandige Øie. — „Saa vidt! sagde hun, voldsomt fattende sig, idet hun traadte nærmere, og greb hans Haand: Jeg agter i Eder den tappre Kriger, den ædle Mand, den gode Søn, som Rygtet nævner Eder at være, og desaarsag skal I besidde mit Venskab fremfor nogen Anden, men elske Eder kan jeg ikke. Jeg vil ikke bedrage Eder med noget falskt Haab, da mit Hjerte ei kjender nogen Følelse, hvormed jeg kan gjengjelde Eders. Og nu haaber jeg, ved denne frimodige Tilstaaelse, ikke at have forspildt Eders Agtelse, fordi jeg ei kan modtage Eders Kjærlighed!"

Dette sagde hun vel med fast Stemme, men medynksfuld vendte hun sig bort, da hun ei kunde udholde den Ulykkeliges fortvivlelsesfulde Blik. Overmandet af gruelig Smerte, foer Dûbois med Haanden over Øinene, knugende krampagtig Frøkenens Haand til sit Hjerte: „Saa lev vel, lev evig vel, min Clara! For mig gives nu ingen Ro mere, uden i den vildeste Slagtummel, hvori jeg iler at styrte mig. Og skulde I engang høre at jeg har udaandet mit Liv

i Ruslands fjerne Ørken, da tænk, mit sidste Suk har været for den Pige, der her vier mig til Døden!"

„Ædle Mand! hulkede Clara: Gaae freidig i Kamp for Frankrig; glem mig, hvis Du kan, thi troe mig, det kan ei vorde anderledes; og tænker Du stundom paa mig, da mindes mig uden Had!" Dermed slyngede hun de hvide silkebløde Arme om hans Hals, et fyrigt Kys brændte paa hans Læber, og bedøvet styrtede Dûbois ud.

„Clara! Clara! Hvad har Du gjort? raabte Faderen mildt bebreidende: Og vil Du aldrig angre denne Stund?" — „Ak, min Fader, jeg kan ei Andet!" klagede Clara, og sank grædende op til Faderhjertet.

I den lille, med grønne Løv tættede Hytte i den store Armees Bivouac ved Dnieper-Floden, sad om Aftenen den 14de August 1812 Baron Dûbois og hans Bataillons-Kammerat og fortrolige Ven, Julius Breville. En skarp Nordostvind suste i Trætoppene, og reiste Flodens Bølger, der skummende rullede tæt forbi Hytten. Skildvagternes og Patrouillernes Anraab og Svar, lydelig Snak og Latter og muntre Sange fra de altid livlige Franskmænd, stak underlig af mod Stilheden i de allierede Tydskeres Bivouac, og Lyden af enkelte melankolske Sange, der, ledsaget af Guitarrens Toner, tydende Længsel efter det fjerne Fædreland og de efterladte Elskte, af og til hensvævede fra Italienerne, der bivouaqverede dybt inde i den dunkle Granskov.

„Her er saa beklemt herinde, sagde Dubois: lad os gaae udenfor i det Frie, og samtale om vort kjære Fædreland, thi Søvnen flyer saa alligevel mit Leie." De gik ud og satte dem ved Flodbredden. En Stund var saaledes hengaaet i Taushed; Dûbois tog en Green, brækkede Smaastumper af den og kastede i Floden. „See, saaledes, afbrød han Tausheden: henflyde vore Dage, vore Glæder, vort Haab. Hvorlænge monne det vare, inden disse Træstumper flyde ud af den rastløse Strøms Munding i det sorte Hav, og hvorlænge monne det vare, inden den sidste af mine Dage glider ud af dette urolige Jammerlivs Strom, i Evighedens store Ocean?"

„Endnu stedse saa mørk og tungsindig, kjære Dûbois! svarte Breville: Har Dit Hjerte da stedse tillukket sig for Glæden?" — „Ja, min Ven! udraabte Dûbois smertelig: For stedse lukkede sig mit Hjerte for jordisk Glæde, da Clara d'Orange lukkede Døren til mit Kjærligheds Himmerig! O, Du veed ikke, hvad dette Hjerte har lidt og daglig lider. Jeg haabede, at Døden, i de mange Træfninger vi allerede have havt, dog endelig venlig skulde række mig Haanden; men som om den stod i Pagt med min haarde Skjebne, flye alle Kugler mig, og Sværdene søge kun mine Sidemænd."

„Jeg kjender Dine Lidelser, og ærer Din Smerte, gjensvarte Breville deeltagende: men jeg begriber ikke, hvor en Mand, som Du, saa aldeles kan lade Smerten faae Overhaand over sig?" — „Naar Scipio Dûbois elsker, svarte Denne fast: maa han enten vorde lykkelig, eller gaae tilgrunde! Jeg er

ikke som hine letsindige Mænd, der kunne søge med den stærkeste af alle menneskelige Lidenskaber, ogsaa tvivler jeg paa, at en Saadan nogensinde har elsket, nogensinde har kjendt denne Lidenskab i al dens Sødhed, i al dens Qval. Dog Du, med Dit lette, muntre Sind, kan ikke dømme om haablos Kjærligheds Lidelser, dem har Du vel aldrig kjendt?"

„Ikke? udraabte Breville, og som om en smertelig Erindring greb ham, foer han med Haanden mod Panden: Jo, min Ven! vedblev han, og greb Dûbois Haand: Jeg har, trods Nogen, lidt Kjærligheds Qvaler i deres hele Fylde. Min tilsyneladende Munterhed har kostet mig mangen Kamp at fremtvinge, og koster mig end mere at vedligeholde. Hvad tænker Du vel, har drevet mig til, at søge Kampen i Ruslands Ørkener?" — „Du? spurgte Dûbois forundret: Naa, saa aabne mig Dit Hjerte, Ulykkesbroder; det trøster mig, at ogsaa Du veed, hvad ulykkelig Kjærlighed er, og kan vurdere min Smerte."

„Jeg var kun nitten Aar gammel, begyndte Breville sagte, idet han undertrykte et Suk: da jeg, efter mine Forældres Villie, blev forlovet med en Paarørende af mig. Vant til, fra mine tidligste Aar at høre, at Julie var mig bestemt, for at vore Godser med Tiden kunde forenes, fandt jeg mig, uden megen Overtalelse, i Familiens Villie, saameget mere, som Julie saae ret godt ud, og jeg — Du troer mig maaskee ikke — endnu aldrig havde elsket. Jeg antog derfor den Godhed, jeg følte for hende, for Kjærlighed; vi bleve viede, og levede ret lykkelig en

Tidlang. Da kom min Kones Søster hjem fra Martinique, og forbi var det med min Lykke, borte var min Rolighed. O, Du skulde seet Adelaide! Som en yndig Knop saae jeg hende forlade sit Fædreland; som en herlig, sjelden Blomst, prangende i al sin Skjønheds Fylde, saae jeg hende komme tilbage. Dog, hvortil en Beskrivelse, der maa staae langt tilbage for det Billede, der lever evigt i mit Hjerte. Det første Blik paa denne huldе Skabning, sagde mig, at det var Den, jeg kun kunde elske, og da nu, ved nøiere Omgang med hende, hendes hele herlige Characteer, hendes livfulde Munterhed, Vittighed og mange andre ypperlige Egenskaber, udviklede sig for mig, da bemægtigede en saa rasende Kjærlighed sig mit Hjerte, at min Bevidsthed nær var nedsunken i Vanviddets Malstrøm. Jeg følte vel mine Pligter, og kæmpede mod min Lidenskab, men naar seirede vel den kolde Fornuft i Kamp med det elskende Hjerte? En heftig Feber kastede mig i Dødens Arme. O, hvor gjerne havde jeg ikke døet! Mangen søvnløs Nat var da ikke gjennemvaaget i Fortvivlelse; mangen Smertestaare brændte da ikke i disse Øine. Dog, Forsynet vilde anderledes. Min gode Natur seirede over Sygdommen, men ei over dens Aarsag. Min Kjærlighed var heftigere end nogensinde før. Jeg saae ingen Frelse uden i Døden: mørke Selvmordstanker omtaagede min Sjel. Da kaldte den store Napoleon sine Franskmænd til Kamp mod Ruslands Hære. Det lettede mit Bryst, jeg tog Tjeneste. Men hvorledes kunde jeg reise uden Afsked fra hende. Aftenen før Afmarschen gik jeg

til Adelaide. Hun sad med Haanden under Kinden; jeg kunde see hun havde grædt. Kun en simpel Afsked vilde jeg tage med den Elskte; men Lidenskabens Strøm gjennembrød den med Møie satte Dæmning, da jeg sidstegang stod for den Elskte, jeg maaskee aldrig mere saae, for hvem jeg gik i Døden; og det skulde hun ikke vide? Tilstaaelsen gled, Gud veed hvorledes, over mine Læber, og, o Gud, ogsaa hun elskede mig! Taus og inderlig trykte jeg den Elskte til mit Bryst: Følelsen af det Kys, hun trykte paa mine Læber, vil aldrig forsvinde. Jeg forlod hende, salig som en Gud, og dog sønderknust i mit Hjertes Inderste. I ethvert Slag har jeg styrtet mig i Dødens Favn, men den har flyet mig, som Dig. Siig nu, Dûbois, at jeg ikke har kjendt Kjærligheds Qval! For Dig er der maaskee endnu Haab: vender Du tilbage fra dette Felttog, maaskee Clara ei mere forsmaaer den seier- og hæderkronte Helt, der, selv i Slagenes Tummel, ei glemte hende; men for mig er alt Haab ude. Du har aldrig kjendt Clara's Kjærlighed, men Adelaide har hviilt ved dette Bryst, hendes Læber paa mine, og — raabte han rasende: hun kan ei vorde Min!"

Deeltagende omfavnede Dûbois ham. I stum Fortvivlelse sad Breville, og Erindringens Skorpionbraad gjennemstak hans Inderste. Dog efterhaanden opløstes de vilde, fortvivlede Træk i vemodig Blidheds Mine, og med hjertegribende Stemme udraabte han: „O Kjærlighed! Du Jordesønnens skjønneste, saligste Følelse. Du mildt varmende Lue, tændt af Algodheds Gud i Menneskets Bryst, bestemt

til at lade ham føle dette Livs største Glæder, og fylde hans Bryst med de saligste Følelser, og venlig lyse ham gjennem dette Jordlivs Mulm, til den evige Kjærligheds Morgenrøde! Hvi gaaer Du saa ofte Haand i Haand med den sorte, hjertenagende Fortvivlelse! Ja, opnaaet og gjengjeldet fylder Du den Lykkeliges Bryst med en Salighed, Himmerig maaskee ikke har større, og haabløs og ugjengjeldet nedsænker Du i den Fortvivledes Hjerte en Qval, som Helvede neppe har Mage til!" — „Ja vel! svarte Dûbois og knugede hans Haand: Ja vel er det sandt!"

Da drønede langt borte, over fra Dnieperens høire Bred, Russernes Kanonskud. Hundredtusind Mand stærke, under Bagration og Barclay de Tolly, fore de frem i Jilmarscher, for at redde deres Smolensk, Nøglen til det gamle Rusland.

I Franskmændenes Bivouac hvirvlede Trommerne og skingrede Trompeterne til Opbrud, og den opgaaende Morgensol bestraalte de funklende Guldørne og blinkende Bajonetter i Kolonnerne, der paa Dnieperens venstre Bred fremvæltede dem mod Smolensk.

Aftenen før den 17de August herskede Dødsstilhed i den franske Bivouac, der omgav den Deel af Smolensk, der ligger paa Dnieperens venstre Bred. Det var lykkedes Bagration og Barclay at kaste sig ind i Smolensk, der ved næste Daggry skulde stormes. Dûbois sad ventende efter Breville, der havde Vagt ved Keiseren. Mørk traadte Denne

ind. „Hvorledes var Keiseren tilmode?" spurgte Dûbois. „Endnu, svarte Denne, idet han lagde Chacot og Sabel fra sig: haaber han, at Russerne ville holde Stand og levere os et Slag. Men troe mig, Dûbois, de narre os, ligesom de have gjort fra Niemen af; bestandig undvige, bestandig retirere de. Alle Byer, vi komme igjennem eller nær til, ere jo afbrændte eller plyndrede, ingen Levnetsmidler eller Fourage, ingen Viin eller Brændeviin, og nu knapt reent drikkeligt Vand. Veed Du hvad, Dûbois, det er ret en kjedelig, lumpen Krig: ikke et ærligt Feltslag, hvori man kunde finde en hurtig Død, eller en ærefuld Seier. Det er skrækkeligt, saaledes at slæbe sig langs hen ad Landeveien, hvor vi vel sagtens til Slutningen komme til at styrte af Hunger, Torst og Mathed." — „Ja, svarte Dûbois: næsten troer jeg deres Retirade ikke er saameget af Frygt for at indlade dem i et Slag, som ifølge en overlagt Plan. Jeg frygter, de spille den samme Tragedie med os, som Peter den Store med Carl den Tolvte. Dog lad os ikke lade Modet falde. Naar vi have taget Smolensk, saa faae vi jo gode Qvarterer, Levnetsmidler, Alt. Maaskee beslutter Keiseren sig til at blive her Vinteren over." — „Ja, gid han vilde, sagde Breville: ifald ellers dette Smolensk bliver staaende, thi jeg har nu engang ingen god Troe til disse Russer. Dog lad os ikke tale mere herom, vi kunne trænge til Hvile til Stormen imorgen, maaskee er det den sidste Søvn vi faae. Men nær havde jeg glemt noget: med den imorges indtrufne Transport Rekrutter, er der ankommen en ung Officeer,

hvis Lige i Skjønhed, jeg endnu aldrig har seet. Et Ansigt som Melk og Blod, et nydeligt Knebelsbart, dog næsten for stort, efter hans Alder, tykkes mig; ikke synderlig høi, men smækker og deilig skabt, kort, ret en Adonis; ham skulde Du dog see."

„Atter en Draabe i Napoleons Ærgjerrigheds blodige Offerkar!" sukkede Dûbois, og lagde sig hen paa Leiet. Breville gjorde ligesaa, og snart lod Søvnens Engel dem glemme den foreskaaende Bloddag.

Frygteligt suste de russiske Kartætsker ned i de franske Bataillioner, hvoraf de tre første bleve liggende. Den fjerde, der havde mistet næsten alle Officererne, begyndte at vige, da fremsprang en ung Officeer af Geleddet og raabte: „Førstegang i mit Liv har jeg seet Franskmænd flye! I Keiserens Navn, omkring, fremad!" „Vive l'empereur!" lød det opmuntrende fra Bataillonen, der nu stod stille, og gav saa morderisk en Ild paa Muurtinden, at Russerne hobeviis styrtede ned. „Det er den unge Officeer, jeg talte om igaar! raabte Breville, gjennem Geværknaldene, til Dûbois: Skal vi lade os danke af den Grønskolling?" Just vilde Dûbois svare, da segnede Bataillonskommandeuren ned af Hesten. Hurtigt traadte Dûbois frem, og raabte mod Bataillonen: „Seer I de Huse, der ligge ved Udenværkerne hist, dem maae vi have, der ere vi i Sikkerhed for Kuglerne; en avant!"

Bataillonen styrtede frem, den unge Officeer i Spidsen for den anden Bataillon ligeledes. Franskmændene faldt i hundredviis, men ustandselige stormede de fremad, og snart vare Husene i deres Magt, og en

uafbrudt gruelig Geværeild begyndte nu, og rensede langt om længe Murene. Da gik Solen ned bag Dnieperens sorte Granskove, og belyste sex tusinde franske Liig. Chargeringen hørte op. Man bivouaquerede paa Blodmarken, mellem Kammeraters Liig, blandt omspredte Lemmer af Heste og Mennesker, paa sønderbrudte Vaaben og Armaturstykker, og snart herskede en almindelig Stilhed, som kun blev afbrudt af Grev Lobau's Haubitser, der kastede Granater ind i Byen.

Natten udfoldede sit sorte Slør over Valpladsen. Udenfor sit Telt sad Napoleon, omgiven af: Kongen af Neapel, Marskalkerne Davoust, Ney, Düroc og Lobau. En sørgelig Taushed herskede.

„Imorgen, saasnart Dagen gryer, og Alt er beredt, begynde vi Stormen igjen, naar Gardens Artillerie har nedskudt den store Muur og gjort Bresche! bød Napoleon, idet han henvendte sig til Davoust og Ney: Og Stormen fortsættes til Smolensk er taget, ihvad det end saa koster!" — „Denne Dags Storm har alt kostet den store Armee 6000 Mand! tog Kongen af Neapel temmelig heftigt Ordet: Den vil maaskee imorgen koste ligesaameget, og alt dette uden Nødvendighed, thi Russerne vilde have overladt os Smolensk for slet Intet, ifølge den Retiradeplan, de lige fra Niemen saa trolig have fulgt, og ville følge, til de have os der, hvor de ville have os. Lad os derfor holde os

rolige, til Russerne ere borte, og spare vore Folk, som vi nok siden komme til at behøve." — Heftigt foer Napoleon op, og vilde bryde løs mod sin Svoger, da begyndte fra tyve forskjellige Steder inde i Byen en sælsom zittrende Lue at stige iveiret, snart blev den større og større, og paa tyve forskjellige Steder stod Smolensk i Lue. „Det er Eders Værk, Grev Lobau! fnøs Napoleon: Hvem befoel, at I med Eders Haubitser skulde tænde den Bye ibrand, der skulde give os de saalænge savnede Qvarterer og Levnetsmidler!" — „Eders Majestæt! Det var ikke min Hensigt!" svarte Grev Lobau i ynkelig Tone. — „Ligesaalidet som det er Eders Skyld! faldt Murat ind, forskrækket over det Lys, der i dette Øieblik gik op for ham: Det er Russernes eget Værk! Eders Majestæt betragte kun disse mangfoldige Ildebrande, lige langt fra hinanden, fordeelte over hele Staden; saa akkurat kunde ingen Haubitsgranater tænde." Keiseren taug, thi han kunde ikke bekæmpe en Formodning, han selv nærede og længe havde ahnet; men hans blege, fortrukne Ansigt, hans mørke, vildt rullende Øine, vidnede om hvad der foregik i hans Indre, da alle disse Ildebrande stødte sammen, og Smolensk i een uhyre Flamme blussede mod Himlen. Da nærmede Murat sig sin Svoger, greb Napoleons Haand og sagde: „Hidtil har Eders Majestæt ikke villet høre Eders tro Generalers Raad, saa hør da nu Eders hengivne Svogers Stemme, der hidtil aldrig har vægret sig ved at udgyde sit Blod, hvor det gjaldt Napoleons Ære. Lader os nu standse paa dette usalige Tog. See her! idet han pegede paa

Ildhavet: Taler ikke her Russernes barbariskhaarde, men standhaftige, for Fædrelandet Alt opoffrende Beslutning, tydeligt nok ud af dette Flammehav, der nu fortærer det Kantonnement, hvorfor vi saalænge have kæmpet, og hvorefter vi saalænge have hungret. Behøves der mere for at sige os, at det ei vil gaae os bedre i det usalige Moskau, ifald vi nogensinde naae det." — „Paa denne afbrændte Byes Ruiner kunne vi ei blive staaende! gjensvarte Napoleon fast: Og gaae tilbage, end mindre, da var min Hæder tabt og det Haab, at tvinge Alexander. Imorgen gaaer derfor vor Marsch over Smolensk's Ruiner til Moskau, det er min Villie, min Plan, og naar Napoleon engang har lagt en Plan, da skal den udføres, skal han end gaae tilgrunde derved!" — „Hvilket jeg frygter vil skee her i dette fordømte Land! sukkede Murat: Min Skyld er det da ikke, og Kongen af Neapel skal da ligesaalidet skaane sit Liv, som Napoleon her skaaner sin Hæder." Dermed bortfjernede han sig med de øvrige Generaler.

Taus sad Napoleon endnu en Tidlang, da reiste han sig op, kastede endnu et fortvivlet Blik paa det brændende Smolensk, og sagde: „Og hvis han havde Ret! Hvis min Hæder gik tilgrunde her, og med den saamange tusinde Mennesker! O, Ærgjerrighed! Ærgjerrighed!" dermed skred han langsomt ind i Teltet.

Frem af bortdrivende Tordenskyer nedskjød Solens Straaler og beskinnede de franske Tropper, der

med de blanke Mordvaaben, og i de om Natten pudsede Uniformer, under en lystig Marsch, der stak sælsomt af mod dette Ødelæggelsens Rige, over rygende Askehobe og nedstyrtede Bygninger, over Venners og Fjenders Liig, droge ind i det af sin Aske endnu dampende Smolensk. Mørk skuede Napoleon hen for sig, da han i Spidsen for sine Gardere reed ind i denne blodige, rygende Ruinhob. Frugten af to Dages Kamp, kjøbt med 6000 Franskmænds Liig; og mørkt og fortvivlet, ahnende deres gruelige Skjebne, skuede de indrykkende Franskmænd, alt som Kolonnerne skred igjennem den 9 Alen tykke Muur, ud over den af Jorden forsvundne By, hvor det saalænge haabede Bytte rigeligt skulde tilstrømmet dem, og hvor den saalænge ventede Hvile samt Levnetsmidler skulde styrket de af lange Marscher og idelige Kampe Udmattede.

„En herlig Erobring! hviskede Breville til Dûbois: En skjøn Erstatning efter 400 Miles Marsch og saamangen Kamp. Hvad tænker Du Enden vil blive paa alt dette?" — „Den sidste Ende kan kun blive Døden, svarte Dûbois: og den har jeg alt længe ønsket mig; enten den træffer mig her eller i Moskau, det er mig ligemeget." — „Ja Døden i aaben Kamp frygter jeg ikke! gjensvarte Breville: Men nødig vilde jeg sulte eller fryse ihjel, og endnu nødigere henslæbe mit Liv i Siberiens Jisørkener." — „Nei, før jeg lader mig tage tilfange, slaaer jeg til sidste Blodsdraabe! svarte Dûbois: Men lad os ikke, min Ven, formere de Modløses Tal, der desværre stiger Dag for Dag, og udbreder en skadelig

Aand over hele Armeen; ogsaa er det jo Soldatens Pligt, uden Knurren at lide alt muligt Ondt i Felten, at kæmpe, blode og dø for vor store Keiser, selv om han end i dette Felttog forlanger mere af os, end hvad der vel muligt overstiger Menneskets Kræfter."

Da lød Kommando-Raab; med Møie deployerede Kolonnerne over Gruusdyngerne; snart stod Alt en linie. Keiseren vilde mønstre de Regimenter, som havde stormet Smolensk. Med sit sædvanlige Ørneblik overfløi han den lange Linie, og hans Aasyn sammentrak sig i Smertens Folder, ved at skue de svage Bataillioner, hvoraf mange kun syntes at være Pelotons. Han standsede ved det Regiment, hvorved Dûbois stod. Foran første Bataillon, der havde mistet over Halvparten af sit Mandskab, stod Denne og saluterede, da Keiseren nærmede sig. „Hvor er Bataillons-Kommandeuren?" spurgte Napoleon med rynket Pande. — „Han faldt i første Stormløb!" svarte Dûbois. „Bataillonen er Eders, Major, svarte Napoleon dernæst meget mildt: da I saavel har viist at føre den til Kamp og Seier. Og I, Capitain Breville, idet han henvendte sig til Denne: skal faae den første Bataillon, der bliver ledig." — Funklende Blikke kastede Vennerne til hinanden, og da Napoleon nu vendte sig mod Linien og med høi Røst udraabte: „Hav Tak for Eders udviste Mod og Tapperhed! Ifald Opmuntring var nødvendig for slige Helte, da have I den i Eders Keisers Tilfredshed og i Europa's Beundring!" Da rullede langs hen ad Linien et kraftigt „vive l'empereur!" overdøvende Jammerskriget af totusinde Saarede, der just

nu førtes til de faa overblevne Bygninger, Branden havde skaanet. Napoleon nærmede sig det 56de Regiment. „Hvor er Regimentets tredie Bataillon?" — „Udenfor Smolensk's Mure!" svarte en ung Officeer, der stod foran 32 Mand, Resten af hele Bataillonen. Nærmere red Napoleon, og fæstede sit Blik paa Officeren; længe dvælede det paa ham, som om han vilde gribe og fastholde en Erindring, der opsteg i hans Sjel. „Eders Navn?" spurgte han, idet han med end mere Opmærksomhed betragtede ham. „Clairant!" svarte den Spurgte. — „Hvor er I født?" — „I Languedoc!" — „Hvor længe tjent, og hvor gammel?" vedblev Napoleon. — „Jeg kom med en Transport Rekrutter Dagen før Stormen, og er kun 19 Aar gammel." — „Meget ung, vel ung endnu til videre Forfremmelse! bemærkede Napoleon: Dog skal jeg ved næste Leilighed have Eder i Erindring. I kan ellers udbede Eder en Naade." — „Saa være det mig tilladt, for Fremtiden at tjene i Eders Majestæts Garde!" udraabte Clairant fyrigt. — „Af hvad Aarsag?" spurgte Napoleon, idet han red tæt hen til ham og gjennemborede ham med sit Blik. „For at være Eders Majestæt nær, naar Faren maaskee engang truer min Keisers Liv." — Dybt bevæget hvilte Napoleons Øie paa den kjække og tro Yngling; derpaa kaldte han ad Major Dübeis og sagde: „Bataillonen har næsten mistet alle Officererne; her overantvorder jeg Eder en ung Helt, hvoraf Bataillonen kan være stolt. Vedbliver I at være saa brav, som I har begyndt, idet han atter hendte sig til Clairant: da forbeholder jeg mig maaskee engang at give Eder Plads i min gamle Garde." —

End et langt Blik fæstede han paa den Lykkelige, og red videre ned ad Fronten.

Forundret, rystet dybt i sin Sjels Inderste, stirrede Dubois paa Clairant, slog sig for Panden og udraabte: „Hvilke Erindringer opstige hos mig! Hvilken Stemme? Hvilken Lighed? O, Breville! Atter bløder mit Hjertesaar!" Og vendende sig mod Clairant, greb han Dennes Haand, trykte den hjertelig, og sagde med vemodig Inderlighed: „Velkommen da, unge Helt, til min Bataillon; hvad trofast Kammeratskab og oprigtig Venskab kan gjøre for Eder, det skal I aldrig savne!" Forvirret nedslog Clairant Øiet, da hvirvlede Trommerne, Janitskarmusiken klang i en herlig Marsch, Bajonetskoven bølgede over Gruusdyngerne, og rask gik Marschen nu ad Moskau.

Nat hvilte over Moskaus Omegn, den 6te September gled ned i Tidens Strøm. Paa Høiene foran Floderne Kologha og Moskwa, langs hen over Byerne Borodino, Gorcka og Semenowska, blussede i en skinnende Halvmaane, Vagtfyrene af den russiske Armee, betegnende den faste regelmæssige Stilling, den her havde taget, for at Erobrerens Angreb kunde tørne mod denne Menneske- og Metalmuur, førend han naaede deres hellige Stad. Svagt, blegt og uregelmæssigt, blinkede de, ligesom ængsteligt, fra den franske Armee, der endnu ei havde indtaget nogen bestemt Stilling, men ved næste Dags Frembrud, ventende Alt af deres Anførers hurtige og

faste Overblik og af hans Alt overvældende Taktik, haabede, at hans hidtil seiervante Lykke ei heller dennegang vilde forlade ham. 240,000 Mand og 1200 Kanoner stode her fjendtligt ligeover for hinanden, og dog var Alt saa roligt og stille blandt disse Tusinder, der om faa Timer skulde sprude Død og Fordærvelse mod hinanden; men over denne store Kirkegaard svævede Dødens Engel. Mægtig svang han de sorte Vinger, og med Velbehag udpegede han sig sine Tusinder af Offere, der skulde blode paa Ærgjærrigheds Alter, for en Eenestes Villie.

I Landsbyen Golowinis dunkle Fyrreskov sad ved den næsten udgaaede Vagtild Major Dûbois, og hans Blik syntes at gjennembore den ligeoverfor ham siddende Lieutenant Clairant, hvergang den opblussende Flamme kastede sit svage Skin paa Ynglingens Ansigt. „Min kjære unge Ven! begyndte Dûbois med synderlig Bemodighed: Jeg veed ei, hvad der drager mit Hjerte saaledes til Eder; men aldrig har jeg følt mig noget Menneske saa hengivent, som Eder, siden den førstegang jeg skuede Eders Ansigt. Vel er der nogen Forskjel mellem vores Alder og Rang, men det spørger Venskab ikke om; tilmed har I alt viist Eder, som brav Soldat. Imorgen opgaaer en blodig Dag, maaskee da kuns Een, maaskee Ingen af os mere er i dette Liv. Saa lad os da, min kjære Clairant, sværge hinanden evigt Venskab. Skulde Een af os falde, da vil Mindet, som en trøstende Engel, ledsage den Anden gjennem Livet; og falde vi Beg-

ge, da favne vi end i Døden hinanden, og Troskab, Tapperhed og ærlig Vandel skulle da aabne Vennerne Saligheds Port i hiint ubekjendte Rige." — Skjælvende rakte Clairant ham Haanden; stormende trykkede Dûbois den mod sit Hjerte og udbrød: „Oprigtig talt, min unge Ven! Eders Liighed ned en mig evig uforglemmelig Pige fylder mit Hjerte med Fryd og Smerte tillige. Erindring, hvor er du bitter! Naar den Dødelige kunde glemme, o, hvor lykkelig var han da ikke! Har J aldrig elsket, min Ven?" Rødmende nedslog Clairant Øiet. „Jeg vil ikke trænge ind i Eders Hemmeligheder, vedblev Dûbois: men fortæl mig noget om Eders Familie; J er jo født i Languedoc? Har J nogen Søster?" — „Ja Een!" svarte Clairant sagte. — „Hvad hedder hun?" spurgte Dûbois. — „Clara!" svarte Clairant, idet han fæstede Øiet skarpt paa Dûbois. — „Clara!" sukkede Dûbois, og hensank i mørk Taushed. — „Hedder Eders Elskte maaskee ogsaa saaledes?" spurgte Clairant deeltagende. — „Ja vel, svarte Dûbois med et bittert Smiil: hedder den Pige saaledes, jeg elsker, men Min bliver hun aldrig; min Kjærlighed har hun forsmaaet, gid Morgendagens Kamp maa ende mit Liv; naar da Efterretningen om min Død fra 500 Miles Afstand naaer den Haarde, da kan hun glæde sig over, at være den byrdefulde Elsker qvit." — „J gjør sikkert Eders Elskte Uret; saa haard kan hun ikke være; maaskee er hun ulykkeligere end J!" svarte Clairant med usædvanlig blød Stemme, idet

han trykte Dûbois Haand til sit Hjerte; men rask rev Dûbois Ynglingen til sit Bryst, og da han saae Dennes skjonne Øine, hvori en Taare blinkede, med et usigeligt Blik heftet paa sig, foer han med Haanden mod Panden, greben af Mindet om en for ham gruelig Time, og ind styrtede han i Fyrreskovens dunkle Nat, at dæmpe sit Hjertes Uroe. Da kaldte Nogen ham ved Navn; det var Breville, der bragte ham Befaling, ufortøvet at komme til Keiseren.

Sagte traadte Dûbois ind i Teltet. Med Haanden under Kinden sad Napoleon, Ryggen vendt mod Indgangen. Et tungt Suk brød frem af hans Hjerte, lydeligt talte han med sig selv. Hvor forbausedes Dûbois ikke ved at høre denne jernfaste Mand give sine Bekymringer Luft i følgende Ord: „Altsaa imorgen Slaget! Dette Slag, hvorefter jeg har længtes saa meget, hvorefter jeg som et Luftbillede hidtil har grebet forgjæves. Vil jeg vinde det? Upaatvivlelig, men blodigt, blodigt vil det vorde. Jeg kjender disse Russer fra Austerlitz, Eilau og Friedland, de ere Kjødmure. Man kan skyde en Russer ihjel, men vige? Nei, det gjør han ikke. Og ifald jeg tabte det? Da var min Hæder forloren, og min Rolle udspilt. Alle Tiders Helte have følt Lykkens Ustadighed; ogsaa jeg frygter, den vil ramme mig." Derpaa reiste han sig med Heftighed, og gik ilsomt op og ned i Teltet. Da han fik Øie paa Dûbois, spurgte han ham hurtigt:

„Eders Bataillon staaer paa yderste Forpost, mær-ker I noget til Russerne, Major? De ere der dog vel endnu? Jeg skulde dog ikke haabe, de atter smuttede fra os!" — „Efter Vagtfyrene at dømme, svarte Dûbois: ere de endnu i samme Stilling, ei heller har jeg fornummet til noget Opbrud!" — „Ret vel!" svarte Napoleon glad, men satte sig derpaa strax ned igjen, og hvilte Hovedet snart paa den ene, og snart paa den anden Haand. Hans Aasyn udtrykte legemlige Lidelser, som han følte, men stræbte at skjule. „Eders Majestæt synes ikke at befinde Eder vel?" spurgte Dûbois bekymret. — „Det er Intet!" svarte Napoleon i ligegyldig Tone, medens det i Feberhede blussende Ansigt vidnede om, hvad Kampen kostede ham, at dølge sine Lidelser for dem, der om faa Timer skulde kæmpe for hans Afgud: Hæderen. „Gaae, og kald mig paa General Rapp!" sagde Napoleon efter en Pause, og vinkede med Haanden. Med bange Ahnelser for den kommende Dag gik Dûbois.

Blodkampens Torden og Vaabenbrag rullede alt i mange Timer over Høi og Slette. Fleregange tilintetgjort, formerede den russiske venstre Fløi sig bestandig paany, lig Hydras afhugne Hoveder. Tusinder svømmede i deres Blod, og atter Tusinder laae med sønderrevne Lemmer, forbandende deres Tilværelse og den usalige Krig, paa den af

Kugler gjennemfurede, med Blod farvede Jord. Alle de russiske Redouter, paa een nær, vare tagne; vel laae deres tappre Besætninger døde i Skandserne, men udenfor sov tregange saamange Franskmænd Dødssøvnen. Nu skulde ogsaa den sidste Forskandsning, anlagt paa en fra tre Sider næsten ubestigelig Høi, indtages. Davoust, Murat og Ney samlede deres, til Halvparten sammensmeltede Divisioner, og den sidste afgjørende Kamp begyndte, medens Reserveartilleriets 80 Stykker sønderskjød de paany fremrykkende Russeres Geledder. Uforsagte rykkede disse atter frem, hele Bataillioner faldt ned paa eengang; de rykkede atter frem, og da de ikke kunde trænge længere fremad, og ikke vilde retirere, stode de ubevægelige og lode sig skyde ned i to samfulde Timer, saaledes sandende Napoleons Ord: at de vare Kjødmure, der vel kunde dræbes, men ikke bringes til at vige. Dübois Bataillon, der nu kun talte 120 Mand, samlede han atter, skjøndt selv saaret, viste dem den med 90 Kanoner omkrandste Top og raabte: „Fremad Franskmænd! Lad os seire eller døe! Her er kuns een Udvei!" Med et Hurra svarte disse Ulykkelige, hvis Klæder vare sønderrevne i Kampens Hede, hvis Ansigter vare sværtede af Krudt og hvis Lemmer dryppede af Blod. I Stormskridt gik det mod Skandsen, hvorfra Jern og Bly regnede ned i Geledderne. Dübois Bataillon var den forreste, men langt ned i Dalen bølgede Bajonetterne af den stormende Kolonne. Ængstelig saae Dübois hvert Øieblik efter Clairant, der modig iilte fremad.

Da bruste frem af en Skovkloft tre Regimenter svært Rytteri og omringede de Stormende, der formere de Quarre og blæste saaledes paa de indhuggende Russer, at Mand og Heste laae dyngevis mellem hinanden. Kun en ung, høi, russisk Officeer satte med et rasende Spring midt ind i Bataillonen og huggede lystigt om sig, dog snart sank hans Hest under Bajonetstikkene, han faldt; en Grenadeer satte ham Foden paa Brystet, hævede Bajonetten og vilde støde til. „Fy, Franskmand! raabte den tililende Clairant og greb Grenaderen i Armen: Hvad om Din Keiser saae det?" — „Tak, Hr. Lieutenant, svarte Grenaderen, fattende sig: fordi I reddede min Ære her; det Stykke Arbeide have de jeg aldrig tilgivet mig selv." — Men Russeren reiste sig og rakte Clairant sin Sabel, og sagde: „I er en brav Karl af en Franskmand at være, Jer Fange vil jeg nok være." Beskudte af Skandsen forfra, ængstet rundt om af Palladserne, stod Bataillonen i rolig, skrækkelig Taushed. Da rasslede en frisk Eskadron lilig Hagelbygen frem mod Geværpiberne, og i samme Øieblik foer en tolvpundig Kugle fra Skandsen langs hen gjennem Quarreens ene Flanke og tog hele Geleddet med sig. Benyttende dette Hul hug Russerne ind, og Quarreen var sprængt. Ængstelig kastede Dûbois sig for Clairant og afparerede en Rytters Hug, der suste ned efter hans Hoved. „Red Dig, Clairant!" raabte Dûbois fortvivlet, hans Klinge hvinte, og Rytterens Haand og Palladsk fløi væk. „Glemmer jeg Eder nogensinde dette, Major! raabte Clai-

rant: Da — " Men hans Ord hendøde i Vaabentumlen og han selv forsvandt under Hestefødderne af en paa ny indhuggende Eskadron. „Clairant! Min Ven, hvor er Du?" tonede ængsteligt Dûbois Stemme over Vaabentumlen, idet der blæstes Retirade fra Russerne. Med slap Tøile jage disse derfra med den unge Russer, Clairant, og nogle flere franske Fanger imellem dem. „Victoria!" raabte Breville til Dûbois, pegende op mod Skandsen, hvis Ild i det samme taug. Studsende saae Denne derop: gjennem den bortdrivende Krudtdamp, i Aftensolens Purpurstraaler blinkede franske Kyradser og Hjelme, og af tusinde Munde tordnede langt ned i Dalen: „vive l'empereur!" „Skandsen er vundet, og med den Slaget!" jublede Breville.—„Ak Clairant! Clairant! sukkede Dûbois, skuende efter de bortdragende Russer: Hellere vilde jeg ved Din Side lide det sibiriske Fangenskabs Rædsler, end her triumphere over vor blodige Seier!" Udmattet sank han til Jorden, da Mørket lagde sig over Valpladsen, hvor den nedstyrtede Regns Pladsken og Stormens Hyl, blandede sig med Jammerskriget af 20,000 Saarede, der vaandede sig paa den vaade kolde Jord, idet Rumlen af de bortdragende Russers Kanoner og Rustvogne, Cavalleriets Hovslag og enkelte Kanon- og Geværskud, der glimtede gjennem Mulmet, endte den 7de Septembers Rædsler.

Vognraslen, Hestetramp, de gjennemmarscherende Russers Trommehvirvel, Cavalleriets Trompet-

ſtingren, det bortdrivende Qvægs Brølen, Allarmen af de mangfoldige Meubler og Huusgeraad, der bares og ſmedes ud af Huſene og bortkjørtes; Jammerklagen af bortdragende Qvinder; Graad og Skrig af Børn, der i Trængſlen vare komne bort fra deres Forældre; Politibetjentenes Raaben og Kommanderen, der ſkulde ordne de Bortflygtendes Tog, lød i hjerteſønderrivende Afvexling den fangne Clairant imøde fra det ſyvhøiede kors- og kuppelforgyldte Moſkau, da han med 300 andre Fanger, omgivne af det uwaroffſke Kyrasſeerregiment, marſcherede ind ad den prægtige Smolenſker Port. Men en gruelig Ahnelſe opſteeg i hans Sjæl, da han ſaae det uendelige Tog af de flygtende Mænd, Qvinder og Børn, der mylrede gjennem de milelange Gader, førende deres Smule Gods med ſig, og holdende deres Helgenbilleder, ſom de i gruelig Tone anraabte om Hævn, høit iveiret, da han ſaae dette Tog anføre af alle Præſterne, i deres ærværdige Dragt, bærende deres Kirkers hellige Tegn, med dump og ſkjælvende Røſt iſtemmende Sørgeſange; thi næſten alle Moſkaus 240,000 Indbyggere forlode den ved de Franſkes Nærmelſe; og fra de gjennemdragende Soldaters Geledder lød Forbandelſer og Trusler mod Frankerkeiſeren, der bragte denne Ulykke over deres hellige Stad.

Paa det ſtore Torv i Arrondisſementet Treßkoya, udenfor Gouverneurens, Grev Roſtopſchins prægtige Palais ſtandſede Fangerne, og bleve opſtillede i to Geledder. Da nærmede ſig en ruſſiſk Officeer; Clairant gjenkjendte den af ham Frelſte i Boro-

dinoslaget. „Kjære Frantzos! sagde han i gebrokkent, dog forstaaeligt Fransk: Du har reddet mit Liv, nu vil Wasilei redde Din Frihed. Du skal ikke til Siberien. Er Du saaret?" — „Jeg kan ikke røre min venstre Arm! svarte Clairant: Den blev hæslig fortraadt, da Eders Eskadron foer over mig." — „Nu vel, svarte Russeren mildt: der kommer min Onkel; lad mig sørge for Resten." Og hurtigt nærmede sig, med faste Skridt, en høi stærkt bygget Mand. De store, sorte Øine syntes at lyne Død og Fordærvelse mod Franskmændene, og af hans Aasyn talte modig og fast til Trods grændsende Bestemthed. Hans Blik overfoer de Fangne, derpaa svævede det over Kredsen af de russiske Officerer, og da han fik Øie paa den Officeer, der havde talt med Clairant, iilte han henimod ham, sluttede ham i sine Arme og udraabte med glad Overraskelse: „Wasilei! Du lever endnu? Rygtet lød, at Du var faldet." — „Nei, kjære Onkel! svarte Wasilei, idet han ærefrygtsfuld kyste Onklens Haand: Vel var mig Døden nær, men denne ædle Franskmand reddede mit Liv, skjøndt han derved selv mistede sin Frihed. Han er saaret, og kan ei udholde Marschen; vil vel min Onkel tillade, at jeg afbetaler en Deel af min Gjæld til mit Livs Frelser, ved at sørge for hans Pleie?" — „Ret saa, min Søn! svarte Grev Rostopschin mildt: Foreen Menneskekjærlighed og Taknemlighed med Djærvhed og Krigermod, gaae da kun trøstig i den vilde Kamptummel, min Wasilei, og Du vil selv

der ei glemme Dine Pligter som Menneske. Jeg tilsæder Din Begjæring."

Wasilei tog Clairant ved Haanden, og førte ham ind i Gouverneurens Pallads. I Gangen sloi en himmelskjøn Pige den unge Russer om Halsen og udraabte glad: „Saa lever Du dog, kjære Broder! Sanct Nicolai være takket, som opholdt Dit Liv!" — „Der staaer min Frelser, Mincka!" svarte Wasilei smilende, idet han pegede paa Clairant. Nu vendte Pigen sine Flammeøine mod Clairant, og fæstede dem saalænge og med saa inderlig en Kjærligheds og Taknemligheds Udtryk paa ham, at Denne fyrig greb Mincka's Haand og drog den mod sine Læber. „Fortjener min Redningsmand ikke et Kys, Mincka?" spurgte Wasilei smilende. Da sloi Pigen om Clairants Hals, og inden han vidste det, brændte Flammekysset paa hans Læber. „Onkel har tilladt vi maa pleie ham, thi han er saaret! sagde Wasilei dernæst: Jeg overgiver Dig min Fange, Mincka! Plei ham vel, men vogt Dig, tilføiede han godmodigt smilende: at han ei fanger Dig." Rødmende tog Mincka ham ved Haanden, og førte ham ind i Palladset.

Clairant var forbundet. Udmattet var han indslumret paa sit Leie, idet med de prægtigste Tapetserier betrukne Værelse. Da tyktes ham i Sovne, som stod en Pige ved hans Leie og sagde: „Fly, min Elskte, fra denne Stad, thi snart vil Flammen svæve over Moskau og fortære Dig og Dine

Vaabenbrødre!" Og de varme fulde Læber trykte hun paa hans. Han slog Øinene op — og bøiet over ham stod Mincka, der forskrækket drog sine Læber fra hans Mund og med et let Skrig foer tilbage. „Altsaa var det ingen Drøm, Du søde, huldе Pige? jublede Clairant: Du kyssede mig?" — „I har seet min Svaghed!" sagde Pigen, neppe hørligt, og bortvendte rødmende Ansigtet. Men Clairant reiste sig og greb hendes Haand. Da vendte Pigen sit Øie paa ham, hvori to Perler blinkede, og sagde fast: „I dømme nu om mig, hvorledes I vil! Jeg har røbet mig. Ja, jeg elsker Eder, og elskte Eder alt, det første jeg saae Eder. Dom nu mildt om Pigen, som Kjærlighed bragte til at overtræde qvindelig Undseelses Skranker, og foragt mig ikke for min Svaghed." — „Nei, frygt Intet, Du kjære, uskyldige Skabning!" svarte Clairant; dermed drog han hende mod sit Bryst og hviskede hende sagte og hemmeligt nogle Ord i Øret. Med et Forundringsudraab slap Mincka ham. Dog snart trykte hun ham hjerteligt mod sit Bryst, og udraabte glad: „Ja, saaledes maatte det være! Nu kan jeg forklare den sælsomme Følelse, jeg nærede for Dig. Men hvad bragte Dig til denne Beslutning, i disse Farer, i et Land, saa langt fra Dit Hjem?" — „Kjærlighed til en Gjenstand, der aldrig kunde blive min, men for hvem jeg dog gladelig vil døe!" svarte Clairant smerteligt. — „Lykkalig Den, der elskes saaledes! udbrød Mincka: Men nu maa Du ogsaa fly langt herfra; thi vidd — her saae hun sig ængsteligt omkring, som

om Nogen hørte den gruelige Hemmelighed: Naar Franskmændene ere rykkede ind, og de den første Nat hvile trygge i Søvnens Arme, da staaer Moskau i Lue, Redning vil være umulig, i ethvert Huus ere Brandraketter anbragte. Fængslerne ere aabnede, Forbryderne have paataget sig paa bestemt Tid at tænde, og paa mange hundrede Steder paa eengang staaer Staden i Flamme. Derfor have alle Indbyggerne forladt den ulykkelige Bye, der er viet Undergangen." — „Og det er Eders Keisers Villie?" spurgte Clairant gysende. — „Nei, det er min Onkels Villie! svarte Pigen fast: Han vover det paa sin egen Fare, han opoffrer den ene Bye, for at redde hele Rusland. Eders Vinterquarteer er da ødelagt. Med snilde og falske Underhandlinger vil man søge at opholde Eder her til Vinterens Komme, og da — o, da! Jeg gyser ved at tænke paa Din og saamange Menneskers Skjebne — da ville I Alle af Kulde og Hunger gaae tilgrunde; Rusland er reddet, men Napoleon knust." — „Det forbyde Gud!" raabte Clairant, gruende over det Lys, som gik op for ham. — „Saa er det, saa bliver det! svarte Pigen bestemt: Derfor bliv hos os, og følg med mig; mod Aften forlade ogsaa vi Byen. Drag med os, og Du skal agtes og æres som et Lem af den Familie, der vil gjøre sig en Glæde af at gjengjælde min Broders Frelser, hvad Du har gjort imod ham!" — „Nei! svarte Clairant fastbesluttet: Jeg bliver og deler mine Kammeraters Lod, lad den endog vorde nok saa skrækkelig; om

end nok saa gruelig en Død venter mig, jeg vil staae og falde med min store Keiser!"

Da saae Pigen paa ham med store, vaade Øine og sagde: „Intet Under, at Napoleon har udrettet saa store Ting, da saadanne Hjerter slaae i hans Franskmænds Bryst." Og i det samme stormede Wasilei ind ad Døren med det Udraab: „Franskmændene nærme sig Moskau, red Dig Mincka! Og Du, Franskmand! vedblev han, idet han greb Clairants Haand: Vil Du blive her, til Dine Brødre komme, og forene Dig med dem, da skal det staae Dig frit for, thi min Onkel giver Dig herved Din Frihed for mit Liv; men vil Du følge med, da skal Alt, hvad der kan gjøre Dig Livet behageligt, vorde Dig til Deel." — „Jeg har alt bedet ham derom, klagede Mincka: men han vil ikke forlade sine Landsmænd." — „Naa saa gaae med Gud! sagde Wasilei: Jeg havde i Dit Sted gjort det samme, og anderledes kunde Krigeren af Ære ei handle. Snart vil Guds Haand hvile tungt paa Eder Alle. Jeg vil da bede den Almægtige, at han vil bevare Dig og gjengjælde Dig, hvad Du har gjort for mig i Kampens vilde Mordtummel." Dermed trykte han kraftigt hans Haand, drog ham mod sit Hjerte og forsvandt.

Men Mincka snoede de runde, bløde Arme om hans Hals, trykte et langt, varmt Kys paa hans Læber, og idet Taarerne perlede ned ad Purpurkinden, sagde hun med qvalt Stemme: „Den Algode opholde Dig gjennem de mange Farer, der nu forestaae Dig. Men naar Du gjennem disse, lykke-

keligt er kommet til Dit fjerne Fædreland, mindes da fra det ulykkelige Moskau Din M i n c k a R o s t o p s c h i n."

Derpaa vaklede hun ud af Værelset; men lydeligt hulkende slog C l a i r a n t Hænderne for Ansigtet, og sank ned paa sit Leie.

Den 14de Septbr. ved Daggry, stode Franskmændene for Moskau. Alle Vaaben skinnede speilblanke i den opgaaende Morgensols Straaler, og i deres smukkeste Krigersmykke ventede de utaalmodige efter Indmarschen, for at imponere Indbyggerne i den Bye, om hvis Skjønhed, Størrelse og Rigdom Rygtet havde sagt saameget.

Omgivet af sin Hærs Stormænd, ventede N a p o l e o n efter den Deputation fra Stadens Øvrighed, der skulde bringe ham Moskaus Nøgler, men Ingen kom. Utaalmodig fløi hans Blik af og til henimod Byen, hvoraf dog kun en Deel af Forstaden fra dette Standpunkt kunde overseés. Endelig kunde han ikke længere tilbageholde Udbruddet af sin Ærgrelse, men sagde, idet han henvendte sig til M u r a t: „De moskauske Herrer lade længe vente paa sig; nu — ville de ikke komme til os, saa ville vi komme til dem. Vil Kongen af N e a p e l derfor have den Godhed, at lade Avantgarden rykke ind."

Trommen hvirvlede en lystig Marsch, og D ú b o i s Bataillon var den første, der rykkede ind i Forstaden Daragonislaw. „Er det det høitpriste Moskau?" raabte B r e v i l l e satirisk til D ú b o i s,

pegende paa de usle Træbarakker, der, dannende Forstaden, hævede sig op ad en lang steil Høi. Hovedrystende saae Soldaterne sig omkring til begge Sider efter de deilige Palladser, Rygtet havde omtalt. Modløshed syntes at herske i hvert Ansigt; enkelte Udraab af Uvillie hørtes hist og her i Geledderne. Da naaede Spidsen af Kolonnen det høieste Sted i Gaden, og et lydeligt: „Ha!" undfoer de Forreste, thi som syv uhyre Amphitheatre udbredte sig den uoverskuelige Stad for de Overraskedes Blik: Herlige Palladser, tækkede med Jernblik, skinnede sneehvide i Solglandsen; milelange Gader aabnede sig for det stirrende Blik, som dog ei formaaede at gjennemskue dem; og yndigt blandende den yndige Natur med den stolte Konst, slyngede grønne Birke- og Linde-Alleer sig gjennem hele Staden, hist og her udvidende dem til skyggefulde Trægrupper, hvis Mørkegrønt ofte gjennembrødes af Floderne Moskwas, Neglianas og Tuasas lyseblaae Bugter. Med en vidunderlig Blanding af europæisk og asiatisk Bygningskonst, strakte utallige Spiir og Kuppeler de lueforgyldte Kors og Halvmaaner mod Himlen. Men høiest af alle de syv Høie, paa hvilken Moskau, liig Oldtidens stolte Dronning, var bygget, hævede sig den midterste, hvorpaa Czarernes gamle Residents, det ærværdige Kreml kneisede mod Himlen, og hvis elleve Kirkers og Klostres øineblændende forgyldte Kors dannede en Pyramide, den eeneste af sit Slags i hele Verden, hvis Spidse, Ivans uhyre Kors, næsten syntes at forsvinde i det hvælvede Blaae; og sexten

brede snorlige Gader løb derfra, over en Miil lange, til Stadens yderste Porte.

Herligt bruste den muntre franske Marsch gjennem den brede Wladimirgade fra Keisergardens konstsvede Hautboister? Med stolt militairisk Holdning i snorlige Geledder, med funklende Øine i de brune Helteansigter, marscherede Franskmændene frem, idet deres triumpherende Blikke søgte i Palladsernes Vinduer de Tilskuere, de meente nysgjerrige og forbausede skulde betragte deres Indtog. Men i disse uhyre Gader var Alt dødsstille som i en Gravhvælving. Ikke et Menneske saaes, hverken i Vinduerne eller paa Gaderne, ikke en Lyd hørtes uden Ekkoen af de Marscherendes Skridt og de indelukkede Hundes Tuden, der besvarte den nu forstummede Janitskarmusik. En rædsom Gysen greb disse ellers uforsagte Krigere. Det saalænge attraaede Moskau tyktes dem som en uhyre Grav, hvori de frivillig gik ind, for aldrig mere at forlade, for aldrig mere at gjensee Fædreland, Elskte og Venner. Omgiven af sin Generalstab reed Napoleon, taus og alvorlig, men en rædsom Ahnelse, der opsteeg hos ham, formaaede han ei at neddæmpe. Fortiden stod nu, i dette skrækkelige Øieblik, klar for hans tilbageskuende Blik. Fra hans første Vaabendaad, som Artilleriecommandant ved Toulon den 19de Decbr. 1793, til denne skjæbnesvangre Dag, den 14de Septbr. 1812, havde Lykkens ustadige Gudinde, Haand i Haand ledet ham, Trin for Trin op ad sin steile, halsbrækkende Trappe, til et Punct hvorfra kuns Han aldrig svimlede. Her stod han paa Toppen; Hæder og Ære, sig selv

som Verdens første Helt og Herfker saae han bag ved sig, og — nu slog Fremtiden som et Lynglimt ned i hans Sjæl og oplyste Alt med græsselig Klarhed: han saae sig overvundet, styrtet, nedrevet fra den Høide, han med saamegen Anstrængelse, og dog saa fortjent havde opsvunget sig til. Da indstjal sig den første Forsagthed i denne Jernmands Bryst, og Fremtiden sandede hans Ahnelse; thi fra den ulykkelige 14de Septbr. veeg hans Skytsgudinde fra ham, og Slag i Slag fulgte Uheld nu Helten ligesaa hurtigt, som Lykkens Solglimt før tilsmiilte ham, indtil han, liig den kongelige Fugl, neddalede paa sin Klippere: de, hvor hans store Hjerte brast.

Dog, denne Sjæl kunde ei længe give Modløshed Rum. Han, om hvem hans nærmeste Omgivelser sagde, at han kunde betvinge selv sin Indbildningskraft, tilbageslyngte med Magt de sorte Ahnelser, og rolig, med den tilfredsstillede Seierherres stolte Mine, drog han, den Første af Occidentens kronede Hoveder, ind i Rurikernes ældgamle Herfkerborg, og underlige Følelser rørte sig i hans Bryst, ved at skue Czarernes syvhundredaarige Throne endnu kneisende i al sin Pragt og Herlighed.

„I det mindste skulle vi ikke løbe vild med Indqvarteringsbilletterne, Dûbois! sagde Breville til Denne med ægte fransk Letsindighed, idet de Arm i Arm gik op ad Treßkoya: Vi komme nok til at udsøge os Qvarterer, hvordan det saa siden gaaer med Levnetsmidlerne. Nu, siden Valget er os overladt,

saa ville vi idet mindste ikke incommodere nogen Spekhøker." I det samme udfoldede et herligt Pallads sin stolte Façade for dem. „Herind!" raabte Breville, idet han drog Dûbois ind ad den høie Porthvælving. De vare passerede gjennem flere Værelser uden at stode paa noget Menneske. „Det er inde, som ude; Moskau er nok reent uddød! udbrød endelig Dûbois ærgerlig: Bare vi kunde finde et Værelse med Seng i, idetmindste." Nu aabnede de Døren til et nydeligt lille Gemak; en Skikkelse reiste sig mosommeligt op fra en damastbetrukken Sopha. Dûbois kastede et Blik derhen, og udraabte overrasket: „Hellige Guds Moder! Clairant! Du her? Og i Frihed! Ved hvilket Underværk er det skeet?" — „Derom siden! svarte Clairant, idet han med Møie vristede sig af Dûbois Favn: Hvor er Keiseren? Bring mig til ham, jeg maa øieblikkelig tale med ham, ellers er han, ellers ere vi Alle forlorne." Ængstelig tog han Dûbois ved Haanden, og iilfærdig drog han ham ud af Døren.

Clairant stod for Napoleon. Det var alt skildigt. „Jeg har i de faa Dage, jeg holdtes fangen her, begyndte han med bævende Stemme: erfaret gruelige Ting, som jeg iler at kundgjøre min Keiser, maatte kun mine svage Ord finde Tiltroe, og frelse ham og hans Hæder." Napoleon saae opmærksom paa den Talende, og udbrød opmuntrende: „Bliv kun ved unge Mand! I synes mig bekjendt, saare

bekjendt! vedblev han, idet han traadte nærmere og fæstede Øiet opmærksomt paa ham: Hvor var det jeg saae Eder sidst?" — „Ved Smolensk, Eders Majestæt!" svarte Clairant. — „Rigtigt! I blev fangen ved Borodino. Hvorledes fik I atter Eders Frihed?" — „Jeg frelste Moskau's Gouverneurs, Grev Rostopschins Brodersøns Liv i Slaget; til Gjengjæld gav hans Onkel mig min Frihed." — „Bravt! udraabte Napoleon fyrigt: Og hvad har I erfaret?" — „At Moskau endnu i denne Nat vil vorde et Rov for Flammerne! udbrød Clairant heftigt: At Eders Majestæt og Armeen ville være forlorne." — „Umuligt! raabte Napoleon vredt: Og dog — vedblev han eftertænksom: Dog, Moskau er øde og forladt af dens Indbyggere. Unge Mand! Hvis jeg kunde troe Eders Ord?"

„O, gjør det! Gjør det, min Keiser! udraabte Clairant med Fortvivlelsens Heftighed: Drag ud af denne Morderkule før Flammehavet omspænder os Alle, saa Ingen mere kan undfly; thi ikke paa eet Sted allene vil Ilden udbryde, der er lagt kongrevske Raketter næsten i alle Husene. Ruslands ædleste Mand lagde denne Plan, og Nationens Udskud, de fængslede Forbrydere, der ere losladte, skulle udføre den, naar vore Folk, udmattede af Marschen, betyngede af Viin og Søvn, sorgløse slumre. Vil Eders Majestæt da ikke begvemme Eder til Afmarsch, da ville de ved falske Fredsunderhandlinger opholde Eder her til deres Armee igjen er completteret efter det Tab den led i Slaget ved Borodino, indtil Vinterens Komme, der her begynder i October; og hvorledes vil da

Armeen i dette hærgede Land uden Levnetsmidler udholde den nordiske Vinter, og slaae sig igjennem de mange tusinde Russer, der fra alle Kanter ville strømme sammen og omringe os. Flyv derfor dette ulykkelige Land, min Keiser, før det er for sildig! vedblev han i vilden Angst, idet han styrtede for hans Fødder, og omfavnede hans Knæe: Red Eders dyrebare Liv, red Eders Hæder, red saamange Tusinders Liv!"

Blidt løftede Napoleon ham op. Han følte sig underlig bevæget. „I taler med en Inderlighed, unge Mand, i en Tone, hvori endnu aldrig Nogen af mine Undergivne have talt til mig! begyndte Napoleon efter en lang Pause: Jo længere jeg betragter Eder, desmere vorder jeg overbeviist om, at jeg forlængst har seet Eder før, og at Eders Stemme er mig bekjendt, længe før jeg saae Eder ved Smolensk. Hvem er I, og hvorfor ligger min Skjebne Eder nærmere om Hjertet, end saa mange Tusinde af Eders Vaabenbrødre?" Endnu nærmere traadte han hen til Ynglingen, og fæstede sit Blik skarpt og forskende paa ham. Da styrtede Denne paany for hans Fødder, og udraabte, overmandet af sine Følelser: „Min elskte Keiser! Vredes ei paa Den, der kun lever og aander for Eder! Ak, jeg er — — " „Brand!" lød det frygteligt gjennem Slottets Hvælvinger. Huult hvirvlede Generalmarschen i Kremls Forgaard, og høit mod Himlen sloge Flammerne af Moskaus Bazar.

„For sildig!" jamrede Clairant, og ind styrtede Marskalkerne Berthier, Grev Lobau, Lauriston og Moskaus Gouverneur, Hertugen af Treviso. Hurtigt bortfjernede Keiseren sig med Disse. Raskt fulgte Clairant efter, idet han sukkede: „Og kan jeg end ikke frelse ham, saa kan jeg dog dø med ham!"

En frygtelig Nat gjennemvaagede Franskmændene i det dyrkjøbte Moskau. Solen hævede sig endelig paa Østens Himmel, men dunkelrød gjennembrød dens Straaler neppe den graagule Røg, der laae over hele Staden, efter den Ildebrand, der omsider lykkedes Franskmændene ved uhyre Anstrængelser at standse, og glade og muntre, som Intet var passeret, indkvarterede disse sorgløse Mennesker sig i andre af Branden skaante Bygninger, og gjorde sig det ret mageligt, efter saamange Strabadser og Lidelser. — Dagen henrandt, og tidlig gik de af Anstrængelserne ved Slukningen udmattede Krigere til Hvile.

I et af Kremls Pragtværelser laae Dûbois og Breville, da deres forrige Qvarteer var brændt, i tryg Slummer; kun Clairant kastede sig søvnløs paa sit Leie frem og tilbage, det var ham umuligt at sove, hans Hjerte piintes af en navnløs Angest, som skulde det springe. Da flammede paa eengang et uhyre Ildskin i Nordvest mod Himlen. Forfærdet sprang han op og vækkede de Andre. Alle styrtede til Vinduet, og fra det høitliggende Kreml kunde de overse hele Staden, der paa femhundrede Steder

stod i Flamme. Hurtigt iilte de ned i Czarernes pragtfulde Kroningssal, hvor Officerer af alle Charger omringede Napoleon, der med piinlig Uroe betragtede Branden. Men det var ingen Ildebrand, nei, som om Helvedes Hvælving brast og dens Luer slikkede Himlen, saaledes bragede Flammen af 7000 Bygninger i Veiret, og midt i Flammehavet hævede sig, som en Ildkolos, Luerne af Moskaus store Theater, bygget af Træe, og Stadens uhyre Brændeforraad, en hvidgiul Ildstotte, himmelhoit over de rødlige Luer.

Hvilket frygteligskjønt Skuespil frembød ikke denne Ild, der blussede fra de lavtliggende Smaagader op ad mod Palladserne paa de sex Høie, der i skinnende Flammekreds omringede den syvende, som endnu stod ufortæret.

Nu havde Napoleon gjenvundet sin Fatning; udvortes rolig skuede han ud i Ildhavet, men et Helvede kogte i hans Indre. Paa eengang udbrød han: „Ja, det er Russernes eget Værk! Hvilken Gjerning! Hvilken Opoffrelse! Hvilke Barbarer! Og dog, hvilket uhyre Beviis paa Fædrelandskjærlighed!“ Og i stum Fortvivlelse vendte han sig om til Kongen af Neapel, som vilde han sige: „Disse Mennesker have beseiret mig, hvad kan jeg haabe mere i dette Land?“

Da indstyrtede en Officeer med det Rædselsbudskab, at en Artilleripark om Aftenen var kommet ind i Kreml, og at Funkerne usædvanlig sloi over 50 Krudtvogne. Rolig gik Keiseren ned mellem Vognene, befalede disse at indskydes i Skuur, Porte og

Hvælvinger, samt anordnede en Deel Soldater, der uafladelig skulde feie de nedfaldende Brande og Funker af Tagene, og Officerer bleve beordrede at patrouillere omkring i alle denne uhyre Bygnings Gange og Vraaer, for at paapasse om det nogensteds skulde tænde.

Clairant steeg med en Patrouille ned af den brede Marmortrappe mod Nord, hvor de oprørske Strelitzer i Aaret 1690 sognede i deres Blod, og overskuede den uhyre Plads, der udbredte sig for hans Øie, lige til den hvide Ringmuur der omgav Kreml. Da kom en Mand i vidt russisk Præstedragt listende langs med Muren, idet han, skjulende Noget under sin mangefoldede Kjole, ængstlig skuede omkring sig, og derpaa tilfærdig aabnede en liden Dør til en lav Hvælving og smuttede derind. Clairant hurtigt efter ham, idet han befalte Patrouillen at bevogte Indgangen. Han befandt sig nu i en lang Gang; et usikkert Lys svævede foran ham, han fulgte det hurtigt, men med sagte Fjed. Med eet forsvandt Lyset for ham, han stod i kulsort Mørke; han famlede omkring, fandt endelig en Sidedør, og traadte derind. Lyset stod paa Gulvet i en Blindlygte, en gammel ærværdig Mand, med langt sneehvidt Skjæg, laae paa Knæe ved Siden af. Nu tog han Lyset af Lygten, foldede Hænderne, vendte Blikket mod Himlen og sagde: „Almægtige Fader! Hav Tak, fordi Du forbeholdt mig at redde mit Fædreland og med eet Slag at knuse dets vanhellige Fjende; og naar min Sjæl er hos Dig, da befrie mine Medbrødre gandske fra Undertrykkerne!" Rask reiste han

sig op med Lyset, og nu kunde Clairant overskue Hvælvingen. Høit imod Loftet optaarnede sig een Fousiage ovenpaa den anden; paa flere af dem vare Bundene slaaet op og disse udvæltede, og stum og græsselig hævede sig den sorte Krudtdynge op imod Tønderne. Knapt var den Gamle tre Skridt derfra. Alt udstrakte han Haanden, men i samme Øieblik lynte Clairants Sabel, og Haand og Lys sank paa Jorden, og Begge stode indhyllede i Bælmørke. „Gud vilde ikke saa!" sukkede den Gamle og segnede ned, men Clairants Stemme, som Hvælvingen frygteligt forstærkede, hidkaldte Patrouillen. Hurtigt kom Soldaterne hidraslende med deres Vaaben. „Holdt! tilraabte Clairant de Fremilende: Ikke et Skridt videre! Her ligger Døden faa Skridt fra os. En af Eder ile tilbage og bringe Lys!" Det kom. Den Saarede bragtes op, og en stærk Vagt sattes for Indgangen til Hvælvingen.

Kremls store Forgaard vrimlede af Officerer og Soldater af den gamle Garde, da Forbryderen førtes frem for Napoleon. Med faa Ord meldte Clairant det Passerede. „Altsaa Eder har jeg og vi Alle at takke for vor Frelse?" udbrød Napoleon, idet han med synderlig Velbehag skuede Ynglingen i det skjønne Ansigt. — „Den Almægtige var saa naadig, svarte Clairant beskeden: ved mig at frelse vor store Keisers Liv."

„Stor?" gjentog den russiske Olding og nærmede sig med Majestæt i Gang og Mine, og uvilkaarlig indgjød hans ærværdige Aasyn de Omkringstaaende Ærefrygt: „Nei, kuns Gud er stor, og Du

usle Dødelige, kun ved ham er Du vorden den navnkundige Mand Du er; kun et Redskab er Du i hans Haand, lig Pest, Jordskjælv og Stormflod, for at tvinge det syndige Menneske til at vende sin Hu fra jordisk Tant og Glæde til Ham der eene formaaer at skjænke Menneskehjertet den sande Glæde, her og hisset. Og vel Dig, at Du er det; thi Mand! Mand! Hvorledes vilde Du ellers engang paa den store Regnskabsdag kunne forsvare de Millioner Taarer og Blodsdraaber, der for Din Skyld ere rundne. Gud vilde ikke, at den Gjerning jeg havde ifinde, skulde fuldbyrdes, thi Din Tid er ei kommen endnu. End en Stund skal Du være en Svøbe for Menneskeslægten, og da skal Du synke tilbage til det Intet, hvoraf Du fremstod, at den overmodige Dødelige i Dig kan skue, hvor forgjængelig menneskelig Storhed er. Jeg veed, jeg skal døe, kun faa Øieblikke kan Du knappe af mit Liv. I 70 Aar har jeg i Czarernes hellige Kapel bedet for Ruslands Herskeres Vel; det skal ogsaa være min sidste Bøn; og skjøndt Du har bragt usigelig Jammer over mit Fædreland, vil jeg dog ønske, at Du engang maa gaae Din Død saa rolig imøde, som jeg nu gaaer min."

Ikke eet eneste Spor af Følelse var kjendeligt i Napoleons Miner ved disse Ord, der knapt vare udtalte, før de rasende Grenaderer omringede Oldingen, og tre Bajonetter sad i hans Bryst.

„Store Gud! Beskyt mit Fædreland!" sukkede Gubben, idet en Blodstrøm, der farvede det sølver-

hvide Skjæg purpurrødt, qvalte hans Stemme, og han aandede sidstegang.

„Der foer en ædel Sjæl til sit Hjem! klagede Clairant, idet en Taare blinkede i hans store, sorte Øie: Men ringere kunde ei heller min elskte Keisers Liv kjøbes. Saa blev det mig dog forundt at redde hans Liv!" vedblev han fyrigt, og trykte Haanden mod det bankende Hjerte.

Stormen suste, Røgskyerne hvirvlede, Flammerne bragede, og kastede et bleggult Skjær over hundredtusinde Russer, der Natten mellem den 15de og 16de Septbr., paa deres navnkundige Flankemarsch til Kaluga, marscheerte rundt om det brændende Moskau. Stivt og ufravendt hængte deres Blik paa den gamle ærværdige Hovedstad, der nu blussede mod Himlen, i sit uhyre Flammehav. Men brændende skjøde Straalerne fra deres harmfulde Blik over paa Franskmændene, hvem de russiske Officerer snedigt havde paadigtet Skylden for Moskaus Brand. „Frygteligt skulle vi hævne os paa Eder, I Ugudelige! Iød det fra Geledderne: Saa varmt, som I nu have det, saa koldt skulle I faae det siden!"

Ved Siden af en Droschke, hvori sad nogle Fruentimmer, reed Grev Rostopschin og Wasilei. „Giv Dig tilfreds, Mincka! trøstede Greven, idet han henvendte sig til den grædende Pige: Det kunde ei være anderledes." — „Ak Gud! Den stolte, herlige Stad! klagede Mincka: See, hvor de græsselige Flammer nu fortære den. Der fødtes jeg, der hen-

gleed min Barndom i Fryd og Glæde, og aldrig mere skal jeg nu skue Moskau igjen! Og nu disse mange tusinde Mennesker der have mistet Alt! O, den Skade forvinder Rusland ikke i et halvt Aarhundrede. Men J, min Onkel! vedblev hun, idet hun kastede et ængsteligt Blik paa Greven: Vil J ogsaa for Keiseren kunne forsvare, paa egen Haand at have foretaget denne uhyre Gjerning?" — „Nu, Mincka! gjensvarte Rostopschin mildt, dog roligt: Jeg kjender Alexanders Fædrelandskjærlighed, men jeg kjender ogsaa hans Godhed. Vel vil han gribe ethvert Middel til at redde Rusland fra Undertrykkerne, men aldrig havde han givet sit Minde til Ødelæggelsen af en Stad, der drager saamange tusinde Familiers Ruin efter sig, ifald hans Minde dertil iforveien var bleven affordret. Saa har jeg da paa egen Haand befalet at ødelægge den Stad, der, ifald den var bleven staaende, havde givet Verdenstyrannen Ly, Klæder og Føde i Vinter; nu er den forsvundet af Jorden, og vel vil Efterretningen derom dybt saare min Keisers gode Hjerte, men sikkert vil han tilgive mig, at jeg, ved at redde et heelt Rige, har opoffret een eneste Stad. Nu er det ude med Tyrannen, snart vil han nødes til at retirere, og de af hans Franskmænd, som vore Sværd levne, vil vor russiske Vinter stivne paa Steppens Sneehav."

Et Suk undfoer Mincka ved disse Ord, men Wasilei reed tæt hen til Droschken og hviskede: „Hvem gjaldt det Suk, Mincka? Sikkert Een, Du idet mindste vil ønske, maa slippe vel baade fra vore Sværd og vor Vinter." Taus trykte hun hans Haand,

men hendes Blik svævede bekymringsfuld over mod Kreml, der endnu uantændt, med sine hvide Mure og gyldne Kors straalte, lig et Feeslot, op over Ildhavet. Taus og mørk reed Rostopschin en Tidlang, som kæmpende med en stor Beslutning; derpaa vendte han sig hurtigt mod Droschken og sagde: „I følge nu kuns saa sagte efter, og tage ikke om ad Woronowo; Aarsagen erfare I siden." Dermed reed han hurtigt iforveien.

„Jeg havde dog glædet mig saameget til at opholde og udhvile mig lidt paa vort skjønne Landsted! sagde Mincka sørgmodig til Broderen: Hvad mon dog Onkel kan have derimod?" — „Ja, hvem veed? svarte Wasilei betænkelig: Onkel er bleven reent forandret siden Franskmændenes Indfald; neppe kjender jeg den blide kjærlige Mand igjen. Dog saaledes skal det jo være: et Lam mod sine Venner, en Løve mod sine Fjender, saaledes bør Krigeren være."

Forspidsen af Avantgarden var kommen op ad den lange snævre Huulvei ovenfor Zerikowo, og naaede nu op paa de Høie, der løbe derfra henimod Winkowo, da mod Sydvest en Ildebrand saaes paa Horizonten. „Gud! Hvad er dette? raabte Wasilei forfærdet: Woronowo brænder! Saa skal da ogsaa Satan annamme de fordømte Franskmænd!" Dybt i Hestens Sider trykte han Sporerne, og jog afsted i rasende Galop; næsten hele Avantgarden fulgte. Wasilei havde seet rigtigt. Rostopschins skjønne Landsted stod i lys Lue, da han naaede derhen. Alle ilte til, for at redde.

„Tilbage! tordnede en Stemme fra Porthvælvingen, hvorfra Rostopschin kom frem med en brændende Fakkel i Haanden: Det er mit eget Værk! Her skal ingen Franskmand strække sin lade Krop!"

Forbausede raabte Cuirassererne: „Det er et Jernmenneske!" — „Onkel! Var dette ogsaa nødvendigt?" spurgte Wasilei blidt bebreidende. — „Ja, min Søn! svarte Rostopschin, idet han med et Smiil betragtede den herlige Bygning, der idet samme styrtede sammen i Gruus: Thi jeg vil vise Frankerkeiseren, hvad han kan haabe i et Land, hvis Indbyggere opoffre Alt for Fædrelandet. Et Afskedsord vil jeg dog skrive til Franskmændene, at de skulle tænke paa Rostopschin, saalænge de ere i Rusland."

Derpaa iilte han hen til det endnu staaende Kapel, og skrev nogle Ord paa dets Jerndør, ved Flammeskjæret af nogle endnu brændende Huse, imedens Wasilei tænderskjærende svang Palladsken over Hovedet og raabte: „Nu, min gode Klinge skal hævne paa Franskmændenes Pandebrask al den Jammer og Elendighed, de have bragt over mit arme Fædreland og min Familie."

Tæt udenfor det afbrændte Moskau, i et Ellekrat, sad Dûbois og Clairant i et Skuur, gjort af Bordblade og Dørre. Foran Hytten brændte et dygtigt Baal af de skjønneste Mahognie-Meubler, forgyldte Vindueskarme, Skilderierammer og Dørfyldinger. Et bronzeret Mahogniebord stod tæt der-

ved, dækket med et af de ægteste og skjønneste Kashemirs Shawler, som nogen russisk Fyrstinde ønskede at bære. Derpaa laae et Stykke raat, blodigt Hestekjød, som Clairant var ifærd med at sætte paa et Træspid, for at faae stegt; ved Siden af stod de nydeligste Krystalflasker med de kosteligste Liqueurer og Vine, ved to smaae russiske sorte halvbagte Brød. Dûbois sad heel eftertænksom paa en Sopha med kostbart Silkebetræk, der stod mellem to raadne Ellerødder. Paa en blødt udstoppet Damastes Lænestol laae, i Henseende at bruge som Overdyne til Natten, ubetalelige Zobel- og Hermelinpelse, engelsk Skarlagen og persiske Guldstoffer. Da traadte Breville ind, men aldrig saasnart havde han seet sig omkring, før han udbrød i en skraldende Latter.

„Nu, det maa jeg sige, begyndte han endelig, ofte afbrudt af den med Møie tilbageholdte Latter: jeg har ikke tilbragt saalidt af mit Liv endda i Bivouac, og ogsaa taget hvad jeg kunde faae, til Føde og Bequemmelighed, men aldrig har jeg seet et saadant Sammensurium af alskens Yderligheder, som her: Baal af Mahogni-Meubler, Kashemirs-Shawler og raat Hestekjød, sort Brød og Krystalflasker; Silke-Sophaer mellem raadne Træsødder! Men hvor i al Verden har Du faaet alt det Tøierie fra?"

„Man kan nok mærke, Du ikke har været i Leiren i de sidste Dage, tog Dûbois heel gravitetisk Ordet: thi de fire Dage Du har været ved Avantgarden, have vore Soldater faaet Lov til at plyndre Moskaus Ruiner. Det Du her seer, har min fiffige Louis fundet blandt saa meget Andet i en brand-

frie Kjælder, og slæbt herhid, for, som han sagde, at jeg kunde her agere russisk Stormand. Levnetsmidler kunne vi intetsteds finde Noget af. Men behager Du en Snaps af den fineste Petersborgske Persico, eller et Glas bedste Viin fra Caffa, saa vær saa god og skjænk; og vil Du have Taalmodighed til Stegen bliver færdig, saa skal Du ret blive tracteret med et Stykke af vor Stabschirurgs Stridshest, der maatte lade sit Liv, fordi den ved Revüen i Kreml, skjøndt kun Skind og Been, med eet fandt for godt, at slaae sin Herre af, til Bataillonens store Fryd og Gammen. — Er Du snart færdig med Stegen, min Kjøkkensvend?" vedblev Dübois muntert, idet han henvendte sig til Clairant. — „Nu, det kalder jeg paa Feltmaneer! sagde Breville, idet han skjænkte et Glas fuldt: Skaal, Du gode Russer, som i Din overdrevne Jilfærdighed glemte Dit Flaskefoder! Gid Du ogsaa havde glemt Dit Spisekammer!"

Stegen blev sadt paa Bordet. De tre Kammerater lode sig den smage heel fortræffeligt, drak deres Keisers Skaal, og fransk Munterhed og Vittighed krydrede det sælsomme Maaltid.

„Jeg veed ikke, jeg i lang Tid har været i saa godt Humeur, som idag, afbrød Dübois Taushed: skjøndt vore Udsigter ere heel betænkelige. Hvad mener Du Keiseren nu vil fange an, Breville?" — „Ja, det er ikke godt at vide, da han vel ikke engang veed det selv! svarte Denne, idet han tømte sit Glas: Jeg troer han haaber at Alexander vil slutte Fred nu, men da tager han vist storlig feil.

Nu troer jeg, Russerne have os, hvor de ville; nu begynder først deres Krig. Ei heller betyder det noget Godt, at Kutusow reent er kommen Avantgarden af Syne. Ingen veed, hvor Russerne ere blevne af; de have vist noget isinde med denne Marschforandring."

Da indtraadte Adjutanten med Ordre, at sende en Lieutenant med 24 Mand, der skulde stode til et Recognoscerkommando. Dübois saae medlidende paa Clairant. „Skal Du nu ud saa silde, min Ven?" klagede han. — „For min Keiser er det aldrig for silde!" svarte han, idet han spændte Sablen om, satte Chacoen paa de sorte Lokker, trykte Kammeraternes Haand, og styrtede ud.

Napoleon ventede paa Slottet Petrovskoi med stor Uraalmodighed Efterretningen fra det udsendte Commando, for at erfare, hvorhen Russerne havde taget deres Marsch. Da traadte Clairant ind. Keiseren udgjod en Strøm af Spørgsmaale imod ham, som Clairant besvarede med disse Ord: „Russerne ere marscherede Syd paa, mod Kaluga, hvorfra de bestandig kunne true vor høire Flanke, og afskjære vor Forbindelse med Smolensk og Lithauen. Paa vor Marsch har jeg desuden fundet følgende Ord, skrevne af Moskau's forhenværende Gouverneur, Grev Rostopschin, paa Jerndøren til et Kapel, paa hans Landgods Woronowo, som han selv har stukket i Brand." Han rakte Napoleon en Seddel. Taus og mørk tog Denne derimod og læste følgende Ord, skrevne paa Fransk:

„I otte Aar har jeg forskjønnet dette Landgods, og der levet lykkelig blandt min Familie. Alle dets 720 Beboere drage nu bort ved Eders Nærmelse, og jeg selv tænder Huset an, for at I ei skulle besmitte det med Eders Nærværelse. Franskmænd! To Huse har jeg i Moskau givet til Priis for Eder, med samt deres Indboe, en halv Million Rubler værd. Her skulle I ikke finde Andet end Aske og Gruus!"

Clairant betragtede ham opmærksom under Læsningen, som Napoleon neppe havde fuldendt, før han knugede Papiret sammen i Haanden, og vendte sig bort. „Tillader Eders Majestæt, jeg maa tale?" begyndte Clairant i bønlig Tone.

„Hvad vil I?" fnøs Napoleon barsk. Forskrækket traadte Clairant tilbage. Men fortrydende sin Heftighed sagde Keiseren med blid Stemme: „Tal, min Søn! Jeg veed jo, I mener mig det vel; tilmed er jeg jo endnu i Eders Gjæld fra Kremls Krudtmagazin, hvormed kan jeg afbetale den?"—„Den Gjerning, at have frelst Napoleons Liv, svarte Clairant fyrigt: er i sig selv saa stor en Belønning, at Den ei fortjente at være en Franskmand, som tænkte paa anden Belønning derfor. Men har jeg derved vundet min Keisers Tiltroe, saa vredes ei over et Raad, der kommer fra et troe og velmenende Hjerte: Forlad nu disse Barbarer, medens det endnu er Tid; har hine Ord ei overbeviist Eders Majestæt om, hvad disse Russer kunne og ville gjøre for deres Fædreland. Ei allene mod deres Krigere komme vi til at kæmpe, men mod den hele væbnede Nation; vi havde underveis en haard Dyst med en Flok velbevæbnede Bønder, anførte af en Præst. Deres Office-

rer, som vi under denne Vaabenstilstand have talt med paa Forposterne, gjøre ingen Hemmelighed af, at Recrutter og Heste stode sammen fra alle Kanter, og at de kuns vente til disse ere dresserede, og paa Vinterens Komme, for at bryde en Vaabenstilstand, der kun er dem til Fordeel. Snart kunne vi ingen flere Levnetsmidler eller Fourage erholde, selv ved de længste og farligste Streiferier, og hvorledes vil vel den kuldskjære Franskmand og Italiener udholde Nordens Vinter. O, Eders Majestæt! hør en tro Tjeners Raad: red, hvad der endnu kan reddes, og lad ikke saamange Seire og Heltegjerninger gaae tilgrunde i eet eneste ulykkeligt Feldtog."

Napoleon havde under disse Ord lagt sig i Vinduet, hvorfra hans Blik fløi over til Moskaus rygende Ruiner. Taus vendte han sig om, og gjorde en Bevægelse med Haanden til Clairant, at han skulde bortfjerne sig. Sukkende adlød han, og næsten var han ved Døren, da Napoleon hurtigt spurgte: „Har I Lyst at træde ind i min gamle Garde, den har mistet mange Officerer; det skal være Eder tilladt."

„Ak Gud, saa er mit hedeste Ønske nu opfyldt! jublede Clairant: Da kan jeg stedse paa Marschen være min Keiser nær, og i Kampens Farer dække ham med mit Bryst!"

Rørt ved disse Ord lagde Napoleon kjærligt Haanden paa hans Hoved. Men rask greb Clairant den, trykte et fyrigt Kys derpaa, og forsvandt.

Den klare Fuldmaane kastede sine Straaler over Steppernes blændende Sneeflader. Millioner Stjerner blinkede i det umaalelige Himmelblaa, og sort og sørgeligt hævede de mørke Fyrre- og Granskove, lilig Øer, sig op over det uoverskuelige Sneehav. En skarp Nordenvind foer stivnende over Sneen og fremskyndede Døden for 8000 franske Marodeurer, der Aftenen den 15de Novbr., paa Tilbagemarschen mellem Smolensk og Krasnoe, hensunkne i den dybe Snee, ei formaaede at slæbe de udmattede, forfrosne og udhungrede Legemer længere.

„Kammerater! tilraabte Dûbois nogle af Keisergardens gamle Grenaderer, idet han pegede paa den nedsegnende Clairant: Vi skiftes til at bære ham, han er endnu saa ung, og formaaer ei at udholde disse uhyre Strabadser. Det var Synd, om han skulde udaande sit Liv her i Sneen."

„Nei, vor brave Lieutenant lade vi ikke i Stikken! raabte disse: Han var altid saa blid og god, deelte Godt og Ondt med os, han skal ikke blive liggende her!" I en Hast var en Bærebør gjort af fire Gevœrer, Clairant blev lagt derpaa, Dûbois tog sin Kappe af, og bredte den over ham, og langsomt gik nu Toget mod en Granskov, der hævede sig op paa begge Sider af en Kløft, i hvis Bund man haabede at finde Ly til Natten mod den rædsomme Kulde.

Øxehuggene lød i den tætte Skov, og snart blussede et flammende Baal under en Brinke, der lyede for Nordenvinden. Varmen bragte snart Clairant igjen tillive. Han laae blødt paa en Deel

Kapper og Monderinger; ved hans Side knælte Dûbois, der var ifærd med at hælde ham Noget af en Flaske i Munden. Clairant slog Øinene op, og drak begjærligt af det Dûbois gav ham. „Gud være lovet! udbrød Dûbois glad: Du lever endnu, min Ven! Drik nu lidt af denne Viin, som jeg troeligen har bevaret hele Veien igjennem fra Moskau; nu troer jeg, den kommer tilpas."

Han hentede et Torniſter, spændte det op, og tog et lidet Stykke kogt Kjød og noget Brød, gjort til Bytte i en gjennemmarscheret Landsbye, og gav det til Clairant; han tog derimod, men Taarerne randt ham ned ad Kinden. „I har ei blot reddet mit Liv, Major Dûbois, udbrød han rørt: men berøver Eder endog den sidste, haardt nødvendige Bid, for at opholde der. Nu, Gud gjengjælde Eder denne ærlige Kammeratstreg. Komme vi nogensinde igjen til Frankrige, hvem veed, vedblev han besindende: om jeg da maaskee kunde gjengjælde Eder, hvad I her, i denne frygtelige Hjelpløshed, gjør for mig." — „Tal ei om Gjengjæld, kjære Clairant! svarte Dûbois: Saalænge jeg lever og aander, skal Du ei savne Noget; men svøb Dig kun ind i disse Kapper, de ere jo retmæssigt Arvegods efter de af vore Brødre, som nu i Dødens Knokkelfavn ei mere føle til dette Feldtogs Lidelser. Læg Dig nærmere til Ilden, jeg skal nok holde den vedlige, sov derfor kun trygt, maaskee Du da imorgen atter kan taale Marschens Besværligheder."

Efterhaanden vendte Grenaderne tilbage, modløse og udmattede, da de i de nærmeste ode Landsbyer næsten ingen Levnetsmidler fandt. De lagde sig mørke og tause om Ilden. Alle Uvedkommende bleve uden Naade bortviste med Bajonetten, og snart sov Alle ind. Dûbois slæbte saameget Træe som muligt, til Ilden, og satte sig ned ved Siden af Clairant. Længe kæmpede han mod Søvnen, men udmattet af at vade tre Mile i den høie Snee sank ogsaa hans Øielaage.

Stormens Susen gjennem Grantoppene, der jog Sneen hvirvlende iveiret, vaagnede ham endelig ved Daggry. Med Møie strækkede han de stivfrosne Lemmer, reiste sig op og — af 32 Mand, der om Aftenen forud havde lagt omkring Ilden, var kun han, Clairant og endnu tre Andre ilive. Resten laae ihjelfrosne med forbrændte Klæder ved den udbrændte Ild. Clairant, der havde været saa varmt tildækket, befandt sig saa vel, at han atter kunde tiltræde Marschen.

Den franske Kolonne slæbte sig møisommelig op ad Krasnoes Lynghøie. Harmfuld skuede Dûbois, vemodig Clairant sig ofte tilbage; thi jammerfuld var Synet af den for to Maaneder siden saa stolte Frankerhær. Af 300,000 Mand, der marscherede ind i Rusland, bare kun nu 12,000 Vaaben. Resten sov den evige Søvn, omstrøede paa Valpladserne fra Niemen til Moskau, eller vansmægtede i sibirsk Fangenskab, eller laae stivfrosne ved

Landeveien, eller løb, efter at have bortkastet deres Vaaben, indhyllet i russiske Bønders Faareskindspelse, Levninger af rige Klædningstykker fra Moskau, ja Fruentimmerklæder og brogede Tapetstykker, de Fleste barbenede, huuløiede, til Skind og Been udhungrede Skeletter, i den alendybe Sne: det stirrende Blik uafladelig henvendt mod Vesten, mod det fjerne, elskte Fædreland. Cavallerihestene vare styrtede af Mathed og Sult, Kanonerne blevne siddende, paa faare faa nær, i Sneedriverne.

I Spidsen for 6000 af sin gamle Garde, Resten af 35,000, gik Napoleon tilfods, med rolig Mine, med det Mod og den Standhaftighed, der selv i de største Farer aldrig forlod ham, og stolte af at have deres Keiser iblandt sig, marscherede disse gamle Krigere, der i saamange Aar havde været Europas Skræk, med en Orden og Holdning, som var det til en Revüe, og som stak sælsomt af mod den almindelige Desorganisation der havde udbredt sig over disse ellers saavel disciplinerede Tropper. Fast stirrede Napoleons Blik fremad; urolig føi det derpaa hid og did, som ventede han at see Noget, han dog frygtede for. Da naaede man endelig op paa den høieste Bakke, og ubevægelige, liig lynslagne stode Franskmændene, thi paa den blinkende Sne stod, som hentryllet, en uoverskuelig lang sort russisk Linie Infanterie og Cavallerie imellem dem og det Hjem, de higede efter; og fra alle Høiene i deres Flanker truede talrige Kanoner med gabende Mundinger de Ulykkelige. Selv de Tappreste gjøs, kun Napoleon blev rolig. „Kammerater! sagde

han med den Stemme, der altid fandt Indgang i hans Krigeres Hjerter: Det er lykkedes Russerne at vinde Forspring for os. Der staae de; paa hiin Side af dem er Frankrig. Kun faa af vore Kanoner have vi endnu; vort Cavallerie er gaaet tilgrunde; men vi have vort Mod og vore Bajonetter, og det er nok. Fremad Franskmænd! Vi ville kaste dem, og bane os Vei til Frankrig. Følger kun mig! I skulle stedse see Eders Keiser i Spidsen!" — „Vive l'empereur!" lød det fra disse Helte, der havde bivaanet næsten alle Napoleon's Hovedslag; og nu tordnede det fra Høiene, og Slag i Slag lynte Kuglerne ned i Geledderne. Men tæt om den elskte Keiser trængte de troe Gardere sig, som vilde de beskytte ham med deres Legemer mod Kugleregnen, og stolt og høitidelig lød deres Feltmusik, og overdøvende baade denne og Kanontordenen, rungede fra alle Bataillonerne den saa yndede Sang: „ou peut on être mieux qu'au sein de sa famille." „Bravo Kammerater! sagde Napoleon, rørt over denne Troskab og Kjærlighed, idet han vendte sig mod Fronten: Lad os hellere sige: nous veillons au salut de l'empire!"

Clairant trængte sig tæt hen til Napoleon. Engsteligt skuede han til den venstre Side af Veien, hvorfra de fleste Kugler regnede ned. Keiseren mærkede hans Sjæleangst, og vel vidende, hvad den gjaldt, sagde han mildt og hjerteligt til ham: „Komme vi igjen til Frankrig, min Søn, da troe mig, jeg skal belønne den Hengivenhed og Troskab, I stedse i dette Felttog har vist mig." Men Clai-

rant svarte: „O, var blot min Keiser frelst, da var jeg nok belønnet."

Nu var Kolonnen tæt ved den russiske Linie; Stormmarschen blev slaaet, Geværerne fældede, og som et Tordenveir styrtede Garderne mod Russerne, og kastede dem, og Gjennemarschen var tilkæmpet. Dog endnu var Napoleon næsten omringet af 80,000 Russer, og hvor let havde det ei været dem at overvælde og tilintetgjøre denne Haandfuld udmattede og forhungrede Mennesker. Men see her! Heltenavnet er ingen tom Lyd. Den beundrede og frygtede Helt skuede de fra deres Høie, og lode ham uhindret passere; og da Russerne vare et godt Stykke tilbage, trykte Clairant Dûbois Haand, og sagde gladelig: „Ogsaa dennegang blev han frelst! Gud holde sin Haand fremdeles over ham."

Førstegang siden Bortmarschen fra Moskau, sad Dûbois, Clairant og Breville i Huuslye i en lille Hytte i Krasnoe. En munter Ild brændte paa Skorstenen, og alle Tre vare ivrigt beskjæftigede med at tillave nogle Levnetsmidler, de endelig her havde fundet. Da de havde afspiist, sad de en Tidlang i sørgelig Taushed. Breville brød den først: „Mon vi nogensinde skulle gjensee Frankrig? begyndte han: Gud, hvor ligger den lunefulde Skjebnes Haand tungt paa os arme Franskmænd! Dersom Russerne blot vove et ordentligt Angreb, da er det ude med os Allesammen, og vor Keisers Hæder, og

Frugten af saamange glimrende Seire, er da for evigt forspildt. Mon Forsynet nu har sat ham sit Maal? Mon denne store Mand nu er kommen saavidt, han skal, og ikke længere?" — „Ja, svarte Dûbois: her har vi Carl den Tolvtes Skjæbne. Greve d'Orange paa Montreal spaaede ham det før Felttogets Begyndelse, og rædsomt er det nu opfyldt." Clairant sukkede. „Jeg veed ei, at gjøre Rede for mig selv, vedblev Breville: jeg er saa underlig tilmode, det ahner mig, at jeg aldrig seer Fædrelandet igjen. Imorgen skal den unge Garde have Avantgarden, og det vil udentvivl blive en heed Dag; skulde jeg falde, Dûbois, og Du nogensinde kommer paa Montjeunie, da hils Adelaide og sig hende, at hun var min sidste Tanke." Da indtraadte en Adjutant med det Rædselsbudskab, at den russiske General Tschitschakoff havde taget Minsk med Storm, og gjort alle franske Magaziner til Bytte, samt at den unge Garde uforsøvet skulde bryde op.

„Saa farvel, Kammerater! sagde Breville, idet han væbnede sig: Og skulle vi ikke sees mere, da Tak for godt Venskab og Kammeratskab i dette Felttog." Venligt trykte han dem Haanden og styrtede ud i den kolde Vinternat.

Franskmændene begyndte atter Dagen efter deres farefulde Tilbagemarsch. Russerne trængte sig sammen om dem fra alle Kanter. I Syd og Nord, i Øst og Vest, blinkede Lynet af 200 Kanoner; hvert Skridt maatte kjøbes med Blod, og kun slige Helte kunde det lykkes at bryde igjennem den tidobbelt stær-

kere Fjende, der omsider syntes at være bleven kjed af længere at opholde de Ulykkeliges Marsch, idet den forbeholdt sig i Berezinas Moradser at omringe, overvælde og nedtrykke dem Alle paa eengang.

Langsomt gik Marschen for sig, Napoleon endnu bestandigt tilfods foran med dragen Kaarde. Skarpt speidede hans Øie fremad. „Endnu mærker jeg Intet til min unge Garde! udbrød han endelig med et tungt Suk: Sikkert have de Brave kæmpet vakkert, siden Russerne ei have kunnet bruge alle deres Stridskræfter imod os." Da hævede sig med eet, ved Foden af en Række Høie mellem Krasnoe og Dnieperen en lang mørkeblaa Linie. „Hvad er dette?" udraabte Napoleon med tung Ahnelse. Man fremskyndte de modige Skridt, og ynkelig laae der den unge Garde, snorret i den Linie, hvori den havde kæmpet. Sneen var farvet af Heltenes Blod, og Ingen var mere tilbage. Vemodig omringede og beskuede de gamle Grenaderer deres hedenfarne Brødre, og hist og her randt en deeltagende Taare ned over de magre udtærede Kinder. Dûbois gik langs ned ad de Dødes tause Linie. Omgiven af en Dynge Russer og Franskmænd, ovenpaa den trelste Ørn, laae Breville, med det kolde døde Blik vendt mod Vesten. Til hans Mund var Haanden krampagtigt trykket; i denne holdt han en kastaniebruun Lok af Adelaides Haar, farvet med Blodet af hans Bryst, som en Kugle havde søndersplittet. Dûbois bøiede sig ned over den afsjælede Ven, og trykte Afskedskysset paa hans kolde Mund, og en Taare trillede ned paa Brevilles blege, skjønne Ansigt. Da

blussede Harm og Hævntørst paa Krigernes Kinder, og rask gik Marschen nu mod det ulykkalige Berezina, der skulde vorde saamange Heltes Grav, og hvor den vidunderlige Mands store Sørgespil nær var spillet til Ende.

Firesindstyve Tusinde Russer under Kutusow, fra Sønder, fyrgetyve Tusinde under Wittgenstein og Platow, fra Norden, og syvogtyve Tusinde under Tschitschakoff fra Berezinas vestlige Bred, trængte Levningerne af den store Armee imellem Borizow og Studzianka, ned mod Berezinas moradsige Bredder. Det syntes ude med Helten, men hans Tid var ei kommet endnu. Det var om Aftenen Kl. 9, den 26de Novbr. 1812. Huult lød Slagene af Tømmermændene, der sammenslikkede en usel skrøbelig Broe, hvorover 80,000 Mennesker, en uhyre Mængde Bagage- og Munitions-Vogne, samt nogle faa Kanoner skulde passere, omringet af tre Armeer. Her fældedes ranke Grantræer, hist nedrammedes de i Flodens moradsige Bund, hvor de arme Sappeurer, i den klingrende Frost maatte staae i Vand til Hagen, medens i Trærnes Lye, af de med viis Forudberegning, af Ingenieurgeneralen Eble opbevarede Hjulskinner og Hesteskoe smeddedes Ankere, Spiger og Nagler. Den uhyre Menneskemasse bølgede utaalmodig omkring ved Flodbredden. Hensunkne i taus Fortvivlelse, sadde Qvinderne omkring paa Bagagevognene, og trykte fortvivlet de af Sult skrigende Smaae til de udtørrede Bryster, idet deres utaalmo-

dige Blik ledsagede enhver Planke, der lagdes over Bjelkerne. I rolig Resignation stode de endnu væbnede Krigere, beredte til at modtage Russerne, som de hvert Øieblik ventede vilde angribe, og svore indbyrdes, at sælge deres Liv saa dyrt som muligt; og harmfuld og vemodig floi deres Blik hen mod de ovenpaa hinanden dyngede Guldørne, som i saa mangt et Slag havde blinket foran dem til Seier og Ære, og nu opbrændtes, for ei at falde i Fjendehaand. Det lakkede henad Midnat. Clairant blev kaldet til Keiseren. Ved Indgangen mødte han General Darû, der kom bærende med en stor Mængde Papirer. Keiseren fulgte, og sagde endnu i Bortgangen til Darû: „De opbrænder det altsammen; hører De? Altsammen! Det er for vigtigt til at skulde falde i Russernes Hænder, og — jeg har opgivet alt Haab." — „Det forbyde Gud!" svarte Darû med et tungt Suk. — „Nu, man maa være beredt paa Alt!" gjentog Napoleon, og fik i det samme Øie paa Clairant. Venlig tog han ham ved Haanden, og drog ham ind med sig. „Vor Stilling er farlig, begyndte Napoleon i saa mild og nedladende en Tone, som Clairant endnu aldrig havde hørt ham tale i: og jeg har næsten opgivet Haabet om at slippe igjennem. Jeg er I Eders Gjæld fra Moskau; I har der reddet mit og flere tusinde Menneskers Liv, ligesom under hele Felttoget udviist en saa umiskjendelig Omsorg og Kjærlighed for min Person, som ei kan andet, end røre enhver Fyrstes Hjerte, han staae end nok saa høit. Jeg

kan derfor ei lade denne skjæbnesvangre Stund henglide, før jeg har assundet mig med Eder, og imens det endnu staaer i min Magt, nogenlunde, vel ei gandske, at belønne det Aedelsind, I har udviist mod Eders Keiser. Altsaa, skulde det lykkes Eder, som simpel Kriger, hvad der maaskee vil blive umuligt for mig, hvem alle Fienders Meed vel ene og allene gjælder, igjen at see Fædrelandet, da har I her en Anbefaling til Keiserinden, der vil grundfæste Eders Fremtids Lykke, og her en Anviisning paa 100,000 Francs af min Depositokasse. Gaae nu med Gud, min Søn, og beed for Din Keisers Frelse."

Fryd og Smerte, Glæde og Fortvivlelse, tilfredsstillet Aerestørst og krænket Selvfølelse, kæmpede med hinanden i Ynglingens Bryst. Taarerne styrtede ud af hans Øine, og han selv ned for Keiserens Fødder. „O, min elskte Keiser! udraabte han varmt: Intet Guld for Kjærlighed, ingen Løn for Troskab, der kun er Pligt og ingen Fortjeneste. Nei, den store Gud, der har hævet Eders Majestæt saa høit, vil ei heller nu styrte Eder i Afgrunden, efter saadan Daad, der maaskee aldrig bliver udført af nogen Dødelig mere; ogsaa ville vi jo Alle kæmpe saaledes for dette dyrebare Liv, som endnu ingen Franskmænd have kæmpet, og kunne vi ei redde det, da ville vi Alle gaae tilgrunde, og Saga skal om Aarhundreder sige: ved Berezinas Bredder faldt Verdens største Helt med alle sine Krigere, thi Ingen vilde overleve ham." — „Brave Yngling! sagde Napoleon med Inderlighed, og om-

favnede ham kjærligt: Nei, med saadanne Franskmænd er endnu ei Alting tabt!"

Da kom Neapels Konge, Marskallerne Ney og Oudinot samt General Rapp hidilende, og udraabte gladelig: „Sire! Broen er færdig, og General Tschaplitz er pludselig brudt op, og ingen Russer mere at see paa den anden Side; Intet er nu ivveien for Overgangen."

„Saa lykkedes det dog! udraabte Napoleon heftig glad: Saa er endnu Intet tabt!" og udstormede han med de Andre. Men Clairant sank paa Knæe, og en from, inderlig Takkebøn gled over hans Læber.

Napoleon med sine Gardere, der paa disse faa Dage vare sammensmeltede til 4000 Mand, var lykkelig kommet over paa Berezinas vestlige Bred, og nu stromte Alle, Bevæbnede og Ubevæbnede, Cavallerie og Infanterie, Kanoner, Rustvogne og Bagagevogne, ned ad den iis- og sneedækte Skraaning mod denne og en anden Broe, der hundrede Toiser høiere oppe, var anlagt for Artilleriet. Wittgenstein og Tschitschakoff, der, vildledte af Napoleons snilde Maneuvrer, først nu erholdt Vished om, hvor Overgangen egentlig gik for sig, ilede med deres 67,000 Mand ned mod Berezina, for at oprette deres Langsomhed og Forseelse igjen. Paa Bredderne ved Broernes Tilgange stode tætpak-

kede paa hinanden 60,000 ubevæbnede, halv ihjelfrosne, forhungrede, næsten nøgne, i vanvittig Fortvivlelse nedsunkne Mennesker, og den grueligste af alle Rædselsscener begyndte nu, da Selvopholdelsens Drift var den eeneste der rørte sig i disse Ulykkelige; alle andre menneskelige Følelser vare uddøde. De Bevæbnede gjorde dem en blodig Vei gjennem Menneskevrimlen med Sabler og Bajonetter. Kudskene styrede Vogne og Kanoner ubarmhjertig henover deres Landsmænd og Kammerater, og sønderknuste dem. Her sprellede Nogle under Hestefødderne; hist laae Andre under Hjulene, med knuste Arme og Been. Uophørligt trængte de Bageste, ængstede af Russerne, paa de Forreste; Mange bleve trykkede ihjel, Andre nedstyrtede i Floden. Udsiderne af Broen vare omklamrede af disse Ulykkeliges Hænder, som paa umenneskelig Viis sønderknustes med Geværkolber, eller afhuggedes med Sabler. Berezinas Vandstrøm farvedes rød af disse Armes Blod, og mellem dens Driviis reves de bort, idet de holdte de blodige Armstumper over Vandet og de granklædte Bredder gientoge deres hvinende Smertesskrig. De svære Vogne væltede over Dyngerne af de ihjeltrykte Mennesker, og knuste i Faldet Andre. Hestene sloge knusende og lemlæstende omkring sig. Derimellem blandede sig gruelig Qvindernes Skrigen og Børnenes Jammergraad, der med ængstelig Fortvivlelse raabte paa deres Mænd og Fædre; de Saaredes ynkelige Klageskrig, der i lange Rader laae og forblødte dem paa den kolde Snee. Tordenen af de russiske Kanoner og Haubitzer, der

slyngede Kugler ned i den tætpakkede Menneskemasse; Knaldet af de springende Granater, der faldt ned i de tætteste Hobe, og idet de sprang, ikke et Stykke, nok saa lidet, feilede sit Offer. Selv Naturen syntes at have sammensvoret sig til de ulykkelige Franskmænds Undergang: en skrækkelig Orkan bruste langs hen igjennem den Dal, hvori Berezina flyder, omstyrtende Træerne, og nedstyrtende mange Mennesker i Floden. Over 20,000 vare endnu tilbage paa den østlige Bred, da hørtes et grueligt Brag, Broen styrtede ned, og Alle, som befandt sig paa den, forsvandt i Bølgerne. De Franske, som frelste stode paa den modsatte Bred, opløftede et Forfærdelsesskrig. De Tilbageblevne, der nu vare afskaarne, hylede af Fortvivlelse, kastede sig ned paa Jorden og rev sig rasende Haaret af Hovedet.

I stum Fortvivlelse over saa uhyre en Elendighed, hvis Ophav han ene var, stod Napoleon med sine Gardere, for at dække de Frelste Overgangen. Hans faa Kanoner besvarte kun svagt de russiske, hvis Kugler naaede over Floden, og hist og her rev Enkelte ud af Geledderne. Marskal Oudinot stod tæt ved Napoleon, da suste en Kugle tæt forbi Keiseren, og traf Marskallen, saa han segnede. „For Guds Skyld, udsæt Eders Majestæt, Eder ikke for denne øiensynlige Fare!" raabte Clairant ængstelig, og stillede sig mellem ham og Floden. Da tordnede en ny Salve fra de russiske Batterier, og— en Kartætskkugle foer Clairant i Brystet. Han faldt. Forfærdet styrtede Keiseren, høit jamrende

Dûbois til. Hurtigt rev Denne Mondering og Vest op, for at see, hvor Skuddet traf, og — en yndig jomfruelig Barm, hvid som den Snee, hvorpaa den laae, bølgede ham imøde. Forstenede stode Alle. „Gud! Min Ahnelse! Clara!" raabte Dûbois i skjærende Fortvivlelse.

„Ja, jeg er Grev d'Oranges ulykkelige Datter, stønnede den Døende, og kun Døden kan afsløre den Hemmelighed, jeg gjennem Blod og Farer saalænge har baaret paa." Et ubeskriveligt Blik kastede hun paa Napoleon, og vedblev: „Heltens Vaabenroes, der rungede over hele Europa, bevægede mit unge Hjerte, og da jeg førstegang saae ham, som jeg i Londom tilbad, da voxte Enthusiasme og Beundring til lidenskabelig Kjærlighed, der drev Pigen fra det faderlige Hjem, fornægtende sit Kjøn, i Krigens blodige Farer, for i disse at være den Tilbedte nær, og om muligt frelse det Liv, jeg elskte høiere end mit eget. Saa er det da nu lykkedes mig, togange at frelse min Keisers Liv, og gladelig gaaer jeg den Død imøde, der alt omtaager mit Blik; maatte kun hans Agtelse følge mig i Graven, maatte kun mit Minde stundom opstige i hans Hjerte, naar jeg forlængst er hensmuldret! Og vendende sig mod Dûbois, rakte hun ham Haanden og sagde: „I er en ædel Mand, Baron Dûbois, der havde fortjent den bedste Piges Kjærlighed; mindes I engang i Fremtiden den stakkels Clara, da lad intet Nag ledsage Eders Tanke, fordi jeg ikke kunde gjengjælde Eders Kjærlighed; og seer I nogensinde Frankrige igjen, da sig min Fader, at

hans Clara døde i Haab om hans Tilgivelse." Hun segnede tilbage, fæstede det bristende Blik paa Napoleon, trykte Dûbois Haand, og hendes Hjerte slog sidstegang.

Da bøiede den keiserlige Helt, rørt over saamegen Kjærlighed, sig ned over Pigen, og kyste hendes kolde Læber, og da han reiste sig op, perlede en af de sjeldne Taarer, der blinkede i denne Mands Øie, ned ad Kinden. Han tilhyllede sit Aasyn, og vendte sig om. Men Dûbois snoede Fingeren om en af den elskte Piges blodstænkte Lokker og skjar den af med sin skarpe Klinge; og hobevis styrtede Grenadererne til, og vædede deres Torklæder med Heltindens Blod, idet de raabte: „Vi ville have en Amindelse om den tappre Amazone!" Og under Kanonernes Torden, Kuglernes Hvinen og Orkanens Brusen, gik Marschen rask mod Vesten. Men bagest gik Dûbois, og sex Grenaderer bare den Elsktes Liig, der nedlagdes i Zembins Kirkegaard, og den vakre Krigers Taarer faldt paa hans Piges Grav.

Forræderie, sort Utaknemlighed, lav Hævntørst, og Sønderrivelsen af det ømmeste Familiebaand, maatte forene sig, for at fælde den saarede og udmattede Løve. Og da han laae der, ei beseiret, men overvældet af Mængden, da haanedes han af dem, der før havde nedkastet sig for ham i Støvet.

Det var en yndig Maidag i Aaret 1814, Solen smilte ned paa Frankrigs yppige Vegetation. Alt aandede Liv og Glæde. Muntre Sange lød fra Markarbeiderne, der endelig efter en tyveaarig Krig, kunde i Fred og Roe dyrke Jorden. Kun den 70aarige Greve d'Orange sad eensom og sorgmodig i sit Gemak paa Montreal. Tankelos stirrede hans Øie ud igjennem de blanke Speilglasruder i Havens yndige Blomsterpragt, og de nysudsprungne Træers Lysegrønt. Tunge Sukke brøde Tid efter anden frem af Oldingens Bryst, og da hans Blik fløi ned paa et nydeligt Lysthuus, omskygget af duftende Caprifolier, Clara's Yndlingsplads, og nu ikke efter Sædvane mere saae hende pusle omkring dernede, da knugede Smerten hans Bryst sammen, og et Suk, gjældende den elskte savnede Datter, trængte sig frem af hans Bryst, og i stille Smerte vendte han Hovedet bort. Da aabnedes Døren, en høi, rank Krigers, eenarmet og forhuget, stod for ham; den Gamles svækkede Øine stirrede ligegyldige paa ham. „I kjender mig ikke, Grev d'Orange?" spurgte den Fremmede med en, Greven velbekjendt Stemme. Denne reiste sig op, og betragtede ham noiere. „Baron Dûbois! udraabte han forbauset: Og Krobling? Det smerter mig ret inderligt! Nu, vær mig hjerteligt velkommen!"

„Min venstre Arm, begyndte Dûbois harmfuld: tog en af Blüchers Sexpundiger bort fra mig den 2den Febr. ved Brienne, og aldrig saa-

snart sad Ludvig den 18de paa sine Fædres Throne, før jeg, som saa mange andre brave Krigere, uden videre fik min Afsked, uden Pension, til Løn for 16 Aars Tjeneste, Tabet af en Arm, 21 Blessûrer, og det Blod der paa 17 Valpladser er rundet af dem. Jeg ilte hjem til vort lidet Landgods, for der at arbeide for mig selv og min gamle svage Moder. Gaarden var brændt af Russerne, og min Moder omkommet i Luerne. Intet var reddet; selv Vinrankerne ombuggede. Her staaer jeg, og kan sige, som Simonides: „omnia meum mecum porto.“ Saaledes lønner den nye Regjering den forhugne og forskudte Kriger, der ærligt har hjulpen til at flette saamangt et Blad i Frankrigs Hæderskrands, som den sorte Misundelses Giftaande dog aldrig vil kunne bringe til at visne.“

„Saa vær min Søn, brave Kriger! raabte den Gamle, idet han med Ungdomsild omfavnede Helten: Vil ingen Anden belønne Dig, saa vil jeg. Hvad nytter det mig, at jeg er riig, og at Krigen har skaanet mine Eiendomme. Jeg har jo Ingen, jeg kan efterlade dem, ingen Børn, ingen Frænder i den hele vide Verden, Ingen, der kan lukke mit bristede Øie. O, Clara! Clara! udraabte Gubben vemodigt, idet et fugtigt Taageslor overtrak hans Øine: Veed Du det min Søn? Har Du hørt det? Min elskte Datter er reent forsvun-

det, kort efter den store Armees ulykkalige Marsch til Rusland, og jeg har hverken kunnet høre eller spørge til hende siden. Ak, vidste jeg blot hvor hun er blevet af, hvor hendes Been hviler; thi sikkert er hun ei mere blandt de Levendes Tal." Her overmandede Erindringens Smerte den Gamle, og han hulkede, som et Barn.

Dûbois lod Taarerne lindre hans Smerte, greb saa hans Haand og sagde: „Og om jeg nu vidste Eders Clara's Skjæbne, havde I da Mod Hr. Greve, til at høre den tunge Tidende?" — „For Guds Skyld, tal, og riv mig ud af denne frygtelige Uvished!" raabte den Gamle med en Ynglings Heftighed.

„I er en Mand, Grev d'Orange! begyndte Dûbois med Rolighed: I er graanet under Vaaben, I maa derfor kunne overvinde Smerten. Saa vid da: Clara nærede alt, som vi Begge saa tidt mærkede, før hun endnu havde seet den nu faldne Heltenes Fyrste, en grændseløs Enthusiasme for ham, en Beundring, en Høiagtelse, der grændsede til Forgudelse, og som opblussede til den lidenskabeligste Kjærlighed, da hun førstegang saae ham her paa Slottet, idag netop for to Aar siden, den 11te Mai 1812. Dette var den sande Aarsag, hvorfor hun forsmaaede min Kjærlighed. Saa fattede hun da den forunderlige Beslutning, at forlade det faderlige Hjem, fornægte sit Kjøn, og følge den tilbedte Helt i Krigens Farer, som hun ogsaa troelig har deelt med os

Alle. Ved Smolensk saae jeg hende førstegang kæmpe vakkert i Spidsen for en Bataillon. Saameget kan Kjærlighed virke! Jeg kjendte hende ikke igjen. Krigerdragten, det falske Knebelsbart, det kort afskaarne Haar, maa have blændet mig, og hvem skulde heller have formodet Grevinde d'Orange i den nydelige nittenaars Yngling. Dog følte jeg mig strax hendragen til den unge Clairant, saa kaldte hun sig. Skjæbnen vilde, at hun kom til at staae ved min Bataillon. Tapprere end mangen Mand, har hun kæmpet i alle Slagene, og yttrede stedse en saa inderlig Hengivenhed og grændseløs Enthusiasme for Keiseren, at det undrede os Alle, skjøndt vi jo uden Knur gik i Døden for vor Afgud. Hun reddede ogsaa Keiserens og mange tusinde af hans Krigeres Liv, hvoriblandt ogsaa mit, ved at gribe en Russer, just som han vilde tænde Ild paa Kremls Krudtmagazin. Paa det ulykkelige Tilbagetog vare vi bestandig sammen. Vel kom det mig stundom fore, som det maatte være min elskte Pige, dog snart undertrykte jeg igjen denne Tanke, som urimelig. Ved den for os saa skrækkelige Overgang over Berezina, exponerede Keiseren sig meget, idet han med sine Gardere vilde forsvare Overgangen mod Wittgenstein. Oudinot blev truffen ved Keiserens Side; ængsteligt stillede hun sig mellem ham og de russiske Kugler. Da traf een hende i Brystet, der ellers ufeilbarligt vilde have ramt Keiseren. Hun faldt, hendes Kjøn opdagedes, ved at undersøge Saaret. Keiseren selv kysede hendes kolde Læber, og hendes Død afpressede ham den første Taare, jeg har seet ham græde.

Hvad mit Hjerte leed derved, har et heelt Aars Vaabentummel ei mægtet at udslette. Hendes sidste Ord vare: „Hils min Fader, at hans Clara døde i Haab om hans Tilgivelse!" Denne med hendes Blod farvede Lok, skjar jeg af, da hun var død; den har siden hvilet paa mit Hjerte; men hun hviler nu paa Zembins Kirkegaard, ved Berezinas Bred!" Faderens Smerte opløste sig i en mild, lindrende Graad; han trykte Lokken mod sine Læber, betragtede vemodig det derpaa stivnede Blod, og sagde: „Ja vel tilgiver jeg Dig, min elskte, ulykkelige Clara, thi ogsaa jeg kjender den Lidenskab, der drev Dig fra mit Hjerte i Blod og Død; ogsaa mit unge Hjertes Kjærlighed vovede sig op til Thronen. Ja, Dübois, jeg elskte, som tyveaarig Lieutenant ved Ludvigs Garde, hiin herlige bourbonske Elisabeth; men hun var kun skabt for himmelsk, ei for jordisk Kjærlighed. O, Clara! Og Du kunde forlade Din Fader, der elskte Dig saa omt? klagede Oldingen, blidt bebreidende: Dog, jeg har jo tilgivet Dig, og den himmelske Fader vil ogsaa tilgive Dig, at Du lod Dig henrive af en Lidenskab, han selv nedlagde i Menneskehjertet. Ja, Dübois, Du skal være min Søn, jeg vil adoptere Dig; Du skal trøste mig i de faa Dage jeg har tilbage. Vi ville da sidde sammen ved den stille Arne, begræde Frankrigs faldne Storhed, og tale om vor store Keiser hist paa Middelhavets Klippeøe, ham, for hvem vi Begge have udgydet vort Blod. Vi ville mindes hans Storbedrift, beundre hans stærke Sjæl, opregne, om vi kunne, hans mange Seire. Vi ville beklage Lykkens

Ustadighed, harmes over, at af saamange af Europa's Fyrster, kuns Een blev ham troe i Modgang og Nød, og taknemmelig mindes denne trofaste og gjæve Drot; vi ville offre vore faldne Landsmænd en Taare, og blandt dem, jeg min Datter, Du Din Elskte. Da skal Du fortælle mig om Pigen, der for sin elskte Keiser iilte i Kampens vilde Tummel, stred, blødte og døde for ham, og nu hviler langt herfra, ved Ruslands fjerne Grændse. Vi ville bestandig paany oprive det ulægelige Hjertesaar, til det forbløder sig, og da skal Du trykke mit Øie i, min Søn, og naar Gud kalder, samles der, med mig og Din Clara, hvor ingen blodig Krig presser Taarer af den barnløse Oldings Øine, og hvor en anden Kjærlighed lyser for os, end den, der lønnes med Qval, Fortvivlelse og blodig Død."

H. M. Frisch.

Albrecht Dürer.

Wilibald Pirkheimer's Fortale.

Skjærtorsdag forgik i Nat; mit Huus var allerede lukket. Lampen skinnede ned fra mit Kammerloft. Jeg stod med den hede Pande mod de kjølige Ruder, og saae, hvorledes de sorte Skyer seilede forbi den fulde Maane. Min Sjel var bedrøvet; thi min Ven, den kjære Mester Albrecht Dürer, laae paa sit sidste Leie. Jeg gjennemtænkte vort Liv, hvor huld, hvor dyrebar han havde været mig, og jeg ham — der laae han nu! Verden saae ud som før, Murene vaklede ikke, hvor fast jeg end stirrede paa dem, og dog skulde en Mand fare heden, hvis Mage Nürnberg aldrig mere faaer at see. Ak, og jeg selv blev saa ubevæget. I et Aar havde jeg ikke besøgt min Ven, han mig ei heller. Og naar jeg havde seet ham paa Gaden, havde jeg skyet ham, opgivet ham som en allerede Hjemfaren. Men min Vrede var Kjærlighed til ham! Vrede over hans formeente Svaghed, som gjorde ham ulykkelig — han tilstod det aldrig, han smilte kun. Men naar jeg hvergang saae ham stedse blegere, stedse magrere den Haand, hvormed han trykte min, saa gjorde det mig ondt for den ædle Mand, for „Konstner-Fyrsten", som man kaldte ham. Han læste i mine Øine, hvad jeg krympede mig ved, at sige ham igjen. Thi jeg havde allerede sagt ham det hundredgange. Altid undveeg han med venlige Ord, ja, dette var bleven ham saaledes til Vane, at kun en Ven, som jeg, kunde vide, hvad det havde kostet ham, at vænne sig dertil. Jeg kunde ikke see ham gaae tilgrunde i sin modne Manddom — og saa saae jeg ham da hellere slet ikke! Han skuede mig ind i Hjertet, og skyede ogsaa mig. Ogsaa det bar han; han var, i sit hele Væsen, vorden reent Guld, vorden et blidtsmilende Taalmodigheds-Billed, en Mand,

et Menneske, som ved Livets Lidelser havde det forud os Andre, at han ogsaa ventede Døden stillesmilende. Da priste jeg ham ofte viis og lykkelig — og dog oprørtes mit Hjerte tillige. Men nu, i al den Tid, siden han var segnet paa sit sidste Leie, havde jeg ingen Ro paa mig mere. Ofte var jeg kommen lige til hans Dør, jeg løfte de Hammeren — men sagte lod jeg den synke igjen, og iilte bort, saa hurtigt jeg gamle Mand formaaede. Men var jeg fastbesluttet, ikke at gaae til ham mere, saa pinte det mig i mit Inderste, og jeg havde ingensteds Ro. Han fandt sig i Alt; ham kunde Intet vederfares mere, uden hvad Godt og velkommen var, og hartad troede jeg derfor, at ogsaa Alt var godt, hvad jeg gjorde eller ikke gjorde.

Men denne Aften vare fremmede Konstnere komne, for at see de tydske Konstneres Fader og Mester. De vilde bringe ham en Natmusik — da gik jeg grædende bort, og tænkte paa min Ven, som maaskee denne Nat gik did, hvor Maanen svømmede i Skyerne, Maanen, som var forbleven ung og fuld over vore Hoveder, mens disse ældedes. Dybt følte jeg Betydningen af de Ord:

Her deer en Mand — hvad har Naturen tabt?
Den trøster sig med hundredtusind Børn:
Med sine evige Stjerner. Derfor bliver
Guds Himmel klar som før! Og Maanen har
Ei mindste Sorg, den smiler lige mildt.
Men han, som døde, ak, han var min Ven!
Jeg Arme finder slig en Ven ei mere,
Og derfor græder jeg mod klaren Himmel,
Mod Maanen, som hist smiler — uden Ven!

Da hørte jeg hurtige Trin paa Steenbroen. Jeg saae Skikkelsen. Den stod stille, den saae op mod Maanen, den vred Hænderne, holdt dem derpaa for den bøiede Pande — saaledes stod den længe. Derpaa traadte den til min Gadedør, og bankede. Denne var lukket. Den trak i Klokkestrengen, saa det rungede igjen. Jeg stod stille. Men Skikkelsen havde seet min Skygge

Den bankede atter. Jeg holdt mig gandske rolig. Den raabte: „Hr. Wilibald! — Pirkheimer! — Senator!“ — Jeg smilte vredt. Det var skjøn Agnes, det var min døende Vens Hustru — derfor hørte jeg ikke. Da slog hun, hidsig og tilsindet som hun var, med den flade Haand en af mine skjønneste malede Ruder ind, som jeg ikke vilde mistet for hundrede Gylden. „Sover J? raabte hun ind til mig med sin yndige Stemme: Drømmer J? Eders Ven, Albrecht, ligger for Døden, og beder Eder om et Besøg. Ak, han var dog en god Mand!“

„Dette: „Han var“ skjar mig i Hjertet. Hun talte om den endnu Levende, som om en Død — og smittet af hendes Hidsighed, stødte jeg, med Haanden i min Baret, nok en Rude ud, saa hun foer langt tilbage. „Eder skal Gud dømme! mumlede jeg: Men — jeg kommer.“ — „Kun strax, strax!“ raabte hun og forsvandt.

Jeg gav mig neppe Tid at lukke min Dør efter mig, men ilte paa staaende Fod til Hjørnehuset ved Zisselporten, til min Albrecht. — Nu stod jeg udenfor Døren til hans Værelse. Pludseligt trængte bittre Taarer sig frem i mine Øine. Jeg bevang mig, tørrede Øie og Kind, og gik derpaa sagte ind, sagte nærmere til Sengen. Han syntes at slumre.

Ved hans Fødder, i Nischen, brændte to Vorkjerter foran et Maleri. Det var Mesterens lille Datter, kistelagt, bevogtet af en Engel med Palmegrenen. Engelens Ansigt var Barnets Moders, skjøn Agnes's Ansigt i blomstrende Ungdom. Men paa Kisten var der malet tre store Skjolde, af hvilke det mellemste forestillede Faderens, Mester Albrecht's eget Ansigt med lukkede Øine. Det andet Skjold var Barbara's, Albrecht's Moders, Ansigt; det tredie forestillede hendes Mand, Barnets Bedstefader. Saaledes havde den kjærlige Mester, sørgeligt og skjønt, forenet det Dyrebareste, han eiede.

Dette Maleri havde han udentvivl nys betragtet. — Fuld af Ynk saae jeg paa ham. Der hvilte den ellers saa skjønne, bløde, lette Haand, paa Sengens røde Silkelagen. Den hvilte nu virkeligt for stedse. Hans Pande var endnu saa lys, som ellers, hans Ansigts Udtryk endnu saa behageligt, saa oprigtigt, som altid før. Hans kun lidet bøiede Næse viste, som ellers, ogsaa nu hiint stille Mod, hvilket han, s o m n u, kun syntes at have til T a a l. Hans stærke Haar hang ham i halve Lokker ned paa Skuldrene, men det var ikke mere sortebrunt, som før — det var graat. Kun hans Skjæg, som bedækkede Hagen, var sort endnu. Hans milde Øie var blidtlukket. — Jeg sukkede.

„Han sover ikke! sagde S u s a n n a, Mesterens bedagede Husholderske, som havde nærmet sig mig paa Hosesokker: Han længtes ret efter Eder!"

„— Kommer Du endelig engang?" sagde A l b r e c h t nu, uden at slaae Øinene op, og smilte. Han rakte mig Haanden, men ikke m i g, thi jeg gav ham min, da slog han Øinene høit op.

„Jeg troede, det var A g n e s! sukkede han næsten umærkeligt: Og see, nu er det min Ven, min W i l i b a l d! Hun — hun er bange for at være hos mig, som om Døden traadte saa synlig til Menneskene! Ak, den kommer dybt herinde fra — fra vort Liv! Troe mig, W i l i b a l d, det gjør kun Herren. Kun Han kan det, Han har villet det. Det skal saa være. Engle kan Ingen døde — vi døe, fordi vi ere dødelige. Ei heller os kan Nogen ombringe, ikke pludseligt, ikke efterhaands: Han kan kun forkorte Livet, mere ikke, og det siger jo kun lidet eller intet."

„Han? Eller H u n? Hvem mener Du, Du altid Gode!" spurgte jeg betydningsfuldt.

„Jeg mener Ingen mere! svarte han: Men at Du heller ikke mener Nogen mere, see, det skylder jeg hende, og Dig, ja mig. Menneskets, som behøver Naade, gjør vel i, at være r e t f æ r d i g t."

Nu gav han mig en Nøgle af den gyldne Kjæde, han bar om sin Hals. Derved faldt det ham ind, at aftage og bortlægge hele Kjæden. Som den nu sammenraslede paa Bordet med sagte Klang af hans synkende Haand, foer det koldt igjennem mig, og jeg tænkte: saa forlader os verdslig Ære!

„Bær Din endnu længe! sagde Albrecht igjen: Men tag denne Nøgle. Tag af min Pult, ikke min Reisebog, ikke min Dagbog — dem kjender Du — men min Ægtestands-Krønike. Læs den, bevar den, gjør den bekjendt, naar Ingen af mine er til mere, naar Bladene kun ere en Historie, ingen Spyd og Nagler mere — den indre Sandhed vil dog tale til Hjertet — og gjør den kun een Qvinde qvindeligere, kun een Mand fastere, saa har jeg ikke lidt forgjæves, hvad jeg for min Part har lidt forgjæves!"

„Gode Mester — vil jeg ikke kalde Dig, sagde jeg rørt: thi dette Tilnavn har en Større kun tillagt den Største! Men troe, milde, ædle Mester, Lærer, Mand og Ven; disse Navne vil Efterverdenen give Dig, som jeg nu giver Dig dem med mine vemodige Taarer."

Han spøgte mig Taarerne bort og sagde: „Og vil Du betroe mig et Brev til Din saa tidligt forudgangne Crescentia — saa skriv! Der vorder besørget endnu i denne Nat. Man siger, de Døde kunne det; de ere tause Sendebud, som rigtignok intet Svar bringe — men det vil Du tilgive mig!" Han smilte og trykte mig Nøglen i begge Hænder med begge Hænder, medens vi saae hinanden Die i Die.

Men i mig havde han vakt en ubeskrivelig Længsel efter min gode Hustru. Ak, hun var god, og borte! Jeg levede. Albrecht døde — og hans Agnes blev tilbage, hun, der havde forkortet hans Liv, ikke bersvet ham det, som han jo paastod!

Jeg fandt den betegnede Ægteskabskrønike. Jeg holdt de faa Blade i min Haand — sukkende prøvede jeg,

med et Blik paa min Ven, hvor tungt de veiede! Han var, mat af Talens Anstrengelse, indslumret med foldede Hænder. Mødig af lang Nattevaagen sad Susanna i Mesterens Fløielslæneſtol, og sov.

Og saaledes satte jeg mig allene, kun omgiven af Sovende og af Malerier paa Væggen, ved det store grønne Bord, pudsede Lampen, rykkede den nærmere, og begyndte at læse.

Mester Albrecht Dürer's

Ægteſtandskrønike,

opsat til fremme Konſtdiſciplers, kloge Jomfruers, saavelsom til den menige Chriſtenheds Lærdom og Baade.

Motto:

At have Ret paa uret Maade — er Uret.

Hvorlunde Mester Albrecht tog sig en Viv.

Landmanden beiler til Land,
Adelsmanden til Stand,
Haandværkeren — Huus og Haand vil han;
Kjøbmanden blinder Guldets Skjær,
Maleren har kun Skjønhed kjær —
En Viv ønsker sig Enhver.

Ved Pindsetider 1490 var Albrecht vandret ud paa sin Konſtreiſe; ved Pindsetider 1494 hørte han atter Klokken slaae i Nürnberg. — Gjensynet er gjerne Skilsmissen værdt. Faderen havde kjøbt

ham et Huus, givet ham Susanna, en fattig Pige, til Husholderske, forsynet Værelserne med sparsomt Bohave; Glæde og Lyst, Drift og Konst, medbragte han selv, og nu skulde og vilde han være en Maler i Staden paa de tolv Høie.

Faderen førte ham først til hans Gudfader, Anton Koburger, der havde sin hjertelige Glæde af ham; derpaa til Mester Michael Wohlgemuth, hos hvem Albrecht havde været i Lære i tre Aar; fra ham gik de ligeoverfor til den muntre Harpenist og Sanger, Hans Frey, som ogsaa var en stor Mechanikus. Men hos den hedenske Gud Hephæstos, i hans himmelske Værksted, kan der, blandt hans meest fortryllende Værker, ikke have staaet stligt et levende Underværk, som hos Hans Frey hans Datter, Agnes, et ungt nürnbergsk Blod paa femten Aar, som spilte smukt paa Harpe.

„Skulde der være saa deilig en Jomfru i Nürnberg? spurgte han stille sig selv: Ere de ikke Alle blevne i Italia? Faaer jeg mine Sandser og mit Hjerte igjen? Har jeg atter Øine? Den Stemme, jeg hørte inden Døren gik op, var det ikke Een af hine Englestemmer? Kun denne bly Rødme var ei at see paa Liliekinderne hist! — Ak, hvilket Portrait det kunde blive! Hvilken Lykke, hvilken Hustru! — hvilken Himmel paa Jorden — i Nürnberg! O du min elskte Fødeby!"

Disse Tanker og Følelser gik hurtigt, som en gylden Sky flyver paa Himlen, gjennem den unge Mesters Sjel, men de efterlode en Skygge, thi Kjærlighed den er ingen Sky, men en Nordstjerne i Nordlysskin.

„Han skal male Dig, kjære Agnes!" sagde Albrecht's Fader. — Hun slog Øinene op, og saae mørkt paa mig.

„Nu, min Datter, sagde Mester Frey: see ikke strax saa surt — dertil vil være god Tid hjemme hos Mester Albrecht."

„Til at male? Eller til at see surt?" spurgte ham Agnes, idet hendes brændende Rødme pludseligt forsvandt i sneehvid Bleghed. Men med et let Smiil saae hun paa den unge Albrecht, idet hun sagte bevægede Hovedet, som om hun vilde sige: „Troe ikke min Fader!"

Nu sagde Albrecht's Fader til Agnes's Fader: „Jeg har gjort mit, jeg har indrettet ham, saa saa; Resten vil den unge Kone gjøre efter sit Ønske og sin Villie. Thi hvert Ægtepar har selv at bestemme, hvorledes Bordet skal staae, og hvor Sengen, at ikke Vuggen skal stode paa — den Ret have vi Gamle ogsaa havt."

„Tohundrede Gylden giver jeg Dig dertil, min Datter! smiilte Fader Frey: Men giver nu hinanden Haanden! Vi have allerede trolovet Jer i Aanden, gjører det nu ogsaa i Sandhed, paa det vi kunne see, hvad vi have tænkt, og I slutte, hvad vi af gammelt Venskab have begyndt med Gud."

Agnes stod ubevægelig; alvorlig Blusel stod i det ædeldannede Ansigt. Faderen gav hende et Vink — uden mindste Bevægelse lod hun den 23aarige Mester gribe hendes Haand, men i iilsindet Forbittrelse trykte hun den saa heftigt, at han beed Læberne sammen, og saae det underlige Barn i Øinene. Hun

sukkede, det ungdommelige Bryst blev staaende hævet af det tilbageholdte Aandedræt, Taarer perlede i hendes Øine, hun rev sig løs, og ilte ud.

„Det ligger i Arten!" trøstede ham Mester Frey. Han trykte ham til sit Bryst, og gav nu ham allene sin Velsignelse. „Ringene har Mester Wohlgemuth foræret Eder Begge! sagde han: Gaae nu ned i Haven, og snak hende en af dem paa — eller læg den hen for hende."

Albrecht gjorde, som ham var befalet. Agnes sad i et Lysthuus med sin Søsters Hoved i sit Skjød. Hun stod ikke op, men saae med store Øine paa Brudgommen, og syntes at ville holde hans Blik ret fast. Thi hos Søstrene sad en anden smuk Pige, som heed Clara, og var en Søster af Wilibald Pirkheimer. Men da Agnes havde seet, hvor nøie han betragtede hende og med hvilket Velbehag hans Maler-Øie hvilte paa hendes skjønne Ansigt, kneb hun Guldfingeren ind. Neppe greb imidlertid Clara hendes Haand, før hun ikke syntes at have nogen Kraft mere, og alvorlig skjød Clara Ringen paa sin Venindes Haand. Derpaa stode de alle Tre op, og svævede bort. Albrecht saae mod Jorden, saae efter dem, saae atter mod Jorden, og blev omsider staaende med lukte Øine, forunderligbevæget.

Hans Fader vakte den Drømmende. „Nu, Søn, har jeg valgt godt for Dig?" spurgte han tilfreds. — „Godt — og dog ikke godt!" svarte han.

„Godt! tog Faderen Ordet: Saafremt Forældre endnu tør haabe af deres Sønner og Døttre, naar de

have opdraget dem vel, at Fadervillie vil synes dem saa velgjørende, som den ifandhed er. Vælger ikke vor himmelske Fader Tid og Sted for os? Skaber han ikke Alt, hvad vi skulle see herneden? Her er intet Blad, ingen Sky, ingen Viv, intet Barn, ingen Mand at see, som han jo har valgt for os. Hvad har han vel tænkt? Han har kun elsket os, han har meent, at hvad han har skabt for os, valgt for os, ogsaa vilde synes os elskværdigt, allerede fordi det er en Gave fra Ham! — Min Søn, tænk saaledes, ogsaa her. Min Fader valgte mig en Pige; jeg ærede hende, og hun blev min Hustru. Som jeg forsonede mig med hendes Navn — thi hendes Navn var Barbara — forsonede mig med det, ja, fik det kjært, fordi jeg elskede hende — saaledes vil ogsaa Du elske den skjønne, egne, fromme, knipske Agnes. Hun vil være Dig tro, thi hendes Moder er en brav Qvinde."

„Hun er først femten Aar!" sagde Albrecht blidt. — „Min Søn! sagde han: Det er den rette Alder, hvori en Mand knytter selve sin Hustrues Drømme til sig, ei allene hendes Hjertes, hendes Sines, alle hendes Sandsers Opvaagnelse, og hendes eneste reneste Kjærlighed. Og om hun end siden vilde tænke og føle anderledes, saa — saa fængsles hun alt af Rosenbaand! Smaae Arme slynge sig om hendes Hals, Dagen forlanger hendes Huus, Natten hendes Ro, hendes ømme Sorg! Saaledes voxer hun stor med Børnene, og hvad hun seer paa sine Glutter: Kjær-

lighed til Faderen — hun maatte lære den af sine Børn!"

„Jeg er først 23 Aar!" sagde Albrecht igjen. — „Min Søn! sagde Faderen: det er den rette Alder, hvori en Qvinde tør haabe, at beholde Manden ret længe. Jeg tog en Kone paa femten Aar, og var allerede ældre, end Du er. Du veed, jeg har sendt Herren 18 Børn til Døbefunten — det bringer mig Frugt i Himlen! Jeg har opfostret 18 Mennesker, og jeg veed selv ikke hvorledes — det bringer mig Frugt paa Jorden! Vi vare unge med Moderen — Lidelsen var let, Lykken var Salighed! Moderen pyntede sig endnu ligesaa gjerne, som sine Piger, Faderen var smidig og flink til at tumle omkring med sin Sønneke, villig til at baldyre Bolden, til at slippe Dragen løs. Vi vare kun som ældre Søskende. Det veed Du selv. Og elsker Du mig høiere, end andre Børn deres Fædre, saa er det kommen deraf, at jeg blev Din Ven, da Du blev større, ja, Din Fortrolige; betænk, deraf kom det, at Du vel blev ældre, men jeg — ikke gammel! Saa skal det være, saa vorder Faderen ikke sur i Hovet af Børnestøi, saa fugtler han dem ikke ubarmhjertigt, naar de røre sig, saa kalder han ikke Forkuelse „Opdragelse", ikke Frygt „Lydighed!" Saa grædde Drengene ikke om en sky, ravende Olding, og vandre om paa Jorden, uden Raad, uden Støtte, uden Fader. Saa gynger Manden Børneborn paa sine Knæe — o, Menneskeglæde! Og kaldes han bort engang, saa ere Træerne i frodig Vext og Hu-

set i Flor! Derfor — aldrig har feilet, hvo ung har heilet!"

Disse faderlige Ord overvandt den kjærlige Søn, Faderens Villie blev hans Villie, og han haabede, den skulde ogsaa vorde hans Lykke.

Agnes følte sin qvindelige Ære, følte Kjærlighedens Adel krænket, fordi hun havde maattet give ham sin Haand, inden hun havde undt ham et Svar, et Smiil; hun var fortornet paa ham, fordi han saaledes havde taget mod slig en Gave, og fortornet paa sig selv, fordi hendes Hjerte dog drog hende til den vakkre Yngling! Kjærligheden vil være fri, og allerede et Skin af Tvang forbittrer, fornedrer — jo ædlere Hjertet er, desto dybere.

Hvedebrødsdagene.

Agnes's Brudestand varede kun syv Uger. Forældrenes Erklæring, at hun var Albrecht's, omstyrtede det hele skjønne Forhold, og nu havde Kjærligheden ikke mere nogen reen Begyndelse, ingen Grund, intet Fremskridt. Retten er ingen Lov for Kjærligheden; den krænker just den ømmeste Sjæl. Derfor talte han aldrig om sit Forhold til hende. Naar hun, i Ungdommens Letsind, havde glemt Alt, oplod hendes Sjæl sig for ham, og han læste da dybtskjult Tilbøielighed, ja, selv bekæmpet Kjærlighed i hendes Øine, en Kjærlighed, der saaledes kun fremstod pludseligere, mere forrædersk, og førte hende

nærmere til ham, nær, endogsaa i hans Arm, til Læbe hartad berørte Læbe — men saa vristede hun sig fra ham, og var i mange Dage kun alvorligere, tausere.

Paa Bryllupsdagen treen han atter for hende i Brudgomsklædningen — og fandt hende færdig i sin Brudepynt. Saaledes syntes jo nu Alting godt, og for stedse. Fra nu af gik jo Alt i sin naturlige Orden!

Det regnede. — Men det forstemte hende ei, thi Regn paa Bryllupsdagen spaaer det unge Par — Rigdom.

Nu stod skjøn Agnes for Altret i St. Sebaldus Kirken. Hendes ene Kind brændte purpurrød — den Anden var desto blegere, den Høire nemlig, som vendte til ham! Udvortes syntes hun altsaa at skamme sig. Men Albrecht tog, under Sangen, ogsaa Billedværket paa Altret, ogsaa de gamle brogede Glasmalerier paa Vinduerne i Betragtning, og hilste, sagte nikkende, hist og her en gammel Ungdomsven. Med en let Armbevægelse bebreidede Agnes ham dette, som Mangel paa Andagt.

Men hvilke Ord havde den geistlige Herre valgt til Text for Vielsestalen! Og dog hvor skjønne ved deres Udlæggelse og Anvendelse paa os — og vore smaae Forhaabninger! Thi det var hine Ord: „Glemmer ikke, at være gjæstfrie! Thi derved have Nogle, uden at vide det, laant Engle Herberg!"

Bruden saae forundret paa den Mand, hun herefter skulde herberge som en Engel; han saae smilende paa den Qvinde, han vilde herberge som en

Engel, og Begge sloge Øinene til Jorden for hinanden.

Mange og fornemme Gjæster modtoge dem i Brudehuset. Begge toge mod Lykønskningerne med synlig Rørelse. Ved Bordet sad Bruden i streng Holdning hos ham. Hun lod ikke Myrthekrandsen tage af sit Hoved. En gammel Matrone undskyldte hende og sagde: „Alt har sin Tid!" — Derpaa rev Agnes den selv af sit Haar. — „Gud bevares!" raabte den forskrækkede Matrone.

Mod Slutningen af Maaltidet hørte vi et Skrig under Bordet. Den, som havde udstødt det, kom frem — det var min bedste Ven. Han blødte i Ansigtet, og gik taalig mod Døren. Agnes lo halvt, græd halvt. Jeg stod op, og gik efter ham. Han sad paa Stenen ved Gadedøren.

„Det er en gammel Skik — som jeg navnligen ikke kan rose — det er en gammel Skik, sagde han: at En skal uddele et Stykke af Brudens Strømpebaand til hver Gjæst, men Albrecht — forlad Jer derpaa — I vil lide meget, men en tro Kone faaer I."

Brudgommen undskyldte sig. Men hiin vedblev: „Thi hvilken Qvinde der tænker saa aparte, og saa kraftigt støder en gammel ærlig Skik fra sig med Foden, og ikke agter Spot og Oprør, som derved afstedkommes — hun er i mine Øine saare agtværdig — jeg maa undre mig selv, nu, jeg betænker det. Hun har Ret. Jeg spaaer Eder Lykke og Ulykke. Nu Godnat!"

Han gik, idet han holdt Tørklædet for Ansigtet, og mumlede i Skjægget. Hans Tjener bar Lygten,

som han i en Hast havde grebet, men ikke tændt, foran ham, hvilket tog sig meget sælsomt ud. *)

Albrecht traadte ind igjen. Nogle Gjæster trængte sig forbi ham. Alle vare opbrudte og anbefalte sig. Stuen var tom. Bruden sad endnu paa sin Plads, og pillede Krummer af Bagværket. Brudgommen satte sig hos hende. Hun taug, og han talte ikke.

Det gjør mig hjerteligondt! raabte Hans Frey, Svigerfaderen, staaende allene i Stuen: Alt det kan jeg dog ikke drikke! — Men Bedstefaderdandsen skal Ingen fornægte mig! Heida, I Pibere! Heida, I Violinspillere! Een Mand er ogsaa en Mand. Er jeg først træt, saa kan I gaae."

Musiken lød. Folket saae ind ad de utildækkede Ruder. Fader Frey bød høitideligt sin Ægtemage op til Dands. Hun adlød piinligt, og saaledes dandsede det temmelig bedagede Par efter det gamle Riim og den gamle Melodie:

Da min Bedstefader kaldte min Bedstemoder sin,
Da var min Bedstefader en Brudgom fiin.

„En Brudgom fiin, en Brudgom fiin!" gjentog Choret udenfor Vinduerne, klappende i Hænderne dertil. Bedstefaderen in spe loe og græd; Moderen blev svimmel, hun satte sig hen, og — Brylluppet var forbi.

---

*) Det var min Tjener! Og — jeg vil være oprigtig — det var min Næse, som blødte.

W. Pirkheimer's Anmærkning.

Først sjette Søndag efter Bryllupet besøgte Fader Albrecht sin Søn. Han fandt ham allene, satte sig, saae smilende paa ham, og sagde: „Nu, min kjære Søn, hvor gaaer det? Godt! Du er bleven et gandske andet Menneske, Du er nu en Mand. O, de Hvedebrødsdage! De Hvedebrødsdage! Af dem afhænger for stedse Ægteskabets Lykke. Om end Jakob tjæner syv og atter syv Aar for Rachel, saa tjæner han dog kun, saa lærer han vel at kjende Bruden, men ikke Konen. Bruden viser sig fra den fordeelagtigste Side; Brudgommen ogsaa. Alt er Smaasnak, Smiil, forekommende Artighed, kort, en Tilstand, liig en Drøm. Hvo som saaledes døer, vel ham! Men de skulle leve tilhobe. Mand og Qvinde have nydt deres Opdragelse i forskjellige Huse, have antaget forskjellig Skik, vel endogsaa mangen Egenhed, som aldrig udryddes. Nu skal Qvinden lære at kjende og med Manden at bære hans Egenheder, og han hendes. Og hvorledes skeer nu det? I Kjærlighedens Skole. Der lærer den Ene, at faae den Anden med alle hans Feil ligesaa kjær, som med alle hans Dyder. Ikke sandt, min Søn?"

Derpaa saae han sig om i Huset, hilste paa Svigerdatteren, og havde, i sine Tanker, med hine skjønne, vise Ord, bestemt og ordnet det unge Pars hele Forfatning.

Men det forholdt sig ikke saa! Nu havde Kunstnerens Ægteskab taget sin Begyndelse, og det er vel et Spørgsmaal, om selv den meest elskende Pige nogensinde lærer ham at kjende ret fra Grunden; saalænge hun lever, giver han hende nok at lære paa,

som Livet ham. Alle andre Mænd ere færdige og opfattelige i deres Skikkelse og i deres Aand — Kunstneren er en Blomst, som blomstrer af een Forvandling ind i en anden, saalænge den lever. Og lukker han sit blomstrende Hjerte, saa er han død. Og hans Værker ere hans i Frø overgangne Blomsterstøvtraade, som Vinden nu udstrøer over al Jorden. Derfor hører der Taalmodighed, Intet, uden en tro og sm Gartnerskes himmelske Taalmodighed til at være hans Hustru.

Skjøn Agnes var ligesom kommen ind i en ny Kreds. En Tryllekreds for hende. Her var neppe Noget, hvorpaa hun forstod sig, eller hvori hun kunde vise Manden sin Deeltagelse anderledes, end som omhyggelig Qvinde. Og dog vilde hun det. Thi i hendes skjulte Kjærlighed til ham var hende Intet ligegyldigt, Intet, som bevægede hans Sjæl, opfyldte hans Hjerte! Og meget, saameget for hende Gaadefuldt syntes at bevæge den, at fylde det. Og han syntes endnu at kjende og i Løndom at tilbede noget Inderligere, Saligere, end hende og hendes Kjærlighed, ja, noget Helligt, Udødeligt, Hemmelighedsfuldt! — Hun vilde vide, om han ogsaa elskede hende ret.

Og saa endte hun da Hvedebrødsdagene dermed, at hun en Nat blev syg. Mesteren kom i Angst. Hun forlangte Tusindgyldenurtthee. Men Intet var at finde — ingen Trefod, ikke en Pind Brænde, ikke en Gnist Ild. Alt som forsvunden. Susanna kom. Og nu sad den gode Mester, og holdt Potten med Vandet over Luen af Lampen, indtil det begyndte

at snorre i hans Fingre, hvorpaa Susanna tog fat i Hanken, indtil den ogsaa blev hende for heed, og Mesteren villig tog den mellem Fingrene paany. Saa sadde de Begge, sagte samtalende, seende over til hinanden med ængstelige Miner, indtil Vandet kom i Kog. Men da Susanna var gaaet ud, da han bragte sin kjære, skjønne Agnes den bittre Drik — da loe hun under Lagnet, slyngede derpaa Armene om hans Hals, og sagde: „Jeg vilde kun see, om Du ogsaa holdt noget af mig! Drik Du nu selv ovenpaa Din Skræk Din Gyldenurt!" Og han drak, medens hun blæste ham paa de svedne Hænder og kysfede hans Fingerender.

„Den Tvivlerske! Den Handling var vel altfor slem — vel ubetydelig, ja, smuk at see til, som, i den første Vaar, en blinkende Ring om en ung Green. Men den vorder en Rede fuld af Orme, og berøver Træet dets Smykke, naar det frodigst skal blomstre."

Strids-Aaret.

Alle dygtige Mænd have havt en velsignet Søvn. Til hiint stille, hellige Rige, fuldt af Tanker og Billeder, hvorfra de, vidunderligtbegavede, først traadte i Livet som Børn, vende de hver Nat tilbage, forat styrke sig, og hver Morgen fremgaaer deres Aand, forynget, udvidet, saa skjøn, som en Brudgom af sit Kammer. Ogsaa Blomsterne lukke sig om Aftenen; de sove i Maaneskin og Stjerneglands ved Nattergalslag, som om den hulde Sangerinde var deres Amme, og om Morgenen er deres Hjerte duftigere,

fuldere. Skal ogsaa en Kunstner undvære Søvnen, og afbryde sine Morgendrømme, saa god Nat, Phantasie! Saa ere hans Værker Haandværksarbeide, undfanget om Dagen, gjort om Dagen og forglemt om Aftenen.

Denne Morgensøvn var nu det Første, Mesteren mistede. Agnes vidste nu vel ikke, hvor vigtig den var ham, men hun kunde dog have undt ham den, naar hun troede, at den var ham saa sød, som den var hende selv. Hun holdt den kun for Trægbed hos ham, ikke hos sig selv; for Magelighed. Men de unge Koner sove gjerne længe, og Albrecht kunde tænke: der modnes maaskee et andet guddommeligt Værk i den huldе Soverske under de salige Morgendrømme! Saa stod han da aarle op — saa var da hans første Gode borte!

I denne første Tid skulde den unge Mester komme til Wilibald Pirkheimer. Agnes vidste, hvad han skulde — og saa var da hans Kniplingskrave ikke vasket, ikke lagt i Læg. Susanna trøstede sig ikke til at børste hans sorte Underklæder — næsten i Londom maatte Mesteren gjøre det selv. Pirkheimer kom og hentede ham. Han skulde male hans Søster Clara; det var det altsaa.

Han fandt den skjønne Pige — omgiven af unge, smukke Børn — blegere, end dengang hun i Haven stak Ringen paa hans Agnes's Haand, hendes Væsen endnu mildere, beskednere, saa han blev gandske særdeles tilmode i det lyse, blomsterprydede Værelse, gandske beklemt ved at være allene med hende. Hun satte sig; han tegnede hendes

deilige Ansigts Omrids, hun slog ikke Øinene op — han maatte bede hende derom. Da saae hun paa ham, hendes Sjæl var i hendes Øie. Hun blev endnu blegere end før, hun aandede sagte, hendes Hoved sank uvilkaarligt.

Albrecht saae neppe derhen; han maatte sukke. Børnene havde klynget sig op til hende, de rørte sig ikke, men sukkede ogsaa, gandske sagte og afvexlende, som om de havde smittet hverandre dermed.

„Der er en Draabe vaa Din Arm! sagde den lille Pige: See dog, Clara, hvor kommer den fra?" — Clara stod op. „Forstyrrer ikke Mesteren i hans Andagt! sagde hun mildtsmilende: Og mig ei heller, I kjære Smaae! Det er en Taare af Dine Øine. Du græd jo før."

„Jeg?" spurgte Pigen. — „Nei, Du!" sagde hun til Drengen. — „Jeg?" spurgte Drengen. — „Nu godt! sagde hun: Saa har det været mig — Jeg har i de sidste Dage anstrengt mine Øine formeget. Dette Slør er Skyld deri — "

Hun viste ham Sløret, idet hun holdt sit Aandedræt tilbage. „Jeg skjuler mig saa tidlig derunder, og dog allerede for silde!" sagde hun med neppe hørlig Røst, udaf en Sjæl, som syntes at have forliist sig selv.

„Ak, Du vorder Nonne!" sukkede Drengen. — „Nei, hun vorder en Engel! sagde Pigen belærende: O, kjære Clara, jeg vil ogsaa vorde en Engel." — „Saa vorder jeg en Munk!" yttrede den kjærlighedsfulde Dreng.

Clara's Blik streifede neppe forbi mine Øine, og forstod Albrecht Alting ret, saa laae i dette flygtige Øieblik hendes hele, sig offrende Livs Tilfredsstillelse og Trøst.

Paa en Tallerken stod Kage. Clara gav Børnene deraf — og som for Spøg rakte hun ham Tallerkenen, saae derhos til Jorden, og hviskede kun: „Maaskee lyster I ogsaa at smage? En Kunstner forbliver jo gjerne Barn, om han end alt — —"

Hun afbrød. Samme Øieblik sendte hans Kone hurtigt Bud efter ham. Albrecht maatte endeligen strax komme hjem — det taalte ingen Opsættelse. Clara smilte, som om Agnes havde en Ahnelse . . . .

„Saa gaae kun til hende, Hr. Albrecht! sagde hun til Afsked: Og vil I ikke tyde mig det ilde, saa tag ogsaa Tegningen med! Mit Billed var bestemt for Broder Wilibald. Men naar han vil komme mig ihu, behøver han ikke min Skygge. Og om han savner mig, vil han see mig selv staae for sine Øine, hvor jeg end er. — Lev vel nu! Levvel! — — Skynd Eder, ellers kommer et andet Bud — saa kommer hun selv. Ak, hun! *) — —"

Som i Drømme gik Albrecht fra hende. Men hjemme var Ingen som søgte ham. Agnes

---

*) Arme, arme Søster! — Derfor var det, Du forsagede Livet saa tidligt? Jeg ahnede vel noget Lignende. Hvorfor handlede ogsaa Hans Frey saa hurtigt med den gamle Albrecht!

Wilibald Pirkheimer's Anm.

saae kun smilende op fra sit Arbeid, fæstede et usta-digt Blik paa ham, og sagde kun til sin Undskyld-ning: „Jeg var saa angest! Nu er en Steen væltet af mit Hjerte."

Men da Pirkheimer's Søster var gangen i Sanct Clara's Kloster, havde hun efterladt Foræ-ringer til alle sine Ungdomsveninder; Albrecht's Agnes fik en kostbar Kniplingskrave, som hun selv havde syet. — Agnes lagde den under Laas og Lukke; hun prøvede den ei engang. Maaskee i Eenrum.

Snart føiede og ordnede Alt i Huset sig efter Agnes's Hoved. Albrecht taug, og hvad der ikke var slemt, lod han være godt. Thi han vidste vel, at han øvede en aandig Overlegenhed, som hun fandt trykkende og som hun derfor søgte at holde Ligevægten ved Modstand. Hun kjendte ikke Efter-givenheds og Hengivenheds Magt. Men til hendes Undskyldning være sagt: hun var en gammel Fa-ders eneste Barn; hun havde ingen Lydighed lært, ei engang naar den fordrer: Du skal være lykke-lig. Hun havde kun leet, naar Faderen engang for ramme Alvor havde befalet hende at lee, fordi han engang vilde see sin kjære Datter ret munter.

Saa alvorlig var hendes Character; hun hav-de kun Opmærksomhed for faa Ting i Livet, men for dem ogsaa i høieste Grad. Hendes Æresfølelse var stor, stærk og reen; men uanfægtet, ikke blot strengt bevarende den, vilde hun bære den gjen-nem Livet. Men — — —

Albrecht's Fader havde vel kjøbt Huset til ham, men ikke betalt det. Det er hende derfor for sne: vert; dets Vægge trykke hende. Hun lader sig ikke overtale til, at see med ham udaf Vinduet — af det borgede Huus.

Men saa ofte hun, som god Katholikinde, gik i Kirke, skyede hun derfor ogsaa de Gader, hvori der boede Nogen, som skyldte Albrecht Penge. Hun frygtede, man skulde troe, at hun var trængende og vilde minde sin Mands Skyldnere.

Albrecht havde, oprigtig som han var, ogsaa meddeelt hende de Breve, han fik fra sine Creditorer i Venedig — Reisegjæld, Læregjæld. Kom nu et saadant Brev, saa taug Agnes hele Dage. Men han havde sin Reises Frugt i Hjertet og i Aanden — den kunde ikke beroves ham. At han skyldte den bort og dog besad den, kom ham selv gandske underligt fo: re, og han var beroliget, da han følte sin Kraft, og saae Udveie til at betale. Beskrev han nu Agnes alle sine Udsigter, saa slog hun kun Øinene ned, eller saae paa ham med tvivlende Blikke, og det skjar ham i hans Inderste. Han var saa vis i sin Sag, som han var paa sit Liv, og hans egen Hustru ned: trykte ham ved Tvivl! Hans Hjerte oprørtes, alle hans Fremtidsværker opstode som Flamme:Aander i hans Barm, han følte sig ved dem hævet over al Jammer i Livet, han brændte, hans Læber bævede, Taarer flode over hans Kinder — og Agnes sneg sig bort fra ham, vel bragt til Taushed, men ikke overbeviist. Hun var endogsaa bange — thi saa: dan havde hun endnu aldrig seet sin hjertensgode

Mand, saa fuld af ædel Kraft, saa fuld af hellig Vrede!

Og dog var han snart god igjen, forsonet, ja nedslagen. Thi dengang var han ikke altid istand til, at skaffe sin Agnes, hvad hun som Husmoder kunde ønske sig.

Arbeid var Mesterens Liv og Lyst. Men Kunstneren er ingen Maskine, intet Møllehjul, som Dag og Nat vælter sig om sig selv — hans Virksomhed er aandig, og hans Værker ere Aand af Aanden.

Skete det nu, at Mester Albrecht drømte og nølede hele Dage, satte sig, stod op, talte med sig selv, tegnede med Stokken i Sandet, eller begyndte med Sortkridt at ridse et Øie eller en Næse, saa kaldte Agnes ham et Barn, eller hun troede, han talte, utilfreds med hende, med sin Sjæl. Eller gik han omkring i Haven, stod han halve Timer for Stammen af et Træ og studeerte dens underligt brustne Bark, saae mod Himlen og indprægede sig Skyernes Former; eller sad han udenfor Døren, bidkaldte veldannede Børn, stillede det Ene gandske i Tagets Skygge, det Andet kun halvt, og lod det Tredie staae i Solskinnet, for hos sig selv at berigtige Klædernes Farver i Lys og Skygge — eller tiltalte han gamle Mænd og Qvinder, der kom ham som sendte fra Gud, saa kaldte Agnes ham til sig og sagde fortrædelig: „Min Gud, arbeid dog hellere! Du veed jo, vi kunne trænge dertil."

„Jeg arbeider jo! sagde Albrecht: Mit Malerie er færdigt." — „Ja, Gud give!" som om han var lad eller udygtig.

„See, min Agnes! sagde han smilende: Er det da Kniven, som skjærer Formerne? Er det da Penselen, som maler? Det er mine Aander og Slaver, som kommer, naar jeg kalder."

„Men Du kan dog sætte Dig hen." — „Ja, det kan jeg." — „Vilde kun Dine Pensler røre sig selv! Kun een saadan Pensel — og vi vare hjulpne."

„Den Pensel brændte jeg, banlyste jeg, som en ond Aand! Jeg, jeg maa gjøre Alt allene, ellers var det jo ikke mig."

Men traadte nu de indre Billeder for hans Sjel, som overvundne ved uafbrudt Andagt, og viste sig for ham utilhyllede — og brændte Mesteren da som smeltende Guld, saa han bævede og ikke vidste Noget af Verden mere, men med begeistret Hast hentryllede paa Tavlen, hvad der viste sig for ham — saa hændtes det tidt, at Agnes kom og kaldte paa ham, to-, tregange, med høi Røst, for en Ubetydeligheds Skyld. Sprang han da op, ikke vidende, hvor han havde været og hvor han nu var, faldt Aanderigets Porte pludseligt til, sank de halvt fremmanede Skikkelser tilbage i Natten og i den aandige Død, for maaskee aldrig at aabenbare sig saaledes mere — gjenkjendte han da Agnes, som, selv fortørnet over hans Væsen, stod for ham og kaldte ham blaade døv og blind — saa kogte hans Blod — han greb Forstyrrerinden heftigt i Armen — saaledes holdt han hende fast, indtil han vaagnede. Da sagde han beskæmmet: „Det er Dig, min Agnes? Jeg var just ikke her! Ikke hos Dig! Tilgiv!"

Men hun troede, hun havde seet en Dæmon, en Aandemaner! Hun besaae den røde Plet paa sin Arm — hendes Øine svømmede i Taarer, hun bøiede sig hen og klagede: „Ak, jeg veed det, jeg kan aldrig vorde den Tanke qvit — Du tager vist Livet af mig engang! Jeg beder hvergang jeg gaaer tilsengs, at jeg ei maa døe i mine Synder, naar Du engang er, som nu! Naar jeg er Dig Intet!"

Det talte hun saa blødt, saa forsagt, saa hengiven i sin Skjebne med ham, at det altfor frygtsomme Væsen rørte ham til Taarer. „O Du min himmelske Fader!" sukkede han da kun, og stod med foldede Hænder, indtil han sluttede den bange, ham ei begribende Qvinde, som villig og gjerne følte sig saa dybt under ham, at hun ei engang vilde skrige, ei engang raabe om Hjelp, naar han — — o Du himmelske Fader — — sluttede hende i sine Arme, og hun brændte mod hans Kind.

Saa lovede han i Londom sig selv: villig at give efter i Alt, at lade hende raade efter sin bedste Indsigt og Forstand, kjærlighedsfuld at taale Alt af hende, at gjøre hende Alt til Villie, indtil der, istedetfor ham, endeligen kom en gandske anden grusom Person, som fuldførte det, hun frygtede at han skulde — — „O, Du himmelske Fader!" — — Agnes's Frygt var hævet ved dette Udraab. Derimod meente hun nu: Den udmattende Aandsanstrengelse kunde maaskee forvirre hans Sandser — hun vilde sikkert faae sin Rød med ham — vel endog komme til at lide Rød

paa sine gamle Dage, ja, maaskee allerede i sin Ungdom!

Susanna, den troe, beskedne Pige, spiste med ved Bordet. Allerede det var ikke tilpas. Men Albrecht talte ogsaa med hende, naar han var allene. For ham var Intet grusommere, end om man, i et Huus, hvor kun to — tre Mennesker leve sammen, af Hovmod vilde tvinge sig til Taushed og behandle Tjeneren eller Tjenerinden som Stumme. Men Agnes formodede, naar han afbrod en Samtale med Susanna, saasnart hun indtraadte, at det var hende, de havde havt paa Bane. Derfor skulde hun ud af Huset. Det tillod han ikke. Det gav Uenighed. Omsider afskedigede han hende, fordi en Skurk havde forført det arme Barn. Og hemmeligt at beskytte hende mod Mangel — det var farligt. Derfor maatte han næsten see den arme Pige gaae og tigge med sit Barn — og han saae det virkeligen — men med stille Taarer.

Saa kom der igjen en Billed-Væver fra Arras, og boede hos ham — og spiste og drak ogsaa. Naturligviis. Det kostede Penge. Naturligviis. Men Manden, som reiste til Rom, for at hæve store Penge og tage mod nye Bestillinger, havde ogsaa en Søn med, en Maler, som Albrecht kjendte fra Nederlandene af. Denne var meget kaad og letsindig. Og nu bedømte Agnes al sin Mands Omgang i fremmede Lande efter dette Menneske. Men ogsaa den unge Mands Søster var med, et blomstrende Barn, som hang fortrolig ved Albrecht. For ogsaa heri at løse Agnes's Tvivl, spurgte han en Dag ved

Bordet, i hvad Aar han dog havde besøgt Mester Billed-Væveren? — Og det Aar, som nævnedes, trak saameget fra den unge Skjønnes Alder, at kun et Barn blev tilbage. Nu var Agnes beroliget. Men Albrecht smilte — derover blev hun strax vred igjen.

Albrecht maatte nu fortælle sin Kone om sine Vandringsaar. Han torde ikke stamme eller standse. Og saaledes maatte han da fortie Meget, mange nydte Velgjerninger, hvilket gjorde hans Hjerre bitterlig ondt! Tilmed følte han, hvormeget der fattedes ham endnu; nu først troede han at see, hvormeget bedre han havde kunnet benytte sine Reiser, Stedernes Leilighed og Mestrenes Dygtighed! Men det forekom ham kun saa, fordi han nu var klogere og videre i sin Kunst. Derfor var han ogsaa forvisset om, at han nu vilde see og lære meget Mere, og ofte yttrede han det Ønske, engang igjen at skue hine herlige Lande, og Længslen derefter stod smerteligt afpræget i hans Ansigt.

Agnes tænkte: Herre Gud, hvad mon han dog har efterladt sig i fremmede Lande! Hvad mon han dog kan eie eller savne der! — Hun havde Alt i ham, og han havde jo hende!

Derfor raadte han ogsaa en ung Kunstner fra at gifte sig, fordi han ikke syntes ham noksom styrket og befæstet i Kunsten endnu.

Strax troede Agnes, han var misfornøiet med sit Giftermaal, og blev hele Dage i sine Forældres

Huus. Han afhentede hende om Aftenen—ak, han vilde ikke udsætte sig for, at hun maaskee kunde udeblive!

Naar Stegen var færdig og Bordet dækket, hændtes det tidt, at Agnes smuttede bort og slog en Slader af med Naboesken. Det var hende ubetalelige Minuter. Men Mesteren, som vidste dette, ventede i Taalmodighed paa hende. Naar han derimod udeblev et Qvarteer over Spisetiden, havde hun allerede spiist; Bordet var tomt, og nu maatte han see til, hvor han fik Noget fra. Han anfaae det for en frivillig Fastedag, og var mæt af Tilfredshed. Men mindede han hende dog om hiint Ord af Vielsestalen: „Værer gjæstfrie!" saa spottede hun: „Altsaa Du er en Engel! Hvor ere da Dine Vinger? Og hvorledes lyder Dit himmelske Navn?"

Og han svarte, medens hun befolte hans Skuldre: „Jeg hedder kun Albrecht, og er Din kjære Mand!"

„Min kjære? Veed Du da det, min Engel?" sagde hun. Saa gik han blidt fra hende — saa sprang hun hastigt efter ham, og han blev stille i hendes stille Favntag.

Alle disse anførte Ting vare mægtige ved deres Forening, og, som et Knippe Riis, neppe at bøie, endsige at bryde. Og saaledes forløb Stridsaaret uden sand Fredsslutning.

(Fortsættes.)

Maria Peterson.

En historisk Fortælling.

(Slutning.)

Natten før Helligtrekongersdag laae, i Gaarden ved Gustav Wasa's Vaaning, Nils Bekson, med sine Svende, Alle heltemodige Dalekarle, og varmede sig ved en munter Ild. Udenfor Huset gik to Skildvagter frem og tilbage.

Det var en stormende Nat. Sneen faldt tæt og formørkede det blege Maaneskin. Skjærende peeb Østenvinden gjennem Tagets Spræker, og et flammende Nordlys opsteeg paa Himlen.

„Saae Du Aanden? spurgte den ene Skildvagt: Hist steeg den op; bag Skoven, hvor Kongestaden ligger, gik den ned — det betyder noget Stort, Jøns. Men hvi stirrer Du mod Klippestien der? Ha, ogsaa paa Jorden vandre Aander!"

En Gysen ryslede ham. Han rykkede den Anden nærmere, thi ned ad den steile Klippegang, der var speilglat af Isen, skrede to hvide Skikkelser. Den Ene, hvis Vext syntes kæmpemæssig, ledte den Anden, som fulgte forsigtigt efter.

Langsomt nærmede de sig Feltherrens Vaaning, medens Krigerne spændte deres Buer. „Lad Du Pilen hvile! sagde Thue til sin Kammerat: Det er den hvide Kone fra Helsingeland. Det er længe siden hun var her, men jeg kjender hende vel. Gaae til Nils Bekson, og sig ham, hvad her foregaaer."

Medens nu Denne gik ind i Huset, tilraabte Thue Skikkelserne med kraftig Stemme sit: „Hvem der?" Stiltiende kom de nærmere. Faa Skridt vare de nu fra Huset; da gav den høie Skikkelse Krigeren et Vink at han skulde fjerne sig. „Daare! raabte den med hul Stemme: Vover Du at formene Fruen fra Helsingeland at træde ind? Hun maa tale med Gustav Wasa! Gaae." — „Jeg tør ikke! svarte Krigeren: Men tov et Øieblik. Nils Bekson, vor Anfører, vil strax være her." — „Mine Timer ere talte! svarte hun: Endnu engang forlanger jeg at indlades, ellers —

Da traadte Nils Bekson udaf Huset, og da han saae Fruen, bøiede han sig dybt for hende og sagde: „Træd ind, ædle Frue! I er os velkommen. Thi hvor I træder ind, følger Velsignelse med. Jeg skal strax vække Gustav Wasa."

„Væk ham ikke, Nils Bekson! raabte den Tilsløredе: Af en sød Drøm vil jeg vække ham og opfylde hans Drøm. Kom! sagde hun til sin Ledsager, en ung Mand i en hvid, uldеn Kappe: Kom, Erik!" Ynglingen fulgte. De traadte ind i det Værelse, hvor Gustav hviilte.

Hyllet i sin Kappe, laae her, paa et usselt Straaleie, den Mand, i hvis Haand Sverrigs Skjebne var antvordet. Hos ham laae hans brede Sværd. Den mørke Lampe kastede sit matte Lys paa hans lukte Øie. Yndig maatte den være, den Drøm, som syntes at omgjøgle ham, thi et mildt Smiil spillede om hans Læber.

Ynglingen stod der, hensunken i hans Betragtelse; især hvilte hans Øie paa et Guldstykke, der i et blaat og guult Baand, hvilte paa den Sovendes Bryst, medens Fruen fra Helsingeland sagte mumlende berørte hans Pande.

Gustav slog Øinene op. Hurtigt reiste han sig, og stirrede paa den gaadefulde Skikkelse. „Hvo er Du? raabte han: Hvo er Du, som forstyrrer mig min skjønne Drøm, og vover, saaledes at fremtræde for mig?"

„Din, Fædrelandets Veninde!" svarte hun, og greb Ynglingens Haand, som, med nedslagne Øine, treen hen for Gustav. „Her overgiver jeg Dig Din Skytsaand. Lev vel. Stræb efter det Høieste, frels Fædrelandet, og det gaae Dig vel!" Med disse Ord var hun forsvunden.

Gustav nærmede sig, Ynglingen bævede. „Og min Skytsaand skjælver for mig? sagde han næsten smilende: Skjælv ikke, nedslaae ikke Dine Øine mere. Lad mig see, om Dit Blik kan vinde min Tillid." Da saae Ynglingen op og fæstede sit Blik paa Gustav, som pludseligt raabte: „Maria, Du her?"

„Ja, ædle Herre! Maria Peterson er det, som nærmer sig Eder, bedende, I ville optage hende blandt Eders Tjenere, at hun kan dele Nød og Fare med Eder, døe med Eder, om Gud saa føier det."

„Maria! raabte Gustav, gribende hendes Haand: Hvad vil Du i Krigens Larm?"

„Hør mig, inden I forstøder mig! bad hun: Da den Efterretning kom til Ornæs, at I samlede Dalboerne om Eder til Kamp for Fædrelandet, da greb mig en usigelig Længsel efter at følge Eder. Ved Eders Side vilde jeg kæmpe, med Eder dele Fryd og Nød, gjøre mig værdig Eders Kjærlighed, og kunde jeg døe for Eder, vilde jeg det med Glæde. Da nærmede sig mig den høie Skikkelse, som ledte mig hid. Hun kyssede mig paa Panden, og sagde blidt: „Maria, Din Længsel kjender jeg — følg mig! Dine Ønsker skulle opfyldes. Følg mig hen til Gustav Wasa. Du skal være hans Skytsaand paa hans Seiersbane. Kom, Maria Petersson!" Jeg fulgte hende. Lad mig blive hos Eder. Om min Kjærlighed vil jeg tie — jeg vil kun tjene Eder."

„Maria!" raabte Gustav. — „Kald mig Erik, kjære Herre! bad hun: Maria være død for Eder. Kun i Ærens og Roligheds Dage fremtræde hun atter ved Eders Side. Dog nei — saa høit stiger Jomfruen fra Ornæs ikke. Frygtsom standser hun ved Thronens Trin, og der brister hendes Hjerte."

Taus og grublende betragtede Gustav hende. Men pludseligt omslyngede han hende heftigt, og trykte et inderligt Kys paa hendes Læber. „Maria! raabte han: Dette være Afskedskysset for lang Tid. Nu, da Æren kalder, maa Kjærligheden tie. Men naar Kampen er tilende, da planter Elskov sit Banner, da fører jeg Dig hjem som min troe Ægtefiv!"

Fra alle Sider strømte Landboerne hid. I al Stilhed førte Gustav dem til Gouverneurens Slot. Det blev erobret og plyndret. Snart begyndte han større Tog; han gjennemstreifede Helsingeland, Ingermanland og Bothnien. Overalt iilte Folket til hans Banner. De af Kong Christian bonlyste Herrer traadte frem af deres Skjul; i dem fandt han dygtige Anførere, og snart saae han sig i Spidsen af en Hær paa 15,000 Mand. Med den marscherede han mod Vesteraas.

Erkebispen i Lund, der i Christierns Fraværelse residerede i Stockholm som Vicekonge, traf nu hurtigt alle Tropper sammen, for at modsætte sig disse Oprørere, som han kaldte dem. Ved Brandeks Bred stode nu begge Hære ligeover for hinanden; kun Floden adskilte dem. I Spidsen for sine Ryttere gjorde Gustav Anstalt til at sætte over; men allerede samme Nat forlod Vicekongen sin Stilling, og traf sig tilbage, først til Vesteraas, siden til Stockholm.

Gustav derimod lod strax slaae en Broe over Floden, og rykkede mod Vesteraas, Hovedstaden i Vestmanland. Efter en dristig Fægtning, hvori han smildt havde vidst at lokke Fjenden bort fra Staden, indtog han Vesteraas. Dette var hans første betydelige Erobring, Grundstenen til hans Lykke.

Maria havde imidlertid været Wasa's tro Ledsager paa alle hans Tog. Uden Hjelm, uden Pandser, havde hun trodset alle Farer. Et Haand-

tryk af Gustav belønnede hende rigeligt; og det var det Høieste han torde byde hende.

Maria vilde have følt sig lykkelig i sin Elskedes Lykke, hvis ikke to Ting havde bedrøvet hendes Hjerte. Hendes Fader var flygtet fra Ornæs til Stockholm; hans Skjæbne ængstede hende, men endnu mere hendes Moders, der, mistænkt af sin Gemal for Gustavs Flugt, sad indspærret i det samme Taarnkammer, hvor Maria og Gustav havde nydt deres første Kjærligheds Lykke. Hun frygtede Faderens Forbandelse. Tidt greb hende ogsaa en brændende Længsel efter at see Ornæs igjen.

Da hun en Aften sad paa sit Kammer i Vesteraas, traadte Gustav Wasa ind til hende. Han fandt hende dybtbevæget, og spurgte om Aarsagen. Hun meddeelte ham sit Ønske, endnu engang at see sit Fædrehjem igjen. „Og hvad vil Du i Ornæs?" spurgte Gustav. — „Jeg veed det ikke ret selv, kjære Herre!" svarte Pigen. — „Og Du vil forlade mig?" — Hun kyssede hans Haand, og formaaede ikke at svare ham et Ord.

„Dit Ønske være opfyldt!" sagde Wasa nu. — „Og I fortørnes ikke fordi jeg forlader Eder?" — „Hvor kunde jeg det? Du skal det kun for nogle Dage. Jeg afhenter Dig fra Ornæs, kun to Dage er Du uden mig."

Da udbredte Pigen sine Arme. Men strax sank de igjen. „Jeg tør jo ikke!" sagde hun bedrøvet, og gik.

Gustav drog til Mora. Da de kom til Skilleveien, hvor den tilvenstre førte ad Ornæs, den tilhøire ad Mora, sprang den troe Page af sin Hest, nærmede sig Feltherren, og kysſede hans Haand. „Reis med Gud, Erik! sagde Gustav: I Overmorgen sees vi igjen.“ Han gav sin Hest Sporerne, og iilte bort.

Da Maria kom i Nærheden af sit Hjem, lod hun sine to Følgesvende blive tilbage, selv reed hun gjennem den aabne Port over den øde Gaard. Ingen kom hende imøde. Hun blev underligt tilmode derved. Udenfor Døren til Vaaningshuset steeg hun af, bandt sin trætte Hest, og iilte til Kapellet, hvor hendes hedengangne Moder hviilte. Da hun her havde endt sin Bøn, begyndte Solen alt at dale bag Bjergene. Hun iilte tilbage til Gaarden. Sin Hest fandt hun ikke mere, men den gamle troe Jons kom hende imøde, kysſede hendes Haand og var ude af sig selv af Glæde. Tusinde Spørgsmaal gjorde han hende, men hun besvarte kun faa. Over den lange Gang skred hun hen til sit Kammer. Hun fandt det som hun havde forladt det. Derpaa gik hun ned i Haven. Mildt havde Vaaren smykket den, omhyggeligt havde Jons pleiet den. Pludseligt hørte hun en Røst. „Velkommen paa Ornæs, huldе Maria! raabte en Yngling fra den modsatte Side af Bækken: Jeg formodede Eder ikke her. Tillad, at jeg tør see Eder endnu engang, og sige Eder mit Farvel.“

„Naar I ønsker det!“ svarte Jomfruen rødmende, og gik tilbage til Gaarden, for at modtage

Ynglingen. Det var hende trykkende, at tale med den unge Lindholm, en Naboe-Avelsmands Søn; men endnu mere ængstede det hende, at han havde seet hende i denne Dragt. Hun ihukom meget i hans Forhold fra tidligere Tid, som dengang blev hende gaadefuldt, men hvortil hun nu fandt Opløsningen i sit eget Hjerte. Det var hende klart, at Lindholm, hendes Barndoms Legebroder, havde elsket hende, og skjælvende bød hun ham velkommen, idet hun førte ham til sin Moders Værelse.

Lindholm var en smuk, beskeden Ungersvend. Stumme og forlegne stode Begge ligeover for hinanden. „Huldе Froken! begyndte Ynglingen langt om længe: Paa en underlig Maade erfarede jeg, hvor I var, men en Eed binder min Tunge. Hvad jeg erfarede, smertede mit Hjerte, thi — — Han rødmede og tav.

„Ja, huldе Maria! tog han atter Ordet: Jeg elskede Eder! Jeg elsker Eder endnu. Nu, jeg er haabløs, vover jeg først at sige Eder det. I Landom har jeg svoret Eder Troskab til Døden — min Eed skal jeg holde. Siig, hvad kan jeg gjøre, for at vise det?"

„Stil Eder under hans Banner!" raabte Maria begeistret. — „Det vil jeg! sagde Ynglingen: For Eder, for Fædrelandet, vil jeg offre mit Liv. Lev vel! Vær forvisset om, at det Banner, Maria Peterson svinger, det følger jeg tro. Eders Gustav Wasa's Lykke er mit Maal, og skulde jeg end opsøge den i Stockholm hos Upsala's

Erkebisp!" Dermed trykte han Maria's Haand, og ilte bort.

„Far vel, Ulykkelige! raabte hun efter ham: Ak, hvorfor løftede Du Fremtidsløret, du gaadefulde Skikkelse? Hvad binder Dig til mig?"

„Mit Blod!" lød en huul Stemme bagved hende — og hos hende stod den hvide Kone fra Helsingeland. „Vær mig hilset paa Ornæs! sagde hun, idet hun sluttede den Skjælvende i sine Arme og klappede hende paa Kinden: Allerede længe har jeg ventet Dig her i min Eensomhed."

„I her?" stammede Maria. — „Ja, gode Barn! svarte hun: Fra mit Hjem drog jeg hid, at beskytte Din Eiendom. Kun Lidet kunde jeg redde, jeg kom for silde. — Kjære Datter, gak paa Dit Kammer, og iför Dig Dit Fjønneste Smykke. Jeg gaaer ned i Haven; naar jeg kommer tilbage, haaber jeg, Du har opfyldt mit Ønske." Hun kyssede hendes Pande, og gik.

Maria gjorde, som hun havde befalet. Hun gik paa sit Kammer, iførte sig den sorte Fløielskjole, tog Kniplingskraven og Perlerne, og smykkede sig som til en Fest.

Da traadte den hvide Kone ind igjen, med en friſk Rosenkrands i sin Haand. Hun flettede Roserne mellem Perlerne i de gule Lokker, løftede Pigens bøiede Hoved op, betragtede hende med Vemod og sagde: „Maae da alt dette Herlige forgaae?"

„Idag — vedblev hun, og en mørk Sky beskyggede hendes Blik: Idag og endnu eengang vil Du

være smykket og bekrandset — saa ikke mere. Saalænge disse Roser ikke visne, beholde Du dem i Dit Haar. Indtil Du gaaer til Hvile, bære Du dette Klædebon — saa lægge Du det hen igjen, hvor Du har taget det. Beed til Gud, og en venlig Drom gjøre Dig lykkelig!" Dermed gik hun.

Eensom sad Maria om Aftenen i sit Kammer, som Jons havde oplyst med mange Kjerter. Da lode Trompetskrald, og en Rytter galopperede ind i Gaarden. Ham var det, ja, Gustav Wasa var det, der styrtede op ad Trappen ind til hende. „Maria! raabte han: Er det Dig?"

Brændende hvilte hans Blik paa den deilige Pige, som venligt kom ham imøde og rakte ham sin Haand. „Det er Erik, Din troe Page!" svarte hun. — „Og disse Roser? raabte Gustav: Og dette Smykke — — Du kunde jo først vente mig i Morgen." — „Den hvide Kone fra Helsingeland var her og befalede mig det!" stammede hun forlegen.

„Kjære Maria! sagde Gustav efter en kort Kamp: Jeg forlader Dig — klæd Dig igjen som min Page. Det er ikke godt, at jeg har fundet Dig saaledes. Klæd Dig om!"

„Jeg tør ikke, Herre! svarte hun: Først naar disse Roser ere visnede, skal jeg aflægge Krandsen — det er den hvide Kones Villie. Men naar I befaler — —

„Gjør, som hun har sagt. Jeg forstaaer hende. Hun skal ikke finde sig skuffet. Sæt Dig hos mig, søde Maria. Lad mig betragte Dig ret.

See venligt paa mig. Den Kjærlighed, som smiler mig imøde af Dine Øine, skal vedergvæge mig inderligt. Næk mig Din Haand, tryk den fast i min, hviil Dit Hoved op til mit Bryst. Her brænder den reneste Kjærlighed til Dig — men Kjærligheden til Fædrelandet er høiere. Er det freist, da være Du det Eneste, hvorefter jeg stræber. Du kjender jo mit Hjerte."

„Ak, jeg forstaaer Dig vel, min Elskede! svarte hun huldt, idet hun taalte hans Kjærtegn: Naar Fædrelandet ikke behøver Dig mere, saa vil Du hengive Dig mig gandske. Men saa staaer jeg for dybt under Dig. Lad mig kun gaae min stille Vei. Vis mig ikke Fremtidens glade Udsigter, men formørk mig ei heller min Nutid. See, min Krands visner allerede, og mine Taarer kunne ikke forfriske den. Godnat. Dette Klædebon trykker mig. Sov vel! — "

Neppe graanede Morgenen, før Gustav Wasa allerede, ledsaget af sin Page Erik, iilte hen ad Veien til Vesteraas, hvor hans Følge ventede ham. Nu gik det mod Upsala, og næsten uden Sværdslag satte han sig i Besiddelse af Erkebiskop Trolles Residents. Denne Mand var hans farligste Modstander, og næsten mere at frygte for end Kongen selv. Neppe var han i Upsala i Gustav's Magt, før han hemmeligt traadte i Underhandling med ham. Den listige Prælat syntes ogsaa at gaae ind i hans Forslag, men henholdt Gesandterne fra een Dag til en anden.

Maria var imidlertid stedse om Gustav's Person. En Aften havde hun underrettet ham om sin Samtale med Lindholm, og undredes ikke lider, da hun af Gustav erfarede, at Denne havde handlet troløst mod hende og Fædrelandet, idet han i Stockholm var traadt over paa de Danskes Partie.

Morgenen efter denne Samtale bemærkede Gustav, at Maria var meget bleg og angreben. Efterretningen om Lindholm havde voldet hende en søvnløs Nat. Wasa bad hende lade sin Hest sadle og benytte den skjønne Dag. Ugjerne opfyldte hun hans Ønske, da han ikke kunde følge med, men lydig hvert hans Vink reed hun fra Upsala, overlod sig til sine Drømme og lod Hesten tage hvad Vei den vilde. Tilfældigviis betraadte den Stockholmsveien. Langsomt reed hun frem, hensunken i sig selv, ikke ændsende paa det, der omgav hende. Pludseligt studsede Hesten, standsede, vrinskede — hun slog Øinene op, og saae en Ryttер galoppere ud af Skoven lige imod hende. Hans røde Skjerf sagde hende at det var en Fjende. Hun vendte sin Hest, men snart hørte hun Ryttерens Stemme bag ved sig. „For Guds og Sverrigs Skyld, hvo I og er, stands og hør mig!" Stedse skarpere sporede Maria sin Hest, stedse nærmere kom Stemmen, hun standsede, og — det var Lindholm! „Maria! raabte han: Er det Eder! Gud være lovet! Jil til Upsala! Efter mig, ikke en Fjerdingvei borte, følger Erkebispen med Danskerne — red Gustav Wasa, og hav Tillid til mig!" Han vendte sin Hest, og ilte bort ad en anden Vei.

Som om Hesten havde Vinger, saa hurtigt jog Maria tilbage. Den første Kriger hun mødte, bad hun lade Trommen røre, da Fjenden var nær, og inden hun naaede Gustavs Qvarteer, hvirvlede allerede Trommerne i Upsala. „Erkebiskop Trolle!" skreg Maria, og sank næsten livløs ned for Gustav, saa afkræftet var hun. Men da han svang sig paa Hesten, da Rytterne samledes om ham, vaagnede hun igjen, greb sit korte, brede Sværd, besteeg en frisk Hest, og fulgte Feltherren, som, ikke troende Upsala's Borgere, flygtende maatte forlade Staden.

Samme Øieblik Svenskerne forlode Staden, rykkede Erkebispen derind med Danskerne og sine Tilhængere. Rasende over, at Gustav var undkommen, lod han ham hurtigt forfølge. Ved Floden indhentede de ham. Fodfolket styrtede sig i den, gjennemvadede, gjennemsvømmede den, og reddede sig i en nærliggende Skov, medens Gustav med Rytteriet bød Fjenden Spidsen. Tregange kastede han Danskerne tilbage, tregange rykkede disse frem igjen. Med nogle faa Trofaste opholdt han dem saalænge til hans Rytterskare havde naaet den anden Flodbred. Nu vilde han selv sætte over. Da stormede Danskerne rasende ind paa ham, en af hans Rytteres Hest blev sky, foer mod Gustav, og rev ham ned i Floden, just som Fjenderne kom ansættende. Endnu sex Svenskere vare tilbage, at dække Overgangen. Op af Floden skyndte Maria sig iland igjen. Glemmende sin Svaghed, styrtede

hun, i Spidsen for disse sex svenske Mænd, mod Fjenden, beredt at doe for sin Herres Frelse. Medens Gustav reddede sig op af Floden, medens de sex Trofaste faldt som Helte, segnede hun, bedøvet af et Slag, til Jorden.

Da hun vaagnede af sin Bedøvelse var det Nat omkring hende. Haardt og koldt var hendes Leie, Feberkulde rystede hende. Alt var stille. Det varede i nogle Minuter inden hun kunde samle sig og ordne sine Tanker. Om han var reddet, var den første som gjennemfoer hende. Hvor hun var, derpaa tænkte hun ikke. Da traadte en Mand af vildt, bistert Udseende, med en Lygte i Haanden, ind til hende, og bød hende følge sig. De gik gjennem lange, underjordiske Gange, og stege op ad en Vindetrappe, inden de sinede Dagslyset. Nu traadte de ind i en stor Bygnings indre Gaard, hvor en velklædt Mand og to Krigere toge mod den unge Page, og førte ham op ad en bred Steentrappe. „Unge Mand — sagde Marias Ledsager, da de vare gangne gjennem en Række pragtfulde Værelser, og nu standsede udenfor en høi Fløidør: Unge Mand, vær ydmyg og haab paa Naade!"

Døren aabnedes, og ligeover for hende, med Ryggen lænet mod et Bord, stod en høi, alvorlig Skikkelse i heel besynderlig Dragt. Mørkebrunt var det lange, vide Klædebon, hvorunder et Staalpandser blinkede frem; Haaret var raget, som en Præsts, Fødderne bedækkede med lange Rytterstøvler. Om

Halsen bar han et stort Diamantkors. Hjelm og Sværd laae paa Bordet. Mandens Træk vare ædle, hans Holdning stolt, dog indgjød hans hele Væsen mere Frygt end Tillid. Han fæstede et mørkt Blik paa Pagen. „Hvo er Du, hvad hedder Du, Dreng?" tilraabte han Maria, som, ikke belavet paa dette Spørgsmaal, taug. „Hvad hedder Du?" raabte han endnu engang, og Vreden lynte af hans Øine. „Erik Peterson!" svarte Maria rolig. — „Peterson? gjentog han: Fra Ornæs?" — „Nei, jeg er fra Sognet Mora." — „Hvorlænge har Du været hos Gustav Wasa?" — „Siden han svang Frihedens Banner over sit Fædreland." — „Trodsige Dreng, veed Du, for hvem Du staaer?" — „Vi staae Begge for Herren vor Gud!" — „Saa vidt, Frække, Du staaer for Gustav Trolle, Upsala's Erkebisp, som kan knuse Dig naar han vil!" — „Saa tillad, at jeg i Ydmyghed kysser min ærværdige Biskops Haand." Uvilkaarligt rakte han hende den. „Den Haand, vedblev hun, idet hun vemodigt betragtede den: som skulde opløfte sig til Velsignelse over det svenske Land, og som idets Sted udbreder Forbandelse fra Nord til Syd." — „Dreng! raabte Bispen, dybtgreben: Hvo gav Dig Mod til at tale saaledes med mig?" Idet samme treen en Tjener ind og rakte Erkebispen et Brev. „En Rytter, sagde han: venter udenfor paa Svar." Erkebispen gjennemløb Brevet, og Glæde lyste af hans Ansigt. „Kald mig Skriveren!" sagde han til Tjeneren. Og til Pagen, idet hans Falkeblik syntes at ville gjennemskue ham: „Du er

Gustav Wasa personlig hengiven?" — „Ja, naadige Herre, svarte hun: med Liv og Sjæl." — „Han elsker Dig?" — „Som var jeg — —" hun standsede. „Nu? tog Erkebispen hurtigt Ordet: Han elsker Dig?" — „Som var jeg hans Broder!" — Erkebispen smilte. „Du er neppe 15 Aar?" — Maria bøiede sig bekræftende. — „Kan dog være muligt, hvad jeg formoder!" sagde han ved sig selv, og til den indtrædende Skriver: „Sæt Dig og skriv!" Skriveren satte sig og spurgte: „Til hvem, Eders Naade?" — „Til Rebellen Gustav Erichson Wasa! Skriv: „I forlanger Eders fangne Page tilbage, Gustav Erikson; I vil bringe ethvert Offer, naar jeg sender Eder ham tilbage — nu vel! Jeg vil være menneskeligere end I, jeg vil sende Eder Drengen tilbage, naar I ophæver Slottet Wadstenas Beleiring og overgiver mig Vesteraas — men det vil I ikke gjøre!"

„Nei, det vil han ikke!" raabte Maria begeistret.

„Tie!" sagde Biskoppen, og vedblev at dictere: „Det vil I ikke gjøre — et Menneskeliv gjelder Eder for lidet til at I skulde give et Slot derfor, jeg gjorde det ei heller. Men Erkebiskop Trolle sværger, og sin Eed pleier han aldrig at bryde, veed I, at hvis I ei, inden i Morgen Aften beslutter Eder til at betale disse Løsepenge, da lader jeg den skjæggeløse Dreng nedhugge, Eder til Haan." — „Nu, modige Ridder! sagde han, vendende sig til Maria: Behager Eder mit Svar?" Med et Blik fuldt af Værdighed, med et smerteligt Smiil, bøiede Pagen

sig og taug, medens Trolle haanligt saae ned paa hende.

„Kunde maaskee den unge Mand, om hvem dog sandsynligviis Talen er, bevæge sin Herre ved at tilføie et Par Ord?" sagde Skriveren. — „Du har Ret, Axel! Vil Du skrive til Din Herre, saa gjør det, Dreng!" sagde Trolle. — „Med Glæde!" raabte Maria, sprang til Bordet, tog Pennen og skrev: „Sørg ei for mig. Jeg dør frivillig og gjerne. Bliv Eders Eed og Fædrelandet tro, og kom mig med Kjærlighed ihu, naar jeg ikke er mere."

„Tykkes Døden Dig saa skjøn — raabte Erkebispen, da han havde læst det: saa vent den imorgen!" Maria bukkede taus, og vilde gaae. „Har Du endnu en Bøn, vedblev han: saa sig frem." — „Und mig en ærlig Begravelse, Herre! sagde hun: Lad mig begrave i mine Klæder, og tillad ei, at mit Legeme vanæres." — „Det lover jeg Dig!" svarte Erkebispen. — „Og min Fader — — nei, nei, ham skal I Intet sige, naadige Herre!" raabte hun, og styrtede ud af Døren.

Bedende laae Maria i sit Fængsel. Da raslede Laasen, Jerndøren gik op, og hyllet i en Kappe, med en Fakkel i Haanden, indtreen en formummet Skikkelse, nærmede sig hende langsomt, og saae stivt ned paa den Bedende.

Hun saae op mod den Indtrædende — hans Kappe sank, og med et Skrig segnede Maria til Jorden. Skikkelsen rørte sig ikke. Længe laae hun

bevidstlos; omsider hævede sig hendes Bryst, Øiet aabnede sig, hun reiste sig paa sine Knæe. „Fader! raabte hun: Fader!" og omfavnede hans Knæe. Men Faderen taug.

„Kommer I, at velsigne mig i min Dødsstund? Kommer I at forbande mig?" — Intet Svar. — „Tilgiv Eders Barn! O, kun eet eneste Ord!" raabte hun fortvivlende — men han vendte sig, slog Faklen mod Væggen, at den sluktes, og gik igjen.

Dybtrystet gjennemvaagede hun den lange Nat. Om Morgenen aabnedes Fængselsdøren atter. Sortereren bød hende følge, og førte hende samme Vei som igaar. Da de traadte ind i Gaarden, vrimlede det her af Folk og Heste, der, som det syntes, lavede sig til at reise. Der bødes hende en Hest, og den samme Mand, som igaar havde bragt hende til Erkebispen, befalte, at hun skulde bestige den og følge ham. Hun spurgte ham, hvorhen deres Vei førte dem. Os til Stockholm! svarte han: Hvorhen Eder, det maa Gud og vor Erkebiskop vide."

Deres Følge, som i Begyndelsen kun bestod af to Bevæbnede, forøgedes hvert Øieblik. Nu stødte de paa Afdelinger af Fodfolk, som iilte ad Stockholm til, og tydeligt saae nu Maria, at Erkebispens Krigere vare i fuld Flugt. Gladelig bankede hendes Hjerte, hun ahnede Gustavs Nærhed.

De havde saaledes reist nogle Mile, da Maria, paa venstre Side, i nogen Frastand, saae en Ryttere, som stedse syntes at holde Øie med hende. Han var kun let bevæbnet; kun et Pandser dækkede ham. Nu kom han nærmere, og Maria gjenkjendte Ar-

ved Lindholm, som fra nu af, dog kun i Fra-stand, blev ved hendes Side. Da hun nu vendte sine Øine tilhøire, saae hun en fra Isse til Fod Bevæbnet med lukket Visir ride ved hendes anden Side. Han syntes ikke at ændse hende, dog blev hun ængsteligt tilmode i hans Nærhed, og da hun nøie betragtede ham, gjenkjendte hun sin Faders gule Stridshest. Hun vendte sin Hest imod ham, men han galopperede tilside, og tabte sig i Vrimlen.

Nu blev det levende om dem. Man hørte Skud i det Fjerne. Fra Upsala lode Trompeter, Fodfolket iilte med hurtige Skridt til Stockholm, Ryttertiet standsede, og Maria's Ledsager skyndte, saavidt muligt, paa de mødige Heste. Da kom en Rytterhob jagende hid. Det var Erkebispen, som iilte dem forbi. „Gjør, som jeg har befalet Dig!" tilraabte han Marias Fører, og galopperede efter Fodfolket. Fra det Fjerne saaes nu en dunkel Skare nærme sig. „Fjenderne!" lød det fra alle Sider.

Maria kunde intet Øieblik tvivle om, at jo Gustav rykkede frem med sin Hær. Allerede saae hun Bannerne med den svenske Løve vaje foran Olafsens Trop. „See! raabte hun nu til sin Ledsager: See, kjære Herre, de svenske Faner! Hør Darlekarlenes Horn!" — „Jeg hører dem! raabte han: Jeg hører dem, Dig til Fordærvelse!" Og dragende sit Sværd, førte han et vældigt Hug mod den værgeløse Jomfru, som, idet hun bøiede sig, søgte at undvige det. Men samme Øieblik sank Morderen, gjennemboret af Lindholms Sværd; dog, ogsaa ham slog et mægtigt Sværdhug til Jorden. Den

Væbnede, som havde redet ved hendes høire Side, havde nedhugget den trofaste Yngling. Derpaa greb han hendes Hest ved Tøilen, og galopperede bort med hende. Men overalt var Fjenden, overalt Kamp og Død! Svenske Ryttere styrtede efter de Flygtende. Den Bevæbnede værgede sig fortvivlet, han blev overmandet, fangen, og tilligemed Pagen, som Svenskerne gjenkjendte, ført bort i Triumph.

Maria var frelst, men Lindholm var Prisen for hendes Frihed. I ringe Afstand fra hende førte de Faderen, hans Hjelm var klovet, hans Ansigt kunde hun see — det var ham. Hun jog henimod ham. „Fader!" raabte hun, og udrakte sin Haand efter ham. Men han vendte hende Ryggen.

Fægtningen var endt; den flygtende Fjende blev forfulgt. Nu rykkede Gustav frem med sin Livvagt. Maria sprang af Hesten, styrtede hen imod ham, greb hans Haand, men var ikke istand til at sige et Ord. „Berolige Dig, Erik! sagde Gustav høit, saa hans Følge kunde høre det: Igaar havde Du viet Dig den visse Død for mig; hvad jeg idag gjorde for Dig, var jeg Dig skyldig. Gud være lovet, at det fik saadant Udfald!"

I det samme Værelse i Upsala hvor Maria for faa Dage siden havde hørt sin Dødsdom, stod hun nu ved Gustavs Side. Alvorligt syntes Denne at tænke over Noget. Omsider sagde han: „Jeg maa opfylde Din Bøn, Maria. Før den fangne svenske Adelsmand til mig!" bød han en indtrædende

de Tjener. „Herre! sagde Jomfruen: Tillad, at jeg gaaer! Jeg formaaer ikke at bære Synet af ham." — „Gjør, som Du vil!" svarte Gustav, og hun gik bort gjennem en Sidedør.

Arend Peterson traadte ind. Fortvivlelsens Trods lyste af hans Øine. „Jeg havde ønsket, begyndte Gustav: ei at see Forræderen Arend Peterson, men kun min Maria's Fader for mig."

„Eders Maria's? afbrød Peterson Feltherren med kold Rolighed: Hvo gav Eder Ret til at kalde hende Eders?"

„Derom en anden Gang! svarte Gustav: Nu taler Gustav Wasa, de Svenskes Feltherre med Eder, Arend Peterson! I har forraadt Eders Fædreland, I har krænket Gjæstevenskabets hellige Rettigheder, I fortjente at blode under den samme Øxe, som har truffet saa mangt et svensk Hoved i Stockholm."

„Sidder mit Hoved, svarte Peterson haanligt: Sidder mit Hoved fast, til I har hentet Boddeløxen fra Stockholm, saa vil det vel blive længe siddende paa Skuldrene, Eder til Fordærvelse. Til Stockholm er Veien lang, og for en Hær sammenløben Pøbel ere dets Mure for faste."

Gustav smilte. „Afmagtens Trods er ikke Storhed, Arend Peterson! sagde han blidt: I er fri, I kan vende tilbage til Ornæs, og leve der under Dalfolkenes Opsigt. Eders Datter kan I takke for Eders Liv. Hun ønsker at tale med Eder. I kan gjøre hende lykkelig med et forsonende Ord."

„Hende kan jeg takke for mit Liv? raabte Arend Peterson, neppe Herre over sin Harme: Og hvor dyrt har hun kjøbt det af Eder?"

Vredt saae Gustav paa den Fangne. „Hvor dyrt kjøbte hun Eders Medlidenhed? vedblev han: Thi vid, min Ære bortgiver jeg ikke derfor. Tale med hende? Med en Wasa's Bolerske har Arend Peterson, Eders, Eders Æts Fjende, Intet at tale."

„I kjender ikke mig, ikke Eders Datters Troskab!" svarte Gustav, og ringede. En Tjener traadte ind. „Hidkald Pagen Erik!" bød han, og vendende sig til Peterson, vedblev han: „Med Wasa's Bolerske skal I ikke tale, men vel med den ædle Frøken Maria Peterson. Vogt Eder, at I ikke fornærmer hende. Ved Gud og min Ære sværger jeg Eder, jeg fordrer blodig Regnskab for hver Smerte I volder hende." Dermed gik han.

Mørk, indsluttet i sig selv, stod Peterson, da Maria traadte ind. Skjælvende, med nedslagne Øine, blev hun staaende ved Døren. Længe betragtede Faderen hende taus. Da gik han hen imod hende. „Maria! raabte han: Kan Du ikke mere opløfte Dine Øine til Din Fader? Er Du sunken saa dybt, at Du maa bøve for ham?"

„Nei, min Fader! svarte hun: Er jeg end ikke brødefri, saa tør jeg dog trøstigt opløfte mine Øine."

„Staaer Du for mig reen og pletfri?" spurgte han med skjælvende Røst. — „Reen og pletfri!" svarte hun høitideligt. — „Kan Du sværge mig ved Gud, at det er sandt?" — „Jeg sværger det ved

Gud i Himlen!" — „Saa tilgiver jeg Dig! Jeg vil troe, at Du har sagt Sandt, skjøndt jeg ikke kan tænke mig det muligt. Jeg har Tilladelse at vende tilbage til Ornæs — Du følger mig!" — „Det tør jeg ikke!" — „Du tør ikke følge Din Fader?" — „Nei! Udkaaret til hans Skytsaand, tør jeg ikke forlade ham. Den hvide Kone fra Helsingeland—"

„Er ogsaa hun opstanden fra de Døde?" raabte Arend Peterson, og hans Haand, som han udrakte ved disse Ord, rystede heftigt.

„Om hun, opstanden fra de Døde, hjemsøgte mig, veed jeg ikke; kun det veed jeg, at jeg med hellige, usynlige Baand er knyttet til hende. At følge Gustav Wasa, bød hun mig. Jeg opfyldte hendes Befaling, thi mit Hjerte var paa hendes Side."

„Og hvad sagde hun videre?" spurgte Faderen hastigt.

„Intet, som kunde fryde Jer!" — „Tal, tal!" raabte Peterson.

„Jeg skulde elske, skulde vorde gjenelsket, og dog ikke blive lykkelig. Ved Thronens Trin skulde mit Hjerte briste. Jeg skulde vorde Offret for Gustavs Lykke."

„Og videre?" — „Intet videre, min Fader!" — „Bliv! sagde han efter mørk Betænkning: Bliv hos Gustav Wasa, og opfyld Din Skjebne. Men frygt Qvinden fra Helsingeland — hun bringer vor Æt Jammer. Følg ham, og stiger han paa Thronen, og drager Dig ikke op til sig — saa slibes der vel endnu en Dolk i Sverrig, thi Skjændsel hævner kun Blod!"

„Min Skjæbne opfyldes, ogsaa uden Blod!" sagde Maria. — „Man siger ogsaa, afbrød Faderen hende hurtigt: at han skal være frafalden sine Fædres Tro." — „Det har jeg selv mærket, svarte Maria: og ofte har jeg bedet den hellige Moder, hun ville lede hans Hjerte."

I dette Øieblik indtraadte en Officeer. „Arend Peterson! sagde han: Jeg skal følge Jer ud af Upsala, og I, Erik, skal strax komme til Herren."

Pagen kyssede Petersons Haand. „Lev vel, Fader!" hviskede hun. Stiltiende lagde han sin Haand paa hendes Pande, saae deeltagende paa hende, og forlod Værelset med Officeren.

Eet glad Budskab fulgte paa det andet. Paa Slottene i Wadstena, Hora, Vesteraas vajede høit det svenske Banner. Kun Stockholm og Calmar vare endnu i Danskernes Hænder.

Frit var Landet, og dog bankede Gustavs Hjerte, naar han overalt hørte Folkets Jubel og saae sig hædret som Sverrigs Befrier. Adelen var ham hengiven, Folket elskede ham, kun Geistligheden frygtede ham. Det var almeenbekjendt, at han, under sit Ophold i Lübeck, havde gjort sig fortrolig med Luthers Lære. Laurents og Olaus Petri, som havde været Luthers Disciple i Wittenberg, havde allerede begyndt, offentligt at prædike Evangeliet, og Gustav beskyttede dem.

Nu syntes Frugten af hans Foretagender ham moden. Han havde sammenkaldet Rigets Stænder i

Wadstena. En ny Forfatning skulde den grunde i Sverrig, gjenoprette Fred og Orden, og bestemme den Plads, det taknemmelige Fædreland maatte anvise ham. Saa vilde han leve for sit Hjerte. Maria vilde han give sin Haand.

Men jo nærmere Forsamlingsdagen kom, desto forgmodigere blev Pigen, og da hun vinede det gamle graae Slot Wadstena, kunde hun ikke undertrykke et Suk.

Om Aftenen var hun allene hos Gustav. Han klagede over, at hun nu, da han stod sin Lykke nærmest, var saa alvorlig og forgmodig. „Over min Skjæbne hviler Guds Haand! sagde hun: Hvor godt I end mener mig det, kjære Herre, I kan dog Intet forandre deri — jeg maa did, hvorhen jeg er kaldet!" — Gustav smilte tvivlende, men Maria's Øine svømmede i Taarer.

Alt i Stændernes første Forsamling, som Gustav aabnede med en kraftig Tale, tilbøde de ham Sverrigs Krone. Men hvor lokkende den end skinnede ham imøde, ihukom han dog Maria, ihukom Fædrelandet. Han forsmaaede den med ædelt Mod og gjorde derimod Stænderne det Forslag, at udnævne ham til Rigsforstander. Det skete.

Engsteligt beklemt sad imidlertid Maria paa sit Værelse, og ventede Forsamlingens Slutning. Da aabnedes Døren, og den hvide Kone fra Helsingeland traen ind. „Kjære Barn! sagde hun til Maria, idet en Terne, som fulgte hende, lagde et koste-

ligt Klædebon paa en Stol og derpaa gik igjen. „Tag dette, og kast for stedse Mandsdragten bort, thi i den har Du opfyldt Din Skjæbne. Omklæd Dig, og hør mig saa."

Hun selv iførte nu Pigen et hvidt Silke-Klædebon; et rigt Diamantkors hængte hun i en Guldkjæde om den blændende Hals og ordnede det yppige Haar. Derpaa bøiede hun sig tilbage, greb en Æske — en Taare faldt derpaa — aabnede den, og tog en Krands af friske Myrther frem. „Den smykke Dig idag!" sagde hun bevæget, og flettede den i Pigens Haar. „Kom nu, kjære Barn! sagde hun: Sæt Dig hos mig, fat Dig og hør mig!"

Da Din Moder stod for mig, brudeligsmykket som Du, og mit Øie frydedes ved hendes Skjønhed, blev det pludseligt tungt af Taarer, thi i mit Hjerte lagde Skaberen Ahnelsens ulykkelige Følelse, i mit indre Øie et svagt Blik i Fremtiden. Jeg gjøs, da jeg saae Myrthekrandsen i hendes Haar, thi jeg saae den visnet, saae Din Fader flette en Cypreskrands i hendes Lokker. Men jeg taug. Ikke længe varede det, inden ogsaa Din Moders Øie blev mørkt og stedse mørkere. Arend Peterson var en raa Mand; en Søn forlangte han af hende — hun gav ham en Datter. Det var Dig. Da jeg lagde Dig ned i Vuggen gjennemgjøs det mig; jeg følte mit Øie opladt ved Aanden, og angstfuld saae jeg ned paa Dig."

„Og hvad saae J?" afbrød Maria hende hurtigt.

„Hvad ogsaa Du vil see endnu idag. Du alene har forsødet Din Moders følgende Aar. Din Fader blev stedse mørkere, stedse haardere. Ogsaa mig, Din Moders eneste Veninde, jog han fra Ornæs, og kun naar Krigen kaldte ham fra Hjemmet, var det hende tilladt, i min Søsterfavn at søge Deeltagelsens Trøst. Saaledes henrandt ti Aar. Da kom Din Fader engang hjem fra et Krigstog ved den norske Grændse, vildere, mørkere end nogensinde. Hist havde han seet Margaretha, Din ei heller lykkelige Stifmoder, som nu henlever sin smertefulde Ungdom paa Ornæs. Kun faa Dage blev han, og da jeg, Aftenen efter hans Afreise, kom til Din Moder, fandt jeg hende syg — næste Dag døde hun i mine Arme."

„Retfærdige Gud! raabte Maria, og sank hende om Halsen: J er — —

„Elisabeth, Din ulykkelige Moders endnu ulykkeligere Søster."

„Jeg havde ikke kjendt Eder igjen!" sukkede Maria.

„Det troer jeg vel, mit Barn! Syv sørgelige Aar grave dybe Furer, og Gift er en frygtelig Forstyrrer! Man rakte ogsaa mig Din Moders Sovedrik. Jeg ahnede det, men for silde til at gjøre den gandske uskadelig. Kun Vanvid sneg sig ind i min Siæl — Intet blev uforstyrret deri, uden Ahnelsens ulykkelige Gave. Tre Aar har jeg levet saaledes i Helsingeland — tre Aar er jeg gangen vanvittig omkring, og har oprullet Menneskenes Skjæbne! — Hør! Trompeterne lyde, Paukerne hvirvle — Fol-

ket jubler! Beed Din Aftenbøn! Du gaaer til Hvile — Himlen beskjerme Dig! Her — vedblev hun, og rakte Maria Noget, som Denne greb rask, men skjælvende: det er det Eneste, jeg, til Din Velfærd her og hisset, kan give Dig. Fat Dig, og tænk paa Gud!" — Endnu engang omfavnede hun Pigen stormende, og gik.

Nu kom Jubelen stedse nærmere. Maria ventede sit Livs afgjørende Øieblik, da Gustav treen ind. „Maria! raabte han, da han saae hende i Brudesmykket: Har Dit ahnende Hjerte sagt Dig, hvorhen jeg vil føre Dig endnu idag? Tak, fordi Du har overrasket mig saa gladelig!" Han omslyngede hende heftigt, trykte hende til sit Bryst, og gav hende et flammende Kys.

„Nok, min Elskede! sagde nu den skjælvende Pige, og vristede sig blidt af hans Favn: Nok, Gustav Wasa! Det være Afskedskysset for evigt. Din Skjebne er endnu ikke opfyldt. Det svenske Riges Krone maa være Dit eneste, Dit høie Maal. En Fyrstedatter maa besætte den paa Dit Hoved — Arend Peterson's Datter formaaer det ikke. Endnu en anden, en mægtigere Stemme minder mig om min Pligt. Du hænger ved den nye Lære, Du mener at styrke Din Kraft med Kirkens Marv, Du forstyrrer dens gamle, hellige Skikke, og bygger et nyt Værk paa dens Ruiner. Jeg beklager Dig, og kan ikke redde Dig, thi Din Villie er for fast. Jeg tør ikke følge, hvorhen mit Hjerte kalder mig — jeg er min Troes Offer!"

„Maria! raabte Gustav: Maria, hør ogsaa mig! Gjerne fratiger jeg mig Kronen — Myrthen i Dit Haar er mig meer, end alle Verdens Kroner — jeg offrer Intet. Aldrig, det sværger jeg Dig, aldrig skal jeg paalægge Din Tro mindste Tvang. Troen skal ei adskille, hvad Kjærligheden har forenet. Kom, min Elskede! Endnu ere Sverrigs Ædle forsamlede, følg mig til dem, som Rigsforstanderens Brud. Kom, og endnu idag signe Præsten den ægteskabelige Pagt!" Smerteligt smilende saae Pigen paa ham. „Ja, Gustav Wasa! sagde hun ydmodig: At Du elsker mig, elsker mig saaledes, gjør mit Hjerte vel — ja, jeg vil gaae til Altret, vil betræde det som Brud. Tillad mig kun, at jeg først smykker mig gandske, som jeg maae!"

Hun tog Elisabeth's Gave, rullede den op, kastede den over sine gyldne Lokker, over den grønne Myrthekrands, og hyllet i et sort Nonneslør stod hun for Gustav.

„Til Dit, til Fædrelandets Held! raabte hun: Til min Sjæls Held er jeg Himlens Brud! — Rør mig ikke, Gustav Wasa! — Gud velsigne Dig!" —

En hellig Gysen gjennembævede Gustav. Idet samme treen Elisabeth ind, greb Marias Haand, og ledte hende til Døren — han stod ubevægelig, og kunde ikke følge.

Men da Elisabeth aabnede Døren, vendte Maria sig endnu engang, saae efter Gustav, og hastigt tilbagekastende Slører, styrtede hun imod ham, sank til hans Bryst, og holdt ham fast omslynget.

„Lev vel! Lev vel! raabte hun: Lev lykkelig!" Taarer qvalte hendes Ord, hun hang fast ved hans Læber.

„Det Jordiske løser sig fra det Himmelske! sagde Elisabeth: Udaand, Maria, den sidste Ild, at Du luttret kan indgaae i Herrens Huus, og nu kom!"

Maria vristede sig af den Elskedes Arme. Sønderknust af sin Skjebne forlod hun Værelset med Elisabeth.

Hvorhen hun havde vendt sig, kunde Gustav ikke erfare. Uforglemmelig var ham hendes haabløse Troskab. Ikke Stockholms Beleiring, ikke Christians Flugt, ikke den Lykke som tilsmilte ham overalt, kunde udslette den vemodige Erindring om hende.

Da han, efter at Biskop Laurents Petri, under Folkets høie Jubel, havde kronet ham i Upsala, om Aftenen sad i sit Gemak, treen en Page ind og meldte ham: udenfor stod en Kone fra Helsingeland, almeenbekjendt under Navn af den hvide Kone — hun vilde ikke lade sig afvise. Gustav bød, at man skulde indlade hende.

„Konge! begyndte Elisabeth, da hun stod for Gustav: Mig sender Maria Peterson. Hil være den ædle Wasa og hans Folk! Karmeliternonnens Bøn ledsager ham — om end kun stakket Tid, paa hans alvorlige Vei. Jeg spørger Eder,

har I endnu det Guldstykke, Maria Peterson gav Eder paa Ornæs?"

Gustav slog Kongekaaben tilbage, aabnede sin Kollert, og ved en Guldkjæde hang den dyrebare Gave paa hans Bryst.

„Velan! vedblev Elisabeth: Da I endnu, ogsaa paa denne Hædersdag, ihukommer Maria, saa tag, hvad hun sender Eder, hvad der engang var Eder saa kjært, det Eneste, hun torde forbeholde Eder, da hun viede sig Himlen."

Hun overrakte Kongen et Fløiels Skriin, og da han aabnede det, rullede Maria's guldlokkede Haar ham imøde, og af den store Gustav's Øine styrtede hede Taarer ned derpaa. Han lukkede Skrinet.

„Siig hende! raabte han bevæget: Jeg skal lægge dette til mit Riges Klenodier og bevare det saa helligt, som denne Krone af Diamanter; siig hende, at Gustav Wasa skal komme hende kjærligt ihu til sin Dødsstund."

„Og hun — tog Elisabeth Ordet: hun skal bede for Eder, til hun har udlidt; thi vid: paa den Dag, I ved Alteret endnu engang, men forgjæves, søger Kjærligheds Lykke, svæver Søster Therese over til Gud!" —

Tregange gjorde hun det hellige Korses Tegn over Kongen, og forlod Gemakket.

*** *** ***

Faa Uger efter Gustav's Formæling med Prindsessen af Sachsen-Lauenburg fik han Bud:

skab fra Elisabeth: Maria var sødelig indslummeret Natten til den 24de September 1531.

Den ædle Konge helligede hendes Amindelse en stille Taare, og da Herren, efter mange Aars Forløb, hjemkaldte ham, gjorde ham det Haab, hist at gjenfinde Maria, den sidste Valfart let.

A. v. Tromlitz.

Bønnedronningen.

I Enkegrevinde Mailand's talrige og udbredte Familie herskede den Skik, som sikkert er Nogle af Læserne bekjendt, at man nemlig paa Helligtrekongeraften feirede den saakaldte Bønne-Fest. I Spøg tildeles kongelig Værdighed den Lykkelige, som i en i denne Anledning bagt Kage finder den mystisk deri skjulte Bønne i sit Stykke. Hans Værdighed varer da Aaret ud; han uddeler Hofcharger og Æresposter; han skjænker Naades- og Gunstbeviisninger. I tidligere Aar, da Familien levede samlet, og den grevelige Enkes tre Sønner og fire Døttre endnu vare hjemme, havde denne Fest skjænket dem mangen skjøn Glæde og munter Spøg. Nu, efter at de havde forladt Hjemmet, for at gaae deres forskjellige Bestemmelser imøde, kom de ofte deres Ungdoms Helligtrekongeraftener ihu.

Efter mange Aars Forløb saae den ædle Moder sin inderligste Længsel tilfredsstillet. Nytaarsaften

vare Adskillige af de elskede Børn og Børnebørn komne til hende i Besøg, og hver Dag af det nye Aar var de kjære Gjæsters Tal bleven forøget, indtil hun nu, paa den høitidelige Helligtrekongeraften, kunde tælle sine Elskedes Hoveder, uden at savne eet Eneste. Thi Aftenen før var ogsaa hendes yngste Søn, Edmund, hidkommen fra sit fjerne Regiment, og for at Intet skulde mangle i hendes Glæde, var ogsaa hendes eneste Broder, som henved tyve Aar havde levet i Amerika, kommen tilbage, med Generalstitel og stor Formue, for at leve og dø hos hende.

Ved et saa muntert Samfund var det vel intet Under, at Fortidens Billeder vaagnede i deres Rosenskjær og fyldte Hjerterne med søde Erindringer. Saaledes oprandt nu ogsaa det Ønske, igjen at feire den yndede Bønnefest, og den lykkelige Moder gik med Glæde ind deri.

Man satte sig ved Aftensbordet, spøgte, loe, glædede sig af Hjertensgrund. Nu tonede en fortræffelig Symphonie, Fløidørene til Salen aabnedes, og en fortryllende Pige indtraadte med en gigantisk Kage, som hun, med en let Hilsen til Forsamlingen, satte paa Bordet. Derpaa traadte hun beskeden bag Grevindens Stol.

Som om et Feebarn var traadt iblandt dem, vare Mændene lutter Øie. Med forundringsfulde Blikke betragtede de den yndige Psychegestalt, medens Damerne nikkede venligt ad hende.

„Ak Gud, min Søster! raabte Generalen: Hvad har Du for en Engel der endnu?"

„Stille, Broder! svarte Matronen venligt: Sæt ikke min Clara Fluer i Hovedet! See, hvor hun rødmer ved Dit Galanterie. Du skal siden erfare Mere om mit Pleiebarn. For Øieblikket kun Saameget: Hun er den Eensommes Ledsagerinde, den Syges Vogterske, den Skrøbeliges Støtte — med eet Ord, min Trøst i de Dage, hvorom vi sige: de behage os ikke!"

Ved disse Ord lod den ædle Dame Haanden glide omt over Clara's Kind — med et taknemmeligt Kys bøiede Pigen sit Hoved. Et smukt Tableau! Thi de lange blonde Lokker, der faldt om Skuldrene hartad lige til Sommen af det grønne, idealske Klædebon, ombølgede hende nu som et gyldent Slør; men det yndige Ansigt lignede en Rosenknop blandt friske Blade. Alt følte sig fortryllet af saamegen Uskyld og Ynde, og Grev Edmund tilbød hende nu en Plads ved Bordet. Forlegen vægrede hun sig. Da udbredte Grevinde Amadea, hans yngre Søster, leende sine Arme, og drog Pigen ned til sig. „De tillader, chère mama! raabte hun: Clara maa hjelpe os at spise Bønnekagen, som hun har bagt saa skjønt." — „Hjerteliggjerne, min Datter!" svarte Moderen, og Alle gave lydt tilkjende, hvormeget dette Indfald behagede dem.

Kagen skjæres nu for af Husets ældste Søn, gandske symmetrisk, i ligesaamange Stykker, som der vare Gjæster ved Bordet, og selv de jublende Børneborn fik deres Part saavelsom de Øvrige. Alle forskede speidende efter den vigtige Bønne; men neppe havde Clara med sin Rosenfinger brudt sit Stykke

over, før Bønnen faldt hende i Øinene. Hun rødmede, og havde gjerne skjult det Fortrin, der var blevet hende saa uventet, og, som hun meente, saa uforskyldt til Deel, men Grevinde Amadea's Falkeblik havde allerede opdaget Alt. „Ret saa! raabte hun glædevæget: Fortjenesten sin Krone! Clara er Bønnedronning, og Skjæbnen har erklæret sig for den Yngste af os."

Alle sprang op, og under denne Jubel bragte man den nye Regentinde sin Lykønskning. Grev Edmund var ikke den Sidste til at hylde hende. Forlegent, beskæmmet, stod det gode Barn, ikke vidende, om hun skulde modtage eller frabede sig den Ære, som blev hende til Deel.

Et Vink af hendes Velgjørerinde viste hende strax tilrette. Kort efter gik hun, med ulignelig Ynde, ind i sin Rolle, og sagde: „Vel er jeg ikke den Første, som Lykken har opløftet saa høit, dog har jeg altid takket Himlen, at jeg kun bærer en simpel Kastorhat og ingen Guldkrone. Da jeg imidlertid, gandske uforskyldt, skal bære en Krone af Blomster, beder jeg Alle, især mit Hofs ædle Damer, understøtte den unge Regentinde med deres vise Raad."

Et høit Bifaldsraab afbrød den Talende. Amadea tog den paa Bordet staaende Blomsterkrands og satte den paa den unge Dronnings blonde Hoved, derpaa bad man, det maatte behage hende, at uddele de sædvanlige Æresposter og Raadesbevisninger.

Ogsaa her viste Clara sig fintfølende og forstandig. Hun valgte Enkegrevinden til sin Overhofmesterinde, og gav hende et Smykke af Perler „saa klare

og ægte, som Taknemmelighedens Taarer," tilføiede hun rørt. Generalen udnævnte hun til Statsminister, og benaadede ham med Ordenen pour le merite. Blandt Grevinderne uddeelte hun Hofdame-Charger, og deres Mænd udnævnte hun, efter hvers Tilbøielighed, til Overforstmester, Staldmester, Oberst, Krigsminister, o. s. v.

Grev Edmund var endnu tilbage. Han havde hartad indaandet den unge Hebes usigelige Aands- og Legemsynde. Han sad der som fortryllet, hensunken i hendes Beskuelse. Nu vendte hun sig til ham, vilde tale, men saarende faldt Straalen af hans Flammeblik i hendes Øie — hun nedslog det, og taug i sød Forvirring. Da kom Amadea hende til Hjelp.

„Hvorledes, Deres Majestæt? raabte hun spørgende: Ere Deres Naadesbeviisninger slupne, eller synes denne unge Mars-Søn Dem saa vanskelig at tilfredsstille? Udnævn ham til Deres Kabinetssecretair, hvis jeg tør vove, at gjøre Dem et Forslag. Han besidder alle de Qvalitæter, som egne sig for dette Civilembed, trods den sorte Kaalorm, han bærer saa genialsk under Næsen. Han har endogsaa af og til poetiske Begeistringer, som han synger gandske smukt til Guitarre, og jeg tør vædde, at han just nu har Mindelser af en saadan."

„Nei, hellere til Hofpoet! Ive den jovialske Husarmajor, hendes Mand: Og til Beviis, at han fortjener denne Post, skal han strax besynge vor Dronning i franske Vers!"

Det syntes ikke at være Edmund nogen uvelkommen Opgave. Han begyndte strax at declamere, idet han vendte sig til Clara:

„Vous avez la fraicheur et l'eclat de la rose
Elle est reine des fleurs, vous l'êtes des amours.
Vôtre destin pourtant diffère en quelque chose
Elle plait un moment, vous plairez toujours!"

Der reiste sig en en høi Bifaldslarm, medens Clara bøiede Hovedet, som en Purpurrose bøier sig i Solen, uden at vove et Ord. Den muntre Amadea brød en Laurbærgreen af et af de i Salen grupperede Daphnetræer, som afvexlede med blomstrende Oleandre, og idet hun overrakte Dronningen den, bad hun, at Denne dermed vilde stadfæste Digteren i hans Værdighed. Clara forsøgte nu nogle forbindtlige Ord, som begeistrede Edmund paany. Han vedblev:

„Pourquoi de ce don enchanteur
S'emparer de mon panore coeur?
Ne suis-je déjà son esclave?
M'enchaînerez-vous d'avantage?
Echaufferez-vous mon encens?
La rose seule et suave
Inspire seule les talens —
L'adorer, cest mon avantage!"

Saaledes spøgende, sluttede man Taffelet, for at gaae ind i en anden Sal, hvor en munter Musik indbød til Dands. Thi et Bal skulde ende den lykkelige Dag. Generalen aabnede det med Bonnedronningen; Edmund afløste ham. Med Henrykkelse hviilte den moderlige Matrones Blikke paa hendes Børns yppige Blomsterkrands, og kun Savnet af den elskede, forudgangne Ægtefælle kastede en Skygge i hendes Sjel. Da satte Generalen

sig hen til hende. „Søster! sagde han: Du er en misundelsesværdig Kone. Du kommer mig fore som Indiens frugtbetyngede Chirimoya, hvorom Vinranker, Lianer og blomstrende Planter flokkes. See dette deilige Par, Din Edmund og Clara! Men sig mig, Søster, hvor kommer Du til denne Engel?"

„Ved en sørgelig Begivenhed! Men som jeg umuligt kan fortælle Dig her, hvor Glæden har udbredt sine Vinger over os. Imorgen, naar Russen er forbi, og den alvorlige Betragtning træder i dens Sted, skal Du erfare den. Nu kun Saameget: Jeg betragter det elskværdige Barn som den Yngste af mine Døtre, som en venlig Gave af det naadige Forsyn for mit Livs Aften."

Generalen forsømte ikke næste Dag at minde Grevinden om hendes Løfte, hvorpaa hun fortalte Følgende:

„I den skjebnesvangre Vinter 1813, da Napoleons ulykkelige Offre fandt deres Død paa Russlands Isstepper, var ogsaa Kulden meget streng i denne Egn. Husene tilfoges, Veiene vare ufremkommelige. Forgjæves kæmpede vor Bestræbelse med Naturkræfterne; meget ofte fandt man stivnede eller vildfarende Vandrere, af hvilke kun Faa stode til at redde. — Fuld af mørke Tanker sad jeg med Amadea, som dengang endnu var hos mig, i dette Kabinet, da man meldte mig, at man oppe paa Bjergtoppen havde fundet en Harpe, hvis øvre Spidse ragede frem af Sneen. Man blev opmærksom, og grov den ud. Men med Forfærdelse opdagede

man tillige en Mands-Arm, som holdt den. Jeg befalte, som Du let kan tænke, at man skulde grave videre, og det varede ikke længe inden man bragte os Liget af en sølvlokket Olding, som selv i Døden ikke havde villet skilles fra sin elskede Harpe — og af en ung, endnu i Døden fortryllende Qvinde, som holdt et omtrent sexaarigt Barn fastknuget i sin Favn. Barnet laae, ligesom slumrende, med Ansigtet mod Moderens Bryst; dets lange Haar dannede en beskyttende Hvælving om dets Ansigt. Kun Barnet var Lægen istand til at redde; de Andre bleve Forstyrrelsens Bytte. — Længe varede det, inden den lille nydelige Pige var istand til at fortælle os noget om sig og Sine. Af de Papirer, disse havde hos sig, erfarede jeg, at den Gamle, en blind Harpenist fra Böhmen, var vandret om i Landet, ledt af sin Datter, og at Barnet tilhørte hende. Nanny's Dagbog, som fandtes paa hendes Bryst, og som jeg omhyggelig har gjemt til hendes Datter, karakteriserer hende som særdeles from og dannet; den kastede ogsaa Lys paa hendes Skjebne. Hun hviler hos sin Fader paa Kirkegaarden, og ved deres Grave lod jeg plante to unge Lindetræer, i hvis Skygge Clara tidt har leget."

Med stor Deeltagelse havde Generalen hørt til. „Tør jeg see de Papirer, hvorom Du taler, Søster?" spurgte han. — „Her ere de! svarte Grevinden, idet hun af sine Gjemmer fremtog dem: Endnu har intet profant Øie seet disse Hemmeligheder. Du vil erfare, at Faderen kun er uhyde-

ligt berørt deri. Desværre er det den tusindgange gjentagne Historie om den forførte og forladte Uskyldighed, om et Bedragerie, en letsindig Yngling af høi Byrd tillod sig mod den stakkels moderløse sextenaarige Nanny. Men hvad fattes Dig, Carl?" spurgte hun forundret; thi hendes Broder havde udfoldet Papirerne, læst Navn og Sted, og hans Blik stirrede paa de blege Skrifttræk af en qvindelig Haand. Han rystede, han var bleg som et Liig. „Broder, hvad fattes Dig?" gjentog Søsteren ængsteligt.

Generalen drog et dybt Suk, slog Haanden for Ansigtet og stammede: „Jeg seer — min Fortids Gjenfærd!"

„Broder! raabte Matronen ahnende: Var det muligt?"

„Ja! stønnede han: Nanny! Gud! Clara!"

„Er Din Datter!" afbrød hun ham med glædeskjælvende Stemme.

„Saa er det! O, jeg er en Synder, ikke værd den Naade, Gud lader mig vederfares. Som et raat, tøileløst Menneske kom jeg til at ligge i Qvarteer hos Nanny's Fader. Her lærte jeg at kjende Sædelighed, Orden, Dyd og det borgerlige Livs stille Fred. Jeg blev bedre, thi jeg elskede den smukke uskyldige Nanny. Hun havde ingen Moder, hendes Fader var blind. Han var Musikant, og forlod ofte Huset med sin Veiviser. Nanny havde en Sirenestemme og et Englehjerte. Jeg vilde ægte hende. Men da kom der Marschordre. Jeg forlod hende som den ømmeste Elsker, men jeg

blev hende ikke tro. Jeg gik i engelsk Tjeneste — min Skjebne førte mig over Havet, og en evig Skillevæg var reist imellem os. Tidt tænkte jeg paa Nanny i eensomme Øieblikke; tidt nærmede hendes Aand sig mig i Drømme — jeg vidste, at jeg maatte være Fader. Advarende traadte fra nu af hendes Skygge mellem mig og Synden; jeg giftede mig aldrig; faderlig Kjærligheds Glæde smagte jeg aldrig. Eensom stod jeg paa Jorden, med Bebreidelsens ulægelige Vunde, og hver Morgen har jeg bedet: „Herre, kom ei min Ungdomssynd ihu, men tænk paa mig efter Din store Barmhjertighed!"

„Og Herren bønhørte Dig! sagde den hastigt forsonede Søster: Han bevarede Dit Barn, og giver Dig Din Nanny forædlet igjen i Clara. O jeg Lykkelige, at jeg fandt hende."

Og Broder og Søster faldt hinanden i Armene; Englene feirede den angerfulde Synders Triumph.

Da Bønnefesten kom igjen, tog Dronningen Bønnekrandsen af sine Lokker, og Edmund smykkede hende med Myrthekrandsen.

Wilhelmine v. Gersdorff.

De fire Tolvskillinger.

Paa Keiser Frederik den Andens Tid levede en Smed, som hver Dag arbeidede i sit Værksted, uden at helligholde nogen Søn- eller Helligdag, og altid arbeidede han kun saalænge, til han havde fortjent sine fire Tolvskillinger — saa gjorde han Fyrabend. Om han end havde aldrig det at bestille, om end Fortjenesten kunde være nok saa stor — havde han kun fortjent sine fire Tolvskillinger, saa rørte han ikke en Finger mere.

Nu forebragtes det Keiseren, hvorlunde Smeden arbeidede hver Dag, og hverken ændsede Søn- eller Helligdage. Da han det hørte, kaldte han ham for sig og spurgte ham, om det var sandt, hvad man fortalte om ham. Smeden vedgik det Altsammen. „Vel an! vedblev Keiseren: Svar, hvorfor handler Du saa?"

„Herre! svarte Smeden: Jeg har engang for Alle gjort mig det til en Regel, hver Dag kun at arbeide saameget, at jeg kan fortjene mine fire Tolvskillinger — har jeg fortjent dem, saa gjør jeg ikke mere den Dag."

„Og hvad gjør Du med disse fire Tolvskillinger?" spurgte Keiseren.

„Herre! gjensvarte Smeden: Tolv Skilling giver jeg bort, tolv afbetaler jeg, tolv kaster jeg bort, og tolv bruger jeg."

„Hvorledes det? Forklar Dig tydeligere!

„Herre! Tolv giver jeg bort i Guds Navn; Tolv andre giver jeg min Fader til hans Underholdning,

fordi han er saa gammel, at han Intet kan fortjene mere; han har gjort mig store Forskud, da jeg var ung og ikke kunde ernære mig selv. De Tolv, som jeg bortkaster, giver jeg min Kone til hendes Raadighed; de ere bortkastede, thi hun gjør ikke Andet end æder og drikker; de tolv sidste Skilling sætter jeg paa mig selv. Altsaa forbruger jeg de fire Tolvskillinger, som jeg har sagt Eder, Herre!"

Da Keiseren hørte dette, blev han tvivlraadig, hvad han skulde gjøre. Han tænkte: bød jeg ham vige fra sin Vane, saa vilde han blive fortrædelig og vildfarende — jeg vil derfor paalægge ham et strængt Bud, og overtræder han det, vil jeg paa eengang straffe ham for Alt hvad han har gjort Guds og mine Bud imod.

„Gaae med Gud! sagde han til Smeden: Men under svær Straf forbyder jeg Dig, at tale til noget Menneske om det, vi her have forhandlet, med mindre Du først har seet Vort Keiserlige Ansigt hundrede gange." Derpaa lod han Smeden gaae, og Denne vendte tilbage til sit Arbeid.

Kort efter sammenkaldte Keiseren alle de Vise ved sit Hof, for at sætte dem paa Prøve. Han forelagde dem Historien om de fire Tolvskillinger, af hvilke En blev bortgiven, En afbetalt, En bortkastet, En brugt — og spurgte dem, hvorledes dette var at forstaae. De Vise vidste ikke strax, hvad de skulde svare, og bade derfor om otte Dages Betænkningstid, som ogsaa blev dem tilstaaet. I deres Sammenkomster stræbte de imidlertid forgjæves, at løse Gaaden, indtil de omsider gjættede, at Spørgsmaalet maatte have Hentyd-

ning paa Smeden, som Kejseren havde ladet kalde, uden at Nogen vidste, hvorfor.

De opspurgte altsaa hans Bopæl, begave sig hemmeligt derhen, og spurgte ham om Betydningen af de sælsomme Ord. Men Smeden, som var en Fiffikus, vogtede sig vel, at han ikke røbede sin Hemmelighed. Da de omsider bøde ham Penge, blev han rimeligere og sagde: „Ville I endelig vide det, saa gaaer hen, og bringer mig hundrede Guldgylden — det er det eneste Vilkaar, hvorpaa I kunne erfare det."

De Vise, som ikke saae anden Udvei, og frygtede, at den bestemte Termin skulde forløbe, gav ham de forlangte hundrede Guldstykker. Smeden tog dem, inden han havde sagt et Ord, Stykke for Stykke, i Haanden, betragtede Præget, som paa den ene Side fremstillede Keiser Frederik den Andens Hoved, med opmærksomt Velbehag, og fortalte derpaa de Vise Alt, hvad han havde sagt Keiseren om de fire Tolvskillinger. Tilfredsstillede forlode de ham, og ventede nu Udløbet af de otte Dages Frist.

Da lod Keiseren dem kalde for sig igjen, og see, de fortalte ham Ord for Ord, hvad de havde hørt af Smeden. Keiseren undrede sig meget over deres Viisdom, lod Smeden kalde for sig, og tænkte ved sig selv: Det skal komme ham dyrt at staae! De have udentvivl lokket og truet ham saalænge, til han har sagt dem Alt; thi ved deres egen Kløft havde de aldrig udfundet det. Han har imidlertid skadet sig selv.

Smeden kom, og Keiseren tiltalte ham. „Mester, I har forsyndet Eder haardt mod mit Forbud,

idet I har fortalt, hvad jeg havde befalet Eder at fortie. Det skal komme Eder dyrt at staae!"

„Herre! begyndte Smeden: I har at befale, ei allene over mig, men over hele Verden, efter Eders Velbehag; jeg underkaster mig Eder, som en elsket Fader og Herre. Men viid: Jeg troer ikke, at have forbrudt mig imod Eder, thi I bød mig kun, at jeg Ingen skulde aabenbare, hvad jeg havde sagt Eder, med mindre jeg først havde seet Eders Keiserlige Ansigt hundredgange. Jeg torde altsaa ikke føie Viismændene inden jeg havde fyldestgjort den af Eder fastsatte Betingelse. Den søgte jeg altsaa at opfylde, og lod mig, inden jeg havde sagt et Ord, give hundrede Guldgyiden. Eders paa dem udprægede Billed besaae jeg, i deres Nærværelse, meget nøie, og da først sagde jeg dem, hvad de havde forlangt at vide af mig. Derved, min naadige Herre og Keiser, troer jeg ikke at have besværet min Samvittighed ved Eders Buds Overtrædelse."

Da Keiseren hørte dette, maatte han lee. „Gaae med Gud! sagde han: Du er klogere end alle mine Viismænd. Herren skjænke Dig Lykke og Velsignelse!" Med dette Ønske gik Smeden hjem, og levede herefter i uforstyrret Ro, lykkelig paa sin Maneer.

Lykkes-Kilden.

For omtrent hundrede Aar siden var en ung Soldat med sit Compagnie i en irlandsk Kirke, tog et Spil Kort op af Lommen, og lagde det, Blad for Blad, meget alvorligt hen for sig. Hans Corporal bebreidede ham hans Ugudelighed, og da han ikke brød sig derom, førte man ham, efter Gudstjenestens Slutning, til Fredsdommeren.

„Hvem er Du? spurgte Denne i en strænge Tone: Og hvor har Du tordet vove, at forstyrre den offentlige Andagt?"

„Ak, min Herre! sagde Richard med beskeden Driftighed: Jeg er en Ulykkelig, født af fattige Forældre, som, under vore borgerlige Krige, offrede deres Liv i Kongens Tjeneste, og efterlode mig hjelpløs. Jeg bluedes ved, at falde Sognet til Byrde, derfor tog jeg, for tre Maaneder siden, Tjeneste i et gjennem vor Landsby marscherende Regiment. Det er, i kort Begreb, mit Livs Historie. Hvad min Adfærd i Kirken angaaer, saa vil Hr. Corporalen selv bekjende, at jeg med mine Kort havde sat mig i den fjerneste Krog."

„Ligemeget! tordnede Dommeren, som just havde Selskab hos sig, og gjerne vilde tilbords: Ligemeget! Hvo har da nogensinde hørt, at man spiller Kort i Kirken, om man end var gandske allene deri?"

„Jeg beder, at maatte vorde hørt! svarte Richard: Jeg er meget fattig, og kan ei engang kjøbe mig en Bønnebog. Tillige er jeg ung og adspredt. For nu at holde mine fromme Tanker samlede, som

det sig bør, betjener jeg mig af et uskyldigt Middel, nemlig disse gamle Kort. (Her tog han dem op af Lommen.) Ved Esset tænker jeg mig, at der kun er een Gud til, som har skabt og opholder alle Ting. Toeren betyder Mariæ Bebudelse; Treeren den hellige Treenighed; Firhakken de fire Evangelister; Femmerten de kloge og daarlige Jomfruer; Sexeren Skabelsesdagenes Tal; Syven Hviledagen; Otteren og Nieren de Spedalskes Helbredelse, af hvilke kun Een takkede Herren; Tieren de ti Bud; Knegten — O! raabte han, idet han kastede den bort: Det er en Skurk! I Damen — vedblev han — seer jeg Dronningen af Saba, som kom til Salomo; og i Kongen Himmelen og Jordens Herre."

Dommeren smilte. „Men hvorfor er Du saa vred paa Knegten?"

„Fordi jeg ved den forstaaer min nærværende Hr. Corporal, tilhviskede det unge Menneske ham: som mishandler mig ved alle Leiligheder. Iøvrigt tjene mine Kort mig ikke blot til Bønnebog, men ogsaa til Kalender, thi naar jeg sammentæller Øinene, udkommer lige 365. Følgeligen kan man vel unde en fattig Djævel stigt et Bibliothek."

Dommeren maatte tvinge sig for ikke at lee høit. Han bilagde Sagen saa alvorligt som muligt, gav det unge Menneske Penge til at kjøbe sig en Bønnebog og en Almanak, lod sig sige hans Navn, og gik derpaa til Selskabet, som han fortalte den moersomme Historie. Tilfældigviis befandt sig blandt Gjæsterne

den navnkundige Swift, som, da han hørte Soldatens Navn, strax erindrede, at han havde Familie af samme Navn. Han gjorde Efterspørgsel, og det viste sig virkelig, at Richard var hans Fætter.

Da Swift levede paa en fortrolig Fod med alle Stormænd og Ministre, blev det ham let, at skaffe den fromme Kortspiller hans Afsked. Selv fuldendte han derpaa Ynglingens Opdragelse, og skaffede ham en indbringende Post i Indien. Her giftede han sig med en riig, elskværdig Kone, vendte efter fjorten Aars Forløb tilbage til Engelland, kom ved sine Børns Giftermaal ind i de første Familier, og en endnu levende Lord kommer ham med Ærbødighed ihu som sin Stamherre.

Hvilken Regent regjerer paa fornemst Viis?

Kongen af Engelland; thi han har to Huse, (Over- og Underhuset); efter ham de andre konstitutionelle Fyrster, der have to Kammere; derefter de andre Monarker, der hver blot have et Kabinet; derpaa følger den tyrkiske Keiser, som har en Divan; og endelig Paven, som maa hjelpe sig med en Stol.

Forundrings-Gjenstande i det evige Liv.

Præsten Newton sagde: „Vi ville faae tre Ting at forundres over naar vi engang komme i Himmerige. Først over, at vi ikke finde alle dem, vi haabede at samles med. Dernæst over, at vi treffe Andre der, vi ikke ventede at finde. Og endeligen over, at vi selv ere komne der.“

Forskjellen paa en skjøn og en smuk Kone.

„Hvad er Forskjellen paa en skjøn og en smuk Kone?“ spurgte Hr. Paulmier en Eleve i sit Døvstumme-Institut.

„En skjøn Kone, svarte han: henriver os til Beundring, en smuk behager os, interesserer os. Den skjønne er kun skjøn paa een Viis, den smukke paa tusinde.“

Jomfru Sontag og Mad. Catalani.

(Redacteuren af det franske Tidsskrift le reunion indestaaer for Sandheden af følgende Anecdote i hans Blad No. 1, 1828.)

Paa en af sine Reiser traf Jomfru Sontag sammen med Mad. Catalani, som endnu aldrig havde hørt hende synge. Hun blev inviteret hen til den berømte Sangerinde, fandt der et stort Selskab, som bad dem synge en Duet. Mad. Catalani havde just nylig faaet fra Italien en overmaade smuk, gandske ny Duet, af hvilken hun allerede havde indstuderet sit Partie. Efter megen Vægring, som det lod, kun af Beskedenhed, lod Jomfru Sontag sig endeligen overtale, og for at prøve hendes Konstfærdighed, laae Catalani hiin Duet hen for hende, der var hende aldeles ubekjendt. Men nu var der en anden Vanskelighed: man havde ingen saa øvet Klaveerspiller, der kunde accompagnere. Da satte Jomfru Sontag sig til Pianofortet, og Duetten begyndte. Men det er umuligt at skildre Tilhørernes Henrykkelse, selv Mad. Catalani var som henrykt af Begeistring. Konstkjærligheden seirede over Egenkjærligheden: da Duetten var endt, faldt hun sin unge Konstsøster om Halsen og raabte: „Du er ingen jordisk Sangerinde, Du er den hellige Cæcilia selv!“

Guldsmeddatteren.

(Efter Ludvig Uhland.)

En Guldsmed i sit Værksted stod
Blandt Perler, Steen og Guld.
Det allerypperste Klenod
Det er dog Du Helena,
Min Datter from og huld.

Da kom en Ridder bold og fiin:
Velkommen — Pige huld!
Velkommen — kjære Guldsmed min!
Gjør til min Brud et Smykke
Af Perler og af Guld!

Da Smykket det var færdigt nu,
Og straaled' i sin Glands,
Da hang Helena mod i Hu,
Engang hun var allene,
Paa sig den gyldne Krands.

O! hvor lykkalig er den Brud,
Som bære skal det Guld.
Ak! gav mig blot den Ridder prud
En lille Krands af Roser,
Af Fryd min Sjæl var fuld.

Snart kom igjen den Ridder fiin
For Smykket at besee:
O! indsat, kjære Guldsmed min,
En Ring med Diamanter
Alt til min Elskede!

Da Ringen den var færdig nu
Med Demant kostelig,
Da stak Helena mod i Hu,
Engang hun var allene,
Den Fæstensring paa sig.

Ak! hvor lyksalig er den Brud,
Som bære skal den Pryd!
Ak! gav mig blot den Ridder prud
En nok saa lille Haarlok,
Hvad ligned' da min Fryd!

Snart kom igjen den Ridder fiin,
For Ringen at besee:
Du haver, kjære Guldsmed min,
Godt dannet disse Gaver
Alt til min Elskede.

Dog, — for at see det i sin Glands,
Kom skjønne Pige nu!
Hvorledes klæder Dig min Krands,
Hiint Smykke til min Elskte —
Hun er saa skjøn som Du.

Det just en Søndagmorgen var,
Derfor den Pige væn
Sin allerbedste Klædning bar.
I Kirken var hun stedse
Meer end sædvanligt pæn.

Undseeligt rødmende hun stod
Med sært bevæget Aand.
Hun sig med Krandsen smykke lod,
Han stak paa hende Ringen,
Og greb saa hendes Haand.

Helena! Du min søde Brud,
Nu ende maa min Skjemt!
Den Skjønneste er Du. Ved Gud,
For Dig er dette Smykke
Og denne Ring bestemt.

Blandt Guld og Perler blomstred Du.
Deri et Tegn jeg saae,
At Du opløftes skulde nu
Ved mig til Glands og Ære
Og Din Belønning saae.

(Sophus Tayle.)

Til — e —.

Seer jeg Dig venlig og mild,
Og paa Dine Læber er Smil; —
Turde da, elskede Pige!
Glad i mit Indre jeg sige:
Ynglingen, som Du tilsmiler —
O! det er mig!

Flammer Dit Øjes Krystal,
Lig Stjernen paa Himmelens Hal; —
Turde da, elskede Pige!
Glad i mit Indre jeg sige:
Han, for hvem Øjet huldt flammer —
O! det er mig!

Banker Dit glødende Bryst
Af Kjærligheds Længsel og Lyst; —
Turde da, elskede Pige!
Glad i mit Indre jeg sige:
Han, for hvem Hjertet høit banker —
O! det er mig!

Beder til Gud Du i Løn
Saa from og andægtig en Bøn; —
Turde da, elskede Pige!
Glad i mit Indre jeg sige:
Han, for hvis Lykke Du beder —
O! det er mig!

Fængsler Dig Kjærligheds Baand,
Bortskjænker Du Hjerte og Haand; —
Turde da, elskede Pige!
Glad til Alverden jeg sige:
Han, som til Elsker Du kaarer —
O! det er mig!

C. F. Julin—Fabritius.

Alexandrina.

Fortælling af J. Satori.

En uhyre Mængde Mennesker strømte gjennem Petersborgs Gader, og samledes i Nærheden af Keiser-Palladset. Karosser kjørte frem og tilbage; Ryttere galopperede i alle Retninger; paa hvert Gadehjørne stod en Gruppe af ivrigt Samtalende. I alle Huse brændte Lys, skjøndt det allerede var langt ud paa Natten.

Ogsaa i det keiserlige Pallads herskede stor Bevægelse; Vagterne vare fordoblede; Hofmænd iilte op og ned ad Trapperne, kun tænkende paa den vigtige Begivenhed, som forestod.

Men i den store Forsamlingssal herskede den største Stilhed, skjøndt den maaskee aldrig havde været fuldere af Mennesker, end netop nu. Thi Enhver, som ved sin Rang var berettiget til, at vise sig ved Hoffet, havde indfundet sig her, for, nogle Minuter tidligere end Residentsens øvrige Beboere, at erfare, hvornaar Elisabeths, Keiserindens, sidste Dieblikke nærmede sig.

Nu aabnede sig to af Fløidørene, som førte til Forsamlingssalen, og udaf dem treen Prindsesse Maria Semenoffna Tschoglokoff, Regentindens første Statsdame. Med hurtige Skridt, uden at tage mindste Notits af de Tilstedeværende, gik hun til et ligeoverfor de keiserlige Gemakker liggende Værelse. Kun faa Minuter havde hun opholdt sig her, da dets Døre oplodes, og Storfyrsten med sin Gemalinde, ledsaget af Prind-

fessen, begav sig ind i Keiserindens Sovekammer, medens de Tilstedeværende sagte tilhviskede hverandre deres Forundring over det Forefaldne.

Var Elisabeth allerede sin Død saa nær? Skulde der nu finde en Forsoning Sted mellem hendes Neveu, hende og hans Gemalinde? Det syntes saa. Begge saae meget nedslagne ud. Kom deres Sorg fra Hjertet? Der var næsten Ingen tilstede, som troede derpaa.

Keiserindens Sovekammer var kun oplyst af en under Loftet hængende Lampe. Elisabeth hviilte, understøttet af Puder, paa sin høire Arm, Hovedet halvt opreist, idet hun syntes at tvinge sig, for endnu engang at give sine Øine den Ild og det Liv, som ellers besjelede dem. Magert og indfalden, allerede overtrukken af Dødens Farve, var det Ansigt, hvorpaa der for havde thronet en gandske eiendommelig Ynde.

Da nærmede sig nu Storfyrsten og hans Gemalinde. De knælede ned for Keiserindens Seng. Nogle Øieblikke saae hun fast paa dem, som om den følgende Yttring kostede hende megen Overvindelse. „Intet Øieblik — begyndte hun omsider — har jeg ophørt at elske Eder Begge; jeg ønsker Eder, ved min Bortgang fra Verden, kun Lykke og Velsignelse."

Efter disse faa Ord segnede hun, som om de havde udtømt hendes sidste Kræfter, tilbage paa Puden, hvorpaa Storfyrsten og hans Gemalinde reiste sig og kysfede Keiserindens Haand. Nu traadte Monarkindens Skriftefader tilligemed Prindsesse Tschoglokoff nærmere. Elisabeth vinkede den Sidste til sig, og medens Prind-

sessen rakte hende styrkende Medicin, tilhviskede Keiserinden hende: „Fuldbragt er Convenientsens tunge Værk! Men ogsaa Hjertet har sine Rettigheder, og mit vil hævde dem. Bortfjern alle byrdefulde Vidner.“

„Hendes Majestæt ønsker at sove i uforstyrret Ro! sagde Prindsessen nu, vendende sig til Storfyrsten, som underholdt sig med sin Gemalinde og Keiserindens Skriftefader i den anden Ende af Værelset: Og forunder mig den Ære, at bevogte Allerhøistsammes Person!“ lagde hun til.

Efter denne Erklæring fjernede de Tilstedeværende sig, og gik ud i de ydre Gemakker, hvor det fyrstelige Par endnu havde meget at aftale med den fromme Mand. Nu spurgte Elisabeth Prindsessen: „Har Du fuldbyrdet min Befaling? Kun over Øieblikke har jeg endnu at raade — ere de forløbne — saa raader en høiere Haand.“

„Alt er indledt, som Deres Majestæt har befalet! forsikkrede Prindsessen og tilføiede: Grevinden og hendes Brødre vente, tilligemed deres Ledsager og Opdrager, Hr. von Panniokoffsky, i det næste Kabinet paa deres ophøiede Beskytterindes — —

„Moders! afbrød Keiserinden hende levende — Hvi vil Du ikke lade mig høre dette søde Navn? Ved Enden af min Løbebane vil det være Vellyd for mit Øre, Vederqvægelse for mit Hjerte. — Men iil, Tiden er kostbar.“

Prindsessen gik nu ind i Sidekabinettet, og kom tilbage med tre blomstrende Børn, som fulgte hende

frygtsomt, saae sig sky omkring, betragtede den Syge med Forundring og holdt sig i ærbødig Afstand fra hende.

Keiserinden betragtede dem længe, medens kun et Uhrs Perpendikulslag afbrøde den herskende Stilhed. Dette forøgede Børnenes Ængstelighed. De rykkede nærmere sammen, rakte hinanden Hænderne, og ventede med beklemte Hjerter, hvad her vilde gaae for sig.

Først efter en lang Pause tilraabte Elisabeth dem med bevæget Røst, de skulde kun træde nærmere, og da de nølende gjorde det, rakte hun dem, smilende gjennem en Strøm af Taarer, sin Haand, som de skjælvende kysede.

Monstrende betragtede Elisabeth de tre deilige Børns Træk. Omsider blev hendes Blik hængende ved den Yngste af dem, en Pige, som, med sine blaae Øine, sit aabne Ansigt, lignede en Violblomst.

Dette Barn drog hun hen til sig, klappede det paa Kinden, og sagde derpaa, hensunken i dets Beskuelse: „Ja, Du er, som jeg engang var! Du er mit udtrykte Billed! Min Kjærligheds, min Henrykkelses Pant! Razumoffsky's Datter! — Som Du nu, saaledes opblomstrede ogsaa jeg i prangende Skjønhed! — Og hvad er jeg nu? Dødens Bytte maaskee i næste Stund!"

Keiserinden bedækkede sit Ansigt med begge Hænder, og syntes at ville fatte sig, inden hun, efter en Pause, vedblev: „Kom, min Alexandrina, kommer, mine Sønner, at Eders døende Moder kan velsigne Eder, før hun gaaer bort fra denne Jord."

Børnene knælede foran Sengen. Keiserinden lagde sin Haand paa deres Hoveder, og bad længe,

som det syntes, i stor Hjerteangst. Derpaa lod hun sig række et Skriin, hvoraf hun tog to kostbare Ringe og sit eget, med Brillanter rigtsmykkede Portrait. De første rakte hun sine Sønner, og sagde med dyb Bevægelse: „Modtager her de sidste Gaver, Eders Moders Kjærlighed byder Eder!"

„Og Du, min Alexandrina, vedblev hun: hør min sidste Bøn! Bevar ved Dit Hjerte dette Billed, og saa ofte Du betragter det, komme Du Din Moder ihu! — Lever vel, mine Børn! I ere ikke fødte for Thronen, men derfor elskede jeg Eder lige høit."

Halvafmægtig sank Keiserinden tilbage. Medens nu Prindsessen talte nogle styrkende Draaber, havde Børnene grædende listet sig langt bort, hvor de ængsteligt saae til, om ogsaa den Syge, hvis Ord de ikke forstode, vilde komme til sig selv.

Det varede længe, inden dette skete. Hun anstrengte sig, for at holde Øinene oppe, og sagde omsider med mat Røst: „Endnu et Kys — saa bort med dem!" —

Børnenes Taarer fløde nu stedse rigeligere, da de paa Prindsessens Befaling, atter traadte nærmere og af hende løftedes op, for at Keiserinden kunde kysse dem. Med bristende Røst tilhviskede hun dem: „Lever vel — tænker paa Elisabeth — Eders Moder!"

Prindsessen førte nu Børnene tilbage til Kabinettet, hvor Panniokoffsky ventede dem. Med ham forlod de det keiserlige Pallads, medens Skriftefaderen, ved Keiserindens Seng, istemte fromme Bønner,

hvormed han ikke ophørte, før Elisabeth's Sjel havde forladt sin jordiske Hytte.

Det nysbeskrevne Optrin efterlod hos Børnene — de vare fødte i et hemmeligt, men, som man vilde paastaae, retmæssigt Ægteskab mellem Keiserinden og Feltmarskalk Alexis Gregoriewitsch Razumoffsky — et dybt Indtryk, og idet de kjørte hjem igjen med Panniokoffsky, talte de uafladeligt om den dødssyge Dame, som med saamegen Hjertelighed havde kaldt sig deres Moder, uden at de dog havde den mindste Ahnelse om, at det var Ruslands Beherskerinde, som havde givet dem sin Velsignelse. — Med utallige Spørgsmaal bestormede de deres Opdrager, som de pleiede at kalde Fader; men han forblev ordknap og alvorlig.

Da de vare komne hjem, modtog Fru Panniokowsky dem med ængstelig Bekymring over deres lange Udeblivelse. Med en Blanding af Rørelse og Nysgjerrighed hørte hun Børnenes levende Fortælling, men forbød dem strengt, at lade sig forlyde med det mindste for noget Menneske.

Efterhaands forsvandt Erindringen om hiint Optrin af Børnenes Sjele. Under Navnet Tarrakanoff, hvormed forbandtes grevelig Titel og Rang, erholdt de en Opdragelse, som satte dem istand til, engang at indtage den dem tilkommende Plads paa det store Verdenstheater.

Kun i Alexandrina's Hjerte levede Mindet om den korte Lykke, hun havde nydt i Moderens Favn;

kun hun tænkte uafladeligt paa den Forevigede, hvis Billed hun stedse bar paa sit Bryst og ofte trykte til sine Læber i eensomme Timer.

Elisabeth var for letsindig til at hun havde kunnet hellige sine Børn en meer end forbigaaende Opmærksomhed. Hun anviste betydelige Summer, som anvendtes paa deres Opdragelse og i Tiden kunde sikkre dem et uafhængigt Liv; ja, ved et Diplom ophøiede hun dem i Grevestanden. Men isvrigt bekymrede hun sig ikke stort om dem — hun saae dem kun sjelden, og altid kun i Frastand. De bleve hende stedse ligegyldigere, allerhelst da Mindet om deres Fader stedse blev svagere i hendes Hjerte. Først i sin Dødsstund kom hun dem ihu, og følte sig af sin Samvittighed opfordret til, at omfavne dem før sin Død. Men da nu ogsaa disse Børns Fader, Feltmarskalk Razumoffsky, siden Keiserindens Hjerte havde vendt sig fra ham, meest opholdt sig i lang Afstand fra Petersborg og altid var saa sysselsat med politiske Planer, at han ikke fik Tid, at laane Øre til Naturens Røst, forbleve de Smaae gandske overladte til Panniokoffsky og hans Kone, hvorved de, i aandigt og legemligt Hensyn, befandt sig saare vel.

Mange Aar vare forløbne, uden at der tildrog sig noget mærkeligt med de grevelige Børn. Fra hvem de nedstammede, var dem nu ingen Hemmelighed; men det maatte blive det for Verden.

Catharina var, efter Peter den Tredies Død, bleven Keiserinde, og skiftede sine Favoriter, som Elisabeth fordum, da En af hendes ivrigste, men hemmeligste Fjender, Fyrst Radziwil, fæstede sin Opmærksomhed paa den forrige Keiserindes Datter, paa Alexandrina. Da han kjendte hendes Byrds Hemmelighed, og var overbeviist om Retmæssigheden af hendes Moders Forbindelse med Feltmarskalk Razumoffsky, smigrede han sig med det Haab, at støde Catharina fra Thronen, hvis Rettigheder hun misbrugte til at undertrykke den polske Nation, hvilken Fyrsten, som polsk Magnat, vilde forsvare, eller idetmindste hævne med sit Blod.

Om han ikke havde sine private Hensigter — om han ikke haabede, engang at kunne dele Herredømmet over Rusland med Alexandrina, naar hun først var beklædt med det Purpur, der tilkom hende — hvo tør besvare disse Spørgsmaal? Nok, han søgte og fandt Leilighed til at gjøre Hr. von Panniokoffsky's og hans Kones nærmere Bekjendtskab; han drog dem lidt efter lidt ind i sin Hemmelighed og omsider lykkedes det ham, at vinde dem for sine Planer. De bøde ham endogsaa villig Haand, da han viste dem Nødvendigheden af, at Alexandrina fjernedes fra Rusland, medens hendes tilkommende Storhed forberedtes.

Hvad der især bevægede dem dertil, var den Omstændighed, at Catharina begyndte, underhaanden at erkyndige sig om Forholdene i deres Huus, om deres Pleiebørn, om disses Opdragelse, om de Midler, hvormed den bestredes, og meget andet; herved paa-

nødte sig, den sørgelige Formodning de bestyrtede Ægtefolk, at deres Yndlinger vel havde levet den længste Tid i deres lykkelige Indgetogenhed.

I al Stilhed og muligste Hast gjordes nu Forberedelser til en Reise, som skulde føre til Italien. Did skulde den unge Grevinde ledsages af Fru Paniokoffsky's Søster, en aldrende Enke, som besad den redeligste Charakter og elskede hende med en Moders Ømhed. Fyrsten vilde selv give de Reisende Leide.

Fyrst Radzivil havde saa gandske vundet Alexandrina's Velvillie og Tillid, at hun neppe vilde indvende Noget mod at følge ham, naar hendes Plejeforældre gjorde hende denne Reises Hensigtsmæssighed begribelig. En Aften altsaa kjørte en Vogn frem. Da man nu havde tilbragt hele Dagen med at pakke ind, meente Alexandrina, at hendes Plejeforældre vilde gjøre en Reise til nogle Venner i Nærheden af Petersborg, hvilket de ofte pleiede. Men hvor undredes hun, da hun mærkede, at det var hende selv, som skulde bort! Man trøstede hende med den Forsikkring, at hendes Forældre og Brødre vilde følge efter om nogle Dage, men foreløbigen maatte hun betroe sig til Fru Godowitsch og Fyrst Radzivil.

Hun vovede ingen Modsigelse, men steg i Vognen til Fru Godowitsch; hun var ret inderligt bedrøvet, uden egentligen at vide, hvorfor, da hun be-

mærkede en Rytter, som reed ved Siden af hendes Vogn, og syntes at holde skarpt Øie med den, til de havde Petersborgs Porte bag sig. Nu reed han hen til Vinduet, og forsikkrede hende, at Fyrst Radzivil ventede hende en halv Miil fra Staden, og havde givet ham det Hverv, at følge hende til ham.

Det Hemmelighedsfulde i denne Anordning forurolige Grevinden paany. Hun grublede endnu derover, da hun omsider, udenfor et ved Landeveien beliggende Vertshuus, saae Fyrstens sværtbepakkede Reisevogn, af hvilken han nu steg ud, for at byde hende velkommen.

Med sin sædvanlige Fyrighed tilraabte hun ham: „Alt, hvad jeg hører og seer, min dyrebare Fyrste, kommer mig underligt fore. Mine Forældre have sagt mig, at jeg skal betroe mig til Deres Varetægt, og det gjør jeg med største Tillid, men jeg vilde dog gjerne vide Maalet for denne hemmelighedsfulde Reise." — Fyrsten bad hende, i tillidvækkende Ord, have Taalmodighed, til de naaede næste Natteqvarteer — da vilde han tilfredsstille hendes Ønske.

Allerede tidligere havde Alexandrina bestormet sin Ledsagerinde med Spørgsmaal, men stedse faaet den Forsikkring til Svar: „Selv vidste hun Intet." Men da man nu om Aftenen traadte af i et Herberg, greb Fyrsten hendes Hænd og sagde: „Jeg behøver kun at gjøre Dem opmærksom paa Deres høie Byrd, for at minde Dem om de Forfølgelser, for hvilke de vilde været udsat af Keiserinde Catha-

rina, der i Dem frygtede en Medbeilerske til sin Throne. Deres Liv svævede i Fare. De maa redes. Et fremmed Land maa modtage Dem; ad Omveie maae vi flye derhen. Didfra ville vi aftrykke de Pile, der, som jeg fast haaber, skulle saare, om ikke dræbe hende, som vilde styrte Dem, min dyrebareste Grevinde. Tiden vil opklare, hvad jeg mener. Mig ville De betragte som Deres troeste Ven."

„Landflygtig maa jeg altsaa vorde! udbrød Alexandrina med undertrykt Vemod: Landflygtig, som en Forbryderske, for at friste min Tilværelse? Og hvor er det Sted, hvor jeg trygt kan lægge mit Hoved, uden Frygt for Snigmord?" — „Det er mit Raad, svarte Fyrsten: at vi, saa hastigt vi kunne, ile til Italien. I dette Land venter jeg størst Sikkerhed for Deres Keiserlige Høihed — De ville naadigst behage, fra nu af at bære denne Titel, thi Ingen har vel billigere Krav derpaa, end De."

„Og mine Pleieforældre — afbrød ham den Dybtbekymrede med Taarer: seer jeg dem ikke igjen?" — „Omgiven af Glands og Høihed skal De trykke dem til Deres Hjerte!" beroligede Fyrsten. — „Ak! sukkede Alexandrina, smertelig bevæget: Fjerne Udsigt!" — „Ikke saa fjern, som De synes at troe! svarte Fyrsten smilende: Overlad Dem kun trygt til det skjønneste Fremtidshaab; jeg er Dem Borgen for dets Opfyldelse."

Uafbrudt gik Reisen videre. Først i Livorno vovede man at hvile. Hidtil havde Prindsessen — saa

ville vi kalde hende herefter — været uden qvindelig Betjening. Fyrsten bad, at hun her vilde vælge sig en Kammerpige, som kunde følge med til Rom, hvor de havde besluttet at tage midlertidigt Ophold.

Men nu var Spørgsmaalet, hvor der var et Væsen at finde, paa hvis Troskab man kunde bygge. Dog, Tilfældet — eller snarere det, vi formaasteligt kalde saa — styrede deres Villie, og stadfæstede, hvor vigtig en Begivenhed, som synes os ubetydelig, kan vorde for os ved sine Følger.

I det Herberg, hvor Prindsessen med sit Reiseselskab var afstaadt, opvartedes hun af en meget smuk Pige, hvis altid venlige Mine bevægede Alexandrina til det Spørgsmaal, om hun ikke vilde træde i hendes Tjeneste og følge med til Rom.

Pigen svarte: „Det kunde hun ikke, da hun var forlovet med Kjældersvenden i Huset; derimod vilde hun anbefale sin Søster Giulietta, som var hjertensgod, meget villig og langt klogere, end hun." — Faa Dage efter tiltraadte Giulietta Reisen til Rom i Prindsessens Følge.

Da de vare komne til Rom, leiede Fyrsten en Vaaning, der svarte til hans og Prindsessens Stand, og skjønt han ikke fandt det hensigtsmæssigt, at indlade sig i Bekjendtskaber, søgte han dog, at gjøre hende saamange behagelige Timer, som muligt. Derfor tog han ogsaa Deel i offentlige Forlystelser, førte hende i store Konstneres Værksteder og stræbte stedse

mere at uddanne saavel hendes Aand, som hendes Hjerte.

Faa Uger efter deres Hidkomst fik de Breve hjemmefra, hvori Panniokoffsky meldte dem, hvorlunde han havde bragt i Erfaring, at Keiserinden var rasende over Alexandrina's pludselige Bortreise. Det var at befrygte, at hun vilde hævne sig paa Fyrsten; thi i hans Hotel havde hun ladet efterforske, hvornaar han var reist og hvorhen.

Dette Brev gjorde Fyrsten betænkelig. Han havde ikke ventet, at Keiserinden vilde bringe hans Afreise fra Petersborg i Forbindelse med Prindsessens. „Dog — udbrød han — hvad er det saa mere? Hvo som vil vinde det Store, maa ikke agte paa Smaating!"

Han indelukkede sig i sit Værelse, og da han, efter nogle Timers Forløb, igjen traadte ind til Prindsessen, var han saa munter, som før Brevets Modtagelse.

Adskillige Maaneder forbleve Efterretningerne hjemmefra de samme; de indeholdt intet Foruroligende. Derfor blev ogsaa Fyrsten stedse muntrere, og paalagde sig ingen Indskrænkning ved sine Udgifter. Da bragte et Brev fra Hr. Panniokoffsky dem en yderst vigtig og mislig Efterretning. Keiserinden havde nemlig inddraget den Formue, Elisabeth havde udsat for sine Børn. I sin Ukase derom havde hun tilføiet: „Vi forbeholde os, for Fremtiden at bære Omsorg for, at Grevorne af Tarrakanoff kunne er-

holde en standsmæssig Forsørgelse. Hvad deres yngre Søster, Alexandrina, angaaer, saa har hun, ved sin hemmelige Undvigelse med en fremmed Mand, hvis Hustru hun ikke er, gjort sig uværdig Vor Keiserlige Naade. Hun skal derfor være udelukket derfra."

Kort efter bleve de unge Grever kaldte til Keiserinden, som anviste dem en Vaaning ikke langt fra Slottet, med den udtrykkelige Befaling, at de skulde afbryde al Forbindelse med deres Pleieforældre. De behandledes fra samme Øieblik hartad som Fanger.

Alexandrina var tilstede, da Fyrsten fik dette Brev. Dets Indhold forfærdede og bedrøvede hende meget. Fra nu af var hun jo gandske afhængig af Fyrsten, og skjøndt han var meget god, var dog dette Forhold hende trykkende.

Men Fyrsten, som længe havde været forberedt paa, at erfare noget endnu Værre, opreiste hendes Mod ved de høimodigste Ytringer. Smilende gjennem Taarer, rakte hun ham sin Haand; fuld af Ærefrygt og Kjærlighed trykte han den mod sine Læber, og vedblev at forsikkre hende om sin uforanderlige Troskab.

Denne Efterretning var imidlertid kun Forløber for en anden, der vistnok maatte ryste Fyrstens Mod, fylde hans Hjerte med Bekymring og foranledige ham til Forholdsregler, som satte Alexandrina i Angst og Skræk.

Allerede med en ond Ahnelse havde Fyrsten aabnet et Brev, han havde faaet fra En af sine nærmeste Frænder, havde gjennemfløiet det med betænkeligt Blik, og var derpaa ilet ind i sit Værelse. — Noget Vigtigt maatte det være, Fyrsten havde erfaret, thi endnu aldrig havde Alexandrina seet ham saa rystet. Længe ventede hun paa ham. Langt om længe kom han tilbage, og meddeelte hende, hvad der truede at tilintetgjøre hendes Haab for Fremtiden.

Under det Paaskud, at Fyrsten havde staaet i Spidsen for de Confødereerte i Polen, havde Catharina fundet for godt, at sequestrere alle hans Godser.

Naturligviis maatte denne Efterretning virke som et Tordenslag paa Fyrsten, der nu ei allene saae sig de Midler berøvet, som vare nødvendige til at friste hans saavelsom Prindsessens standsmæssige Existents, men ogsaa saae sig afskaaret fra de Hjelpekilder, der skulde understøtte hans Anslag mod Catharina.

Alle hans glimrende Planer vare nu forstyrrede. Det Slag kom ham uventet! Alexandrina udbrød i høie Klager — det var jo for hende, han havde opoffret Alt. Hvad kunde holde ham skadesløs derfor?

Prindsessens Stilling var frygtelig, gruelig, og alle Fyrstens Trøstegrunde formaaede ei at berolige hende. Fru Godowitsch søgte forgjæves at tale hende tilrette. Planer bleve nu udkastede og forkastede igjen. Omsider besluttede Fyrsten, at affende en Skrivelse til Keiserinden, hvori han vilde forfægte sine Rettigheder, beraabe sig paa hendes Retfærdskjærlighed og bede om Erstatning. Dette Brev skul-

de hans Venner i Petersborg understøtte ved deres Indflydelse.

Men til at udføre dette Foretagende hørte Tid, og til at fortsætte den begyndte Levemaade hørte Penge, mange Penge, der ikke mere nu, som før, kunde hæves paa det første det bedste Handelskontoir. Fyrsten maatte altsaa finde sig i at sælge sine medbragte Klenodier; gjerne føiede Alexandrina sine til.

Den for alle disse Kostbarheder indkomne Sum var vel tilstrækkelig til at sikkre deres Tilværelse for et Aar. Dog kunde de ikke Andet, end see Fremtiden imøde med Frygt. Prindsessen begyndte derfor, efter Aftale med Fru Godowitsch, at gjøre Indskrænkninger, som Fyrsten ikke mærkede.

Uger, Maaneder forløb, før der atter kom Efterretning hjemmefra. Til sin Skræk erfarede Fyrsten, at han havde skuffet sig i sine Forhaabninger— ikke een eneste af hans Forventninger var gangen i Opfyldelse. Fyrsten begreb nu, at han Intet vilde udrette hos Keiserinden, hvis han ikke vovede et afgjørende Skridt, hvortil ogsaa hans Venner raadte ham. Dette Skridt bestod deri, at han skulde gjøre en Reise til Polen, for her, hvor han var født, maaskee at finde Leilighed til at knytte nye Underhandlinger. Han meddeelte Prindsessen sin Beslutning, lovede at komme snart tilbage og at tilskrive hende flittigt, indtil det blev ham muligt, i Triumph at føre hende tilbage til hendes Fædreland.

Prindsessen bævede synligt ved denne Meddelelse; men Fyrsten var saa sysselsat med sin Plan, at han ikke saae, hvor hun skiftede Farve, men kun besvor hende, ei at lade Modet synke, men at stole paa Gud og ham, der elskede hende over Alt.

Allerede nogle Dage efter reiste Fyrsten fra Rom, og efterlod Prindsessen i en Tilstand, som grændste til Fortvivlelse. Thi skjøndt Fru Godowitsch opbød Alt, for at trøste sin unge Veninde, fandt hendes Bønner dog kun liden Indgang i Alexandrina's Hjerte.

Den lange Vei, Fyrsten havde for sig, og de Bekostninger, som vare forbundne med hans Reise, nødte ham til, kun at efterlade Prindsessen en meget ubetydelig Sum Penge, som hun dog troede at kunne komme ud med, indtil det blev Fyrsten muligt, at sende hende en Vexel.

Men aldrig saasnart var Fyrsten reist, før hun saae sig nødt til gandske overordentlige Indskrænkninger, som hun, paa sit nærværende Standpunkt, ikke saae nogen Mulighed i at gjøre. Hun besluttede derfor, under Paaskud af Bortreise, at afskedige alt det Tyende, Fyrsten havde fæstet, og kun at beholde Giulietta hos sig.

En mørk Aften forlod hun nu, ledsaget af Fru Godowitsch og sin Pige, det prægtige Huus, hun i Rom havde beboet, for at flytte ind i et langt simplere, hvor hun kunde haabe, at leve uopdaget, til hun, ved Breve fra Fyrsten, erfarede hans Tilbagekomst. For denne Correspondents havde hun givet

ham en falsk Adresse; selv vilde hun lade de til hende indløbne Breve afhente paa Posthuset.

Hver Efterretning fra Fyrsten udeblev; Breve fra hendes Plejeforældre ligesaa. Hendes lille Pengeforraad smeltede hen. Skjønt hun gjorde det ugjerne, saae hun sig dog nødt til, at sende Giulietta tilbage til Livorno, for derved at formindske sine Udgifter lidet. Pigen var utrøstelig; hun forsikkrede, ingen Løn at ville have, naar hun blot maatte blive. Men det var Alexandrina umuligt at beholde hende. Grædende begav hun sig da tilfods tilbage til sin Fødeby.

Nu flyttede Prindsessen ind i et endnu ringere Logis. Skjønt nu Fru Godowitsch gjorde Alt, for at lade Prindsessen, saalidet som muligt, føle det Trykkende i det Liv, hun nu maatte føre, vilde det dog ikke lykkes hende, at opmuntre den Nedslagne.

Langt om længe kom der da Breve fra Fyrsten, som nu var kommen til sit Fædreland. Men desværre var deres Indhold ikke meget trøsteligt. De vare saa mørke og uforstaaelige, at Alexandrina vel indsaae, hun skuffede kun sig selv, hvis hun længere ventede paa Hjelp fra Rusland.

Hendes Stilling blev nu med hver Dag piinligere; thi skjønt man, ved alle Udgifter, gik meget sparsomt tilværks, var det dog altfor klart, at man snart vilde komme til at savne selv det Nødvendigste, hvis der ikke snart kom Hjelp.

Een Uge efter en anden forløb, een Maaned efter en anden. Der kom ingen Breve. Hvad havde

Prindsessen altsaa at vente, hvad at haabe? Hun maatte tage sin Tilflugt til sin Færdighed i qvindeligt Haandarbeide. Udbyttet deraf var det Eneste, som kunde friste hendes Liv; det indsaae hun, og hendes Veninde ligesaa.

Med den meest anstrengte Flid arbeidede Prindsessen ved Broderierammen. En gammel Kone solgte, hvad hun fik færdigt. Udbyttet var vel ikke stort, men dog tilstrækkeligt til Livets første Nødvendigheder.

Naar da Prindsessen og hendes Veninde sadde fortroligt sammen i deres lille Stue, dreiede deres Underholdning sig næsten altid om een og samme Gjenstand — om Fyrst Radzivil's og om Panniokoffsky's Skjæbne. De udtomte sig i Gisninger, hvad dog Aarsagen kunde være, at de slet Intet hørte fra dem. „Ak, sukkede Prindsessen tidt: hvorledes mon det dog gaaer dem? I hvilken Angst maa de ikke svæve for os, siden Armod hindrer os fra, at skrive dem til!"

Saaledes vare atter nogle Maaneder forgangne; den i Italien meget milde Vinter havde allerede naaet sin Ende. Da stod Alexandrina en Aften ved Vinduet og saae ned paa Gaden, som lidt efter lidt blev ødere. Hun havde arbeidet strengt om Dagen, thi Huusleietiden nærmede sig.

Pludseligt vakte en Støi paa Gaden hende af de mørke Tanker, hvori hun var sunken. Hun saae ud — udenfor hendes Logis holdt en Vogn, hvoraf der steeg en Officeer i russisk Uniform, som gjorde en Dreng nogle Spørgsmaal, hvorpaa Denne pegede op mod hendes Vindue.

Skuffede Skumringen hende, eller saae hun ret? Var det virkeligen en russisk Uniform, hun havde seet? I glad Hast ilte hun til Døren, for at hidkalde Fru Godowitsch, som just var i Kjøkkenet. Men hun hørte allerede sin Veninde tale med en Fremmed.

Denne traadte ind; Fru Godowitsch fulgte efter med Lys. Han anstrængte, som det syntes, sine Øine, for ret at see sig om. Alexandrina bød ham velkommen med det Spørgsmaal, om han havde noget Ærinde til hende. Længe saae den Fremmede paa hende og Fru Godowitsch. Tilsidst lod han sit Øie hvile paa Denne, som om han vilde spørge: „Kan jeg ogsaa tale uden Tilbageholdenhed for dette Vidne?" — Prindsessen gjættede hans Mening og sagde med bange Forventning: „Hvad der angaaer mig kan ogsaa denne Dame høre, thi for hende har jeg ingen Hemmelighed. Har De derfor Noget at meddele mig —"

„Meget, saare Meget! afbrød hende den Fremmede: Men skulde Ordene ikke være mig paa rede Haand, beder jeg, De ville anfee det for en Virkning af den Overraskelse, jeg føler ved at . . .

„Ved at see os i denne Fattigdom! afbrød Prindsessen ham: Ikke sandt, min Herre, det var det dog, De vilde sige?" — „Det ikke, svarte den Fremmede: og dog — skulde det ikke smerte mig, at see, hvorlunde De, Elisabeth's Datter, som er født for en Throne, maa lide bittre Savn, medens Tusinder ere rede, at offre Liv og Blod for Dem?"

„Ak, sukkede Alexandrina: det var engang en skjøn Drøm! Jeg er vaagnet. Men — vedblev hun, idet hun betænkte sig — hvorfra kjender De mig og mine nærmere Forhold? Kun mine fortroligste Venner ere underrettede derom."

„Jeg beder Deres Keiserlige Høihed ville regne mig blandt Disse! raabte den Fremmede, idet han med dyb Ærefrygt kyssede hendes Haand: Thi isandhed, Ingen kan mene Dem det troere og oprigtigere, end jeg. Det vidste Deres Venner, og derfor valgte de mig til at overbringe Dem det Budskab, at den Tid er kommen, da Skjønhed skal triumphere i Pagt med Dyden — med andre Ord, den Tid, da Deres Keiserlige Høihed skal indtage den Plads, Deres Byrd har bestemt Dem."

„Almægtige, er det da virkeligen sandt? raabte Alexandrina: Mine Fordringer paa Ruslands Throne skulde kunne opfyldes? Fyrst Radzivil — —"

„Deres Keiserlige Høihed ville ikke mere tænke paa ham!" afbrød den Fremmede hende hurtigt: Han er ikke værd, at leve i Deres Erindring."

„Hvorledes? raabte Prindsessen forfærdet: Han, der for min Skyld vovede sin Formue, sin Frihed, sit Liv endogsaa — han skulde ikke være min Agtelse værd? Det kan jeg aldrig troe! Min Tillid til ham er for fast til at Deres Ord skulde kunne omstyrte den."

„Saa gjør det mig ondt, dog idetmindste at maatte ryste den! svarte den Fremmede med en Rolighed, som satte Prindsessen i Bestyrtelse: Deres Keiserlige Høihed have kun den Naade, at høre mig, og derpaa at modtage Beviserne for mit Udsagn."

Fru Godowitsch rakte den Talende en Stol, som han dog først modtog, da Prindsessen havde givet ham et indbydende Vink og taget Plads ligeoverfor ham, hvorpaa han vedblev: „Fyrst Radzivil kom til sit Fædreland i det Haab, ved sin personlige Nærværelse at bevæge Keiserinden til at give ham hans Godser tilbage. Men han saae sig skuffet. Monarkinden erklærede, kun da at ville opfylde hans Ønsker, naar han leverede Deres Keiserlige Høihed til Petersborg; vel vægrede han sig . . . . "

„Ak, det vidste jeg vel! raabte Prindsessen: Jeg vidste, at Fyrsten ikke kunde handle uædelt imod mig!"

„Om han gjorde det, eller ikke, vedblev den Fremmede med et høist ironisk Smiil: vil jeg overlade til Deres Høiheds Bedømmelse, og kun tilføie Slutningen af min Beretning. Fyrsten vægrede sig altsaa ved, at levere Dem i Deres Fjendes Hænder; dog var han uredelig nok til at love, at han ikke vilde bekymre sig videre om Deres Skjæbne. Jeg tænker, at et saadant Forhold, i ethvert retskaffent Menneskes Mund, fortjener Navn af Forræderie, hvilket han da ogsaa fik betalt ved sine Godsers Tilbagegivelse."

Grædende tilhyllede Alexandrina sit Ansigt, og var ikke istand til at frembringe et Ord. Men Fortælleren vedblev:

„Fyrstens Handlemaade oprørte saamangen Ædeltænkende, men dybest en Mand, der længe har været kjed af, at være en Qvindes Træl, som kun belønner hans troe Tjeneste med Utaknemmelighed. Han er beredt, med sit Liv at forsvare Deres Keiserlige

Høiheds Rettigheder til Ruslands Throne, og at lade en af ham indledt Opstand udbryde mod Catharina, naar . . . . "

Han standsede, og saae forlegen ned for sig. „Nu, naar?" spurgte Prindsessen.

„Deres Keiserlige Høihed tilgive!" stammede den Fremmede i stedse større Forvirring, idet han tog en Brevtaske frem af Barmen, udtog et Brev, og rakte Prindsessen det med de Ord: „Dette Blad indeholder en Hemmelighed, som mine Læber frygte at udtale."

Fuld af Forundring greb Prindsessen Brevet, traadte Lyset nærmere, og læste sagte:

„Deres Keiserlige Høihed

tilgive en Mand, beruust af Deres Skjønhed, Deres Elskværdighed og de høie Dyder, som gjøre Dem saa fuldkommen, naar han vover, for Deres Fødder at nedlægge Tilstaaelsen om den inderligste og ærefrygtsfuldeste Kjærlighed, og at tilføie den Forsikkring, at for at leve, maa han høre det Ord: Naade og Bønhørelse af Deres Læber!

Mere end eengang var jeg, ukjendt af Dem, Dem nær, dyrebareste Fyrstinde! Deres Skjønhed fortryllede, fængslede mig stedse mere, jo længere jeg nød den Salighed, at see det hulde Ansigt, hvis Ynde gjorde mig fra en fri Mand til en Slave.

Jeg vover — straf mig ikke for haardt derfor, ædle Fyrstinde — jeg vover, at tilbyde Alexandrina min Haand. Dog er den ikke tom. En Throne, Ruslands Throne er det, jeg bringer til Morgengave. Med mit Livs Fare vil jeg tilkæmpe mig den, og Elisabeth's Datter vil bestige den desto sikkrere, jo større og mægtigere det Anhang er, som vil understøtte mine Planer for Deres Vel.

Dette Brevs Overbringer, Capitain Ribas, har jeg givet det Hverv, at udforske Deres Keiserlige Høiheds Hjertelag. Svarer det til mine Ønsker, da skal jeg ikke tøve med at kaste mig for Deres Fødder. Men i ethvert Tilfælde skal jeg aldrig ophøre at være i dybeste Ærefrygt

Deres Keiserlige Høiheds

underdanigste

Petersborg, i Januar 1771. Orloff."

En høi Rødme farvede Alexandrina's Kinder, mens hun læste disse Linier, og længe efter at hun var færdig dermed, hvilte hendes Blikke paa de Ord, som bragte hende, hvad hun mindst havde ventet.

Orloff, hvis Navn hun var vant til at høre nævnes ved Siden af Keiserindens, hendes erklærede Yndlings Broder, hvis mandige Skjønhed prises lige saa høit, som hans Klogskab: han tilbød hende sin Haand! Hvor uventet! Efter en lang Pause sagde hun til den Fremmede: „Dette Brevs Indhold overrasker mig ubeskriveligt. Det Anliggende, det berører, er saa vigtig, at jeg maa udbede mig nogen Betænkningstid, for at gaae paa Raad med mit Hjerte. Om nogle Dage tør jeg maaskee vente Dem igjen, Hr. Capitain!"

„Deres Keiserlige Høihed tillade mig kun, svarte den Fremmede: at fuldbringe endnu et Ærinde. Hr. Greven har betroet mig, at bære Omsorg for en standsmæssig Vaaning til Dem. Den er besørget. Vognen venter allerede. Jeg har ogsaa paa Hr. Grevens Vegne, givet et Handelshuus her i Staden Ordre at udbetale Dem en meget betydelig Ca-

pital, som han har reddet af Deres retmæssige Eiendom, og som derfor gandske staaer til Deres Disposition."

Tillad mig kun et Spørgsmaal, som mit Hjerte hidtil kun med Møie har undertrykt! afbrød Prindsessen ham: „Hvorledes gaaer det mine Brødre? Og mine Plejeforældre? De befinde sig dog Alle vel?"

„Vel! svarte Capitainen: Men de ere saa nær omgivne af Catharina's Tilhængere, at det var mig ligesaa umuligt, at tale med dem før min Afreise, som det i den sidste Tid har været dem, at skrive til Deres Keiserlige Høihed."

Prindsessen blev ved denne Efterretning greben af en saare vemodig Følelse, som hun troede med Magt at maatte bekæmpe. Derfor bad hun Capitainen vente hende og Fru Godowitsch i Vognen. Han gik.

I største Hast hidkaldtes nu Vertinden. Alexandrina betalte hende den tilbagestaaende Leie, men den gamle Kone, som havde besørget Salget af hendes Arbeider, gav hun Alt, hvad hun ikke ønskede at medtage som Mindesmærker om sin Armod. Derpaa fulgte de Capitainen ned i Vognen, der, besynderligt nok, bragte hende til det Huus, hun før havde beboet med Fyrsten.

Var det Hensigt eller Tilfælde, at Capitainen just havde valgt denne Vaaning? Ligemeget — Prindsessen betragtede det som et smukt Beviis paa sin Opmærksomhed, og takkede sin Ledsager ret levende

derfor. Han fulgte hende kun til hendes Værelser, og anbefalte sig derpaa, efterat have givet hende Adressen til det Handelshuus, som skulde udbetale hende de hende tilhørende Penge.

Efter to Dages Forløb kom Capitain Ribas, for at afhente Prindsessens Svar.

Ved mangt et festligt Optog havde hun havt Leilighed til at see Brødrene Orloff ved Keiserindens Side. De vare deres Tids skjønneste Mænd. Vel havde hun kun betragtet dem i en Frastand, dog altid nøie nok, for at holde sig overbeviist om, at den ældre Broder — den Samme, som nu tilbød hende sin Haand — i alt Fald besad et Udvortes, som syntes at love hende en behagelig Lod ved hans Side. Tilføiede hun endnu den Betragtning, at det var ham, som lovede, at smykke hende med Purpuret, som en Fremmed hidtil havde baaret — at han viste sig villig til at vove sit Liv for hendes Rettigheder til Ruslands Throne, just paa en Tid, da Fyrst Radzivil, som hun troede saa ubetinget, havde forladt hende: saa maatte hun tilstaae, at hun idetmindste skyldte Greven den inderligste Taknemmelighed, hvorved den Tanke, at en varmere Følelse snart kunde afløse den, intet Ubehageligt fik for hende.

Det var hende altsaa klart, hvorledes hun burde indrette sit Svar til Greven, og om hun end ikke deri saa ligefrem tilsagde ham sin Haand, saa var dets Indhold dog saaledes stilet, at Orloff deraf kunde drage det skjønneste Haab for sine Ønsker.

Efterat hun nu havde givet Capitainen dette Svar til Greven, anbefalte han sig med den Forsikkring,

at Admiralen snart vilde kaste sig for Prindsessens Fødder.

Adskillige Maaneder henrandt nu for Alexandrina i Gammen og Glæde. Stedse friskere, stedse mere blomstrende udmalede hun sig i sine Tanker sin Fremtids Billeder.

En Dag holdt en meget smagfuld Vogn udenfor hendes Hotel. Udaf den steg Grev Orloff, ledsaget af Capitain Ribas. Begge lode sig melde.

Alexandrina foer sammen. Skjøndt hun længe havde ventet dette Besøg, overraskede det hende dog. Dog fattede hun sig snart, og traadte ind i Selskabsværelset, for her at modtage sin Beiler med den hende eiendommelige Ynde.

En i Sandhed fortryllende Skjønheds Glands omstraalte Alexandrina's Ansigt, da hun mildtrødmende bød ham velkommen. Fyrig var han ilet hende imøde, saasnart hun indtraadte. Men efter det første Blik paa Greven slog hun de skjønne Øine til Jorden, da hun mærkede, hvor skarpt han fixerede hende, for, som det syntes, i hendes Træk at læse sine Ønskers Opfyldelse. Da bad han om Tilladelse til at kysse den Haand, af hvilken han ønskede at ledes gjennem Livet.

Han udtalte dette Ønske saa bestemt, han syntes at vente hendes Svar saa sikkert, at Alexandrina, stedse forlegnere, ikke vidste, hvad hun skulde sige.

Udenat betænke, at hun ved sin Taushed samtykkede, rakte hun ham sin Haand, som han fuld af Henrykkelse trykte mod sine Læber. Fra dette Øieblik af var han en vel ærefrygtsfuld, men derhos meget lykkelig og fyrig Elsker.

For første Gang i sit Liv hørte Alexandrina sig tiltales med brændende Lidenskab. Villig laante hun den Øre og Hjerte. Med hver Dag følte hun sig dragen nærmere til ham. Ved hans Side haabede hun Erstatning for alle sine udstandne Lidelser; i hans Favn Beskyttelse mod alle sine Fjender.

Gjerne troede Alexandrina, at hendes Brudgom kun flyede den store Verdens Larm, for uforstyrret at tilhøre hende. Til Gjengjæld helligede hun hans Omgang al den Tid, som gik foran deres lovmæssige Forbindelse. Nu kom den Præst og Notar, som Orloff havde ladet følge efter fra Rusland, for at kunne vorde forbunden med Prindsessen efter den græske Kirkes Ritus.

Hensunken i brændende Andagt, laae Alexandrina i sit Værelse paa sine Knæe og anbefalte den almægtige Gud sine tilkommende Dages Lykke. Simpelt men brudeligt smykket, lignede hun, i sin Skjønheds Fylde, en udspringende Rose, alle Blomsters Dronning. Da treen Grev Orloff ind til hende, i riig russisk Uniform, Brystet bedækket med Ordener. Glædedrukken rakte han hende sin Haand, for at føre hende til det Sted, hvor Kirkens Tjener skulde velsigne deres Hjerters Pagt.

Da den hellige Ceremonie var endt, sank Alexandrina i Orloff's Favn. Han gjentog Forsikringen om sin ubrødelige Troskab, og besvor hende, fra nu af at skjænke ham sin uindskrænkede Tillid, som han haabede at fortjene.

Der henrandt nu nogle Uger, hvori Alexandrina tilbedet af sin Ægtefælle, kun levede i den Lykke, at have grundfæstet hans. Han indsugede hendes Yndigheders Tryllerie med en Begjærlighed, som truede at berusе ham.

Og var det vel et Under? Ingenlunde. Thi Gratierne selv syntes at have formet den blændende skjønne Qvinde, som i sit store blaae Øies Blik besad en magnetisk Kraft, der tiltrak Alle, som nærmede sig hende.

Orloff syntes ogsaa at vurdere hende vedbørligt, thi intet Øieblik forlod han hende. Han udtalte sig i Kjærtegn; han udspeidede ethvert af hendes Ønsker, for at opfylde det, saasnart det var oprundet; han var, i Ordets fulde Betydning, stedse kun hyldende Elsker, som ikke troede at kunne agte sit Hjertes Udvalgte høit nok.

Da nu Sandsernes første Ruus var forbi, fæstede Greven sine Tanker paa sine og sin Gemalindes Anliggender, og fandt, at det var godt, om de forandrede deres Opholdsted, da de her i Rom vare alt for udsatte for den almindelige Opmærksomhed. Han foreslog derfor Alexandrina, at de i en anden Stad, skulde oppebie Udfaldet af den Sammensværgelse, der, efter hans Forsikring, meget snart skulde løfte hende paa Ruslands Throne. — Alexandrina

havde Intet derimod. Nu sendte Greven Ribas til Pisa, hvor han skulde leie en standsmæssig Vaaning til det grevelige Par.

Kort efter sad Alexandrina allerede i Reisevognen hos Orloff. I Pisa henrandt nogle Maaneder ret behageligt. De kjørte ofte om i den yndige Omegn, og besøgte jevnligt Skuespillet. Da fik Greven et Brev, som bragte ham den Efterretning, at den Division af den russiske Eskadre, som stod under Contra-Admiral Grey's Befaling, var indløben i Livorno's Havn.

Orloff forsikkrede nu sin Gemalinde, at han strax maatte afreise til denne Stad, og bad, at hun vilde ledsage ham, hvilket hun ogsaa med Glæde lovede, da allerede Tanken om Skilsmisse foruroligede hende.

Allerede i Rom havde Greven betydeligt forøget sine Tjeneres Tal; neppe var han kommen til Pisa, før han forøgede sit Følge, saa hans Indtog i Livorno kunde kaldes fyrsteligt.

I den engelske Consuls Hotel vare Værelser indrettede til Parrets Modtagelse. Hans Frue bad om Tilladelse til, at torde gjøre Prindsessen Selskab, mens hun opholdt sig her, hvilket ogsaa Prindsessen tillod med megen Mildhed.

Nu indfandt sig ogsaa Contra-Admiralen, for at gjøre Greven og hans Gemalinde sin Opvartning. Han udbad sig Tilladelse til, at forestille sin Kone, som ligeledes ønskede, at være om Prindsessens Person. — I kort Tid dannede sig en isandhed glimrende Hofstat om Alexandrina. Man viste hende al

den Ære, som tilkom hendes Byrd og fremtidige Rang. Saa ofte Prindsessen lod sig offentligt see, trængte Folket sig frem i Hobetal, for at beundre hendes Skjønhed og den Pragt, som omgav hende, saavelsom hendes ubeskrivelige Godhed og Nedladenhed. I Skuespilhuset vare Alles Øine fæstede paa hende. Kort, hun nød en Triumph, hvorom hun aldrig havde drømt.

Efter at nu Prindsessen adskillige Dage havde levet i en bestandig Afvexling af Forlystelser, forlangte hun omsider ogsaa at see den russiske Flaade. Allerede den næste Dag skulde hendes Ønske tilfredsstilles.

En Mængde Folk havde allerede samlet sig ved Stranden. Nu kom Alexandrina, og hilstes med Jubelraab, som afnødte hende et huldsaligt Smiil, der gjorde hende endnu skjønnere.

Med hvilken Salighed lyttede Fru Godowitsch til hendes Roes, som gjenlød fra utallige Læber! Ak, det var jo hendes Hjertes Ynding.

En rigtudpyntet Schalup modtog Prindsessen tilligemed Contra-Admiralens samt den engelske Consuls Gemalinder og Fru Godowitsch. En anden Baad var bestemt for Orloff og Contra-Admiralen; en Tredie, besat med russiske og engelske Officerer, sluttede Toget, som ledsagedes af Folkets skingrende Hurraraab.

Da Schaluppen, hvori Prindsessen sad, nærmede sig Skibet, hilstes hun herfra med en larmende Musik, som kun afbrødes af drønende Kanonskud og Eska-

drens Jubelskrig. — Alexandrina var som bedøvet. Hendes Hjerte slog heftigt. Taarer styrtede uvilkaarligt af hendes Øine.

Da man nu var Skibet gandske nær, nedlodes en prægtig Armstol, hvori Prindsessen hidsedes op — en Ære, der, som Contra-Admiralens Gemalinde forsikkrede, kun kunde vorde hende til Deel.

Paa samme Tid besteeg ogsaa Orloff Skibet, og med Forundring bemærkede Alexandrina, at den Baad, hvori hendes Ledsagerinder sadde, vendte tilbage til Skibsbroen. Men samme Øieblik, som dette skete, hørte hun ogsaa en Larm af klirrende Lænker, saae tilbage, og bag hende stode tre Mænd, i hvis solbrændte Ansigter man tydeligt læste Ondskab og vildt Raseri. Disse stormede ind paa hende, fængslede hendes hvide Hænder med stærke Jernringe, og berøvede hende saaledes Friheden, ja, med Friheden hvert Fremtidshaab.

I Begyndelsen gjorde den heftige Skræk Prindsessen maallos. Hun lod sig behandle, som hendes Fjender vilde, uden mindste Modstand. Men da hun havde fattet sig lidet, udraabte hun fortvivlet sin Ægtefælles Navn. Hun saae ham i nogen Frastand, rev sig løs fra sine Bødler, og styrtede for hans Fødder, idet hun lydtjamrende bad: „Red, red Din Alexandrina!"

Og Orloff? — — Han, der hidtil syntes at forgude hende, vendte hende Ryggen med et haanligt Smiil, og bød, at man skulde holde fast paa hende og bringe hende i det for hende bestemte Rum. Det saae, det hørte hun endnu — derpaa forlode Sand-

ferne hende, og en lykkelig Bevidstløshed befriede hende fra den Smerte, som siden saarede hendes Hjerte med tusind Dolkestik.

Catharina var ikke rolig, saalænge Elisabeth's Datter, Alexandrina, Grevinde Tarrakanoff, endnu var i Frihed. Hun talte derom til sin Yndling, Grev Gregor Orloff, som snart udtænkte et Middel til at befrie sin høie Elskerinde fra den Frygt, som ængstede hende. Hans Broder Alexis lovede, at understøtte ham i hans Plan, og, som vi vide, holdt han Ord. Thi for hvilken Skjændselsgjerning skulde vel Peter den Tredies Snigmorder grue?

Vistnok var det sandt, at Fyrst Radzivil, af Frygt for at miste sin Formue, havde givet det Løfte fra sig, ei at bekymre sig mere om Elisabeth's Datter, hvorpaa Keiserinden havde tilgivet ham og gjenindsat ham i alle hans forrige Rettigheder. Men fra samme Øieblik havde hun fastbesluttet, at forsikre sig Alexandrina's Person. Med sine værdige Raadgivere, Brødrene Orloff, udkastede hun en Plan, som svarte til hendes Ønsker og af Admiralen blev udført til hendes Tilfredshed.

Vi ville, til Catharina's Ære, antage, at hun ikke var underrettet om de Midler, Orloff valgte til Prindsessens Fordærvelse. Vi ville haabe, at han overskred sin Fuldmagts Grændser, for at kunne beruse sig i Nydelsen af Alexandrina's Yndigheder — nok, han reiste i største Hast til Italien, for der at

opsøge en ligesindet Hjelpershjelper, som han ogsaa fandt.

Vi kjende Denne under Titel af Capitain. Men han var intet Videre, end en snedig Neapolitaner, ved Navn Ribas. Beredvillig bød han Greven Haand, og reiste til Rom, for at overtale Prindsessen til at følge ham til Livorno, under det Paaskud, at Fyrst Radzivil ventede hende her. Saasnart hun var hidkommen, vilde da Orloff lade hende bringe i sikker Forvaring. Men da Ribas kom til Rom, erfarede han, at Alexandrina, kort efter Radzivil's Afreise, ligeledes havde forladt denne Stad. Da han nu ikke kunde bringe i Erfaring, hvorhen hun havde begivet sig, ilte han med denne Efterretning til Orloff i Livorno.

Greven hørte det uventede Budskab med Bestyrtelse, da han frygtede, ei at kunne holde det Løfte, han havde givet Keiserinden. Begge overlagde, hvad de nu skulde gribe til; de udkastede og forkastede mangehaande Planer — da indtraadte Opvartningspigen, som just havde et Ærinde i Værelset, med forgrædte Øine. Da nu Pigen havde et ret smukt Ansigt, som Sorgen klædte vel, vakte hun Ribas's Interesse, og han forskede efter Aarsagen til hendes Kummer.

Han udlokkede af hende, at det ikke var hendes egen Skjæbne, som afpressede hende Taarer. „Altsaa fordærver Du Dine skjønne Øine for Andres Skyld? sagde Ribas: Gjør ikke det, mit kjære Barn, thi troe mig, i Almindelighed ere Menneskene ikke vor Medynk værd."

Pludseligt udraabte Pigen gandske begeistret: „Alt med Forskjel, Signor! De, jeg græder for, fortjene sikkert en bedre Lod, end Himlen har tildeelt dem. Ak, hvor god, hvor englegod var Prindsessen og hendes Selskabsdame! — Fyrsten — nei, det er grusomt, uhørt!"

„Hvorledes? For en Prindsesse flyde Dine Taarer? spurgte Ribas forundret, medens Grev Orloff hørte til med spændt Opmærksomhed.

„De undres vel — sagde Pigen, idet hun tørrede sine Øine: De undres vel, at jeg har saa fornemt Bekjendtskab? Men seer De, Signor, Sagen gik saaledes til: For over et Aar siden logerede her et høit Herskab — en Fyrste og hans Frænke, en vidunderligdeilig Prindsesse. Ak, Signor! saa smukt et Menneske har jeg aldrig seet, og De vist ikke heller. Seer De nu, dette Herskab opholdt sig her nogle Dage; jeg havde imidlertid den Lykke at behage Prindsessen, og hun foreslog mig, at følge med til Rom —"

„Videre, videre, kjære Barn!" afbrøde Orloff og Ribas hende i samme Aandedræt.

Pigen saae forundret paa dem og vedblev: „Hun vilde altsaa tage mig med, men det lod sig ikke gjøre, thi jeg kunde ikke forlade dette Sted. Jeg foreslog hende derfor min ældre Søster, som ogsaa behagede hende, og faa Dage efter reiste til Rom med sit nye Herskab. Her havde hun det meget godt i sex Maaneder — da — Gud maa vide, hvorledes det gik til — kort sagt: Fyrsten reiste tilbage til Polen og strax efter fik jeg et Brev fra min Søster, hvori hun fortalte mig, at det gik Prindsessen meget kum-

merligt. Længe hørte vi nu ikke, hvor eller hvorledes de levede, indtil omsider min stakkels Søster, for nogle Timer siden, hidkom tilfods og med sine grædende Taarer fortalte mig, at Prindsessens Nød var bleven saa stor, at hun havde maattet vise Giulietta fra sig, skjøndt hun gjerne vilde tjene hende uden Løn, thi hun elskede Prindsessen meget høit, og deri gjorde hun ret, thi det er ogsaa en sand Engel!"

„Og hvor befinder Prindsessen sig nu for Tiden?" spurgte Orloff. — „Jeg tænker, i Rom!" svarte Pigen. — „Men i hvilken Gade? I hvilket Huus?" vedblev Hiin stedse utaalmodigere. — „Det veed jeg ikke! forskrækkede den Lille, og tilføiede: Jeg har aldrig været i Rom; men jeg skal kalde min Søster hid — hun maa vide det."

Alt et Par Minuter efter traadte Giulietta ind ved sin Søsters Haand og maalte begge Herrerne med mistroiske Blikke, idet hun sagde: „De ville vide, mine Herrer, hvor Prindsessen opholder sig? Men hun har forbudet mig, at sige noget Menneske det — — "

„Men vi, afbrød Greven hende: vi ere ikke indbefattede i dette Forbud; thi vi ere Begge Prindsessens Venner, og have et Ærinde fra Fyrsten til hende — — "

„Hvorledes? raabte Pigen studsende: Fra Fyrsten? Ak, i mange Tider har den gode Dame ventet paa Brev fra ham — hun sendte mig saa tidt paa Posthuset, for at spørge derefter, og altid kom jeg tomhændet tilbage."

„Nu, seer Du vel! jublede Greven: Siig mig derfor hurtigt, hvor jeg finder Prindsessen, og inden en Time er omme, sidder jeg i Reisevognen, og kort efter er Du i Din Tjeneste igjen, thi fra nu af skal det gaae Prindsessen vel, meget vel."

„Ak, hvilken Glæde! raabte Giulietta: De kan dog aldrig føre mig bag Lyset — jeg vil derfor give Dem Prindsessens Adresse, som hun selv har givet mig, for at jeg skulde underrette hende om min Hjemkomst." Hun rakte Greven det lovede Blad. Hvorledes han benyttede det, have vi erfaret.

Ei en græsk Præst var det, som havde viet Alexandrina til Orloff — ei en Notar, som havde opsat Ægteskabsdokumentet. Nei, frygteligt havde man skuffet den Ulykkelige. Greven var ikke vorden hendes Ægtefælle — kun hendes Æreskjænder! Redskaberne, han havde brugt dertil, vare to underkjøbte Bedragere.

Contra-Admiralen og den engelske Consul, tilligemed deres Koner, maatte være indviede i den forræderske Plan — Alle havde budet Haanden til dens Fuldbyrdelse — — hvilket mageløst Nidingsværk!

Mon ikke Den, som ikke kjender Ruslands Historie, maa troe, at det kun er et Phantasiebilled, disse Blade indeholde? Maa han ikke falde Tvivl om det Fortaltes bogstavelige Sandhed? Og dog har Begivenheden sin Rigtighed; den tildrog sig i Aaret 1771, midt i September Maaned.

Fru Godowitsch yttrede sin Forundring over, at man ikke gjorde nogen Anstalt til, at hente hende og de øvrige Damer; men Disse forsikkrede, at dette vilde være mod vanlig Skik og Brug; de vilde derfor seile iland, og tøve der, til Prindsessen kom tilbage.

Neppe vare de iland, før der afsendtes en Baad fra Skibet. I den befandt sig en russisk Officeer, som bragte dem den Efterretning, at Admiralen og hans Gemalinde vilde blive nogle Timer ombord — man skulde derfor vente dem i deres Logis.

Uden at fatte ringeste Mistanke, begav Fru Godowitsch sig hjem. Men da det nu begyndte at skumre, og Alexandrina endnu ikke kom, blev hendes Veninde ret beklemt om Hjertet. Hun vilde just sende Bud til Skibsbroen, da der kom Bud fra Admiralen, at hun skulde indpakke alle Kostbarheder og begive sig ombord med dem, thi i dette Øieblik var der indløben en Efterretning fra St. Petersborg, ifølge hvilken Flaaden med næste Morgengry maatte begive sig hjemad. De gladeste Begivenheder havde allerede betrygget det Haab, han nærede for Prindsessens Fremtid.

Endnu før Midnat gled Fru Godowitsch i en til hendes Overfart bestemt Baad over den speilglatte Vandflade, uden at have mindste Ahnelse om, at Lænker og Fængsel ogsaa ventede hende i et af Skibets nederste Rum.

Man løste hendes Lænker, for at begrave hende i et Klosters Eensomhed, hvor hun, allerede efter et halvt Aars Forløb, endte sit frydløse Liv.

Afkræftet paa Aand og Legeme, slog Alexandrina omsider Øinene op, og fandt sig omgiven af dybt Mørke. Hvad var foregaaet med hende? Hvor befandt hun sig? Efter Skibets Bevægelse at domme, maatte det ile sin Bestemmelse imøde for fulde Seil. Hvorledes? Var det maaskee kun en frygtelig Drøm, der havde skrækket hende saa frygteligt? Nei, ak nei, hun var jo lænkebunden!

Langt om længe brød Morgendæmringen gjennem en liden Aabning ovenfra. Hun saae sig om; et Knippe Straa, en stor Blok, hvorpaa stod en Krukke Vand — det var alle de Gjenstande, som omgave hende. Da aabnedes Gitteret over hendes Hoved, man rakte hende en Kurv med usle Næringsmidler.

I fireogtyve eviglange Timer var hun nu atter allene. Hver Dag bad hun den Mand, som bragte hende Spise, anraabe Admiralen om en Samtale; omsider var Denne grusom nok til, i et Brev at gjøre hende bekjendt med hendes Ulykkes hele Omfang, idet han meldte hende, at deres Nielse var ugyldig, og at hun aldrig kunde vente, at faae sin Frihed igjen.

Længe stirrede Alexandrina paa det Blad, som sagde hende, hvilken Forræder den Mand havde været, hun havde elsket saa usigeligt. Hun var ei istand til nogen sammenhængende Tanke. Hendes Phantasie forvirrede sig i Billeder, som den foregjøglede hende.

Ingen Taare kom i hendes Øie, men i hendes Inderste raste en Smerte, som truede at sønderrive det. Hun læste, hun læste atter, men Indholdet blev

det samme. — Havde dog blot han ikke været Skyld i hendes Jammer! . . . . .

To Dage henrandt, uden at hun nød det Ringeste. Dag og Nat sad hun paa eet og samme Sted, holdt det ulykkalige Blad i sin Haand og lod sine Tanker sværme vildt omkring, indtil hun omsider sank afkræftet tilbage paa sit Leie.

En brændende Tørst vakte hende først igjen af hendes Bevidstløshed. Med Møie reiste hun sig op, anstrængte sig for at naae Vandkrukken, drak deraf, og styrkede sig ved denne Vedergvægelse til nye Lidelser.

Omsider naaede Flaaden Cronstad's Havn, og nu blev den ulykkelige Prindsesse bragt til Schlüsselburg, i hvilken Fæstning man havde bestemt et Fængsel for hende. Hidtil havde hun dog haabet paa Guds Naade, men nu, da hun skulde træde ned i Fængselsgraven, greb hende en Følelse, som grændsede til Fortvivlelse. Hun kastede sig paa Knæe, hun vreed sine Hænder, og ønskede sig lydtjamrende Døden. Men endnu var Malurtskalken ikke fuld.

Sex lange Aar maatte den ulykkelige Alexandrina henjamre i det græsselige Fængsel. Ingen menneskelig Sjæl forbarmede sig over hende.

Det var i December Maaned, Aar 1777, da Vinden stormede af Syd-Syd-Vest, og kastede Vandet af det baltiske Hav med saadan Magt i Nevafloden, at den steeg ti Fod over sin sædvanlige Høide, hvisaarsag ogsaa mange Skibe forulykkedes og mangt et Menneskeliv gik tilgrunde. Naturen var i vildt Op-

ror. Det bevægede Element rystede, lig en Torden, Fængselshvælvingen. Men Alexandrina laae midt i Fængslet paa sine Knæe, saa inderligrolig, som hun ikke havde følt sig længe.

En høi Lovsang tonte fra hendes Læber. Fangevogteren hørte den, og traadte ind til hende. Han begreb ikke, hvorledes noget Menneske kunde synge i det Guds Veir. Men Alexandrina lod sig ikke forstyrre; hun sluttede sin fromme Sang med følgende Strophe:

Og nærmer sig engang min Død,
Min Sjæl Du favne i Dit Skjød!
Ja, smyk mig snart ved Jesum Christ
Med Palmen Du har lovet hist!

Nu bruste Floden stedse stærkere, Stormen raste stedse frygteligere. Da saae Alexandrina med forklaret Ansigt opad, udbredte Armene og raabte: „Fader, min Fader, tag mig op i Dit himmelske Rige!" Og Bølgerne sloge gjennem Gitteret, en Engel steg ned, rakte den Haardprøvede Fredens Palme, og satte en Krone paa hendes Hoved, som straalte klarere end al Verdens Diamanter, thi det var — den evige Saligheds.

Satori.

Anna Nordenschildt.

Mod Udløbet af det syttende Aarhundrede begav det sig, at to ædle svenske Jomfruer stege ned fra det kongelige Slot i Stockholm, for at forlyste sig, den milde Augustaften, ved den krystalklare Flod og vandre ubemærkt i Folkevrimlen. Begge bare de Sorg; thi nys var Dronning Ulrika Eleonora, Carl den Tolvtes Moder, pludseligt død. Dog bemærkede man strax, at den Skjønneste af de to Ungmøer ogsaa stod høit over den Anden i Rang. Thi hendes sorte Silke Ærmer vare opskaarne og underlagte med hvidt Silketøi — et Beviis paa, at hun var foreslilt ved Hoffet. Længselsfuld udbredte den høie Skikkelse sine Arme mod de gyngende Skibe, og sagde sukkende, som besjælet af lyrisk Begeistring: „O, Østersalts Bøver! Hvi bære I ikke ogsaa mig til mildere, blomsterrigere Zoner! Alt høie Blomsterne deres Hoved — alt høres den barske Nordenvind bruse i det Fjerne!" — „Aurora! svarte den Anden: Hvi martrer Dig den evige Længsel efter det fremmede Land? O, hvor mildere Luftninger aande, der boer ei Nordens Dyd! Paa Nordens Himmel oprandt de store Stjerner, hvis Glands overstraalte Europa: Gustav Wasa, Gustav Adolph og . . . ."

„Ak, Anna! raabte den deilige Grevinde Aurora: Nævn ham ikke, nævn ikke Carl den Ellevte! Ja, Svenskernes Dyd er fast, som deres Miners Metal; deres Villie ubevægelig, som disse Granitklipper; deres Hjerter kolde og øde, som Lapplands

evige Sneemarker. O, Ulrika Eleonora! Dine brændende Taarer formaaede ei at varme Kongens Hjerte. I hele Flokke trængte de Ulykkelige, som ved Reductionen vare styrtede i Elendighed, gjennem denne Stads Gader til det kongelige Slot, for at gjøre Knæfald for Dronningen. Hun gav dem sine Penge, sine Juveler, sine kostbare Meubler, tilsidst endogsaa sine Klæder, og da hun ikke havde Mere at give dem, kastede hun sig for Kongens Fødder, og anraabte ham om Barmhjertighed for sit Folk."

„Og Kongen kunde ikke bønhøre hende! tog Anna Ordet: Hendes Kjærlighed kunde ikke fatte hans Visdom, og — hendes Hjerte brast. Den jernhaarde Nødvendighed æskede det. Derfor maae I ikke dadle Kongen, fordi han tilbagekaldte de Salg af Krongodserne, hans Forfædre have tilladt sig, og alle de Gaver, hvormed de have beriget Geistligheden. Ved disse Forholdsregler troede han kun at ramme de Store — siger min Fader. Han betænkte ei, at de Fattige, der leve af de Rige, derved vilde vorde givne til Priis for større Elendighed, end Disse."

„Kronprindsen lover os en glad Fremtid. Endnu paa sin Dødsseng har Dronningen bedet ham vise Mildhed, Kjærlighed og Retfærdighed mod sit Folk."

„Han vil retfærdiggjøre Folkets Haab, hvis hans Hjerte kan lære at elske!" svarte Grevinden, og rødmende vedblev hun: „Den tolvaarige Dreng røber allerede et beundringsværdig-fast Sind. I et

Aftenselskab hos den salige Dronning havde Prinds sen nydt formegen Viin, og var overgiven munter; hans Spøg fornærmede mig, og stødt vendte jeg mig fra ham. Han bad mig derpaa om Forladelse, og svor høit og dyrt, aldrig i sit Liv at drikke nogen Viin mere. Hidtil har han ogsaa holdt sit Ord."

Anna blegnede. Hendes Fader, som var Prinds sens Lærer, havde ofte talt til hende med Begeistring om Kongesønnens Dyder og Talenter. Carl var den femtenaarige Piges Ideal. Men at han bar Godhed for en skjønnere og paa et høiere Trin staaende Søster, fyldte hendes unge Bryst med bittre Følelser, som hun endnu ikke vidste at forklare sig. „Kronprindsen af Sverrig, svarte hun: skylder en Grevinde Königsmark den største Ærbødighed."

„O, Gud! raabte Aurora pludseligt: Hvo holder mig fast i min Kjole? Er denne Busk levende? Det begynder alt at skumre, og en navnløs Gysen ryster mit Inderste!"

Anna ilte sin Veninde til Hjelp. Under en Busk fremtittede et blegt, men vidunderligt deiligt Barn paa omtrent fem Aar, som holdt fast i Grevindens Kjole. Jomfruerne bemærkede snart, at Barnets Hænder vare krampagtigt tillukkede, og at det stirrede henrykt mod Himlen.

Kjærtegnende tog Aurora det op paa sit Skjød, mens Anna saae sig om efter Hjelp. „Led os ikke i Fristelse!" sagde Barnet bedende, og dets Bøn gjennemrystede Grevinden.

Nu kom Barnets Vogterske til, og da Drengen imidlertid var kommen til sig selv igjen, løb han hende imøde. Hun fortalte Jomfruerne, at det var en Søn af Biskop Svedenborg i Stockholm, og at dette Barn ofte sagde heel forunderlige Ting, at man skulde troe, Englene talte ud af ham.

„Immanuel! sagde Grevinden, efter en lang Samtale med Barnepigen: Immanuel, Du siger ofte, at Du kan see Ting, som skulle skee i kommende Dage. Du har forudsagt Dronningens Død — forudsig ogsaa mig, hvad Skjebnen bringer!"

Immanuel fæstede sit begeistrede Blik paa Grevinden, og pegede derpaa med sin lille Haand mod den blaae Østersø, hvori Aftenroden spillede.

„Jeg skal bort herfra! jublede Grevinden: O, hvor gjerne! Og til varmere Lande!" — „Flye Kongen! raabte Drengen med overnaturlig Kraft: Flye Kongen, eller Du er forloren!" — Vogterfken bad nu Grevinden, ikke mere at anstrenge det let pirrelige Barn.

„Immanuel, vi sees igjen!" raabte Aurora. Drengen pegede hen mod Havet og paa en Skikkelse, som just iilte ham forbi. „Reginald, Fængslets Søn, gaaer til Retterstedet!" sagde han, idet han, med forvirrede Blikke, stirrede paa Grevinden. Anna tog sin Veninde under Armen, og ledte hende bort.

„Det var Capitain Reginald von Patkul! sagde Grevinden dybtrystet: Mit skarpe Blik gjenkjendte ham strax. Han tager Flugten formedelst sin Tvekamp med Helmersen, eller ogsaa fordi det ikke

har villet lykkes ham, at bringe Liefländerne til at modsætte sig Reductionen — jeg vorder sælsomt tilmode ved at høre dette Barns prophetiske Ord. Den dunkle Skjebne træder frem i den lyse Nutid. Patkul fødtes i et af Stokholms Fængsler, hvor hans Moder deelte sin Mands Fangenskab."

Begge Jomfruerne vendte tilbage til det kongelige Slot, hvor Statssecretair Nordenschildt, Anna's Fader og Kronprindsens Lærer, boede.

Paa samme Tid begav det sig, at en smuk, tyveaarig Yngling, der allerede havde vundet sig Laurbær i et Tog, Keiseren havde gjort mod Tyrkerne, i den tause Midnatsstund kom tilbage fra en tilbedt Fyrstinde, der skjænkede ham sin inderlige Fortrolighed og tidt havde ladet ham nyde alle de aandrige Glæder, som Kjærlighed føler, inden den endnu har erklæret sig. Ynglingen var Grev Philip von Königsmark, Aurora's Broder. Hans Tilbedte var Sophie, Prindsesse af Zelle, En af sin Tids skjønneste Fyrstinder, formælet med Prinds Georg Ludvig, siden Georg den Første af Engelland.

Langsomt gik Greven, sysselsat med dybsindige Planer, over den Gang, der førte til hans Herskerindes Gemakker, da fire fortklædte, tilhyllede Mænd stiltiende traadte imod ham; en ædel Skikkelse, med en Maske for Ansigtet, førte Angrebet.

Da Königsmark saae, at han var forloren, tilraabte han sine Mordere: „Siger Den, der sendte

Eder, at jeg bad ham lade sig nøie med mit Blod og skaane den uskyldige Fyrstinde!"

Et skjønt Vidnesbyrd om Sophies Uskyldighed! Dog gjorde det ingen Virkning paa de gjærende Lidenskaber. Næste Dag ahnede hun først sin Vens Skjæbne, da hun fandt Blodspor udenfor sit Gemak. Men hans Liig fandtes aldrig; det var nedstyrtet i en mørk Hvælving. — Det var Churfyrst Ernst August af Hannover, som overantvordede Grev Königsmark til Døden, idet han selv paatog sig en Bøddels Embed.

Efter Grevens Død tilfaldt hans store Formue hans Søstre, Grevinde Löwenhaupt og Grevinde Maria Aurora af Königsmark. Ofte havde hun hørt af ham, at han havde deponeret en anseelig Capital hos Brødrene Lastorp i Hamborg; men Grevens Papirer, som man i Hannover havde lagt Beslag paa, vare forsvundne. Brødrene Lastorp erklærede, de vidste ikke noget af en Pengesum. Derimod vedgik de, af Grev Königsmark at have modtaget Juveler og andre Kostbarheder, 40,000 Daler i Værdie, som de vilde udlevere til hans Søstre, saasnart disse kunde bevise, at Greven virkeligen var død og at han ingen Arvinger efterlod sig. Paa samme Tid fik Grevinderne, ved en Handelsbetjent hos Brødrene Lastorp, Efterretning om, at Greven rigtignok havde deponeret den store Sum af 400,000 Daler hos dem. De indgave nu en Klage til Magistraten i Hamborg, men den havde ingen gunstig Fremgang, fordi Beviser fattedes.

Det Slør, der hvilte over Grevens Dødsmaade, torde man ikke sønderrive. Man tog derfor sin Tilflugt til Fyrstegunst.

Wilhelmine Amalia, Auroras eneste Søster, havde allerede 1689 ægtet den churſachſiſke General, Carl von Löwenhaupt, en indfødt Svenſker. Han gav det Raad, at man ſkulde søge Hjelp hos Churfyrſten af Sachſen, fordi den myrdede Greve havde ledſaget ham paa hans Reiſer, da han endnu var Prinds.

Snart førte bugnende Seil Sverrigs ſkjønneſte Qvinde over Østerſøen. Anna Nordenſchildt, der imidlertid havde miſtet ſin Fader, fulgte, af Kjærlighed til Aurora, med hende.

Klokken ſlog fem i Sachſens ſtolte Hovedſtad, da Maria Aurora af Königsmark, efter at have tilbragt en Dag og en Nat, der endtes med en glimrende Frokoſt, under Feſtlighed og Dands, vendte tilbage til ſit Hotel, og i en fyrig Tale ſkildrede ſit Hjertes Veninde ſin Sjels Henrykkelſe.

„Ja, et herligt Syn var det, ſvarte Anna: at ſee Galeierne ſeile ned ad Elben med hundrede prægtigt forgyldte og bemalede Gondoler. Men jeg tænkte paa den blaae Mælarſø, omgiven af dunkle Granitklipper, der krones af lysgrønne Birker med ſølvfarvede Stammer og mørke Grene.“

„O, tænk ikke paa det mørke Norden! udbrød Grevinden: Det muntre Italia og Grækenlands Guder ſvævede, ved denne Lyſtſeilads, for mine Blikke.

Gondolierne saae, i deres himmelblaae Fløiels-Brystdug og med deres gule, sølvbesnorede Silke-huer, ud som Tritoner."

„Og Neptun? sagde Anna smilende: Var han ikke den skjønne, majestætiske Mand i den karmoisinfarvede Fløielskjole med Demantsknoppen? Men til at være Havets Gud, syntes han mig for ung. Thi han er kun 24 Aar. Og Amphitrite? Er hun ikke en Datter af det baltiske Hav, Nordens Aurora?"

Grevinden rødmede, og spurgte hurtigt: „Saae Du ved Fyrværkeriet, hvorlunde Premiermisteren, Fyrsten af Fürstenberg, forlod Selskabet med min Søster Löwenhaupt? Jeg saae det — da den yndige Musik siden lød fra Parnasset, fandt vi dem igjen ved Foden af det konstige Bjerg. Er Fyrsten af Fürstenberg ikke en smuk Mand?"

„Den Skjønneste ved Hoffet næst Churfyrsten. Men Eders Søster Løwenhaupt er formælet, og Churfyrsten ogsaa."

„Troer Du, jeg har glemt det?" spurgte Aurora noget fortørnet; men snart feirede hendes Hjertes uendelige Godhed. „O Du ungdommelige Sibylle! raabte hun: Du Granitdyd, Du Pygmalions Galathea, vil ikke ogsaa Du vorde oplivet af Varme engang? Hidtil har Du kun bedømt Livet efter Dine strænge Begreber. Du vil først kjende det, naar Du har lært at føle." Vemodig saae Anna mod Nord, og taug.

Det var en deilig Efteraarsdag, da Dresden saae sit glimrende Hof gjøre en Lystreise til Meissen. Chur-

fyrsten havde indbudet Veninderne til dette Partie. Da Aurora vilde klæde sig paa, fandt hun en purpurfarvet, med Sølv prægtigt broderet Amazondragt paa sit Toiletbord. Da hun elskede Pragt, og gjerne hørte Smiger, pyntede hun sig glad, og fandt sig uendelig yndig. Men ubehageligt vaktes hun af sin Glædesrus, da Anna Nordenschildt traadte ind til hende, gandske klædt i Sort og Graat.

„For Himlens Skyld! raabte hun: Du vil dog ikke træde i det glimrende Selskab som sligt et Sorgens Billed?" — „Gaaer det ikke an, bliver jeg gjerne hjemme!" svarte Anna alvorligt og høitideligt. Hastigt formildede Aurora hende igjen. En lønlig Gysen gjennemfoer hende. Anna forekom hende som en advarende, straffende Genius. Ligeledes gik det Churfyrst Frederik August, som, heftig i sine Følelser, ofte vilde have behandlet Anna tilbagestødende, naar ikke hendes alvorlige Skjønhed havde afvunget ham en uvilkaarlig Ærbødighed. Ogsaa idag fixerede han hende med hendes Nationaldragt, der tydede paa hendes Ubekjendtskab med den store Verden.

„I er fra Upsala, Frøken! tog Churfyrstindens Moder Ordet, for at give Samtalen en anden Vending: Fortæl os dog om den Troldqvinde som for omtrent et halvt Aarhundred siden kom derfra til Stockholm."

„En Troldqvinde? spurgte Churfyrsten: O, fortæl dog hurtigt! Ogsaa jeg troer, at Svenskerne forstaae sig paa Trolddomskonster."

Anna fortalte: „I Elvdalen brændtes 1669 23 Troldqvinder i Landsbyen Mora. Kun Loyta, en ædel Jomfru, bad om den Naade, at torde forsvare sig i Stockholm for Kong Gustav Adolph. Han tillod det, men befalte hende, hverken at komme gaaende eller ridende, hverken kjørende eller baaren, til Stockholm. Alle troede hende forloren. Men en Aften, da Tusmørket hvilte over Mælarsøen, lokkedes Kongen til sine Vinduer ved et larmende Folkeopløb, og saae en hvid Skikkelse, med flagrende lyse Haar, stottet til en sort Hest, i hvis ene Stigbøile Pigens Knæ hvilte. Det var Loyta. Hun havde fundet en Udvei at komme til Stockholm, uden at overtræde Kongens Bud, og han benaadede hende."

„Var hun smuk?" spurgte Churfyrsten. — „Meget smuk, svarte Anna: men endnu dydigere." — „Det spurgte jeg ikke om!" svarte Churfyrsten i skarp Tone.

Anna trak sig sky tilbage. I Churfyrstens Svar troede hun at finde et Vink, at hun, formedelst sin uadelige Byrd, ikke torde lade sig see ved Hoffet tiere. Men Churfyrstens skjønne, huldsalige Gemalinde, Eberhardine af Brandenburg-Bayreuth, og hans Moder, den vise og ædle Anna Sophia af Danmark, nærmede sig deeltagende det unge Dydsmonster fra Sverrig.

Det Ærinde, hvori Aurora var kommen til Dresden, havde kun liden Fremgang. Churfyrsten var ikke istand til, at give Søstrenes Fordring paa

Arven efter deres Broder nogen Vægt. Da han nu vidste gandske vel, at Aurora ingen Midler havde til at glimre i Dresden og at hun dog vilde det saare gjerne, paatog han sig, at sørge for hendes Fornødenheder. Saaledes havde hendes Hest mistet en Sko, da hun sidst reed, og han sendte hende En af gediegent Guld.

Anna saae Guldmassen ligge paa Grevindens Bord, og sagde sukkende: „Ak, Aurora! Sverrigs Jernminer give Eders Hest ædlere Sko.“ — „Ædlere?“ spurgte Aurora. — „Ja, ædlere! At tage mod Guld er altid et Tegn paa Underdanighed; at eie Guld, har aldrig været et Tegn paa høi Dyd.“

„Dyd, Dyd! ivrede Aurora: Ja, det er Din Faders stive Dyd, som taler ud af Dig, og naar Du kun kan lade denne tale, agter Du lidet, om ogsaa det, Du siger, er ret. Ved Gud, Anna! Din kolde, haarde, sønderknusende Ufølsomhed bringer mit Hjerte til at stivnes. Lig en fjendtlig Aand gaaer Du dræbende gjennem denne Verden fuld af Lykke og Kjærlighed!“

En Taare trillede ned ad Aurora's Kind; men Anna trykte hende omt til sig, og sagde mildtgrædende: „Hvad bragte mig til at følge Eder? Hvad tvinger mig til at advare Eder, hvad Andet, end min Kjærlighed?“ — Imidlertid meldte man Churfyrsten, og Anna trak sig tilbage.

Frederik August havde, inden han tiltraadte sit Lands Regjering, levet i lang Tid ved Ludvig den Fjortendes Hof, hvor han blot kaldtes den skjønne Prinds af Sachsen, den tydske Herkules. Her havde

de han lært, at skjule heftige Begjerligheder under et sentimentalsk og kjærligt Sprog. Toilelyse Ønsker og Lidenskaber boede under en glimrende Maske. Aurora's Sjel var imidlertid reen, fuld af Følelse for Dyd og Sjælsstorhed. Med kold Beskedenhed vidste hun at dæmpe Churfyrstens Ild. Hans Forslag, at udnævne hende til hans Gemalindes Hofdame, afslog hun ligefrem, og bad ham tage Guldskoen tilbage med sig igjen, da det var alt for kostbar en Prydelse for en svensk Grevinde, hvis Land kun eiede Jern.

Fyrsten saae paa Grevinden med et Ildblik. „Jeg havde Uret! sagde han: I kan ingen Brug gjøre derafl" Idet han sagde dette, brød han den sønder med herkulisk Kraft, og kastede Stykkerne paa Gulvet, uden at agte videre derpaa. — Saa fiin en Maade at give Noget paa, kunde ei Andet, end røre et forfængeligt Qvindehjerte.

„Tør jeg vove, at overrække Eder, Grevinde, en Prove af min Digtekonst?" sagde Geheimeraad von Brechling til Aurora en Aften, da der var stort Bal paa Slottet.

„Ei, Hr. Geheimeraad! svarte Aurora smilende: Troer I, at jeg, fordi jeg stundom skriver Vers, ogsaa er Konstdommerinde? Sikkert er Digtet for høit for min Bedommelseskraft." — „Sikkert ikke!" — svarte Kammerherren med et betydningsfuldt Blik.

Nysgjerrig ilte Aurora ind i et Sideværelse. Skjælvende aabnede hun Billetten, og gjenkjendte

Churfyrstens Haand. Han skrev i Lidenskabens Sprog, om brændende Længsel, om evig Kjærlighed. Ved Brevets Slutning bad han, at hun, hvis hendes Hjerte følte Kulde, eller ogsaa Had til ham, dog vilde skjænke ham blot den eneste Gunst, at torde høre sin Dom for hendes Fødder.

Grevinden følte sig heftigt bevæget ved Læsningen af disse Ord, og inden hun var istand til at fatte sig, laae Churfyrsten for hendes Fødder, gjentagende de fyrigste Kjærlighedsforsikkringer, medens hans Fortrolige sørgede for, at ingen ubuden Forstyrrer nærmede sig.

Snart havde Churfyrstens tilsyneladende ømme og sværmerske Kjærlighed kysset en Tilstaaelse af Aurora's Læber. Først atten Aar gammel, kjendte hun de menneskelige Lidenskaber forlidet til ikke at troe, at Churfyrstens Kjærlighed var ligesaa reen, som hendes.

Dagen efter dette Bal fortalte hun Anna, hvad der var forefalden, idet hun erklærede, at ingen forbuden Tanke vanhelligede hendes Hjertes inderlige Følelse.

Mildtgrædende omfavnede Anna sin Veninde. „Ogsaa jeg, sagde hun: ogsaa jeg drømte engang om en høiere Kjærlighed end den Hverdagsmenneskerkjende. Men denne Herre kjender kun til Nydelse og Glæde. Den dybe Sands for det Høiere i Dit Indre besidder han ikke."

„O, Du skulde have hørt hans Ord!" udbrød Aurora. — „Fremmed i denne Sphære, kan jeg kun raade Dig, hvad Aanden i mit Bryst byder mig!

sorte Anna: Føler Du engang, at Du vorder svag, da lader os flye tilbage til Sverrig!"

Aurora's Søster, Grevinde Löwenhaupt, der nærede en heftig Lidenskab for Premierministeren og Gouverneuren i Dresden, Fyrsten af Fürstenberg, opbød Alt, for at blive i Dresden. Hendes Ægteherre opholdt sig ikke i Dresden; kun under det Paaskud, at hun maatte blive der, for at beskytte sin ugifte Søster, havde hun hidtil kunnet undvige hans Befalinger, at komme til ham. Maaskee ventede hun sig ogsaa store Fordele af sin Søsters Forbindelse med Churfyrsten.

August var ikke vant til, at træde tilbage, og hans sværmerske Følelser for Aurora bleve snart jordiske, allerhelst da hans Hofsinde yttrede, at han kunde tillade sig Alt paa Jorden.

Engang kastede Aurora sig, efter en gjennemdandset Nat, i Anna's Arme og raabte: „Imorgen reise vi til Sverrig!"

„Gud være lovet!" raabte Denne, og var ret sjæleglad. Men kort efter indbødes Damerne af Grevinde Brühl til en landlig Fest paa et af de fyrstelige Slotte. Anna spurgte, om Churfyrstinderne vilde bivaane Festen, og blegnede, da man benægtede det.

„Aurora! Lader os reise bort endnu idag!" bad hun bønlig. Men Grevinde Löwenhaupt og adskillige andre Damer havde imidlertid indfundet sig, og Alle paastode de, at Grevinde Königs-

markvilde vise den største Utaknemmelighed mod Churfyrsten, naar hun ikke, før hun reiste, bivaanede denne Fest. Aurora gav efter. — „Anna, jeg var ogsaa en Daare! sagde hun, da Damerne havde fjernet sig: Hvi skulde jeg ikke ogsaa kunne bivaane denne Fest? Hvad har jeg da at frygte? Mindes Du endnu hiin Aften ved Mælarsøen — „Jeg skulde skye for en Konge! sagde det forunderlige Barn: En Churfyrste behøver jeg altsaa ikke at frygte."

„Frygt denne Jords Magter!" svarte Anna. Grevinden smilte og taug.

Festens Dage frembrød, og Reisen til Moritzburg blev en Række af bedøvende Glæder. Ved Indgangen til Skoven, der omgav Slottet, reiste sig et pragtfuldt Tempel, hvori Aurora, som Morgenrødens Gudinde, modtog de græske Skovguders Hylding, der flokkedes om hende i det prægtigste Costume — blandt dem var ogsaa Churfyrsten. Græske Vine bleve drukne til et europæisk Maaltid, og derpaa holdtes et Jagtpartie gjennem Skov og over Søe. Kostbare Gondoler glede over Søen til en Øe i dens Midte, hvorpaa var reist et tyrkisk Telt. Yndige Tyrkinder, Tyrker og Mohrer bøde Caffe og Sorbet omkring, og en majestætisk Skikkelse, straalende af Diamanter, forestillede deres Behersker. Han kastede et duftende Torklæde til Aurora. Hun tog derimod, og samme Øieblik saae hun Anna, i den sorte, svenske Nationaldragt, med det usminkede, tungsindige Ansigt

— en Sorgens Skikkelse blandt disse Glædens Billeder. Hun sagde: „I Orienten kaster Sultanen sit Tørklæde til sin Slavinde."

„Og her, afbrød Churfyrsten hende: her optager Herskerinden kjærligt sin Slaves Bevis paa hans Underdanighed."

Denne galante Vending tilintetgjorde det Indtryk, som det stærktbetonede Ord „Slavinde" skulde gjøre paa Grevinde Königsmark's Stolthed, og Anna lod sig ikke see mere.

Fyrværkeri, Bal og Alt, hvad der kunde berøre Sandserne og bedøve Hjertet, stormede ind paa Aurora, og — — ingen frelsende Genius lod sig see.

Fjorten Dage varede Festen paa Moritzburg. Aurora blev i denne Tid udnævnt til den stille, lidende Churfyrstindes Hofdame. Hun flyttede op paa Slottet. Da dette var skeet, traadte Anna Nordenschildt reisefærdig ind til hende.

„Jeg var ikke istand til at reise bort fra Eder uden Afsked!" sagde hun alvorligt og høitideligt. — „Gud, Du vil forlade mig!" raabte Aurora blegnende, og den hele Følelse af hendes Brøde opfyldte pludseligt hendes Sjæl. — „Vore Veie ere adskilte!" svarte Anna.

Aurora vilde gjøre et Forsøg paa, at skuffe sin Veninde. Stolt sagde hun: „I troer dog vel aldrig — —?" Men hendes milde og gode Hjerte til-

lod hende ikke, at vedblive i denne Tone. „O, raabte hun: Du vil reise paa denne Aarstid? Over det raae, baltiske Hav? Du vil forlade mig, min troe, min eneste Veninde?"

„Jeg kan ikke blive; jeg kan ikke taale, at see Eder, Grevinde Königsmark!" — „Anna! raabte Grevinden i den dybeste, den heftigste Smertes Tone: Anna, vil Du dræbe mig?" Hun kastede sig paa en Stol, og tilhyllede sit Ansigt med begge Hænder. Da hun, efter nogle Minuters Forløb, saae op igjen, var hendes Venindes mørke Skikkelse forsvunden.

Anna Nordenschildt, en ægte Nordens Datter, der, kold og brændende som dets Vinter og Sommer, var bleven ligesaa fortrolig med de Gamles Aand ved sin Fader, som hans Lærling Carl den Tolvte, agtede ei paa sin Venindes Smerte. For hendes Skyld havde hun forladt sit Fædreland, sin Slægt og sin lille Arvepart; nu vendte hun tilbage til Sverrig, næsten blottet for alle Hjelpemidler. Neppe var hun nogle Miil fra Dresden, før hun erholdt en betydelig Sum Penge fra Aurora, med den Bøn, hun maatte dog for Guds Skyld ikke vægre sig ved at tage derimod.

Anna svarte hende: „Forlang ikke, at jeg skal skifte Farve; paatræng mig ei heller, hvad I har erhvervet paa en vanærende Maade. I sønderriver mit Hjerte. Kun to Mønter har jeg beholdt af den Sum, I sendte mig, til en smertelig Erindring om min Kjærlighed til Eder."

Lykkeligt kom Anna tilbage til Stockholm, hvor hun fandt Beskyttelse og Bistand for sin Faders Skyld. Men da hun ingen gvindelige Slægtninger havde i Stockholm, fattede hun den Beslutning, at reise til sin Fødeby Upsala. Dog opholdt hun sig en Tidlang i Stockholm, uden at tilstaae for sig selv, hvad det egentligen var, som holdt hende tilbage der.

En Dag betraadte Anna det kongelige Slot, for at besøge en Datter af Cancellieraad Thomas Polus, der, i hendes Faders Sted, var bleven Kronprindsens Lærer. Hun traf ikke Frøkenen, men lod sig vise alle de Værelser, hvor hun havde boet med sin Fader, ogsaa den afdøde Dronning Ulrike Eleonores. Hun knælte paa den samme Fløielspude, som den fromme Moder saa ofte havde ladet sin Søn knæle paa.

Greben af dyb Bemodighed, kom Anna tilbage i den syge Thomas Polus's Værelser, og ventede her paa hans Datter. De talte om Kongens Sygdom, som stedse blev betænkeligere, da der pludseligt blev banket stærkt paa Døren, og den gik op. Blegnende foer Anna tilbage; thi for hende stod hendes Drømmes Ideal, den til Yngling modnede Kronprinds af Sverrig. Hans smukke Helteskikkelse fandt hun saameget mere udmærket, som den ikke vanziredes ved nogen pralende Dragt. Studsende saae han, med de brændende, mørkeblaae Øine, paa den skjønne Pige.

„Anna —! sagde han omsider: Du her? Du, min Barndoms Legesøster? Ved Gud, det glæder mig! — Men hvor har Du været saalænge?"

Anna maatte nu omtale Auroras Forhold til August, og det gjorde hun saa skaansomt, som muligt. En mørk Sky lagde sig paa Carl's Pande. Han talte om Grevinde Rønigsmark med sin skaanselløse Bitterhed, hvormed han altid behandlede hende siden, og Churfyrsten indviede han til sin Hævn.

Anna fulgte Prindsen ind i Forsalen. Hendes Knæe rystede. Idet han fortrolig nærmede sig hende, sagde han: „Saa Du vilde ikke blive i det vilde Liv i Dresden? Brave Pige! Gode Pige! Men hvor vil Du nu hen?" — Skjælvende svarte Anna: „Jeg vender tilbage til min Fødeby Upsala, Eders Høihed!"

Støttende sig paa sin Kaarde, stod Carl der, og betragtede den indtagende Jomfru. Saa rørende, saa yndigt var endnu aldrig noget qvindeligt Væsen forekommet ham; hans saa tidligt udviklede Hjerte følte det usigelige Trylleri, som Naturen har udgydt over qvindelig Elskværdighed. Med blid Stemme sagde han: „Bliv hos mig, skjønne Pige!"

Forskrækket saae Anna paa ham. Gjennem hendes Følelsers Salighed foer, som en Lynstraale, Tanken om Aurora og August. Forgjæves grublende over et Svar, blev hun bestyrtet staaende.

Opvakt Ungdomskraft, heftig Herskervillie og en, ved Billeder fra Dresden, opildnet Phantasie bragte

Prindsen til, heftigt at omfavne den kjærlige Pige. Anna vaagnede af sin Tummel; en frygtelig Smerte foer gjennem hendes Sjæl. Hendes idealske Elsker viste Ringeagt mod hende og Tvivl om hendes Dyd! Vredens brændende Rødme forjog hendes Kinders Bleghed, og idet hun losrev sig med Heftighed, raabte hun: „Hvor fornedrer De mig, naadigste Herre!"

Strax følte Carl, hvormeget han havde overilet sig, hvor dybt han havde krænket Anna. I denne overordentlige Charakteer frembragte en almindelig Begivenhed let overordentlige Beslutninger. „Anna! raabte han beskjæmmet: Tilgiv mig! Aldrig mere vil jeg omfavne Dig eller nogen Qvinde i Verden! — Herkules følger Minerva." Med disse Ord styrtede han bort.

Kong Carl den Ellevte døde. Strax gjorde den unge Monark sig uafhængig af Enkedronningen, og paatog sig at mægle Fred i Ryswick. Neppe fik Anna, som Venskab og Kjærlighed, der vare hendes jordiske Livs Idealer, havde skuffet, noget at høre herom. Først da Slottet i Stockholm, hvor hun havde tilbragt sine Barndomsdage, sin eneste lykkelige Tid, brændte af, hvorved Kongens Liig nær var sunken i en uhyre Flammegrav — først da viste hun nogle Tegn paa Deeltagelse.

Kort efter fik hun et Brev fra Aurora i Dresden. Det vidnede om hendes uforandrede Venskab,

men indeholdt ogsaa bittre Klager. Marskalken af Sachsen, Auroras eneste Søn, var, under et fremmed Navn, født i en afsidesliggende Landsby, og Moderen, der, som Churfyrstindens Hofdame og Churfyrstens Elskerinde, var tvungen til en evig qvalfuld Forstillelse, maatte betale denne Sons Fødsel, vel ikke med sit Liv, men dog med sin Sundhed og Skjønhed. August's Lidenskab ophørte, og kun Religionens Trøst, saavelsom hendes Aands medfødte Munterhed, formaaede at opretholde Grevinde Königsmark. Det underlige Barns Spaadom gik ogsaa i Opfyldelse ved Churfyrstens Udnævnelse til Konge af Polen.

Ved Augusts Mægling blev Aurora udnævnt til Provstinde for Stiftet Qvedlinburg, hvor hendes Legeme, der hviler i en Metalkiste og har vedligeholdt sig vidunderligt til vore Tider, lader Beskueren slutte sig til den ulignelige Skjønhed, der engang gjorde dette, i brunt Silketøi indhyllede Liig, til den sachsiske Herkules's Elskede.

Det var den 14de December 1697, Klokken 8 om Morgenen, da det Jubelraab: „Carl den Tolvte leve!" lød gjennem Stockholms Gader. Anna, som alt var rede at reise til Upsala, fulgte sit Hjertes Kald, og ilte til Nicolai-Kirken. Et blodrødt Skin skar hende i Øinene, da hun traadte ind. Hele Kirken, selve Gulvet ikke undtagen, var betrukken med purpurrødt Fløiel og Klæde. Sortklædt, med Her-

melinskaaben om sine Skuldre, knælte Carl for Alteret. Krone og Scepter laae for hans Fødder, og Erkebispen af Upsala, Anna's Ungdomslærer, salvede Kongens Pande og Pulsaarerne paa hans Hænder. Men da Bispen vilde gribe efter Kronen, kom den Salvede ham i Forkjøbet, satte den selv paa sit Hoved, tog Sceptret i Haanden, og skred hen til den med rødt Fløiel behængte Kongethrone for Alteret, hvor han satte sig ned paa en Sølvstol.

Alle Tilskuerne stødte ved denne Kongens egenmægtige Handling, og Anna ahnede, at denne voldige, faste Characteer, ved at mødes med hende, havde modtaget et uudsletteligt Indtryk. „Kjærligheden, sagde hun ved sig selv: Kjærligheden allene havde kunnet formilde dette jernhaarde Sind. Ak, Nicolauskirkens blodrøde Skin vil udbrede sig over hele Europa!"

Under denne Monolog tiltraadte Anna sin Reise, og allerede samme Aften gik hun tilsengs i Upsala.

Elisa von Hohenhausen.

Asters-Krandsen.

Det var en smuk, mild Efteraarsmorgen, blaa og solblank, da Fru G., efter en lang og smertelig Sygdom, førstegang forlod sit mørke Sygeværelse. Ved sin Ungdomsveninde Carolines Arm vaklede den elskværdige unge Kone ud i sit lyse Yndlingsgemak, som vendte ud til Haven og frembød en fortryllende Udsigt over Mark og Enge.

Forsigtigt tilhyllet, traadte hun til Vinduet, og skuede længe ud i den brogede Efteraarsegn med sit matte Grønt, sine flyvende Guldblade og sine purpurfarvede Sommerfugle. Kun under Vinduerne blomstrede endnu Sommerens skjønne Efternølere, de mangefarvede Astre, i fuld Friskhed. Frue G. havde forsømt Violernes Blomstertid, og Astre vare de første Blomster, hun saae i Aar. Fromt vendte hun sine Øine mod den klare Himmel, og takkede Faderen deroppe med et taarefuldt Blik, at han ikke med de hensynkende Blomsterhoveder, ogsaa havde nedbøiet hendes til den kolde Jord. Med hvert Minut syntes hun nu at gjensamle sin Kraft i de vante, venlige Omgivelser, og gladelig gik hun fra Broderrammen til Claveret, til Tegnebrettet, til Væggemalerierne, og atter til Claveret, som hun forstod at spille mesterligt.

Hun kunde ikke holde sig, hun maatte sætte sig hen og aflokke det herlige Instrument nogle Akkorder. Med de meest overraskende Overgange sværmede hun om i alle Tonarter, og omsider gik hun, idet

hun tankefuld saae ud af Vinduet, over i et Stykke af G--mol, og tilsmiilte Caroline, som sad ved hendes Side, betydningsfuldt. Denne faldt nu ligeledes ind, og saaledes spillede Begge, med Følelse og Udtryk, videre.

Pludseligt standsede den unge Kone, og spurgte lyttende: „Hører Du Intet i Forgemakket?" — Caroline gik til Døren. Da traen Doctoren ind, og undskyldte sig, at han havde staaet en Smule paa Luur. — „Men — vedblev han — jeg kunde ikke afbryde Dem, da jeg, indtrædende i Forsalen, hørte disse himmelske Toner. Vil De ikke have den Godhed, at gjentage Stykket — det har grebet mig dybt. Gjør De ikke det, tilføiede han spøgende: da skal jeg ret læse Dem Texten, fordi De, uden min Tilladelse, allerede idag har vovet Dem til Pianoforten."

Damerne loe, og gjentoge det skjønne, dybttænkte Tonestykke. Men Doctoren sad endnu længe efter stiltiende, i synlig Bevægelse, og glemte næsten at sige Damerne noget Artigt til Tak.

„Det er dog besynderligt, bemærkede nu den elskværdige Fru G.: at dette Stykke griber saamange Mennesker paa samme Maade, og fører dem ind i en magisk Kreds af dunkle Ideer! Idet mindste synes det at forholde sig ligesaa med Dem, kjære Doctor. Hvorfor det hvergang tiltaler mig og min Caroline paa en særegen Maade, er ikke saa uforklarligt. Ikke sandt?" Caroline smiilte.

„Da De er saa særdeles beskeden, kjære Doctor, og ikke vil indtrænge Dem i vor Hemmelighed,

skal jeg ogsaa belønne Dem derfor, og strax meddele Dem den aabenhjertigt. Det er intet Ringere, end et lille Kjærligheds-Eventyr af vor tidligste Ungdom, idet mindste et kort, omt, psychisk Forhold til en ung Mand, som i Wien boede lige over for os."

— „Og om hvis Besiddelse vi allerede have disputeret i ti Aar!" tilføiede den muntre Caroline.

„Ja i Sandhed! vedblev den unge Kone: Thi endnu den Dag idag vide vi ikke, hvem af os Begge hans Hylding egentligen gjaldt."

„De spænder min Nysgjerrighed!" afbrød Doctoren, og rykkede sin Stol nærmere.

„O, gjør ikke saa store Anstalter, vor Historie er gandske kort! svarte Fru G.: Vor Gjenbo var en smuk, beskeden ung Mand, og, som vi formode, en Studerende; idet mindste saae vi ham altid gaae ud og ind med store Qvarter og Folianter. Da det nu udentvivl er en Sjeldenhed, at en ung Mand og et Par Piger kunne boe længer end et Par Dage ligeoverfor hinanden, uden at skotte en Smule til hinanden, saa kunne vi vel uden Omstændigheder tilstaae, at vi ligesaa ofte saae op fra Naalen, som vor Gjenbo fra Bøgerne. Caroline saae vel de ti Gange om Dagen til sin Nattergal."

„Og Du vandede Dine Hortensier de tyve Gange om Dagen — derfor gik de ogsaa ud."

„Nu, nu — det være som det vil. Ogsaa den unge Herre saae hvert Qvarteer paa sit Thermometer. Men især syntes han at holde af Musik, og naar vi mangengang silde paa Aftenen, sadde ved Claveret i Maanskinnet, spillende eller syngende sam-

men, saa hørte vi altid Vinduet ligeoverfor aabnes gandske sagte, og bemærkede, bag det bølgende Gardin, den hemmelige Tilhører. Ja mangengang, naar vi, for min Faders Skyld, som sov i Nærheden, kun klimprede gandske sagte, gik endogsaa Gadedøren op ligeoverfor, og en rank, dunkel Skikkelse listede sig hemmeligt over Gaden, blev staaende tæt under vort Vindue, og fjernede sig først naar Efterklangen af vort Spil forlængst var hendød. Men saa stode vi bag Gardinerne og lurede paa ham, naar han smuttede tilbage. Aldrig saasnart var han kommen op paa sit Værelse, før han aabnede Vinduet endnu engang, og lyttede over til os, eller saae op mod Stjernerne og de forbiflyvende Skyer. — Saaledes vedvarede dette stille Forhold et Par Sommermaaneder, uden at vi erfarede, hvad den unge Mand heed; thi vi holdtes meget strengt, og maatte ei engang have nogen Omgang med de qvindelige Domestiker, som ellers let kunde have skaffet os Underretning derom. Men just derfor var os den qværmerske Gjenbo saameget interessantere, skjøndt han aldrig tillod sig, at hviske et Ord over til os, eller at hilse os. Han kunde endogsaa lade hele Dage, som han slet ikke bekymrede sig om os."

„En Morgen — det var en mild Efteraarsmorgen, som idag, sidde vi ogsaa, som idag, ved Claveret, og spillede den samme vemodvækkende Adagio, som De nys har hørt, Hr. Doctor. — Da fløi pludseligt en Krands af Astre gjennem Vinduet ind paa Claveret. Vi sprang op, og grebe, fulde af Glæde, den af Dug blinkende Krands. Men da Velanstæn-

digheden tillod os at træde til Vinduet, var Giveren forsvunden. — Omhyggeligt hængte vi den smukke Krands op i Vinduet, og saae om Dagen vel hundredegange over til Gjenboens Vinduer, men de aabnedes ikke. Om Aftenen sang og spillede vi alle vore lifligste Lokkestykker — men forgjæves! Vor Ensomheds Yndling var forsvunden!"

„Længe hang Asterskrandsen i Vinduet, indtil den visnede, og længe, længe efter — men han, som havde flettet den, saae vi aldrig mere."

„De boede dog ikke i ** Gaden?" spurgte Doctoren, der havde hørt til med stigende Interesse. — „Jo, midtveis omtrent!" sagde Fru G.

„I et nydeligt, blegguult Huus med graae Bjælker og — — ?"

„Rigtigt, men hvorledes ....?"

„Deres Gjenbo var — — jeg!"

„Hvorledes! De — De?" raabte begge Venninder overraskede, bevægede og forvirrede.

„Ja! svarte den unge Mand i synlig Bevægelse: Jeg havde taget Doctorgraden, og hiin Morgen reiste jeg tilbage til mit Hjem."

Han havde grebet begge Venindernes Hænder, og idet han trykte dem blidt, tilføiede han sagtere: „Det var altid en af min Ungdoms meest fortryllende Erindringer."

Da indtraadte Hr. v. G. Han var sjæleglad ved at see sin elskede Hustru saa vel, men tillige høist forundret over, at finde de Tre i saa sienlig Bevægelse. Men da han var bleven underrettet om Gjenkjendelsesscenen, trykte han omt sin Viv til sit

Bryst, og sagde smilende: „Jeg har allerede ofte priist mig lykkelig, at det først i Afskedstimen faldt Gjenboen ind, at kaste Asterskrandsen til Jer." — Omt kyssede den unge Kone sin Mand; kun Caroline saae tavs og rødmende mod Jorden.

At nu Doctoren, ogsaa i sunde Dage, tidt besøgte de to Veninder, er let at gjætte. Iøvrigt overlader jeg det til mine smukke Læserinder, der saa gjerne ville have hver Historie endt med et Bryllup, videre at formode, hvad dem behager.

R. Leitner.

Zulmeh.

En Scene i den nuværende Storsultans Serail.

Blandt Slavinderne hos En af den nuværende Sultans Favorithustruer var der for omtrent 11 a 12 Aar siden En, som Mustapha *II* neppe saae, førend hun gandske besad hans Hjerte. Som bekjendt pleie en fornem Muselmands Hustruer, naar han besøger dem i Haremmet, at opmuntre ham ved Dands af deres Slavinder, og just ved en saadan Leilighed blev Storherren opmærksom paa den skjønne Zulmeh.

Nogle Dage efter, da han atter saae hende, lod han sit Tørklæde falde. Zulmeh tog det op og overrakte ham det knælende. „Behold det, sagde Mustapha: for den Fornøielse Din Dands har skjænket mig!" Først i Eenrum torde hun udfolde det. I en Blomsterkrands stod skrevet: „Kjærlighed og Tausshed." Og virkelig blev hun endnu den samme Aften sildig afhentet gandske i Stilhed til Sultanens Sovegemak. Det samme skete oftere, uden at nogen Uvedkommende fik Nys derom. Men Jalousien skjærper Øiet. Hun, som hidtil næsten udelukkende havde været i Besiddelse af Sultanens Kjærlighed, hendes undgik det ikke, at han viste sig koldere imod hende, at han altid saae paa Zulmeh, at Denne viste en Forlegenhed og Aengstlighed som forraadte en Hemmelighed, man vilde skjule for hende. En Aften troede hun, da Sultanen gik, at høre ham hviske til Slavinden: „Om en Time gaaer min Lykkesstjerne op!" Men hun tang stille. Ved Midnat lod hun pludseligt alle sine Slavinder kalde sammen; kun Zulmeh fattedes. Nu var Sagen klar. Herskerindens Vrede kjendte ingen Grændser.

„Bind hende til Pælen og pidsk hende indtil jeg befaler at høre op!" raabte hun næste Morgen til sine Gildinger, da Zulmeh skjælvende traadte ind i sin Herskerindes Forgemak. Alt var man i Begreb med at fuldbyrde Befalingen, da Zulmeh fattet traadte Slaverne imøde og sagde: „Rør mig ikke, jeg bærer en Sultan under mit Hjerte!" Og Alle de som vare beredt til at pidske hende ihjel, kastede sig nu ved disse Ord for hendes Fødder, kun

den forbittrede Sultaninde satte ikke Skranker for sin Vrede, men kastede et Bæger koghedt Vand efter Zulmeh, som dog lykkelig undgik det — og i samme Øieblik traadte Sultanen ind i Gemakket. Han var strax bleven underrettet om hvad der foregik. Ogsaa han blev overøst meb Bebreidelser. Men sagtmodig befalte han at bringe den Ubetænksomme i det gamle Serail, hvor hun sikkert endnu tilbringer sit kummerfulde Liv, thi derud af kan ikkun Døden frelse. Zulmeh traadte nu i hendes Sted.

Dog fødte hun ham ikke nogen Sultan. Hun blev forløst med en Datter. Frygten for, at hun nu derved skulde miste Storsultanens Kjærlighed, paadrog hende en heftig Feber, som endte hendes Liv. Elleve Maaneder derefter udbrød en stærk Ildebrand i Serailet, og den lille Sultaninde Zeynoph omkom i Flammerne. Mustapha var næsten utrøstelig over begge disse Tab.

M. Porter.

Söröver-Skatten.

Efter mange Maaneders ængstelige og piinlige Forventning fik jeg omsider min Bestemmelse for den Post, jeg saa længselsfuld havde ønsket mig. Jeg fik Ordre til at være i Surinam paa en bestemt Dag, da jeg ellers ikke vilde komme tidsnok til det Korps hvorved jeg var ansat som Chirurg, og jeg var heldig nok til at finde et Skib som var fragtet af et glasgowsk Handelskompagnie og skulde afseile endnu samme Aften. Som jeg stod paa Havnedæmningen og betragtede Skibet, bleve et Par Matroser, som for Øieblikket syntes at være ledige, staaende i Nærheden, og begyndte følgende Samtale:

„Har da den gamle Pïil — det var Skibets Navn — allerede fuldt Mandskab, siden det gjør sig klart til at seile? sagde den Ene: Man fortæller, at det er solgt til den grove Hollænder — hvad om vi ogsaa toge Tjeneste derpaa, og drak os et Glas Grog for vore Haandpenge?"

„Nei, det skulde Satan gjøre! tog den Anden Ordet: Har jeg da ikke fortalt Dig, at jeg for fire Aar siden gjorde en Reise med Pilen? Nu er det unægteligt, at der ikke kan være noget smukkere og raskere Skib paa Havet end dette er, men det har en Djævel inden Borde. Det begav sig paa den samme Reise, at bemeldte Djævel slog med Pompemaaleren efter den arme Will Burnett, fordi den stakkels Dreng ikke var rap nok paa Benene. Det var hans første Reise, og Staklen var bange for at

dratte ned af Masten, skal jeg sige Dig. Men Capitainen svor, han skulde skee al Verdens Ulykke, og kastede ham Jernet i Hovedet, saa han døde paa Stedet. Da han saae, hvad han havde gjort, løftede han Drengen op, og kastede ham overbord. I mange Dage undredes Mandskabet over, hvad der dog kunde være bleven af den lille Wilhelm, thi de havde just været nede at spise, og Ingen havde seet, hvorledes det var tilgaaet, uden netop jeg. Jeg turde ikke anklage ham, thi jeg kunde ikke overbevise ham, forstaaer Du, da Ingen havde seet det, uden jeg allene. Men jeg forlod Skibet, og for skal der regne Ild af Himlen, før jeg farer med det igjen."

Ved at høre dette, blev jeg ikke lidt bestyrtet, men Nød bryder alle Love, mine Forretninger lede ingen Opsættelse, der var intet andet Skib til Surinam, jeg maatte altsaa enten gaae ombord paa det, eller staae Fare for at miste mit Embede. Jeg tog derfor Pas, og kom ombord i det Øieblik, Pilen lettede Anker. I fire Uger havde vi en hurtig og behagelig Reise. Pilen gjorde sit Navn Ære, thi da den var en amerikansk Bygning og oprindeligen udrustet til et Kaperskib, seilede den usædvanlig hurtigt.

Capitain Mahone var en hovmodig og streng Mand; Alle frygtede og forbandede ham. Mange Aar havde han tilbragt i Vestindien. I den Tid havde han ført et Kaperskib, og havde, under hine høie Bredders brændende Sol, saavelsom af den ædle Grogs hyppige Nydelse, faaet en Mahognyfarve,

eller rettere en Teint, der holdt Middelveien mellem Blaarødt og Kobberfarve. Hans Figur var ikke stor, men bred og stærkbygget, og han havde en ualmindelig Muskelkraft. Hans i og for sig selv modbydelige Udvortes blev endnu mere tilbageskrækkende ved hans venstre Øie, som, ved et Tilfælde, næsten var slagen ham ud af Hovedet, og hans Ansigtstræk viste tydeligt, at han var lidenskabelig og vild i høieste Grad. Jeg holdt mig derfor saa langt fra ham som muligt, og naar jeg undtager Middagsstunden, havde vi ingen Samfærsel med hinanden.

Efter vor Regning befandt Skibet sig nu i Bermudernes Bredde, da Vinden en Aften pludseligt lagde sig, og Alt blev blikstille. Dagen havde været klar og smuk, men nu begyndte tykke Masser af mørke, kegleformede Skyer at optaarnes over hinanden paa den vestlige Horizont. Alle Matrpserne vare af den Mening, at vi vilde faae en haard Nat, og der toges alle mulige Forholdsregler, at vi kunde lægge bi med Skibet før Stormens Udbrud.

De ældste Skibsdrenge maatte lade de nederste og øverste Bramseil, ja selv Masterne, gaae ned, medens de nederste Mers- og Stagseil bleve rebede. Neppe var det skeet, før Stormen brød løs, og greb os bagfra med saadan Heftighed, at den nær havde omstyrtet Skibet. Det vendtes saa hurtig muligt, og holdtes saaledes indtil Stormen vilde give efter, medens Alle bleve paa Dækket. Henimod 10, just som Vinden sagtnedes lidet, hørte vi et Nødskud. Natten var mulmfort, men Kanonskudet viste, at det fremmede Skib ikke befandt sig langt fra os under

Vinden. At nu ikke Vraget skulde stode paa os i Mørket, brastes det store Mersseil om, og saaledes stilledes Skibet mod Vinden. Paa denne Maade tilbragte vi Natten indtil Dagen gryede. Da saae vi gjennem Taagen et lidet Skib uden Master. Saasnart Stormen begyndte, var Capitainen gaaet tilkøis; altsaa havde Overstyrmanden Vagt paa Dækket. Anden Styrmand, en gammel graaskjægget Sømand, ved Navn James Gemmel, foreslog at lægge bi, og at redde Folkene paa det forulykkede Skib, idet han bemærkede, han havde selv togange lidt Skibbrud, og vidste af Erfaring, hvad det vilde sige, at befinde sig paa et Vrag. Da Capitainen ikke var tilstede, vidste Overstyrmanden ikke, hvad han skulde gjøre. Dog samtykkede han omsider i Styrmandens Forslag, og nu styrede man mod det fremmede Skib.

Just som vi nærmede os Vraget, kom Capitainen op af sin Kahyt. Forundret saae han paa Seilene og paa Skibets Retning. Derpaa sagde han, med undertrykt Heftighed, idet han vendte sig til Overstyrmanden: „Hvad skal det betyde, Mester Wyllie? Hvo har understaaet sig, uden min Tilladelse at forandre Skibets Løb? I veed jo selv, at vi neppe kunne naae vort Bestemmelsessted inden den bestemte Tid — hvad skal der da vorde af vor Expedition?"

Den unge Mand studsede ved at høre denne uventede Bebreidelse, og fremstammede en Undskyldning, som om Gemmel havde overtalt ham dertil.

„Ja, jeg gjorde det, Sir!" svarte den gamle Sømand gandske ærbødig, thi han ønskede, at lede Uveiret fra Overstyrmanden. „Jeg troede ikke, De vilde lade Vraget med disse arme Mennesker gaae tilgrunde, naar Redning var mulig. Vi vare jo hverken Christne eller brave Sømænd, naar vi kunde forlade dem i deres Nød, og — —

„Gid Fanden annamme baade Dig og Vraget, Du lumpne Hund og ubeføiede Prædikant! Tænker Du maaskee, jeg staaer her for at høre Dig moralisere? tordnede Capitainen: Jeg skal lære Dig at lystre mine Befalinger! Du skal ved min arme Sjæl, huske det, saalænge Du lever!"

Dermed greb han en Taille, som laae i Nærheden, og kastede den af al Magt efter Styrmanden, der styrtede blødende og bevidstlos omkuld. „Der har Du Løn som forskyldt!" raabte han, greb Roeret, og tilraabte Matroserne: „Til Tougene nu! — Seilene løs! — Tæt under Vinden — fremad! —" Øieblikkeligt brastes Rœerne, og Pilen fløi over Bølgerne.

Imidlertid laae Gemmel der, uden at Nogen vovede, at komme ham til Hjelp, thi Folkene vare saa bestyrtede, at de ikke vidste, hvad de skulde gribe til. Jeg gik derfor hen til ham, og Overstyrmanden fulgte mit Exempel. Vi løftede ham op, og da intet Spor af Aande var at mœrke, lagde jeg min Haand paa hans Hjerte. Ei heller her var noget Livstegn at spore. Den gamle Mand var død. Han var truffen lige i Tindingen.

„Dette Menneske er ihjelslagen, Hr. Capitain! sagde jeg, idet jeg lagde Liget stille ned igjen: Ihjelslagen uden mindste Aarsag og Brøde."

„Jeg frabeder mig Deres Bemærkninger, min Herre! svarte han: Hvad Satan rager det Dem? Vil De stifte Mytterie blandt mine Folk? Eller troer De maaskee, at Den er uden Brøde, som ikke lystrer mine Befalinger? Jeg skal nok staae dem til Ansvar, der have Ret til at kræve Regnskab af mig. Men her, her paa Skibet, vil jeg see paa Den, der vover et Muk imod mig!"

„O, svarte jeg rolig: skjøndt De nu for Tiden kan kommandere og tyranniſere her, lover jeg Dem dog, at Deres Forbrydelse ikke skal blive uhævnet. Vær forvisset, at dette Blod skal vorde krævet af Deres Haand, skjøndt det hidtil er lykkedes Dem at undgaae Straffen for det, De har udøst tilforn!"

Denne Hentydning paa **Will Burnett's** Mord syntes at slaae ham. Han stillede sig lige hen for mig, og tilhviskede mig, idet hans Ansigt blev gandske sort af qvalt Forbittrelse: „Jeg advarer Dem endnu engang, unge Mand, at De ikke bekymrer Dem om mine Sager! Bland Dem ikke i det, som er Dem uvedkommende, men behold Deres Stiklerier ved Dem selv, hvis De ikke vil, at jeg skal stoppe Munden paa Dem!" Dermed fjernede han sig hurtigt.

Under dette skrækkelige Optrin havde Ingen agtet paa Vraget, skjøndt dets Mandskab udstødte et høit Fortvivlelsesskrig, da det saae os seile bort igjen. Signaler og Nødskud gjentoges, og en Stemme, der

i Dødsangsten skreg høiere end alle de Andre, besvor os ved den hellige Jomfru at vende tilbage, idet han lovede hele Mandskabet Guld og Absolution, naar den vilde det. Capitainen gik op og ned, som om han ikke agtede derpaa, men pludseligt satte han Kikkerten for Øiet, stod stille, gik igjen nogle Trin, og derpaa bød han: „Klar til at vende!"

Man talte nu med Folkene paa Vraget og hørte, at det var en spansk Felucke fra Øen Cuba, bestemt til Caracao. Da den havde mistet sine Baade i Stormen, og de ikke kunde forlade Skibet, lod Capitainen sætte Jollen ud, og seilede selv over til Vraget. — Efter nogle Timers Fraværelse kom han tilbage med Passagererne: en gammelagtig Person, der var klædt som en katholsk Geistlig, en syg ansseelig Mand, en ung Dame, der syntes at være hans Datter, og en sort Slavinde. Med den største Møie og under de skrækkeligste Lidelser bragtes den Syge ombord og ned i Kahytten, hvor han lagdes i en Seng, som man havde redt paa Gulvet. Jeg ydede ham derved al den Hjelp, hvortil min Kunst var istand, og han var meget taknemmelig derfor, skjøndt han forsikkrede, at han kunde føle Dødens Nærmelse. Den unge Dame var utrøstelig, og besvor ham at tage mod min Hjelp. Ved nærmere Undersøgelse fandt jeg, at den Syges Overbeviisning kun var alt for grundet. Han havde, under Stormen, villet hjelpe Mandskabet; en Deel af Stormasten og Takkelagen var falden ned paa ham, havde knust nogle af hans Ribbeen og beskadiget Rygraden frygteligt. Alt hvad jeg formaade, var at skaffe ham en øieblikkelig Lindring. Det

gjorde jeg, overlod ham derpaa til Præstens og den unge Dames Omsorg, og forlod Kahytten.

Paa Dækket fandt jeg Alt i Uorden og Travlhed. Skibet laae bi endnu, og Baadene reddede det Kostbareste af Ladningen, der, saavelsom Felucken selv, var den Saaredes Eiendom. Den gamle Gemmel's Liig var bleven skaffet tilside; intet Blodspor var at see mere, Capitain Mahone syntes at ville forjage enhver Erindring om vor Strid og dens Anledning.

Da den Syge laae i Kahytten, og mit Kammer var besat af Damen og hendes Slavinde, anviste man mig en Plads udenfor Kahytten, hvor jeg skulde opholde mig om Natten. Endnu havde jeg ikke ligget længe paa mit Sted, der blot ved et Brædeskillerum var adskilt fra den øvre Kahyt, da jeg vaagnede ved Spanierens ynkelige Stønnen. Hans Smerter vare komne tilbage med fornyet Heftighed. Jeg hørte Damens Veeklage og trøstende Tiltale. Ogsaa Præsten talte ofte til ham, og formanede ham til at skrifte. En Tidlang taug den Syge til denne Opfordring; men omsider vendte han sig til Damen. „Isabella, min Datter! sagde han: Pateren har Ret. Tiden er kort — jeg føler, at det snart vil være forbi. Men inden jeg dør, vil jeg aflægge en Bekiendelse, der maaskee vil skaffe min Sjæl Fred. Ak, jeg ønskede saa gjerne, at efterlade Dig et menneskeligt Væsen, der kunde være Dig en Ven og Beskytter i Din hjelpløse Ungdom. Er det muligt, at Diego di Montaldo's Datter nogensinde skulde vorde saa forladt! Gaae, gaae, mit elskede Barn, og lad mig et Øieblik være ene med denne værdige Mand." —

Kun med Graad og Sukken svarte Pigen, medens Præsten ledte hende ind i hendes Kammer.

„De har — begyndte Skriftemaalet — De har altid kjendt mig blot som Kjøbmand i Cuba, men det har jeg ikke altid været. Min Familie er en af de ældste og ædleste i Catalonien, hvorvel jeg ingen Ære gjorde den, men en Tidlang maatte leve fjernt fra den. Til min Ulykke havde jeg svage og altfor skaansomme Forældre, der forkjælede mig gandske og ikke havde Kraft nok til at nægte mig noget. Intet Under at jeg, fordærvet som Barn, blev udsvævende og ustyrlig som Yngling. En Aften kom jeg ved Spillebordet i Strid med en ung, riig og anseet Adelsmand. Begge vare vi heftige og lidenskabelige; vi afgjorde altsaa strax vort Anliggende med Kaarden i Haanden, og jeg havde den Ulykke at jage min Fjende Klingen i Livet. Jeg flyede til Barcellona, hvorfra jeg gik med et Skib til de spanske Øer. Underveis bleve vi tagne af Bukaniere (Sørøvere), og disse kjække Mænds Levemaade stemte saa gandske overeens med min Tilbøielighed og mine Finantser, at jeg lod mig optage iblandt dem. Adskillige Maaneder vare vi lykkelige i vore Foretagender, og gjorde en Mængde rige Priser. I Tidens Løb opdyngede vi en saadan Mængde af Vare og Penge, at vi ikke mere havde Lyst, at betroe dem til Havet. Vi besluttede altsaa, at skjule dem ved Kysten. Det gjorde vi ogsaa. Naar vi kom tilbage fra vor næste Expedition, vilde vi dele dem indbyrdes. Men nu vendte Lykken sig fra os. Kystvagten overrumplede os, tog vort Skib, og gjorde hele Mandskabet, jeg og to An-

dre undtagne, til Fanger. Vi Tre undkom i vor Baad. Det lykkedes os, at naae Øen Cuba, hvor begge mine Kammerater døde af deres Saar. Paafølgende Begivenheder foranledigede mig til at sætte mig ned i St. Juan de Buonavista, hvor jeg giftede mig, blev Kjøbmand, og erhvervede mig Rigdom og Anseelse. Men min Lykke varede ikke længe. Min Kone døde af den gule Feber, efterladende mig en Datter. Længslen efter Hjemmet vaagnede. Jeg forvandlede Alt hvad jeg eiede, til Penge, og begav mig paa Veien, for at opsøge den skjulte Skat, med hvilken jeg derpaa vilde vende tilbage til Spanien. Men Cataloniens grønne Høie skulle ikke fryde mine Øine mere. Kun for mit stakkels Barn har jeg Ønsker og Forhaabninger endnu. Ærværdige Mand, De kjender ikke en Faders Følelser, ikke hans Angst og Frygt! Den Tanke, at skulle overlade hende til Andres Naade, er mig skrækkeligere, end mine egne Lidelser. Til Dem sætter jeg mit eneste Haab. Lov mig, at De vil beskytte min Datter, og min halve Formue skal være Deres."

„Jordiske Skatte, svarte Præsten: have intet Værd for Den, hvis Ønsker kun strøbe mod Himlen. Mit Liv er viet Hedningernes Omvendelse. Men jeg modtager paa min Ordens Vegne Deres Tilbud og sværger ved Korsets hellige Tegn, at opfylde, saavidt jeg formaaer, alle Deres Ønsker."

„Vel, vel! svarte Montaldo: Jeg er beroliget. Hør kun videre! Blandt det Archipel af øde Øer, som man kjender under Navn af Rocca-Eilandene, og som ligge ved Kysten af Provindsen Venezuela i Ny-

Granada, er der en, man kalder Ulve-Klippen. Den er den nordligste og længste af denne Ogrupppe. Paa dens nordlige Pynt staaer et gammelt, fortørret og bladløst Vanille-Træ, som kun har een eneste Green. Aftenen før St. Jago's Fest vil Maanen i Vesten være gandske fuld. Tyve Minuter efter Midnat vil den staae høiest paa Himlen, og da vil Træets Skygge pege lige mod Øst. Tøv nu, til Stamme og Green danne en Skyggelinie. Mærk Dem saa Enden af denne — thi der, ti Fod under Jorden, er Kisten, som indeholder Pengene, nedgravet. Disse Penge, min Fader, vare stjaalne og røvede, men jeg har gjort Bod, jeg har fastet, jeg har ladet læse utallige Messer, og jeg haaber, at den hellige Jomfru har skaffet mig Tilgivelse for mine Misgjerninger. Nu har jeg bekjendt Alt, og stoler paa Deres Løfte. — Jeg vorder med hvert Øieblik svagere. — Min Time nærmer sig. — O, lad mig endnu engang trykke min Datter til mit Hjerte, at jeg — — ."

Her blev det Øvrige mig uforstaaeligt. Den Syge begyndte at ralle. Jeg sprang op, og vilde ile ind til ham, men stødte paa En, som stod udenfor Kahytsdøren. Stille fjernede han sig — i hans Gang troede jeg at gjenkjende Capitainen. Da jeg selv traadte ind i Kahytten, fandt jeg Spanieren død, og hans Datter laae bevidstløs over ham, medens den sorte Slavinde sled sig i Haaret. Præsten var gandske fordybet i sine Bønner. Uden at afbryde ham, bar jeg den unge Pige i hendes Kammer. Den største Deel af Natten anvendte jeg paa Gjenoplivelses-Forsøg. Afmagt fulgte saa hurtigt paa Afmagt, at jeg

begyndte at vorde bange. Omsider lagde Krampen sig, Taarer lettede Hjertet, hun blev noget roligere.

Den følgende Dag tilbragtes med at redde hvad der reddes kunde. Capitainen syntes slet ikke at haste mere; han syntes gandske at have forglemt Nødvendigheden af at være i Havn til fastsat Tid. Ofte var han aldeles beruset, thi Spanierens Vine bleve givne til Priis for hele Mandskabet.

Om Aftenen var Don Diego's Liig bleven bragt paa Dækket, hvor Mandskabet fra Felucken, under Præstens Bistand, forberedte Alt til ders Begravelse i Dybet. Det blev, som Skik er i slige Tilfælde, indsyøbt i det Lagen, hvorpaa det havde ligget; over Ansigtet lagdes et hvidt Klæde. I den høire Haand, som laae paa Brystet, gav man den Døde en Guld-Dublon. Den venstre Haand holdt en liden Pakke, hvori var en Bog, en Hammer og et Lys. Et lidet Crucifix, som han havde baaret, lagdes paa hans Bryst. Derpaa indpakkedes han i en Hængemaatte med to Ottepundinger og tilbørlig Ballast ved Fødderne, at han strax kunde synke. Fast og omhyggeligt blev Hængemaatten tilsyet, og det Hele endtes dermed, at man stødte ham Seildugsnaalen paatværs gjennem Næsen. Ved Midnatstid lagdes Skibet bi, og hele Skibsmandskabet forsamlede sig paa Skibsgangen under Vinden. Kjerter bleve tændte, og deres Skjær oplyste Oceanet vidt og bredt med en sælsom og frygtelig Klarhed. Da nu Alt var færdigt, kom Præsten, ledsaget af Isabella, løp af Kahytten. Spanierne løftede Liget op, og bragte det med Fødderne mod Vandet. Fakkelbærerne dannede en Kreds, og Præ-

sten, som stod ved den Dødes Hoved, begyndte at læse Liigmessen. Vinden havde lagt sig, og Intet forstyrrede Mandskabets dybe Taushed, uden Bølgernes sagte Skvulpen og den unge Spanierindes dybe, konvulsiviske Suk. Hyllet i sin Kaabe, stod hun i Skyggen af Stormasten. Da Messen var endt, sang Præsten høitideligt Begravelsessangen, bestænkede derpaa Liget med Vievand, og efter at man havde affyret en Kanon, styrtedes det ud i Havet. Bølgerne vege, reiste sig, og skummede trindtom Liget, der nu forsvandt. Men pludseligt saae vi, til vor store Forundring og Bestyrtelse, den Døde komme tilbage paa Havets Overflade, dog uden Maatten, hvori han havde været indsyet. Den gamle Mand steg op igjen, i den samme opreiste Stilling, hvori han var bleven nedsænket, og svømmede derpaa et Stykke hen med Ryggen mod Skibet; men Vandets Bevægelse vendte ham lidt efter lidt omkring, indtil vi tydeligt kunde see hans Ansigt. Hovedet var tilbagebøiet, Øinene stode vidtaabne. Hans graae, lange, opløste Haar hang ham om Tænderne, og den ene Arm, som var udstrakt og bevægedes af Bølgerne, syntes at true os. Da det første Anfald af Skræk var forbi, traadte jeg til Isabella, for at hindre hende fra at see Liget, og jeg førte hende just bort, da Nogle af vort Mandskab hviskede, at det var den ihjelslagne James Gemmel. Hidtil havde Capitainen seet ned med de Øvrige, rimeligviis uden at gjenkjende ham, men da dette Navn traf hans Øre, gjøs han tilbage, og raabte uvilkaarligt: „Det er Løgn, infam Løgn er det! Hvo vover at sige,

at han er ihjelslagen? Han faldt, for tre Dage siden, overbord. Men lader ham ikke slippe herop igjen. For Himlens Skyld, lader ham blive dernede, eller han drager os Alle ned paa Havsens Bund! — Vil da Ingen dukke ham under? Vil Ingen skaffe ham bort? — Hei, klar til at vende! Rask, Rask, at vi kunne komme paa Farten igjen!" — Skibet sloi afsted, og snart var den gamle Mands Liig langt bag os.

Adskillige Dage gik det nu videre med god Vind, saa at vi lagde en god Strækning tilbage. Capitainen var altid drukken, kom sjelden i Kahytten, men overlod os Alle til Proviantsforvalterens Omsorg. Al Subordination ophørte nu. Capitainen levede paa en fortrolig Fod med Matroserne, og de viste ham ikke mindste Ærbødighed. De hviskede sammen og raadsloge uafladeligt, som om noget Vigtigt var i Gjære. I enkelte Partier gik de omkring, Baadsmanden og Tømmermanden syntes at være Hovedmændene. Men midt i al den Uorden holdt dog Nogle af vort Mandskab sig stille, men af deres saavelsom af Overstyrmandens Angst kunde jeg slutte, at en Storm var nær.

Efter Montaldo's Død havde Isabella i Almindelighed forladt sin Kahyt efter Solens Nedgang, for at nyde Aftenluftens Kjølighed. Stundom var Præsten hos hende, men som oftest var hun kun ledsaget af sin Slavinde. En Aften gjorde hun det samme, og da hun havde gaaet frem og tilbage paa Dækket til Aftenduggen begyndte at falde, og nu vilde vende tilbage, løftede En af Negrene, som nu, uden Arbeid og Disciplin, laae og dovnede paa

Bagdækket, Hovedet iveiret, væltede sig hen imod hende, spærrede hende Veien, og sagde, at intet Menneske skulde bringe ham bort, naar hun ikke gav ham et Kys. Hans Kammerater opsloge en Skoggerlatter, og istemte samme Sprog. Uden at kunne svare et Ord, blev Isabella frygtsom staaende, og vilde dog have forsøgt at gaae ned af Kahytstrappen, naar ikke jeg, flammende af Vrede, havde grebet den Forvovne i Nakken og tugtet ham føleligt. Øieblikkeligt sprang han op, tog en lang Kniv frem, og løb rasende imod mig. Alle de øvrige Negere gjorde en Bevægelse, som om de vilde staae ham bi, og alt ventede jeg at vorde anfaldet af dem, da Overstyrmanden lagde sig derimellem, stødte mig tilside og tilhviskede mig: „Er De rasende? For Himlens Skyld, vær rolig, thi jeg har ingen Autoritæt mere over Mandskabet."

Og han talte Sandhed. Thi Negeren svang atter sin Kniv, og vilde, tilligemed sine Kammerater styrte mod mig andengang, da Baadsmanden kom hidilende og raabte: „Holdt her! Hvad er det! Marsch der! Kniven væk, eller jeg render Dig min i Livet!"

Jeg fortalte ham, hvad Negeren havde gjort, og bad ham vise Slaverne bort. Barsk faldt han mig i Talen: „Her er ingen Slaver mere! Paa et engelsk Skib ere vi Alle frie; men fordømt skal den Karl være for sin Lystenhed! Han kysse den smukke Pige! Jeg skal strax lære ham, at hun er meget for god for ham. Kom, min Søde — dermed vendte han sig til Isabella — kys mig, saa skal jeg strax gjøre Veien ryddelig for Dem." Han vilde omfavne hen-

de. Uden at betænke Følgerne stødte jeg ham tilbage, og Isabella ilte ned som en Piil. „Skam Jer! sagde jeg, idet jeg lukkede Døren efter hende: Kun et Umenneske kan fornærme et værgeløst Fruentimmer!" Tvivlraadig stod Baadsmanden en Stund, gik derpaa langsomt bort og brummede: „I tager Munden fuld, men mig var det en ringe Ting, at snøre Jer Struben til og kaste Jer overbord. Og det skulde ogsaa skee, naar vi ikke behøvede Jer. Aha, blæser Vinden fra den Kant! Men tag Jer i Agt! I maa kjølhale mig, om jeg ikke beholder Jer i Kikkerten, som et Kompas."

Nu mærkede jeg, at Sagerne havde opnaaet deres Krisis, at Matroserne vilde blive Sørøvere, og at man kun sparede mig, for i Nødsfald at benytte sig af min Hjelp som Saarlæge. Ikke uden Gysen kunde jeg tænke paa, hvad der skulde blive af Isabella. Men fast besluttede jeg, at forsvare hende til det Yderste. For nu at være belavet paa det Værste, gik jeg strax ned, ladede mine Pistoler, og skjulte dem paa Brystet, idet jeg tillige stak Alt til mig, hvad jeg eiede af Penge og vigtige Papirer. Jeg var endnu sysselsat dermed, da En af Skibsdrengene bad mig om en Kikkert. Man kunde øine et Seil langt borte. Jeg gik nu selv op paa Dækket, og fandt Matroserne i larmende Konferents, hvad nu var at gjøre. Nogle meente, man skulde lægge bi, til Skibet kom nærmere, og tage det, hvis det var et Koffardieskib, men i modsat Fald sætte Coursen videre. Dette Raad forkastedes af de Fleste, som meente, det vilde i alt Fald være sikrest, at

undgaae enhver Berørelse med det fremmede Skib. Man satte derfor alle Seil til, og nu skjøde vi en mægtig Fart. Men skjøndt Pilen agtedes for den første Seiler fra Clyde, havde den dog her fundet sin Mester, thi det fremmede Skib kom os sienspnligt stedse nærmere, og efter to Timers Forløb saae vi, hvor umuligt det vilde være at undkomme. Præsten og jeg fik Befaling til at blive nede, og man truede os med øieblikkelig Død, hvis vi vovede os op paa Dækket.

Jeg meddeelte nu Isabella min Frygt og min Beslutning, at forlade Skibet, saasnart jeg saae, at det Andet var et Krigsskib. Jeg opmuntrede hende saavelsom Præsten til at gjøre det samme. Hun takkede mig med et Blik og et Smiil, som tydeligt viste, hvor erkjendtlig hun var for min Deeltagelse i hendes Skjebne.

Kort efter hørte vi en Kanon affyres. Pilen blev saluteret og adspurgt angaaende sin Affart og Bestemmelse. Svarene bleve, som det syntes, anseete for utilstrækkelige og undvigende, thi vi fik Befaling til at lægge bi under Vindsiden af Hs. Majestæts Krigsschalup „Tartaren", medens man afsendte Personer til at undersøge vore Papirer. Dette var nu et gunstigt Øieblik for os, og saa besluttede jeg da, hvis Officeren ikke skulde komme ned, at sprænge Lugen til Dækket og at anraabe hans Beskyttelse. Men dertil nødtes jeg ikke, thi saasnart han var paa vort Skib, hørte jeg ham forlange, at man skulde aabne alle Dækslugerne, hvorhos han befalte sine Folk, at gjennemsøge hele Skibet nøie. Undersøgelsen tilfredsstillede ham ikke, thi han raabte over til Schaluppen,

at der var spansk Gods paa Skibet, som ikke stod paa dets Liste. „Saa bliv da ombord, og før Opsigt over Skibet!“ lød Svaret.

Henved to Timer forbleve vi i smertelig Uvished, idet vi hvert Øieblik ventede, at Officeren skulde komme ned. Omsider aabnedes, til vor store Glæde, Kahytsdørene, og en ung Mand traadte ind, ledsaget af vor Capitain. Han syntes at studse ved at see os, og undskyldte sig for Isabella, at han kom paa en saa upassende Tid. „Men man sagde mig ikke — vedblev han: at der var Passagerer ombord. Jeg kunde endogsaa fristes til at anse Dem for Fanger, Hr. Mahone, thi De synes at have havt dem under Laas og Lukke, hvilket dog idetmindste mod Damer, ikke er nogen passende Adfærd. — Ingen Vin, Hr. Capitain! sluttede han, idet han bortstødte de Flasker, Denne i en Hast havde ladet sætte paa Bordet: Ingen Vin! Derimod ville De have den Godhed, at vise mig Deres Registre og Ladningsfortegnelser.“

En kort Tid havde han siddet ved Bordet, for at undersøge dem, da vi over os hørte en dundrende Larm, og tillige en Stemme, som kaldte Hr. Duff — det var Officerens Navn — til Hjelp. Alt viste, at der maatte være Slagsmaal oppe paa Dækket. Strax sprang vi Alle op, og Lieutenanten vilde just trække sin Sabel, da jeg tilfældigviis vendte mig, og saae Mahone bagved ham færd med at skyde ham gjennem Ryggen. Med et Skrig styrtede jeg hen mod Capitainen, og havde netop Tid til at give Ge-

været en anden Retning, da Skuddet gik løst. Kug-len streifede tæt forbi Duff's Hoved, men traf Præ-sten ved det høire Øie, saa han gjorde et konvulsivisk Spring lige til Kahytsloftet, og nedstyrtede livløs. Inden Capitainen kunde affyre en anden Pistol, skjød jeg ham allerede Ladningen af min i Brystet. Nu styrtede vi op paa Dækket, hvor vi fandt Duffs Folk overmandede; vi saae netop, hvorledes den sidste Mand blev kastet overbord.

Nu gjorde Sørøverne sig al mulig Flid for at gjøre Skibet seilfærdigt igjen, medens Baadsmanden lod Laternerne slukke, at ikke Tataren, ved deres Lys, skulde opdage Sporet.

„Det er ude med os! raabte Lieutnant Duff: Men følg De mig. Der er endnu Mulighed i, at vi kunne redde vort Liv. Vor Baad ligger agter ved Skibet. Styrt Dem i Havet, og svøm et Øieblik, til jeg kan løsne Touget, og gjøre den flot. Kom, giv mig Deres Haand, og spring ned — seer De ikke, at man allerede nærmer sig os?" Samme Øie-blik løsnede han Touget, som holdt Baaden fast. Men hvor velberegnet hans Raad end var, kunde jeg dog ikke følge det, thi i samme Øieblik lod et høit Skrig af Isabella mig glemme min egen Sik-kerhed. Jeg styrtede derfor tilbage til Kahyten, fast-besluttet, naar jeg ikke kunde redde hende, at blive hos hende og forsvare hende med mit Liv. Og jeg kom, som jeg var kaldet! Lysene brændte endnu paa Bordet, og gjennem de affyrdte Pistolers Krudtdamp saae jeg hende vride sig i en Negers Arme — det var den samme Sorte, der før havde viist sig saa

uforskammet imod hende. Ved et Slag med Pistol-kolben knuste jeg hans Hoved, tog Isabella i mine Arme, ilte opad Trappen, og alt troede jeg at have vundet Spil, da Baadsmanden, som havde seet Isabella's hvide Kjole, forlod Roret, for at standse mig. Alt saae jeg hans Sabel blinke over mig, da styrtede han, puldseligt truffen af et Slag, til Jorden. Jeg opholdt mig ikke med at undersøge, hvo der havde viist mig denne Tjeneste, men kaldte paa Duff, trykte Isabella fast til mit Bryst, og sprang i Søen. Min ubekjendte Hjelper fulgte mig. Nu gjenkjendte jeg i ham Overstyrmanden Johan Wyllie. Ved hans Bistand lykkedes det mig, at holde min dyrebare Byrde over Havet, indtil Baaden naaede os. Vi fandt da, at de Fleste af Mandskabet vare blevne frelste paa samme Maade, som vi. Da Morgenen dæmrede, saae vi Pilen som et Punct paa Horizonten, og Krigsschaluppen tæt efter den.

Men vi fæstede vor Opmærksomhed først paa vor egen Forfatning, som ingenlunde var misundelsesværdig. Vi havde rigtignok reddet vort Liv for Øieblikket, men vi havde ikke en Bid Brød, ikke en Draabe Vand i vor Baad. Et Par Dage torde vi altsaa kun haabe at friste vort Liv. Duff sagde os, at vi befandt os nordostlig for Bahama Øerne, altsaa omtrent 170 engelske Miil fra Wallings-Øen, som var det nærmeste faste Land. Det var et stort Mellemrum. Dog opmuntrede vi hverandre det bedste vi kunde, rørte vore Aarer raft, og skjøde nu en

munter Fart, idet Haab, at naae et eller andet Skib, hvorfor der ogsaa var al Sandsynlighed, da dette var Koffardiefarernes sædvanlige Vei under Vinden. Og Himlen hjalp, vort Haab blev ikke skuffet. Thi allerede næste Dag mødte os en Brig fra Azorerne, ladet til Portoricco. Med stor Godhed toges vi ombord, og allerede femte Dag efter landede vi lykkeligt ved Porto-Real.

Neppe var jeg kommen iland, før jeg søgte og fandt et passende Tilflugtssted for Isabella. Dernæst fragtede jeg en Kutter, og meddeelte Duff min Hemmelighed angaaende den skjulte Skat, idet jeg tillige spurgte, om han og hans Folk vilde hjelpe til at finde og hæve den. Jeg dulgte ikke for ham, hvor sandsynligt det var, at vi vilde træffe sammen med Sørøverne ved dette Foretagende, hvis det lykkedes dem, at undslye Schaluppen; thi jeg var overbeviist om, at Mahone, som jeg havde fundet lyttende ved Kahytsdøren, havde hørt hele Spanierens Skriftemaal, saavelsom jeg. Lieutenanten betænkte sig ikke paa, at gjøre fælleds Sag med mig; vi hvervede flere Folk — i Alt 14 Mand. Men da der kun endnu var 6 Dage til Sanct Jago's Fest, og Rummet over den karaibiske Sø var stort nok til at kræve al vor Anstrengelse, hvis vi vilde naae Maalet til rette Tid, indskibede vi os allerede samme Nat, og gik strax under Seil.

Vor Kutter viste sig som en fortreffelig Seiler, og skjøndt Vinden kun blæste svagt, naaede vi dog Rocca-Øerne sjette Dags Aften. Som Spanieren havde forudsagt, steeg Maanen op paa den vestlige

Himmel, og gjød sit fulde Lys over det stille Dyb, da vi seilede med Strømmen mellem Ulveklipperne og den ved dem liggende Ø. Alt var stille og roligt paa hele det eensomme Archipel; kun nu og da foer en Søfugl op af sin Slummer. Vi løb ind i en dyb og snever Bugt, bandt Kutteren fast, og gik derpaa velbevæbnede til Øens østlige Spidse. Her fandt vi en fremragende Landtunge, og det gamle Vanille-Træ stod gandske rigtigt paa det beskrevne Sted. Dets tørre Stamme stod endnu, og fra Spidsen af den eneste Green, som det havde, nedhang en som Matros klædt Mands Liig i klirrende Lænker. Klæderne havde beskyttet Legemet mod Rovfuglene, men Hovedet havde de pillet gandske reent, og kun den blegede Hjerneskal skinnede langthen i Maanelyset. Gandske tause satte vi os paa Klipperne, og jeg begyndte, med mit Uhr i Haanden, at iagttage Skyggens Fremgang. Henved tre Timer ventede vi paa denne Maade, og lyttede opmærksomt efter hver Lyd fra Søen af. Men Alt var roligt og stille; kun den døde Mands Lænker raslede nu og da, naar Luftaanden bevægede Liget hid og did. Midnat kom nu stedse nærmere; Maanen stod fuld og straalende paa Himlens dybe Blaa, og Skyggerne af Træet og af Grenen nærmede sig hinanden. Endeligen viste mit Uhr paa den sidste Minut for Midnat. Da stode vi op. Skyggerne af Træet og af Grenen faldt sammen i een Linie, og pegede lige mod Øst. Den første Spadefuld Jord var just opkastet, da den Mand, der stod Vagt paa Klippepynten, kom styrtende hen til os, og meldte, at en Baad

hurtigt nærmede sig Øen østerfra. Vi formodede strax, at den maatte have en Deel af Pilens Mandskab ombord; de lange og kraftige Aareslag viste, at man kjendte Vigtigheden af hver Minut. I Hast satte vi vort Værktoi tilside, og skjulte os bag Klippen. Kort efter landede Baaden, og otte bevæbnede Mænd stege ud, deels Spanioler, deels af Pilens Mandskab. Blandt de Sidste gjenkjendte jeg Baadsmanden og — til min Forundring — Mahone, som jeg troede død. Uden at give dem Tid sprang vi pludseligt frem og anfaldt dem med vore Klinger. I Stridens Hede tabte jeg Duff af Syne, og var i alvorligt Haandgemæng med En af Spaniolerne, da Baadsmandens Stemme lød tæt bagved mig. Jeg vendte mig om, og undgik ved et Sidespring hans Sabelhug. Da rev han sin Terzerol frem, fyrede, og streifede min Isse. Skuddet skadede mig altsaa ikke, men Pistolen selv, som han nu brugte til Slag, traf mig for i Hovedet. Tusinde Lysfunker sprudede mig af Øinene, et Hug over Skulderen kastede mig til Jorden.

Da jeg vaagnede af min Bedøvelse, og slog Øinene op, var Morgenen forlængst frembrudt, og Solen stod høit over mig. Jeg var paa Søen, og laae paa Dækket af vor Kutter, medens Duff var sysselsat med at undersøge mine Saar. Af ham hørte jeg at Sørøverne, efter en heftig Kamp, dog omsider vare blevne overvundne. Fire af dem vare blevne dræbte; To vare undvegne og bortseilede med deres Baad. To Saarede befandt sig ombord paa Kutteren som Fanger — den Ene af dem var Mahone. Da vi kom

til Portoricco, overantvordede vi dem til den verdslige Øvrighed, og kort efter henrettedes Mahone som Paterens Morder.

Mine Saar lægtes snart, og mod Vinteren kom jeg, uden videre Eventyr, til Skotland.

Isabella er nu min Kone. Min Ven er bleven Capitain, og Ingen af mit Mandskab har fortrydt at have vovet sit Liv for at erobre Sørøver-Skatten.

James Thornton.

Albrecht Dürer's Ægtestandskronike.

(fortsat.)

En liden Agnes.

En liden Agnes, som nu kom til Verden, gav Albrecht's Hustru Moderens Glands, ja Glorie. Og med Albrecht's Ærefrygt, Henrykkelse og Tak var Alting godt igjen, bedre end nogensinde; hans Kjærlighed var nu ædelbegrundet, og hendes var retfærdiggjort, om ikke mere.

Thi ogsaa Agnes følte sig som nyfødt og stillefor-bunden ved Mandens utrættelige Omhu. Han vaa-gede over Moder og Barn. Ingen Vind maatte blæse paa dem, og naar de slumrede, da iilte han hen at tegne, at male, og hartad til sin egen store Forun-dring havde han, hurtigt og smukt, malet Herrens Fødsel og de hellige tre Kongers Knæfald for hans Krybbe. Han følte sig Mand, følte sig dygtig at skabe heel andre Værker, end før. Saa nær, saa hellig, var Naturen i sin Guddommelighed endnu al-drig dragen ham forbi! Han var friskere tilmode end i Vaaren efter et frugtbart Tordenveir.

Albrecht bragte Agnes Malerierne. De glæ-dede hende. Men hun saae paa Barnet og sagde: „Det er dog kun Billeder! Hvo har da bestilt dem? Og hvad faaer Du derfor?" — „De ere allerede be-talte — ved Eder og min Glæde!" sagde han, vel noget stødt. Vistnok var det kun Billeder — og al-denstund han selv nu havde mere, end Billeder, saae han ogsaa, at Moderen havde mere, og at hun havde talt gandske menneskeligt og rigtigt. Saa lærte han da gjerne ogsaa det, at et levende Gudsværk er mere, end alle Menneskeværker.

Derfor agtede Albrecht nu det lille Væsen som et overvættes stort Gode af den himmelske Faders Haand. Værer gjæstfrie, sagde han til sig selv: thi derved have Nogle laant Engle Herberg. Og ved disse Ord var han flyttet tilbage til Bryllupsdagen, til Kirken, og Jomfruen, Agnes, stod hos ham, og nu gav han hende i Aanden den lille Agnes i Armene, og saaledes stod Bruden — som Moder! Den Mildhed, hvoraf

hans Hjerte flød over, lod han lyse tilbage i den forgangne Tid og opvarme de Dage, hvori han ofte havde været saa kold mod den lille Datters Moder. Ja, hun skulde herefter vorde og forblive ham Barnets Moder, om end Barnet — — —

Han tænkte det ikke ud, men bad kun stille til Himlen om Barnets Liv. — Men Moderen var utilfreds med hans, som hun meente, overdrevne Omhyggelighed.

En Barnepige blev nødvendig. Man tænkte paa den stakkels tro Susanne, som, skjøndt hun var bleven forstødt, dog ikke havde fortalt noget Menneske det mindste af hvad der var foregaaet i Huset, og derfor kom hun atter i Huset.

Men Susanne havde et Mærke paa Armen, et lidet blodrødt Kors. Ofte havde hun i forrige Tider udrakt Armen efter noget ved Bordet. Agnes havde seet Mærket, beundret det, berørt det, og nu bar den lille Agnes et purpurrødt Kors paa sin høire Kind.

Derfor var Barnet ikke Moderen ret kjært. Gjerne havde hun igjen sendt det til den himmelske Fader — og bedet ham om et Andet!

Men den Lille saae ogsaa Faderen saa liig, som om han var bleven liden og en Pige. Og i ubetænksom Spøg yttrede han for Agnes, hvor gjerne den Lille gav sig af med ham, hvor kjær hun havde ham, hvor gjerne hun kysede ham, kjærtegnede ham og legede med ham!

Fra nu af fik Barnet intet Kys af hende mere, naar han var tilstede, og tilsidst havde Susanne det altid paa Skjødet.

Men den lille Datter var sygelig, hun lovede ei at leve længe — og derfor holdt Moderkjærligheden sig tilbage, maaskee af usigeligt Vemod. Thi engang bekæmpede hun, idet hun saae paa den blege Lille, med Møie sine Taarer — som om Barnet allerede var forloren, søgte hun at fatte sig, at trøste sig, først at synes ligegyldigere, for at ende med, at være ligegyldig. Og det stedse sygelige, stedse urolige Barn, som kun sjelden lod sig stille tilfreds med noget, fortjente sig dermed Moderens Utilfredshed.

Saaledes forklarede Albrecht sig hendes Følelsers Afvexling. Barnet var to Aar gammelt. Det skulde have en Guldensykkes Hue og en smuk hvid lille Kjole til sin Fødselsdag, men Dagen kom — og Agnes var ikke bleven færdig dermed. Han tog det, ogsaa upyntet, i sin Favn. Saaledes gik da den lille Pige næsten gandske over til Faderen. Hun stod hos ham, naar han malte eller skjar. Han legede med hende, og forsømte Konsten saa tidt som gjerne, for at vinde i Liv derfor. Hun holdt ham fast i sine smaae Arme, til hun sov ind. Hvor tankefuld, og dog hvor tankeløs, saae han til, naar hun aftoede hans Pensler i klart Vand, eller bar Farver til ham! Hvor var han tilmode, naar den Lille, til Aftenbøn, læste det Vers:

Og, kjære Gud, jeg beder Dig om,
At jeg maa blive ret god og from!
Men skulde jeg ikke blive det, da
Tag mig langt hellere bort herfra,
Ja, tag mig op i Dit Himmerig,
Og lad mig vorde en Engel lig!

eller naar hun begyndte sit Fadervor saaledes:

Fader vor, Du som er ligesom i Himlen!

Barnet hang gandske ved ham. Kan vel være, at han forvænnede sin lille Agnes. Men et Barn var ham en Engel, og hans Barn — hans gode Engel, som han skulde laane Herberg. Han malede Gud Fader for hende, og Englene, og den skjønne, huldе Discipel Johannes. Han gav hende Melk, eller Honning til at nære Blomsterne, eller en Draabe Viin til de syge Planter, eller han gav hende de skjønneste Blomster, at hun skulde trykke Christusbarnet dem i Haanden — hun gjorde det, og naar saa Christusbarnet lod dem falde, græd hun fordi det ikke vilde tage derimod. Moderen kaldte det Daarskab. Men da Vinteren kom, og Fuglene kom hungrige til Vinduerne, sagde han til den nu næsten treaarige Pige: de kom for at hilse hende fra den gamle Bedstefader Vinter, som havde lange Istapper istedetfor Skjæg, og de bleve nu, for at see hende, og de frydede sig, naar hun var artig og smukt pyntet. Nu kunde Faderen arbeide; thi nu sad hun hele Timer, velpyntet med Moderens Gyldenstykkes Hue, ved Vinduet, at Spurvene kunde glæde sig over hende! En anden Gang foreskillede han hende de stakkels Fugles Nød og den Kuld, de maatte lide.

Da syede hun en varm Kjole til Sneekongen — rigtignok blev den aldrig færdig, thi der var ingen Knude paa Silketraaden. Men da hun engang paa Gaden havde fundet en dødfrossen Svenske med guldgnul Krone, græd hun over, at Sneekongen var frossen ihjel — og hun var Skyld i hans Død, fordi hun ikke havde faaet hans Vinterkjole færdig. Men Faderen viste hende en anden, som fløi munter i Luften — og nu loe hun høit af Glæde, fordi han havde indjaget hende saadan Skræk! — Hvad han gav hende, derom sagde han til hende: „Gud sender Dig det, Gud aander Skyerne bort, Gud har malet Dig de Blomster paa Vinduesruderne, før Du stod op." Og vide vi Store det bedre, eller frommere?

For alt dette — og det var kun en sød Straf mod en uendelig Lykke — kaldte Moderen den lille Datter, naar hun talte til Faderen om hende, aldrig andet, end: „Dit Barn!" Naar hun, i hans Fraværelse, havde villet hjelpe ham at male, sagde Hiin, naar han kom tilbage: „Dit Barn har gjort det!" — Vare Tegninger gjort gandske ukjendelige med Sortkridt, eller Papirer klippede itu, som Moderen selv kun holdt for — Papiir, saa hed det: „Dit Barn har gjort det!"

Børn føle utrolig fint og rigtigt. Den lille Agnes saae snart, hvor slet Faderen stod i Huset, hvorlidet han gjaldt. Albrecht erfarede og hørte og lærte først selv af Barnets Mund, hvor dybt han skulde græmme sig, da der vederfores ham saameget Smerteligt. Med hendes blaae, mil-

de Øine saae han det nu! Men han saae det ogsaa saa mildt og stille.

Engang havde Albrecht besøgt en Ven, og det skulde han, efter Agnes's Mening, ikke. — Da han nu kom hjem, og silde, for ikke mere at finde hende vaagen, og dog fandt hende munter oppe tilligemed Barnet, som havde ventet paa Faderen, for at gaae iseng med ham — da kaldte Moderen ham en Ødeland, en Mand, som søgte verdslige Forlystelser, medens hun stedse maatte sidde og plage sig hjemme, og endnu aldrig havde havt nogen ret glad Time hos ham.

Han satte sig stille hen og lukkede Øinene, men Taarerne trængte dog igjennem. Da sukkede Barnet, trykkede ham, kyssede ham, og sagde derpaa i barnagtig Vrede til Moderen: „Du lægger saa Fader i Graven tilsidst, Du! Saa kan Du have det saa godt! Det sige alle Mennesker."

Moderen vilde rive hende af hans Favn. Men han formeente hende det, og vilde ogsaa selv straffe sit Barn. Det var de første Hug. Barnet blev staaende og rystede.

„Slaae hende ikke for min Skyld, for min Skyld ikke!" raabte Agnes. — Dog — Faderen slog. Men i sit Vemod og sin Harm tillige bemærkede han først nu, at den lille Datter havde krympet sig, vendt sig mellem hans Knæe, og han havde, med sin haarde Haand, slaaet hende i Siden! Han blev angest og bange, han vaklede bort, kastede sig paa Sengen, og græd, græd gandske utrøstelig. Men Barnet kom listende efter ham,

stod længe stille, greb derpaa hans Haand, og bad: „Min Fader, vær ikke vred! Det er jo saa snart forbi med mig. Moder siger: Du har givet mig, hvad jeg fortjente. Kom, lad mig bede, og komme ifeng. Jeg har jo ventet paa Dig. Nu kommer Sandmanden, og mine Øine falde til. Kom, tag mig til Dig, jeg vil jo herefter gjerne være stille, som Du! Hører Du? Sover Du? Kjære Fader!" — Saaledes syntes det overstaaet.

Næsten til Lykke, kunde det skyldige Faderhjerte fristes til at kalde det, gjorde den lille Agnes sildigere et farligt Fald; til Lykke! — at han ikke skulde blive ved at indbilde sig, det var hans Skyld, om Barnet døde. Fra nu af forblev hun syg, blev stedse sygere, og ingen Læge vidste Raad. Selv Wilibald, som havde studeret syv Aar i Padua og Bologna, trykte kun Faderens Haand. Det var forstaaeligt nok.

Nu vaagnede Moderhjertet igjen. Den lille Agnes's Fødselsdag vendte tilbage paa Juleaften. Den Gyldenstykkes Hue og den hvide Kjole havde Albrecht, Moderen ubevidst, ladet sye i Byen og betalt. Gaverne blinkede i Skumringen under det endnu ikke tændte Juletræ. Moderen saae det. Hun studsede, hun følte sig dybtkrænket. Og et Vemod greb hende — som hartad brød ud i et Raserie mod Albrecht. Han vilde forlade Kammeret; men ved Døren sank han i Knæene. Agnes iilte, greb ham, holdt ham i sine Arme, skjændte paa ham og græd med ham, medens han hulkede og forgjæves søgte at tilkæmpe sig Fatning.

Nu tændte hun Juletræet. Faderen saae alle Tilberedelserne som i Drømme, og da Alt var færdigt, sagde hun til ham: „Hent Dit Barn!" Og han gjorde saa. Men Barnets Glæde var udslukt. Hun løftede Huen og Kjolen lidet op — og skjulte sig i Faderens Skjød. Engelen oppe paa Toppen af Juletræet fængede Ild og blussede op. Og Barnet beundrede kun Engelens Aske, kun den Smule Flitterguld, der var tilovers af Vingerne.

Om Natten reiste den lille Datter sig pludseligt op. Faderen snakkede længe for hende. Nu syntes hun at slumre igjen. Nu kaldte hun atter paa Faderen, og sagde sagte: „Kjære Fader! Fader, vær ikke vred paa mig!" — „Hvorfor da, mit Barn?" — „Ak, Du bliver sikkert meget vred paa mig!" — „Hvorfor, hvorfor?" — „Men lov mig det først!" — „Her har Du min Haand. Hvorfor maa jeg da ikke være vred?" — „Ak, Fader, fordi jeg dør! Men græd ikke, græd ikke formeget. Moder siger, Du behøver Dine Øine. Jeg vilde saa gjerne, ak saa gjerne, blive hos Dig, men jeg dør." — „Du gode Barn, det gjør Du ikke." — „Ak, gode Fader, hvor har det gjort mig ondt for Dig! Nu behøver jeg ikke mere at see derpaa. Græd derfor ikke! Seer Du, naar Du sad og malte, og saae saa hjertensfrom ud, da stod altid den smukke Discipel ved Siden af Dig — Johannes, som Du har malet for mig — jeg saae ham nok."

„Nu see, jeg vil ikke græde! sagde Albrecht: Du lille gode Aand! Gak bort, og bestil en Bolig for mig hos vor Fader!"

Albrecht har vel igjen seet ret hjertensfrom ud, thi Agnes raabte: „See, der staaer Johannes igjen! — Han vinker mig! — Skal jeg forlade Dig? — O Fader! — "

Albrecht saae sig om, men blev Intet vaer. Men medens han havde stirret hen i det dæmrende Rum med Taareblikke, kun for at see bort — var det søde Barn indslumret i Døden.

Faderen lagde alt hendes Legetøi i Kisten til hende — Vorherrebillederne, Englene, det lille Lam, Kjolen til Sneekongen, de smaae Kopper og Tallerkener. Derover Mos og Rosenblade. Derpaa lagdes hun nu. Saaledes laae hun, hvid og reen i Ansigtet — thi Purpurkorset var, tilligemed Blodet, forsvunden af hendes Kind. Og nu først havde hun den hvide Kjole paa, og den Gyldenstykkes Hue.

Saa satte Faderen sig hen for hende, og malede sit Barn i Kisten. Men det Syn var ham for mægtigt, han kunde ikke udholde det — det skumrede allerede, han kastede sig paa sit Leie.

Da traadte Agnes frygtsom ind med Lys. Hun saae sig om, hun listede sig nærmere, for at see, om ogsaa Albrecht sov. Da hun troede at have overbeviist sig derom, treen hun hen for Barnet, betragtede, selv blegnende, den rene Kind, det hvide Bryst, og græd sig ret mæt over det døde Barn, omslyngede det med sine Arme, trykkende det til sit Hjerte. Hun belyste den Gyldenstykkes Hue, tog den af, klippede en Lok af det smukke, bløde Haar, skjulte den i sin Barm, satte Huen paa igjen, bestænkede den lille Engel med Vievand, knælede for

hendes Fødder, og bad hulkende — derpaa listede hun sig stille bort, som hun var kommen, og forsvandt som en Aand. — Hvad skulde han tænke!

Hvorlunde Albrecht siger sin Hustru Farvel.

Albrechts største, ja, næsten eneste Glæde i Livet var nu borte, og, som han vidste, uerstatteligt borte. Agnes havde allerede forlængst spaaet sig onde Dage, om hans Barn døde. Men hun feilede. Han taug. Moderen taug. Barnet blev ikke nævnet mere iblandt dem.

Nu, i sit 27de Aar, malede Albrecht sig selv, og det af egen Følelse *). Han saae nemlig, hvormeget hans Ansigt og hele Skikkelse allerede havde forandret sig i de faa Aar, og han vilde idetmindste opbevare — conservere — sig i det Billed, om han maaskee vilde komme til at see endnu blegere og uslere ud.

Han forsagede gandske Tanken om, at gjøre Nogen lykkelig og at være lykkelig derved. En retskaffen Mand behøver jo ikke at være lykkelig. Gud

*) Mester Albrecht sendte dette sit Portrait til Florents til Andrea del Sarto. Det begrundede hans Hæder i Italien.

maa vel vide, hvem han kan paalægge det ligesom unndgaaelige Onde i Verden, saa at det hos Den, som skal bære det, veier let eller intet — hos den Rene af Hjertet. Og saa takkede han da Gud og saa derfor, og det var ham en Glæde, at tænke paa, at hans Agnes dog havde det bedre i hans Huus, end hun maaskee vilde have faaet det i noget Huus i Verden — hos ham levede hun jo uforstyrret og ufornærmet.

Og saa kastede han sig gandske i Konstens Favn. Nu begyndte han sin „lille Passion," sit kjæreste Værk, i hvis Træk han ligesom nedlagde alle sine Følelser.

Hans Fader døde. Hans Moder, Barbara, var nu gammel og fattig. Det var nødvendigt, at Sønnen søgte — ei at gjengjelde hende, thi det havde jo været umuligt — men at vise hende sin Kjærlighed ved at skaffe hende gode Dage i hendes Alderdom, ligesom hun havde beredt ham gode Dage i hans Ungdom. Men Agnes holdt sin Mands Moder langt borte. Derover blev Albrecht vel fortrydelig, og over hans Fortrydelighed blev hun det nu ogsaa.

Naar Albrecht nu gik ud, trykte hans Venner hans Haand stærkere, end før. De roste hans Malerier, hans Træsnit, hans ophøiede Arbeider og øvrige Billedværk, som ham syntes, langt over Fortjeneste. Thi en retskaffen Mester veed vel først og bedst, hvorvidt hans Arbeider ere lykkedes. Der er jo Ingen, der veed, som han, hvad han har villet frembringe. Derfor veed heller Ingen,

uden han, hvad han har bevaret og hvad der er bleven tilbage, Gud maa vide, hvor!. Han mærkede altsaa vel Grunden til deres Roes — og tog derimod. Byen vidste altsaa —!

Albrecht's Kjærlighed fik en haard Prove at bestaae. Pirkheimer's Hustru, Crescentia var død. Den arme Mand! Han forlangte et Billed af hende, saaledes at han selv knælede grædende ved Fodderne af hendes Seng, som han jo havde knælet. Crescentia fik den sidste Olie, hun holdt Voxkjerten og Crucifixet. Men ved Sengen stod ogsaa hans Soster Clara, Nonnen.

Hendes Portrait havde — den lille Agnes ogsaa faaet til at fordærve. Det kostede altsaa en Gang til Klostret.

Clara sad i Taleværelset. Hun sad uden Slør, taalmodigt ventende ham, hilsende ham let med et Smiil, og hendes fine Rødme blev kun kjendelig derved, at hendes Farve var saa saare bleg. Men da hun havde seet, hvorledes Aarene havde taget paa ham, da antoge hendes Træk det Vemod, han behøvede for den Scene, han skulde fremstille. Et svært Billed! Men hans Sjel holdt Farve. Han tænkte ei: om nu denne huldе Skikkelse, denne milde Clara, var din Agnes! — O nei, han tænkte neppe: hvad om din Agnes var som hun! Thi hans Faders Villie var ham hellig, og hellig var ham Den, han elskede, thi fordi han elskede, leed han so, og fordi hun ikke vilde elske ham, leed hun!

Albrecht fuldendte Maleriet i sit Huus og skrev med gyldne Bogstaver den latinske Indskrift derover. Agnes stod og saae til, og spurgte, hvad alle de Ord havde at betyde. Albrecht vilde forbolge det for hende; dog fattede han sig og sagde: „Disse Ord betyde:

> Den uforlignelige Qvinde og Hustru, min Crescentia, satte jeg, Wilibald Pirkheimer, hendes Mand, som hun aldrig bedrovede, uden ved sin Død, dette Mindesmærke."

Agnes blev vred, som om han havde sagt hende alt dette udaf Hjertet!

Albrecht Dürer tog det overtvert, og gjorde en Reise til Venedig. Der blev han over et Aar. Hans Værker vare gangne foran ham. Hvad han, under Lidelse og Kummer, liggende stille i sin Seng, havde udtænkt i Mørket, og frembragt i sit eensomme Kammer, ligesom for sig selv allene, det skinnede nu i fjerne Landes Sol, og voldte Mennesker Glæde. Saaledes saae han sine egne Værker med Tak, og stod for dem med foldede Hænder. De gamle Mestre saae mørkt paa ham; de Jevnaldrende rødmede; de Yngre brændte. Det var ham Løn nok for Alt; det tilfredsstillede ham.

Men der vederfores ham ogsaa stor Ære i Italia. Bellino bad ham om en Pensel, hvormed han gjorde Haarene saa fine, og det endogsaa mange paa eengang. Raimondi efterstak hans Plader. Mantegna vilde see ham, og skrev, dødsyg, en Indbydelse til ham med rystende Haand. Rafael

tog Albrecht's Landskaber til Baggrunde for sine Malerier.

Slige Hjertestyrkninger behøvede vor kjære Mester ogsaa haardt efter sin Tilbagekomst til sin Hustrue. Han gjorde hende Regnskab.

Han havde, for at føie hende, villet lære at danse, men var bleven kjed deraf, og havde kun faaet to Timers Undervisning. Det udgjorde en Zechine.

Malerne havde tregange anklaget ham, fordi han, uden at høre til nogen af deres Skoler, havde malet i Venedig. Det kostede ham 4 Gylden.

Han havde villet medbringe Agnes et orientalsk uldent Torklæde, men der var kommen Ildløs i Huset, og Torklædet var brændt. Men det udgjorde desuagtet 8 Ducater.

En fattig Maler, som vilde reise til Rom, laante ham 8 Ducater. Maleren døde i Rom. Pengene kom altsaa ikke igjen.

Rafael havde, allerede et Aar før Albrecht's Reise, sendt Denne sit med stor Flid malede Portrait, og nu sendte Albrecht ham sit igjen. Da nu Albrecht ikke havde bragt Agnes noget med fra Reisen, solgte hun den af Rafael malede Rafael for nogle Skillinger. Det var ham bittrere, end om Rafael havde solgt hans Portrait.

Men alt Ondt blev godt, ved en stor Sum Penge, henved 1000 Gylden, som Albrecht fik fra Keiser Rudolph II. for et Martyrbilled, som han havde malet i Venedig, og som to stærke Mænd havde baaret fra Venedig til Prag.

Da blev der en Glæde i Huset! Agnes tillavede en skummende Chioccolata, om hvilken nye Drik hun, med længe undertrykt Lyst, havde hørt saa meget tale. Medens hun gjorde sig tilgode dermed, saae hun i Aanden Alt, hvad hun nu vilde anskaffe. Og hvad hun saaledes saae, anskaffede hun ogsaa snart: godt Bohave, fine Klæder, Skabe, Tintøi, o. s. v. Her var nu meget at gaae om, meget at skjære, at sye og at ordne! Tilsidst forelagde Mester Albrecht hende en Qvittering, som godtgjorde, at han havde betalt al sin Gjeld i Venedig. Hun sønderrev Papiret af Glæde. Naar den kjære Sol skinnede ind i Stuen, og det blanke Tintøi funklede, da satte Agnes sig vel hen og slog Harpen igjen. Om Morgenen stak hun Hovedet udenfor det nye Omhæng med et venligt Smiil; om Aftenen desliggest indenfor. Ja, hun lod sig endogsaa male af sin Mand, i et Billed, som forestillede Adam og Eva — og den skjønne Agnes var Eva. Han stødte ogsaa en Skuepenge for hende. Hendes Ansigt seer huldt og uskyldigt iveiret. Det var hende ret til Behag. Dog tog hun gjerne 1200 Gylden for Adam og Eva. Med disse Penge blev Huset betalt, og nu saae hun en Søndag, da Folk kom fra Kirke, udaf Vinduet med ham. Lokkerne nedbølgede smukt over den fine Kind, og Mesteren skimtede ret med inderlig Lyst hendes skjelmske Øie derigjennem. Ak, hun var saa smuk, og Albrecht havde gjerne ægtet hende endnu engang, hvis hun ikke allerede havde været hans Kone.

Da lode langsomme Fodtrin! Man bar en liden Pige, i aaben Kiste, smykket med Blomster, ud af Porten. Forældrene gik grædende efter. Agnes skiftede Farve. Albrecht gik fra Vinduet.

O, at de gamle Dage skulle fordærve de nye! Dog, oprevne Saar læges ogsaa igjen. Men nu sørgede Agnes over, at hendes Forældre vare fattige. Det trykkede hende, at hun havde det bedre, end de. Han følte hendes Kummer med. Han følte Familiebaandets gjennemgribende Kraft, der er større, end Letsindige mene. En Mand ægter ei allene Svigermoderen med; han ægter alle Konens Slægtninger med. Han er ikke riig eller lykkelig, før de Alle ere uden Nød. Agnes troede altid, Albrecht agtede ikke hendes Familie, hvori kun fandtes Haandværkere, Faderen undtagen, som var Mekanikus og Harpenist. Han spillede ogsaa ved Gilderne i Byen — han holdt meget af et godt Glas Vin — ogsaa af det Glas, som var formeget — saa kom han ravende hen til Datteren og gjorde hende Bebreidelser med smilende Mine, indtil han, ved sin Moraliseren, rørte sig selv til Taarer. Agnes ærgrede sig. Albrecht smilte.

Mesteren arbeidede meget. Efterhaands kom mange Dukater ind, som Agnes vaskede blanke og lagde hen. De vare jo for hende. I Begyndelsen ønskede hun sig kun saamange Penge, som hun kunde behove, for at slaae sig igjennem de Par Aar, som hun var yngre og kunde overleve ham; siden ønskede hun saamange, som hun maatte have, for at leve saa vel,

som hun nu var vant; men tilsidst vilde hun, at Kenterne af Pengene skulde række saa langt.

Smilte Manden, saa græd Konen — gjorde det ham ondt for hende, saa loe hun — var han alvorlig, saa kaldte hun ham ligegyldig og kold!

Da spillede En af hans Disciple ham et dygtigt Puds. Det gjorde ham ondt for hans Mester, og i den Formening, at Albrechr's Død vilde gjøre et blivende godt Indtryk paa Agnes, havde han taget Afsked og var gaaen sin Vei, men i Skumringen havde han listet sig ind i Albrechr's Malerstue. Her havde han givet en Træ-Mand den af Albrechrs Büste tro tagne blege Voxmaske paa, samt Mesterens gamle, med Farver overplettede Malerkjole. Han lagde dette Skuffebilled saaledes, som om Maleren kunde være styrtet ned af Trappen, og gjød mørkrød Farve, som Blod, derover. Derpaa bankede han selv, med ængstelige Slag, paa Agnes's Dør. Forskrækket kom hun løbende med Lys. Forstenet blev hun staaende for sin døde Albrecht, knælede ned hos ham, torrede Blodet af ham — samme Øieblik kommer Albrecht hjem, hun seer sig om, hun troer at see hans Gjenfærd. Han spørger, hun gjenkjender ham. Blodrød af Vrede støder hun ham fra sig — hun vil ile ud — Lyset slukkes — hun kan ikke finde Døren, Begge støde omsider sammen i Mørket, synke i hinandens Favn, og græde bitterlig.

„Veed Du, hvad der er skeet, min Agnes?" spurgte Albrecht langt om længe. — „Du lever!" sagde hun. — „Nei! sagde han: Rafael er død!

Leonardo da Vinci er død! Det har jeg hørt paa eengang idag."

Hun slap ham. Den Himlens Vælde, den Jordens Forfængelighed, som laae i det Ord: Rafael er død — slog ned som et Tordenskrald. Natten tilbragtes meget kjærligt. Agnes besvor ham nu, han skulde reise til Nederlandene og tage mod Keiserens Indbydelse, at han ret kunde komme til Kræfter. Saa skulde han slet ikke male mere. Saa truffen var hun, som hele Europa. Hendes Mand levede dobbelt op for hende paa denne Dag. Og det er uhyre, ja, det grændser til det Fabelagtige, hvormeget en dygtig Mand vinder ved en dygtig Mands Død. Han stiger tredobbelt i Prisen, som de sibyllinske Bøger.

Nu vilde hun ikke lade ham reise allene, fordi det forekom hende gandske naturligt, at han kunde blive borte med det samme.

Agnes og Susanna reiste altsaa med ham. I de Steder, hvorigjennem de kom, var den Ære, han nød, ham kun kjær, forsaavidt den gav ham Værd i Agnes's Øine. Bispen af Bamberg bød ham til Gjæst. I Antorff gjorde Malerne et Gilde for ham og Agnes. Da han førtes tilbords, stod Folket paa begge Sider, og bukkede dybt for ham, som for en stor Herre. Silde om Natten fulgte de ham og Agnes hjem med Fakler. Agnes kunde ikke forundre sig nok. Hun vidste neppe, hvad hun skulde tænke.

Reisen gik videre til Antwerpen, og herfra til Mecheln. Margaretha, Keiser Carl den Femtes Søster, vilde see hans Agnes. Hun aar hellere død, end hun havde ladet sig saaledes gjennemtaxere paa

Sjel og Legem af den høie spidsfindige Fyrstinde, uden at torde give hende et Ord igjen. Men her hjalp ingen Indvending. Grædende pyntede hun sig.

Men Margaretha modtog den endnu stedse skjønne Agnes, som idag havde taget sit mildeste Ansigt paa, meget naadigt. Hun bad hende sidde; hun bød hende Viin og Kage. „I er vor kjære Fru Agnes! sagde hun til hende: thi I veed at holde en Konstner saaledes, som det egner sig for ham og for Verden. Vel er en Konstners Ægteskab kun et Menneskes Ægteskab; Qvinden er Mandens Hjelp og Husvalelse i hver Stand. Hver Mand behøver Trøst, Opmuntring, Fred i sit Huus, for at bære, hvad Livet fører med sig, for at beholde Kraft endda til at virke udenfor sit Huus. Men Glæden giver den høieste Kraft til at virke og til at lide, min skjønne Engel. Fandt han nu et mørkt Ansigt hjemme, skulde han nu føle sig lykkeligere udenfor sit Hjem, da Ro, da Ægteskab god Nat! Men Eders Albrecht, kjære, smukke Kone, bliver smukt hjemme, som jeg hører, og kaster intet falsk Skin paa Eder, men det ægte — ja sig selv."

Agnes brændte af Lyst til at svare igjen. I hendes Træk læste Albrecht: Spot? Hvorledes? Ere de Fornemme maaskee som Præster, Ingen tør svare et Ord i deres Kirke? Man skal kun tænke og smile! Men siden! Bie kun! Rigtignok kan man fornærme Enhver saaledes med sine Artigheder, at der ikke kan tages til Gjenmæle, men hvo som vil være billig, stiler dog sin Tale saa, at den Ingen fornærmer i Hjertet. Du Spydige!

Da greb Fyrstinden Agnes's Haand, trak hendes Handske af, besaae den fine, hvide Haand, klappede den, og holdt sin ved Siden, som om hun vilde maale Fingrene. Derpaa valgte hun af sit Juveelskrin blandt mange Ringe en af de smukkeste, stak den paa hendes Haand, og sagde ret huldsalig: „Til et Minde om min Taknemmelighed for den Glæde, I volder Eders Mand! Thi jeg ærer og elsker ham saare høit, med saadan Kjærlighed, som ei kan gjøre nogen Qvinde skinsyg, eiheller Eder, skjønne Agnes. Jeg elsker hans Aand og hvad den frembringer; I, I elsker ham selv, og besidder ham allene, hans Hjerte, hans Følelse, hans jordiske Liv. Men det er billigt, at Verden maa vise Konstnerens Viv fortrinlig Ære. Thi hun er hans Huus-Ære. Uden hendes Lykke er hans — Ulykke."

Hun bortvendte sig et Øieblik. Albrecht's Øine mødte hendes — Taarer blinkede i dem. Agnes holdt, meget maleriſk, Glasset mod sine Purpurlæber, og syntes at indsuge nogle Draaber af den funklende Viin.

„Drik ikke saaledes, gode Agnes! vedblev Fyrstinden: Drik paa Eders Mesters Sundhed: Langt Liv og glade Dage!"

„Agnes hviskede, seende paa hende, ikke paa ham: „Langt Liv og glade Dage!"

„Ret saa! sagde Fyrstinden: Nu være ogsaa Eders Sundhed drukken af mig og af ham! Konstneren kan ei arbeide, naar blot en Sky, ja, blot dens Skygge formørker hans Sjel, end sige en Sorg sammenkrymper hans Hjerte; kan han det endda, saa

skeer det kun formedelst et reent Gemyts store, frie Overlegenhed. Men tillige afdrages han derved lidt efter lidt fra verdslige Ting, han sloves, og tilsidst ærer han de Hellige mere, end han endnu føler Trang til at fremstille dem. Derfor drikker jeg paa Eders Sundhed! Alle Mesterens herlige Værker have vi Eder at takke for! I vifter Sorgen fra ham; han er fri for menneskelig Trang ved Eder. Thi det Lidet, Konstneren behover paa Jorden, det tilvender I ham huldt, saa huldt, at han neppe veed, hveden det kommer, hvis han ei gjenkjendte Eders stillevelgjørende Englehaand i Alt, gjenkjendte den p a den Fred, som svæver over Alt, hvad der kommer fra Eder. Saaledes mærker han Intet til den raae Verden — han sporer Intet, uden Eders Kjærlighed, som en mild Vaarsol, der udvider hans Hjerte. Derfor er I ogsaa saa lykkelig, at kunne dele den sværmende Glæde, han føler, naar et fuldendt Værk tilsmiler ham. Gud lønner ikke blot Smerten — nei, kjære Agnes, han lønner ogsaa reen, elskende Glæde! Og Alt, hvad I er Eders Mand, skal Gud gjengjælde Eder. Troe det vist."

„Hun taler forkærdelige Ting! Skulde det være, som hun taler?" hviskede Agnes, stirrende hen for sig. Men strax kom hun igjen til sig selv, og sagde høit til Fyrstinden: „Naadige Frue, jeg forstaaer Eder, men I forstaaer ikke mig, og er dog en Qvinde. Det være som det vil! Jeg udholder det ikke mere. Kun Saameget: Menneskedom er mangelfuld. Kun han, som kjender Hjerterne, kan dømme dem, men han dømmer ikke, fordi han kjender dem og fordi han har dannet dem."

Nu vendte Fru Margaretha sig til Albrecht: „Her rækker Keiseren Eder den gyldne Kjæde, Ridderes Smykke og Tegn. I er idag indbuden til Taffels. I er ogsaa udnævnt til hans Hofmaler. Føler I, som I taler, vor kjære Fru Agnes, saa fryd Eder ved Eders Mands Ære! I vil leve tilligemed ham, naar Ni, affundne ved høi Stand i Livet, kun staae som Navne paa det tørre Stamtræ, som gulnet Blæk. — Gaaer nu bort i Fred."

Agnes lod sig ikke det sige togange. Hun iilte bort, blussenderød. Fyrstinden vinkede Albrecht tilbage endnu engang. Stum og tankefuld stod hun en Stund. Derpaa sagde hun til ham: „Det gjør mig ondt for det arme Barn — hun er en Qvinde! Og det siger jeg Eder: Jeg skjottede just heller ikke om en Mand, som lever i Himlen og kun af Naade stiger ned til os paa Jorden en sjelden Gang, nei, jeg kunde heller ikke ønske en Mand, som, saa høit over qvindelig Dom, kun fortjener Roes i Ret og Alt. Vi Qvinder behøve et Menneske."

Albrecht bukkede. Da saae hun Ringen ligge paa Bunden af det Vinglas, Agnes havde sat fra sig. „Tag den! sagde hun: Jeg skjænker Qvinden den, som Qvinde, andengang."

Agnes var ikke at see. Hun laae syg hjemme, og Apothekerfken fik 14 Styver, og Munken, som besøgte hende, 8 Styver. Derpaa pakkede hun ind, og det var for Albrecht et Tegn, at man igjen skulde hjemad til det kjære Nürnberg.

Her begrov hun sig i Eensomhed og Griller. Margaretha's Ord havde en saare heftig Eftervirk-

ning. For meget Arbeid, som Albrecht havde gjort for Fyrstinden eller skjenket hende, havde hun ogsaa troet ham rigeligt og godt betalt ved hine Ord. Ogsaa Kongen af Danmark, som var i Brüssel, havde han forœret nogle sjeldne Stykker — af Ærbødighed. Thi det var ham en Glæde, at gjøre Folk Glæde med sit Arbeid. Men Agnes var af andre Tanker.

Agnes's Forældre døde; det gik hende nær. Hun havde nu et Huus, havde Alt, hvad man behøver deri, en Stadsestue, gode Klæder, en herlig Udsigt, Ære fuldtop — men hun havde alt dette forsilde, hun havde det ikke saaledes tilsammen, som hun havde tænkt sig det i sit unge Hoved. At have, er noget Dødt; at ønske og stræbe, er noget Levende. Og derfor er Stræben og Higen nok.

I denne sidste Tid var ogsaa Melanchton i Nürnberg, ligesom Luthers Statssecretair. Albrecht hyldede Lyset. Nu havde Reformatorerne udelukket Ægteskabet af Sacramenterne — Albrecht roste den nye Tidende overhovedet — og nu forekom det Agnes, som han hyldede den, for at have Skilsmissen fri. Hun forsede sig for Melanchton, hvor hun saae ham, og den forskjellige Tro fjernede Agnes og Albrecht stedse længere fra hinanden. Hun troede, de havde nu hver sin Himmel, hver Himmel skabt af sin Gud. Ofte sørgede hun over, at han skulde fortabes evindelig, hvortil han smilte. Men da han vilde rykke frem med Beviser, sagde hun: „Vig bort, Satan!"

Det Ord traf ham saa haardt, at han besluttede, virkeligen at vige bort fra hende, men ikke som en Sa-

tan, nei, høimodig, rundhaandet. Kjærligheden spiller gjerne den Rige, den Altoffrende, den Guddommeligglade og — dog den menneskeligt Grædende. Og det med Rette, thi den har nok i sig selv. Hvad den giver, faaer den tusindfold tilbage, som af en Gud; hvad den savner, nyder den tusindfold i sine Drømme om dens Nydelse, som den elsker. Sælsomme Kraft! Et Naturens Under — saa naturligt for den, som i sit Hjerte bærer denne Kraft. Albrecht lod sin elskede Agnes beholde Alt — han talte Guldet — der var 6000 Gylden. Han oversaae Kobberstikkene, Malerierne, og lod dem blive. Men noget herligere end alt dette, lod han hende ogsaa beholde — hun beholdt sig selv!

Han vilde tilbage til Ungarn, til Landsbyen Eytas, hvorfra hans Bedstefader, Anton Dürer, som en fattig Guldsmed, var indvandret til Nürnberg — her vilde han forsvinde, som hans Fædre. Men — hans Arbeidsvane tillod ham ikke dette, ei engang i vaagen Drøm. Han vilde kun have Ro, Ro, Ro for sine sidste, sine bedste Værker! De skulde først vorde! De skulde bringe Agnes mange Guldstykker endnu. Thi skilles fra hende — det faldt ham ikke ind — hun skulde være lykkelig, naar han ikke var hos hende — det vilde han, det meente han.

Det var Løverdag. Han var paaklædt — kun en tarvelig Reisepenge i Lommen. Agnes sov endnu. Han nærmede sig hendes Seng. Han beundrede den Qvinde, som kunde gjøre ham saa lykkelig, ak, og som selv syntes saa ulykkelig med ham, ved ham, at han græd, for første Gang lydt. Han kysede hende

paa den blotte Arm, som laae ovenpaa Lagenet. Hun aabnede et halvt Øie.

„ — Jeg gaaer!" hviskede han.

„Gaae med Gud!" sagde hun, som i Drømme.

„ — Jeg kommer igjen!" sagde han.

„Men sig det kun til En af Dine Venner!" bad hun.

„ — Det vil jeg!" sagde han.

Det var Afskeden. Vaaren var for Døren. Morgensolen tilsmilte ham, da han traen ud af Huset, Han vandrede gjennem Gaderne — der boede Mester Sebald, som forfærdigede hans Malerstokke. Han støttede sig ved Havegjærdet, og da hans Tanker vaagnede efterhaands, hørte han, hvorlunde Mester Sebald inde i Huset fortalte sin Viv, sine Børn og Svende et frisk Eventyr, som Mester Hans Sachs først iaftes havde givet til Bedste. Kone og Børn loe! Det skjar ham i hans Hjerte. Ak, der var Glæde i Huset. Dog fattede han Mod, traen ind, og bestilte nye Stokke til han kom tilbage fra Flandern. Og Manden stod ærefrygtsfuld for ham, med sin Hue i Haanden — Konen svøbte af Respect Hænderne ind i Forklædet, og Børnene holdt sig, næsten bange for ham, ved Moderen. Han smilte, han vidste det bedre!

(fortsættes.)

Et Shawls Historie.

Det vilde kræve for stort Rum og for megen Tid, vilde jeg fortælle dette Skrifts værdige Læsere, ved hvilke Begivenheder jeg, i Aaret 1770, saae mig flyttet til den store Moguls Stater, og hvilket romantisk Eventyr der førte mig til Dalen Cassemira, som vi kalde Cachemire, hiin Dal, der af Perserne medrette kaldes den lykkelige. Nok er det, den Aldea, d. e. den Landsby, hvor jeg tilbragte nogle Maaneder, var berømt for sin skjønne Uld og sine dygtige Vævere. Disses Hytter laae i Rad paa begge Sider af en Bæk, hvis Vand man tilskrev Fortræffeligheden af de Tøier, som fabrikeredes her. Alle Persiens, Mogulstatens, Tyrkiets og begge Ganges-Halvøernes Zenaner maatte saa at sige skatte og skylde til Landsbyen Serinagores navnkundige Manufacturer.

Under mit Ophold i denne herlige Egn besøgte jeg tidt en riig Banians Værksted, hvor man dengang forfærdigede et Shawl af beundringsværdigt Arbeid. Det var bestilt af Darma Deve, en Raja i Bengalen, og bestemt for den Eneste af hans retmæssige Koner, som havde gjort ham til Fader. Dette Shawl udmærkede sig ved sin overordentlige Fiinhed, men endnu mere ved Tegningen af sine Palmer. Disse vare sammensatte af Mohrenkopper, som i Midten forbandtes af en Guirlande, og over denne vare indvævede to Vers af Perserdigteren Sadi, saalydende:

Nyd!
— Det er Viisdom!

Lad Andre nyde!
— Det er Dyd.

Saasnart Shawlet var færdigt, blev det pakket i en Kasse af Sandeltræ, og afsendt til sin Bestemmelse.

Nogle Aar siidigere fik jeg en liden Militairkommando i Cassimbazar, en fransk Kolonie ved Ganges. Da jeg kom til Bengalen, havde den af Hastings foraarsagede Hungersnød bortrevet Totrediele af Befolkningen, og den samme Haand forfulgte disse rige og ulykkelige Landes Fyrster paa det uforsonligste. Darma Deve, som man havde berøvet hans Stater til Bedste for det ostindiske Compagnie, var død af Gift, og hans eneste Hustru søgte, med sit Barn ved Brystet, et Asyl hos de Franske, men hun nød det ikke længe, thi hun døde sex Maaneder efter mit Komme til Cassimbazar, og anbefalte mig døende sin Søn, som en ung indianst Kone bragte til mig om Natten. Barnet var indsvøbt i det samme Shawl, jeg havde seet forfærdiges i Dalen Cassemira, og jeg troede, at maatte lade den unge Prindses Overbringerinde beholde det.

Sex Maaneder efter kaldte høiere Befalinger mig tilbage til Frankrig, og jeg var nødt til at betroe den unge Raja til Gouverneuren i Chandernagor. Her er ikke Stedet at fortælle dette Barns overordentlige Skjebner.

Jeg var i Begreb med at reise til Europa, og kom just tilbage til Sirampore, hvor jeg havde gjort nogle Venner i det danske Contoir mit Afskedsbesøg, da en utallig, om en ung Enkes Baal forsamlet Fol-

kemængde vakte min Opmærksomhed. Under mit Ophold i Indien havde jeg altid undgaaet at være Vidne til dette skrækkelige Skuespil. Ogsaa nu skyndte jeg mig at komme videre — da kaster jeg tilfældigviis mit Øie paa Slagtofferet, som stod paa en liden Forhøining og deelte sine Smykker blandt de Qvinder som ledsagede hende. Man tænke sig min Overraskelse! Det var den samme unge Indianerinde, som for sex Maaander siden havde bragt mig den unge Raja. Hun gjenkjendte ogsaa mig, tilsmiilte mig med Ynde og Godhed, tog Shawlet af — hun bar det som Belte — og sendte mig det ved En af sine Slavinder — det var det samme Shawl, hun havde faaet af mig. Mine Læsere maa fritage mig fra Erkjendtlighedens Pligt, thi det havde kostet mig Livet, om jeg havde villet redde en ung Dame ved Ganges, som — jeg maatte nu gjøre hvad jeg vilde, med al Magt vilde døe i sit tyvende Aar paa sin halvfjerdsindstyveaarige Mands Liig. Rystende af Smerte og Harm, forlod jeg det sørgelige Sted, og tænkte: hvilken Kontrast mellem en Religion som æsker slige Offre, og mellem den søde Moral, af hvis Bud jeg læser et paa Enkens Shawl:

Nyd!
— Det er Viisdom.
Lad Andre nyde!
— Det er Dyd.

Da jeg kom til Paris, kjendte man ei engang Navnet paa disse Shawler, der nu ere saa almindelige. Hertugen af Aiguillon, hos hvem jeg blev indført, syntes at finde Behag i nogle af de Sjeldenhe-

heder, jeg havde medbragt fra Indien. Jeg gjorde ham en Foræring med dette Shawl, hvortil jeg knyttede saa interessante Erindringer. Faa Dage efter hørte jeg, at Hertugen havde foræret det til Ludvig den XVdes mægtige Maitresse, Madame Dübarry.

En heel Maaned talte man ikke om Andet i de store Circler; alle Hoffets Damer kom til Favoritens Toilette, for at prøve det, og Alle vare enige i, at denne Dragt ikke havde mindste Ynde. Derfor blev Shawlet, som en Gjenstand for Nysgjerrighed, kastet ind i et Raritæts-Cabinet, og der vilde det maaskee være endnu, naar ikke den berømte Skuespiller Lecain, da han i Fontainebleau skulde spille Gengiskan, havde bragt Kongen paa den Idee, ved dette Shawl at forstærke Sandheden af det barbariske Fyrstekostume. —

Ved hver Forestilling af Zaire saae jeg nu mit Shawl om Gengiskan's Hoved. Efter Lecains Død kjøbte en Generalforpagter det for en meget høi Priis, og forærede den berygtede Isabeau det. Denne skjønne Mulatinde fra Cap havde det Talent, i nogle Maaneder at drage hele Hovedstadens Øine paa sig, i fem Aar at fortære to anseelige Huses Værdie, og i endnu kortere Tid at ruinere tre store Herrer, fem Maitres des requêtes og fire Generalforpagtere, uden dog at kunne berige Dandseren Nivelon, som hun elskede indtil Udsvævelse. Da det gik tilbage for hende, solgte denne amerikanske Bolerske Shawlet til Hr. d'Orvilliers, en riig Kunstsamler, som anvendte sin Tid og sine Penge paa, i et uhyre Gallerie at opdynge japansk Porcellain, chinesiske Duk-

ker, persiske Costümer fra Cambyses lige til Thamas-Kuli-Kan, Samlinger af Chinesernes astronomiske Observationer, og Prøver af alleslags i Jordformationen forekommende Stene. Han havde givet 6000 Livres for En af Solyman den Andens Pantuser, 100 Louisd'or for En af Ferdinand Cortez's Spoler, og 200 Pjastre for en Fjær af Guatincozin's Hjelm.

Enkens Shawl figurerede nu blandt alt dette, og blev efter Eierens Død kjøbt for meget billig Priis af en Modehandlerinde, der forenede sig med en Dame fra Udlandet om at bringe denne Dragt i Opkomst.

Vi komme nu til Historiens egentlige Lyspunct. En Leverandeurs Kone, en ung straalende Skjønhed, kjøbte dette Shawl i Revolutionstiden for 500,000 Francs i Assignater, lærte af sin Elsker, en ung talentfuld Maler, at drappere sig smagfuldt dermed, og viste sig saaledes i Operen. Dagen efter drog hun i Pavillon d'Hannovre Alles Øine paa sig ved Hjelp af dette Shawl. Nu var Impulsen given — Bevægelsen var almindelig, Damerne havde kun een Tanke, een Villie, een Længsel, den nemlig: at forskaffe sig et Cachemir-Shawl, uden hvilket ingen Lykke kunde blomstre for dem paa Jorden mere. Mode-Journalen udmærkede denne Mode i et af sine Nummere, og forklarede den ved et Kobber. To Tyrker og en Armenianer, der i Handelsforretninger vare komne til Paris, saae sig øieblikkeligt stilte ved deres Cachemirs-Torklæder, hvilke de havde brugt som Belter og Turbaner; man veiede dem op med Guld. Kjøbmændene forsmaaede ikke denne Erhvervs-

kilde; med Spekulation paa Varigheden af en ved Luxus og Forfængelighed understøttet Caprice foranstaltede de i Paris et Oplag af Shawler, som Ægtemænd og Elskere maatte sammenskyde Omkostningerne til. Denne Concurrents tjente kun til at forøge Glandsen og Værdien af Enkens Shawl, thi det var uforligneligt.

Da den nye Modes Raserie var stegen høiest, blev jeg bekymret for En af mine kjæreste Venners Liv. Forsmaaet Kjærlighed førte ham til Gravens Rand. Udrustet med alle Ungdoms, Stands og Formues Gaver, havde han den ubegribelige Ulykke, at fæste sine Ønsker maaskee paa den eneste Kone, af hvem han Intet havde at haabe. Denne Artemisia var 25 Aar gammel, fuld af Forfængelighed, og fortæredes i Londom af Lyst til at gjøre Opsigt. Hertil fandt hun intet bedre Middel, end det, at bære en sky Dyd til Skue. Jeg kjendte denne Dame godt, og havde allerede mærket hende det af, at hun først og fremmest vilde falde i Øinene. Denne Jagttagelse benyttede jeg til at hjelpe min arme Ven. Underrettet om, at Leverandeuren, som eiede Shawlet, havde en ubestikkeligstreng Regnskabsrevisor, og at han, for at kunne rede for sig, vilde være nødt til at sælge Alt, selv sin Kones Diamanter, lod jeg ham byde en anseelig Sum for Shawlet med Mohrenkopperne. Det kom i min Haand og jeg sendte min Ven det, med Underretning om dets Brug. Jeg veed ikke, hvorvidt han har fulgt mit Raad, men sit Helbred fik han tilbage, og nogle Dage efter fandt jeg ham paa en offentlig Spadseregang med sin Gru-

somme under Armen. Alle omringede hende, for at beundre hendes Shawl.

Mod Aarets Udløb blev det opoffret for Damens Lyst til en Diamantaigrette, og pantsat i Laane-Bureauet, der forstrakte hende en betydelig Sum derpaa. — Det blev indløst af en Jøde, og af Denne solgt paa Credit til en ung Herre, der forærede det til en meget smuk Actrice ved hendes Tilbagekomst fra Badene. Samme Aften, hun igjen fremtraadte paa Scenen, havde hun den fine Opmærksomhed, ved Udgangen af Skuespillet at hænge det om Skuldrene paa en Theaterrecensents Kone, som var meget udsat for rheumatiske Tilfælde, og den følgende Dags Theaterartikel beviste, at det ikke var bortgivet for Intet.

Her begynder det mærkværdige Shawls Ruin. I to Aar laae det i et stort Skab mellem Gangklæder, Lagner, Duge ɔc., og her blev det angreben af Mol. Theaterrecensentens Kone havde allerede besluttet, at sye Klokker deraf, da en Theaterdigter, som var meget forlegen for en god Recension, tilbød at give et Bordservice derfor, og derved befriede det fra denne Fornedrelse. Af Digterens Hænder gik det umiddelbart over i Madam Dürand's, og hun vidste saaledes at istandsætte det, at det for et Øieblik kunde figurere som nyt blandt en ung Dames Brudegave. Hun solgte det sex Maaneder efter, for at kunne betale sin Bagers Regning. Jeg vidste ikke, hvad der var bleven af det, før den 14de August f. A., da det, ifølge offentlig Bekjendtgjørelse, skulde sælges ved Auction paa Chateletspladsen. Jeg ilte

derhen, for at gjøre et Bud derpaa, men jeg kom for silde — det var allerede tilslaget Madame ***.

Næste Dag skjar man det i Stykker, som denne Dame uddeelte til Veste blandt sine talrige Venner. Selv beholdt hun Stykket med Indskriften, og bærer det i Almindelighed som Belte.

Jouy.

Besög i Storherrens Serail.

(Af en nordamerikansk Søofficeers Brev.)

Under mit Ophold i Constantinopel havde den engelske Gesandt en Audients hos Storherren. Hidtil havde kun Faa af mine Landsmænd havt Leilighed til at besee Serailets Indre; desto velkomnere var mig hans Tilbud, at tage mig med.

Gesandtens Vinter-Residents var i hans Pallads i Pera, ligeoverfor Constantinopel. Der residere overhovedet næsten alle udenlandske Hoffers Diplomatikere. Og derfra begave vi os ad Søesiden i følgende Orden: Et Compagnie Janitskarer aabnede Toget. Derefter fulgte hele Ambassadeurens mandlige Huussinde i fuldstændigt Livree; saa kom Gesandten selv, baaren i en Palankin af sex rødklædte Sla-

ver; engelske og fremmede, af ham dertil indbudne Cavalerer, sluttede Toget.

Paa Indskibningspladsen fandt vi Fartøier, som skulde føre os over. Disse Baade ere skjønne, atten Fod lange; de føres af tyve til tredive Roerkarle, og glide hen over Vandfladen med Lynets Fart. Efter faa Minuters Forløb befandt vi os allerede paa den modsatte Side, hvor der, paa Sultanens Befaling, stode Heste i Beredskab for hele Toget. Den som Gesandten besteeg var behængt med et rigt Guldrapperie.

Da vi nærmede os den høie Port, kunde vi kun med Vanskelighed fortsætte vor Vei, thi Gaderne vare snevre, smudsige, og vrimlede af Folk, som med store Øine gloede paa de Vantroes Tog. Endeligen naaede vi den ydre Gaard, hvor vi stege af. Da vi traadte ind ad Serailets store Porte, fandsde vi ved at see 8000 Janitskarer, som, uden mindste krigersk Orden, ventede her, for at modtage den dem tilkommende Sold.

Nu førtes vi ind i Divanet, hvor Storvezieren, Capudan Paska, Seglbevareren og flere høie Embedsmænd allerede sadde samlede. Vezieren var klædt i hvidt, med kosteligt Peltsværk rigtbesat Atlask; en høi, hvid Turban fuldendte hans Dragt. Paskaen var klædt i grønt Atlask.

Stuen var stor, prydet med kostbare Malerier. Brede, rigtbroderede Sophaer vare anbragte trindtom ved Væggene. Over Storvezierens Hoved befandt sig et lidet Gitter, bag hvilket Sultanen skjuler sig, for ufeet at være Vidne til Alt, hvad der føre-

gaaer mellem Vezieren og de Christne. Vi saae tydeligt en Person bevæge sig bagved det.

Efter at vi, i samfulde to Timer, staaende havde seet paa hverandre — thi Ingen, uden Gesandten, torde sætte sig — begyndte man at udbetale Janitskarerne deres Sold, en Ceremonie, som man altid pleier at foretage, naar en christelig Minister faaer Audients, for at bibringe ham et høit Begreb om den tyrkiske Skats Rigdom. Pengene bæres ind i Punge, der opdynges mellem Tyrkerne og de Vantroe, saa de neppe kunne see hverandre. En Sum tilstrækkelig til at lønne et Regiment, lægges nu paa Flisserne udenfor Døren; Regimentet venter imidlertid paa den modsatte Side af Gaarden. Signalet gives — og nu styrter man over Pungene. Snart laae hele den frygtelige Helteskare udstrakt paa Jorden og rodede efter Pungene. Da de langt om længe vare komne paa Benene igjen, iilte de bort, og gladest vare naturligviis de, som havde erobret de fleste Punge. Paa Gjentagelsen af dette Skuespil maatte vi see, indtil den hele Skare var betalt.

Nu gjordes Forberedelser til Middagsmaaltidet. Lave Borde sattes udenfor Divanen, og paa dem serveredes i Sølv- og Guldkar. En Ret af bagte Fugle vare vi nødte til at lægge for med vore Fingre. Derpaa fulgte en Ragout af Kaniner — og saaledes kom efterhaands henved tredive Retter tilsyne, som vi maatte lægge for med Hænderne tilhobe. Dog var der Skeer af Skildpadde eller Træ til de flydende Sager. Muselmændene passede altid, at de fik Fingrene først i Fadet, thi det vilde være bleven be-

tragtet som noget uhyre Formasteligt, om en Christen havde berørt Maden først. Da Maaltidet var forbi, bragtes vellugtende Vande og Haandklæder. Tyrkerne røgede deres lange Skjæg, saa det duftede igjen hele Stuen rundt.

Saasnart vi havde gjort os tilgode paa Sultan Mahmoud's Bekostning, begave vi os tilbage til Gaarden, hvor vi beklædtes med Peltse, af hvilke Gesandtens var af stor Værdie. Kort efter bragte Sultanens Dragoman os den Efterretning, at naar de Vantroe havde faaet Føde og Klæder, var det dem tilladt, at fremtræde for den mægtige Mahmoud, alle Sultaners Sultan. To Janitskarer greb Hver af os ved Skuldrene, og saaledes bleve vi bragte for Sultanen. Vi kom gjennem en anden Port, hvor vi saae Eunucherne, disse modbydelige, marvløse Væsener, som bevogte Sultanens Person. For at forøge disse vandrende Spøgelsers Hæslighed, havde man klædt dem i Gult, og bedækket deres Hoveder med spidse Huer af samme Farve. Da vi naaede Audientssalen, saae vi Sultanen sidde paa sin Throne, omgiven af sit Hof. Gesandten holdt nu sin Tale, som, oversat af Dragomanen, gjentoges for Sultanen af Storvezieren. Svaret udtalte Sultanen, vendende sig til Storvezieren i en langsom emphatisk Tone. Storvezieren gjentog det for Gesandtens Tolk, der igjen oversatte det for sin Herre. Under hele denne Ceremonie fæstede Sultanen ikke een eneste Gang sit Blik paa de Vantroe; man kunde ikke opdage mindste Bevægelse i hans Ansigtsmuskler. Han saae kun paa Gesandten, og det med gjennemtrængende Alvor.

Hans Throne dannede en Firkant paa omtrent otte Fod. Foroven var den flad, tre Fod høi, og gandske bedækket med et glimrende Guldstof, som gav Gjenskin af kostbare Perler. Over hans Hoved var anbragt en Thronhimmel, der bares af Piller, besatte med Ædelstene.

I denne Sal endtes vor Audients. Vi førtes ligesaa ugalant bort, som hid. I den ydre Gaard fandt vi vore Heste igjen, bestege dem og rede til Stranden, hvor Baadene ventede os, for at bringe os tilbage til Pera. Denne trættende Ceremonie havde varet i sex Timer; Gesandten havde indbudt os Alle til Middag hos sig. Ved fulde Bægre glemte vi snart Sultanen, Gildingerne, Janitskarerne og alle Dagens Gjenvordigheder.

Sultan Mahmoud er 39 Aar gammel. Hans Statur er for liden til at kunne kaldes ædel. Han har store, sorte, gjennemtrængende Øine, en mørk Ansigtsfarve, en liden Næse og et langt sort Skjæg, som han synes at finde stor Fornøielse i at glatte paa. Hans Ansigt gjør i det Hele et godt Indtryk. Da jeg saae ham paa Thronen, bar han en purpurfarvet Dragt og en simpel Turban, hvis Forside smykkedes af en Fjer, som holdtes fast ved et Baand af Diamanter. Hos ham laae et prægtigt Sværd, og i sit Belte bar han en kostbar Dolk, Grebet rigtbesat med Ædelstene, hvis Glands dannede en herlig Kontrast mod hans Dragts dunkle Purpur.

Mændene i Barselseng.

(Udaf en Reisendes Brev.)

— Endnu har jeg Intet meldt Dig om den besynderlige Skik som herskér hos Caraiberne i Guiana ved deres Koners Nedkomst. Saa hør da:

I den første Hytte, hvori jeg, ledsaget af min Tjener og Tolk, traadte ind, fandt jeg en Mand liggende i Sengen med forbunden Hoved. Han stønnede og gav sig meget ynkeligt.

„Hvad fattes den stakkels Mand?" spurgte jeg min Tjener, og Denne yttrede sig med det samme Spørgsmaal til et tilstedeværende Fruentimmer. Hun svarte, og han tolkede mig hendes Svar saaledes: „En af Mandens sex Koner er i Morges kommen i Barselseng."

„Hvad vedkommer det ham?" spurgte jeg forundret: Han er dog vel ikke syg deraf?"

„Vist er han! lød Svaret: Det er saa Skik her. Konen føder, og Manden lægger sig. Naboerne aflægge Besøg, og trøste den stakkels Barselmand. Selv naar han er dragen i Krig og i Felten faaer Underretning om sin Kones Nedkomst, maa han hjem, at ligge i Barselseng."

„Og Konen?" spurgte jeg videre.

„Hun har ingen Tid til at være syg; hun maa arbeide, eller føre Husholdningen."

„En god Skik! bemærkede jeg. I denne Tid kan man ret udhvile sig, uden at føle mindste Smerte. Gid det samme var Brug i Europa!"

„Men — indvendte Tolken — naar den Førstefødte kommer til Verden, maa Manden faste strengt i 30 til 40 Dage."

„Ja saa! raabte jeg: Jeg takker mangfoldig! Det er dog bedre, at det hos os bliver ved det Gamle."

Geier.

Kjærlighed og Penge.

Der have vi to Universal-Motiver til de fleste af vore Handlinger. I sin Ungdom foretrækker man i Almindelighed Kjærlighed for Penge; i sin Alderdom omvendt.

Kjærlighed lader os gjøre mangen ubesindig Streg; men den forskaffer os ogsaa mangen himmelsk Nydelse. Hvad Lykke kan sammenlignes med den Elskendes, naar han kysser Elskovs første Løfte af den Elskedes Læber! I den ringeste Hytte kan Bonden, i Nydelsen af det han elsker, være ligesaa tilfreds som Kongen i sit Slot. Men for Penge kan man faae hartad Alt, hvad man vil. Allevegne modtages man

med forekommende Artighed; allevegne indbydes man. Den Rige hilses med Ærbødighed, saasnart han viser sig langt borte. Man finder ham elskværdig; man leer ad det han siger, om der end ikke er et Gran Vittighed deri, og omsider faaer man ham selv til at troe, at han virkeligen har Forstand og Fortjenester, at han er meget elskværdig, at alle Mænd beundre og alle Qvinder tilbede ham.

Kjærlighed gjør Mangen frygtsom, tosset, forvirret. Man kan neppe tænke sig noget Underligere, end et Menneske, der er ret dødelig forelsket. Han er ikke mere den Samme; man kjender ham neppe igjen. Hans Munterhed er forsvunden; over hans Aand ligger ligesom et Slør, saa han tidt ikke selv veed, hvad han gjør. — Penge derimod giver ham en vis Dristighed, Kjækhed og Fasthed i Selskabet. Den, hvis Lommer ere fulde, skrider frem med Næsen i Sky; med Ligegyldighed seer han til Høire og Venstre; med et ynksomt Smiil seer han ned paa dem, der have mindre, end han. „Jeg er riig, siger han til sig selv: og bekymrer mig lidet om Andre. Jeg trænger ikke til dem, men de trænge til mig."

Kjærlighed behersker Alt, hvad paa Jorden lever; Alt er dens Vælde underlagt. Den blomstrer allevegne. Den formilder nordiske Barbarers Raahed; den bringer Sydboeren til Raseri. Den trøster Slaven, vederqvæger Landmanden, udsmykker Eensomheden med sværmersk Ynde, fordriver Kjedsomheden, letter Kronens Byrde og lader hele Folkefærd føle sin Indflydelse. Penge formaaer næsten det samme. De beherske den Ærgjerrige, Smigreren,

Egoisten. Men der gives dog nogle Egne paa Jorden, hvor deres Vælde endnu ikke er bekjendt. Soltilbederen foragter dem; han overlader sig gandske Kjærligheden. Imidlertid stiger dog Guldets Magt Dag for Dag. Auri sacra fames — dette Løsen vorder stedse almindeligere, og snart vil det være hele Verdens.

Kjærlighed oplofter eller fornedrer Sjælen, alt eftersom Gjenstanden er, den bringer sin Hylding. Pengegjerrighed derimod udtørrer Hjertet og vorder aldrig Moder til ophøiede Handlinger.

Th. Hell.

Næsviished.

Min Fader — Gud glæde hans Sjæl i Himmerig! — havde en ubændig Næse, sandsynligviis et Familie-Arvesynke, thi han nedstammede i lige Linie fra den bekjendte Dr. Gumpelt i Dresden, hvis kolossalske Næse, bestaaende af en Sammendyngning af mindre dito, hang saa dybt over Munden, at han, naar han vilde drikke, maatte lette den iveiret som en Snabel.. Hvorledes han haandterede den, naar han kysfede, veed jeg ikke, men beklager endnu enhver hjemgangen Skjønhed, hvis Rosenlæber hiint Næsebjerg har overskygget.

I min Faders Biographie spillede — som han saa ofte har fortalt os — hans Næse en Hovedrolle. Skjøndt han aldrig havde stukket den i Sky, aldrig havt den i Alt, aldrig taget Nogen ved Næsen, var dog det sidste hændet ham selv saa tidt, at han endnu i sine sidste Timer ikke kunde undertrykke de smerteligste Erindringer derom.

„Børn! sagde han derfor tidt: Børn! Giver vel Agt paa Næsen, naar I ville leve lykkeligt og døe roligt!" Men spurgte vi om Betydningen af hans Tale, da sagde han altid med et viist hemmelighedsfuldt Eftertryk, han skulde nok meddele os den engang ved Leilighed.

Denne Leilighed kom dog først efter hans Død. Da fandt vi, istedetfor et Testament — thi naar han steeg op i et Træ, havde han intet Videre paa Jorden at lede efter — en forseglet Tale til os af følgende Indhold:

„Børn! Jeg har altid henpeget paa Næsens store Vigtighed. Snart aftrædende fra Livets Skueplads holder jeg det for Pligt, faderligt at meddele Eder Næsviished, ikke den, man pleier at betale med Stywere, men Næse-Viisdom, med et andet Ord — i følgende Anskuelser, Erfaringer og Advarsler.

At Ynde og Skjønhed betinges ved Næsen, vil jeg forudsætte som Axiom, thi hvorfor vilde vel ellers Naturen have givet Næse-Themaet i saa uendelige Variationer — fra den græske og romerske til Neger- og Kalmuk-Næsen — fra Ørne- til Stump-Næsen — hvilken Afvexling!

At afskjære Næsen hørte derfor fra Arilds Tid, især hos Russerne og Tyrkerne, til de forsmædeligste Straffe, og endnu troe tyrkiske Seraskierer ei at kunne vise Grækernes Næsviished bedre tilrette, end ved at sende hele Poser af græske Næser til Constantinopel.

Hvilken Agtelse den udødelige Petrarca havde for Næsen, er klart deraf, at han, der besang sin Laura's

Skjønhed i 320 Sonetter og 88 Canzoner, ikke berørte hendes Næse med et Ord. Den Gjenstand var ham for ophøiet, og endnu vilde vi svæve i Mørke angaaende hiin yndige Næse, hvis ikke Gandini, 233 Aar efter Laura's Død, i et særeget Skrift havde beviist, at Laura har havt en Stump-Næse.

Er, efter Jean Paul, Ansigtet Menneskets Titelblad, saa er Næsen Fracturskriften derpaa. — Men den er mere, den er et Slags Overinspecteur over alle Lemmer. Lig et Forbjerg rager den frem, lader Alt, selve Phantasiens og Forstandens Juveelskrin, bag sig, Hjertet under sig, og fremtræder allevegne fremmest, thi før Herren kommer den, og hvorledes vilde vel Sprader opstille deres Observationscorps: Brillerne, naar de ikke havde Næse-Forbjerget?

Intet større Gang og Slaglod er der i Livets konstige Uhr, end — Næsen. En Rynke paa Næsen afgjør tidt et Menneskes Ære og Lykke; indbringende er det, at tage Andre ved Næsen; Respect vinder man, naar man bærer sin egen høit.

Vil man ret grundigt vise En Veien, saa byder man ham blot gaae efter Næsen; og skal han vandre sikkert, advarer man ham mod at falde paa Næsen. Ere gode Raad dyre, behøver man kun at lægge Pegefingeren paa Næsen, saa komme de af sig selv. Vil man lære at kjende sig selv, er der intet bedre Middel, end at tage sig selv ved Næsen.

Hvilken Viisdom der stikker i Næsen, veed den kjære Ungdom vel; thi om end andre Sorter fattes den, Næsviished har den dog.

Man har bemærket, at de bøiede Næser i Almindelighed bæres af Spottefugle; de røde af tørstige Sjæle; de store af Vellystlinge. Der have vi altsaa Begyndelsen til en Næse-Moral.

Hos hver Lækkermund staaer sikkert Munden, som evig tjenstvillig Kasserer, høit i Ære; men ulige høiere staaer Næsen. Den er født Mund-Præsident, eller rettere

Mundens Over-Inspecteur, thi Alt, hvad Munden begjerer, besnuser Næsen først. Hvad der ikke anstaaer Næsen, faaer ingen Passereseddel for Munden.

Applaus er den høieste Triumph for alle Thalia's og Polyhymnia's Disciples, og derfor deres høieste Maal. Men hvad er Hændernes Klap mod Næsens Trompetstød? Kunne Digtere, Tonesættere og Skuespillere sætte Lommetørklæderne i Bevægelse, saa fattes dem ikke eet Blad i Fortjenestens Krands.

Næsen, især den fornemme og lærde, overfyldes som oftest. Hele Dusin Næser kunde ikke sjelden vederqvæges med een Enestes Overflod. Høiest Agtelse nød Næsen i denne Henseende af Frederik den Store, der brugte sin Vestelomme til Snuusdaase. Men en Priis skaffer ogsaa Lys i de meest indviklede Sager.

„Tous les hommes du cabinet prennent du Tabac!" siger Franskmanden. Dermed betegner han det inderlige Forhold mellem den lyse Forstand og det mørke Kildrepulver, og ophøier saaledes Næsen til et Aandeverdens Pleiebarn. Dog — ikke blot hommes du cabinet, ogsaa alle Mænd af Aand og Verden agte Snuusdaasen som et materielt Baand mellem det Ideale og det Reale. Hvormeget fattigere paa herlige Tanker, Billeder og Fremstillinger vilde ikke vor skjønne Litteratur være uden den! — Klopstock's Urieler og Abadonnaer vare f. Ex. meest af narkotisk Oprindelse, thi den hellige Sanger snuste meget, medens han skrev. For hver heldig Aands-Forløsning lønnede han Næsen med Priis paa Priis. Hvad Deel slige Gaver have havt i Schiller's, Wieland's, Herder's, Goethe's og Andres udødelige Værker, vil jeg overlade grundigere Penne at undersøge. Kun Saameget vil jeg endnu erindre, at Baggesen ikke kunde dreie noget Vers, før han havde taget sig en Priis.

Hvilken vigtig Rolle Næsen, ogsaa i andre Hensyn, spiller paa Literaturens og Kunstens Gebeet, er endnu undersøgt alt for lidet. Hvad Aanden udgrubler, Phantasien skaber, det faaer Næsen som oftest Lønnen for. Mod

hver snusende Lærd og Konstner kan man idetmindste regne ti smøgende, og dog — har man vel nogensinde hørt, at Dedicationen af noget literairt eller artistisk Mesterværk er bleven honoreret med en Tobakspibe? — Tabatierer og evig Tabatierer skjænkes af kronede Hoveder til Lærde og Konstnere. Hvad Under, om de i Almindelighed stikke Næsen iveiret!

Hvad en fiin Næse formaaer, vide vel alle Mennesker, dog vide de diplomatiske det grundigst. Napoleon havde en af den fineste Sort; dog tabte den stundom Sporet, især i Spanien og Rusland. Overhovedet er Næsens Enevoldsmagt i Politikens Rige saa bekjendt al Verden rundt, at den neppe behøver at omtales her. Saaledes var der f. Ex. i den engelske Budget for 1822 anført blandt Statsudgifterne 22,500 Pd. Sterling for Daaser, som Brittanniens Monark havde dediceret til fremmede Ministres Næser. En af sikkre Kilder øst historisk Fremstilling af slige diplomatiske Tabatierer vilde tænde et nyt Lys for Krøniken, og kunde man iagttage slige Daasers usynlige Flugt, vilde man snart erfare, hvorfra denne eller hiin politiske Vind blæser. Men derfor maa ogsaa hver Diplomat være ikke blot Øie og Øre, men ogsaa gandske Næse. Med andre Ord: Han maa kunne lugte hver politisk Lunte hundrede Mile borte.

Af alle de uhyre Summer, Tobakshandelen har sat i Omløb, kan idet mindste Halvparten skrives paa Næsens Regning. Derfor var det ikke uden Grund, at Academiet i Lissabon Aar 1766 opstillede det Spørgsmaal: „Hvilken Deel af det menneskelige Legeme har hidtil været Staten ligegyldigt, men er nu vorden høist nødvendigt for den?" Og dermed meente det Næsen, siden Tobakken var bleven et Regale. Skjøndt Fleertallet af Mændene smøge, jevnes dette dog igjen ved Damerne, som hyppigt snuse, især naar de ere komne til en vis Alder.

Intet Lem nyder i det selskabelige Liv saamegen Ære, som Næsen. Om end ethvert af dem opfylder sine Pligter nok saa tro — hvad Roes høster det derfor? Men

neppe har Næsen ved at nyse — jeg vil ikke sige, opfyldt en Pligt, men ladet sig kildre en Smule, før Alle hylde den. Endogsaa ret fornuftige Folk tilstaae aabenhjertigt, at ingen Bemærkning, ingen Advarsel, ingen Sandhed er kraftigere, end den, man nyser paa.

Men derfor kan heller Ingen have større Agtelse for Kjærlighed og Konst, end — Næsen. Thi hvo har vel nogensinde nyst ved en Kjærlighedserklæring? Og mon Madam Catalani nogensinde er bleven forstyrret i sine Triller ved Nysen?

Den Yndigste af alle Gudinder, Flora, skriver evigt, ved sine duftende Yndlinger, Anbefalingsbreve til Næsen, og veed at gjøre sine min-ske og uanseeligste Børn til dens Yndlinger. Men tydeligst viser sig Næsens høie Rang ved Død og Grav. — Et Duun, som man holder for den Henblegnedes Næse, afgjør, om han er død eller levende.

Næsen har mange Byrder. Den rager frem, derfor maa den i Spidsen overalt. Endogsaa hver impertinent Flue sætter sig, frækt nok, paa Næsen, vel beregnende, at den der, af Mangel paa jevn Mark, ikke let kan slaaes.

Alle Lemmer besidder Menneskет parviis — to Øine, to Øren, to Hænder, to Fødder. Kun Næsen har, tilligemed Munden, den udmærkede Forret, at stande allene paa Menneskets Paradeplads.

Hvilke forunderlige Næser gives der ikke! Der gives dem, der naae fra Moskau til Madrid, fra London til Wien, fra Lissabon til Rio Janeiro. Man har Exempler.

I Næsen rives En Alt, hvad fatalt er — for Næsen snappes En tidt det Bedste bort — ved Næsen tages man desværre jevnligt — med en lang Næse maa man fortrække — paa Næsen spilles man, naar man er alt for godmodig.

Alt Guld og Sølv, som, være sig nok saa hemmeligt, opløses i Vinageist, viser sig paa Næsen som Kobber, hvoraf der ikke lader sig mønte en Skilling.

Miserableſt er Næsens Stilling ved Barbering. Med foldede Hænder, med himmelvendte Øine, maa man i en sand Synderstilling, giv den til Priis for en fremmed Haand, uden at torde knye.

Efter Alt, hvad jeg nu, kjære Børn, har sagt Eder om Næseñs Ære og Vanære, Fryd og Lidelse, behøver jeg neppe at opregne de deraf flydende Lærdomme. Derfor kun Saameget:

Paa Rettens og Pligtens Vei skulle I kun stedse gaae lige efter Næsen, thi den lige Vei er den bedste, den krogede bliver dog evig foragtelig.

Slaaer ikke Kroller paa Næsen ad Alt. De, som gjøre det, ere de farligſte Recensenter.

Stikker aldrig Næsen i Sky! Det fraſtøder Hjerterne. Bærer den i det mindſte ikke høiere, end Eders Ret og Fortjeneſte.

Ere I beføiede til at give Nogen en Næse, saa gjører det med Lempe! Sætter Eder i Dens Sted, som maa tage derimod.

Trættes aldrig ved, at tage Jer selv ved Næsen! De som gjøre det, ere altid de billigſte og klogeſte Mennesker.

Stræber at vorde vise, kun ikke næsvise, thi det forbittrer altid.

En fiin Næse er en Naturens Gave. Have I den, saa takker derfor. Thi at kunne lugte Lunten, er en herlig Sag.

Lægger Eder aldrig efter at dreie Næser, thi slige Dreiere miſte snart deres Kunder.

Lader Eder ikke Alting kaste i Næsen, rive i Næsen, snappe bort for Næsen — thi det gjør Glædens

Bæk uklar. Men lader Eder ei heller spille paa Næsen — thi det vanærer og gjør modløs.

Og nu den sidste og kraftigste Advarsel, som jeg aldrig kan lægge Eder nok paa Hjerte: Tager Ingen ved Næsen! Lader Ingen gaae fra Jer med en lang Næse, allermindst Enker og Faderløse, thi Taarer, som de græde over Eder, tørres aldrig, ei engang i Grønsværen paa Eders Grave. Herren tæller dem, og I skulle gjøre Regnskab derfor.

Richard Roos.

Lille Lises Giftermaals-Ideer.

(Efter Castelli.)

„Vil end Du længe Dig betænke,
— Saa lyder tidt min Faders Røst —
Før Du en Knøs Din Haand vil skjænke
Og synke til en Veilers Bryst?
Hvi er Du dog saa træg i Aanden?
For sildig Angers Torne skjælv!
Naar først man gier hinanden Haanden,
Saa kommer Hjertet af sig selv."

Ak, Fader, jeg mig tidt har vaandet
I Følelsen af barnlig Pligt,
Helst naar jeg tænkte: Ægtebaandet
Er evig-uopløseligt.
Let Brudekjolen kan faae Nisser,
Saa længe, som man aldrig troer;
Vel er det godt, om man sig gifter,
Men bedre dog, om det beroer.

Blandt Mændene jeg Ingen kjender,
Som ikke fra sin Elskov faldt;

Om end i Dag man for os brænter,
Er man dog kold i Morgen alt.
Og Overmorgen — hu, jeg gyser!
Er hadet, hvad fortrylled nys:
See Ægtemanden, see, han fryser
Ved Konens elskovsvarme Kys.

Blandt Knosene min Tanke baltret
Sig ofte har i denne Vraa;
Men hvor er Den, med hvem til Altret
Jeg, tryg i Aanden, kunde gaae!
Naar Brudenattens Trolddom svinder,
Man seer sig om med tvivlsomt Blik;
Thi nu en anden Mand man finder,
End Den, med hvem tilsengs man gik.

Jens er den Kjønneste af Alle,
Hans Ansigt er som Melk og Blod.
Han ønskede, mig Sin at kalde,
Og alt jeg var ham halvveis god.
Men ak, han var en kold Forræder —
En Blind gled ud paa smudsig Sti,
For ei at skænke sine Klæder,
Gik Ynglingen ham kold forbi.

Paul megen Viisdom har i Panden,
Han skriver som en Cancelliſt,
Og er saa mægtig i Forstanden,
At han kan klare hver en Tvist.
For alle Møer han gav mig Prisen —
Nys var jeg, veed Du, med ham paa
Et Pikkenik — — da kom Avisen —
Han greb den, og lod Liſe staae.

Mads — kan man nægte, at han flink er?
Han stræber flittigt, og er slum;
Han flyver strax, saasnart jeg vinker,
Dog tykkes han mig lidt for dum.
Man mener, han sig vilde skikke
Ret ypperligt til Ægtemand;
Jeg derimod mig gifter ikke
Med Byens Nar — og det er han.

Frants allerede havde Ordet,
Ja-Ordet, af min Læbe — dog,
Da hørte jeg, at han i Bordet
For en graahærdet Fader slog.
Og skjøndt paa Hænder han mig bærer,
Op med ham slog jeg dog paa Stand;
Thi hvo som ei sin Fader ærer,
En Ravnefader vorder han.

Hans paa mit Ja har længe ventet,
Han har et mægtigt Mod i Bryst;
Han fægted i Bombardementet
Og i saamangen blodig Dyst.
Men om sin Daad for tidt han taler
Og om de Vunder, som han slog.
Jeg lider ei en Mand, som praler,
Og som mig kun af Naade tog.

See, derfor maa man sig betænke,
Thi hvad der er en Rosenkrands,
Kan vorde let en Slavelænke
Med megen Rust, men ingen Glands.
Ak, hartad altid Qvinden feiler,
Om rask hun bort sig give kan;
Thi om end Mangen duer til Veiler,
Han duer dog ei til Ægtemand.

A. F. Elmquist.

Legender.

I.

Duen.

Marc. XIV. 72.

— — — „Simon Petrus!
Fornægter Du Din Herre og Din Mester?“
Saa klang det stedse for Apostlens Øre,
Fra den Tid af han bange havde svoret;

At aldrig han sin ædle Lærer kjendte,
Og Hjertets Vægge gave Ekko: „Petrus!
Fornægter Du Din Herre og Din Mester?“

Forlængst var Christus stegen op til Himlen;
Apostlen vandred', ene med sin Smerte,
Igjennem mangt et Land, og høit forkyndte
Han Himmellæren for den vantroe Hedning;
Men Ormen gnaved' dybt ved Hjertets Rod,
Forgjæves væded' hede Angerstaarer
Den blege Kind — ei mægtede hans Bod
At læge Saaret i det knuste Bryst.

Men da han nu paa Korset hang i Rom,
En Martyr for den Lære han forkyndte,
Mens Dødens Krampe knuged' vildt hans Hjerte,
Da løfted' han det brustne Blik mod Himlen
Og bad: „O Lysets milde Fader! send
Et Tegn fra Skyen ned, sig: er min Brøde
Tilgivet, at jeg tillidsfuld og rolig
Befale kan min Aand i Dine Hænder.“

Da ruller høitidsfuld en sagte Torden
Henover Æthrens Hvælving, Skyen brister,
En sneehvid Due svæver ned; i Næbbet
Den bærer Fredens milde Olieblad
Og kjøler ham med lette Vingeslag.

Da bøied' Petrus glad sit Hoved ned,
Tilgivet saae han Brøden, og hans Aand,
Med Duen, svang sig luttret mod det Blaae.

II.

Christus som Barn.

Paul. til Kolossi. I. 19.

„Du være Konge!“ jublede de Smaae,
Da Christus, selv et Barn, en Sommeraften,
Glad tumled' sig omkring med dem paa Engen;
De rakte ham den hvide Lilieblomst

Og sagde: „Denne være Dig et Zepter!
Men ingen Krone, intet Purpurklæde
Vi har at give Dig som Kongesmykke."
Beskeden talte han: „En bedre Prydelse
End Jordens, er mig Himlens Velbehag."

Da slynged' Æthrens rene Azur sig
Omkring hans Lemmer, som et Klædebon,
Fra hvalte Bue sank en Purpursky
Og flagred', lig en Kappe, om hans Skulder,
Mens Aftensolens gyldne Straaler bøied',
Som Diadem, sig om den hvide Pande,
Og Lilien i hans Haand blev til et Zepter.
Tilbedende de Smaae sank ned i Støvet,
Af Glandsen blænded', som omstraalte ham.

Han talte: „Falder ikke ned for mig,
Kun e e n er Herren, bøier Knæ for ham,
Og stræber stedse ikkun ham at tækkes:
Da skal I vinde Livets gyldne Krone!"

Flux Undervœrket svandt i Aftenrøden,
Men Helgenskinnet blev, og lued klar
Som Guddomsglorie, omkring hans Isse.

III.

Johannes.

Marc. XVI. 18.

I Fængslets skumle Hvælving sad Johannes
Og vented' rolig Morgenrødens Komme,
Da skydes langsomt bort de tunge Hængsler,
Tyrannens Leiesvende træde ind
Og føre ham med bitter Haan for Thronen,
Hvor Keiseren i Purpurkaaben sad.

Vildt spruder Øiet Hævn og Raseri,
Mens haanende han til Apostlen taler:

„Du roser Dig af den Korsfæstede
Og lydt forkynder Du den nye Lære.
Hvad er Din Tro? — en saalsom Daarskab kun
Som vi foragte: viis os nu dens Kraft!
Har ei Din Mester sagt: at tillidsfuld
Og uden Fare Du selv Gift tør drikke?
Velan! Tøm dette Bæger, stærk i Troen,
Og gid dets Draaber sødt maa qvæge Dig!"
Saa taler han, og Slaven bringer flux
Et Bæger, fyldt med Helveds værste Gift.

Men rolig staaer Johannes — Lænken klirrer
Om Haand og Fod — da han med Venstre griber
Dødsvangre Kalk og skuer op mod Himlen,
Med Høire staaer han Korsets Tegn deroyer.

Da hvisler det i Bægrets Bund, og see!
En skjællet Slange, svulmende af Gift,
Til Jorden snoer sig ned i lange Bugter.

Og glad Apostlen tømmer Dødens Kalk;
En stille Taare perler i hans Øie
Og rørt han vender det, med Tak, mod Himlen.

Men stum og skjælvende de Feige staae —
For Troens Magt de bøve, uvilkaarligt
For Underværket synke de i Knæ.

Og tillidsfuld igjennem deres Midte
Johannes skrider, og med stille Bøn:
At deres Hjerter Herren maa erkjende,
Han strækker signende mod dem sin Haand.

Fred. Sneedorff Birch.

Anm. Den anden af disse Legender er tildeels grundet paa en Tradition i Evang. apocr. inf. Christi, og den sidste paa en Idee af Aschenfeldt i Eidora, men i Udførelsen forandret. Den første har ingen Hjemmel uden i Digterens egen Phantasi.